

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

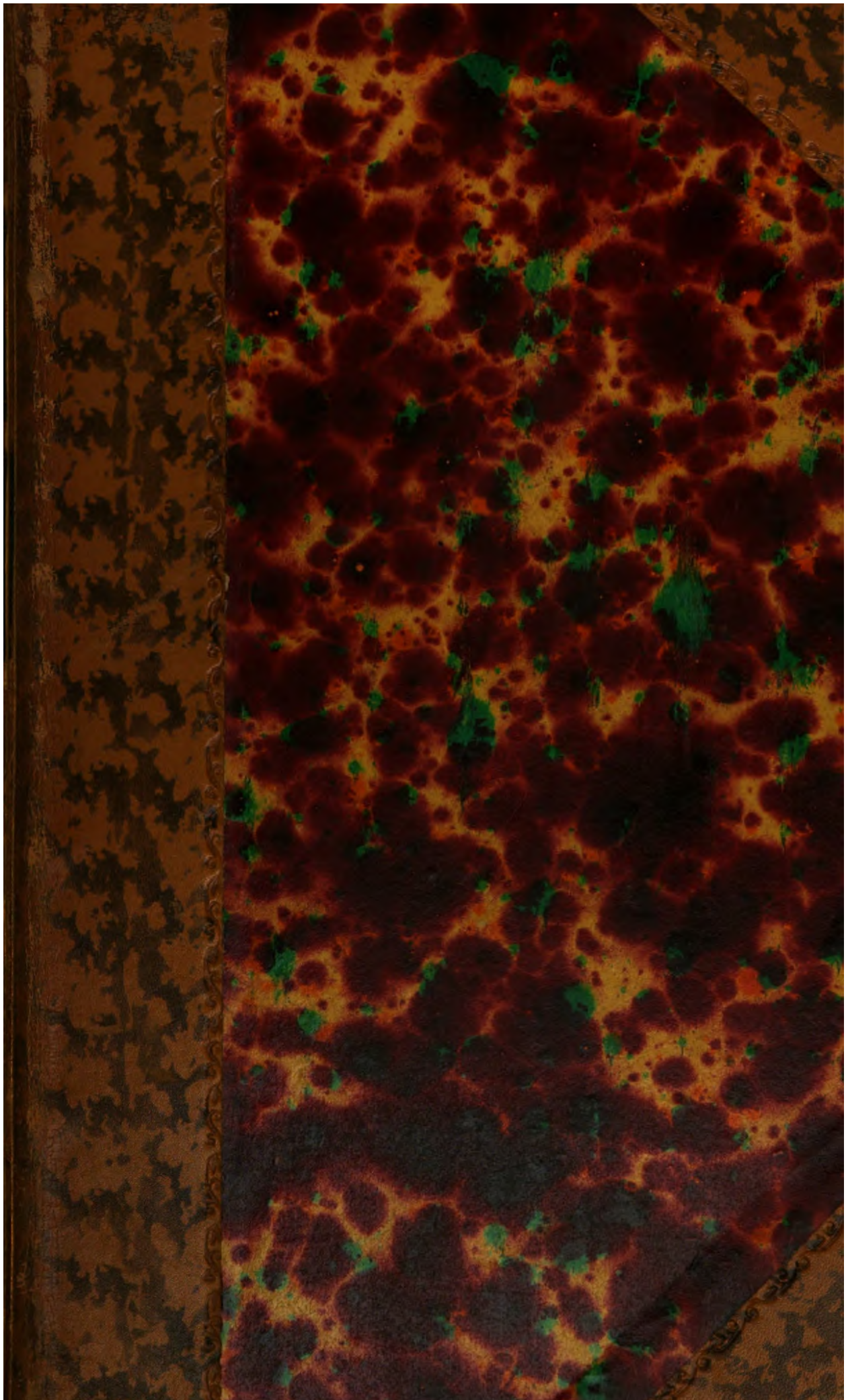
This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

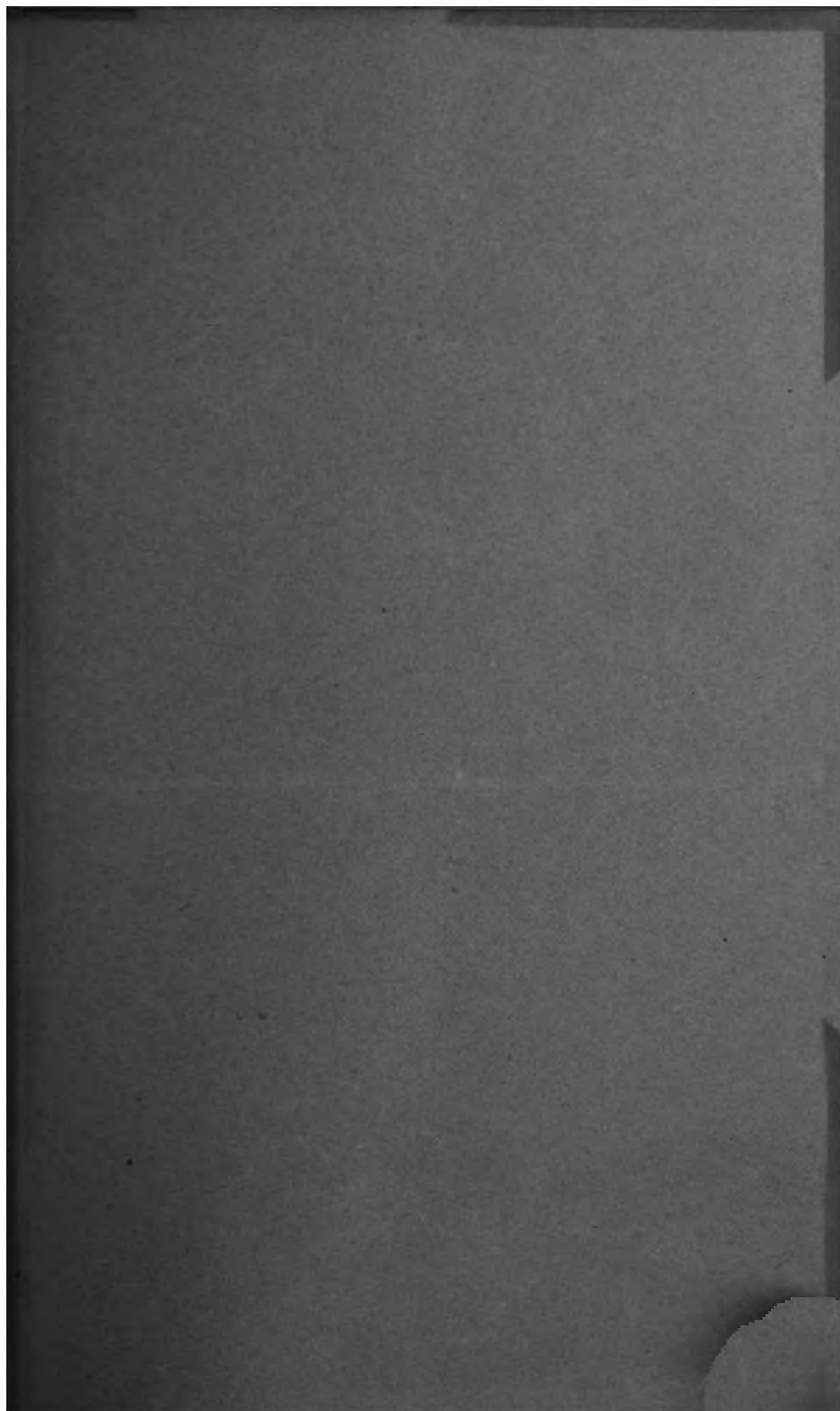

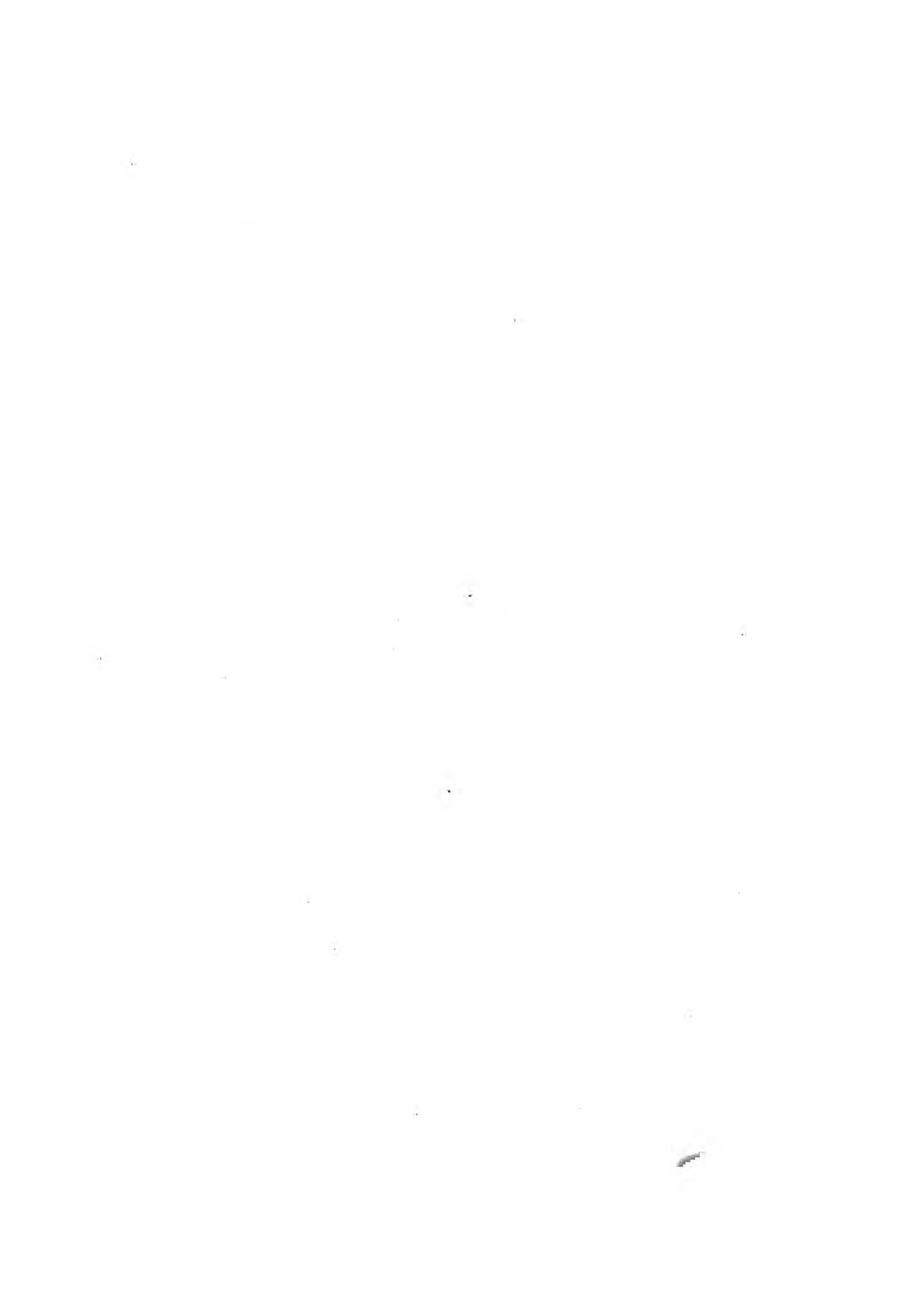
This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

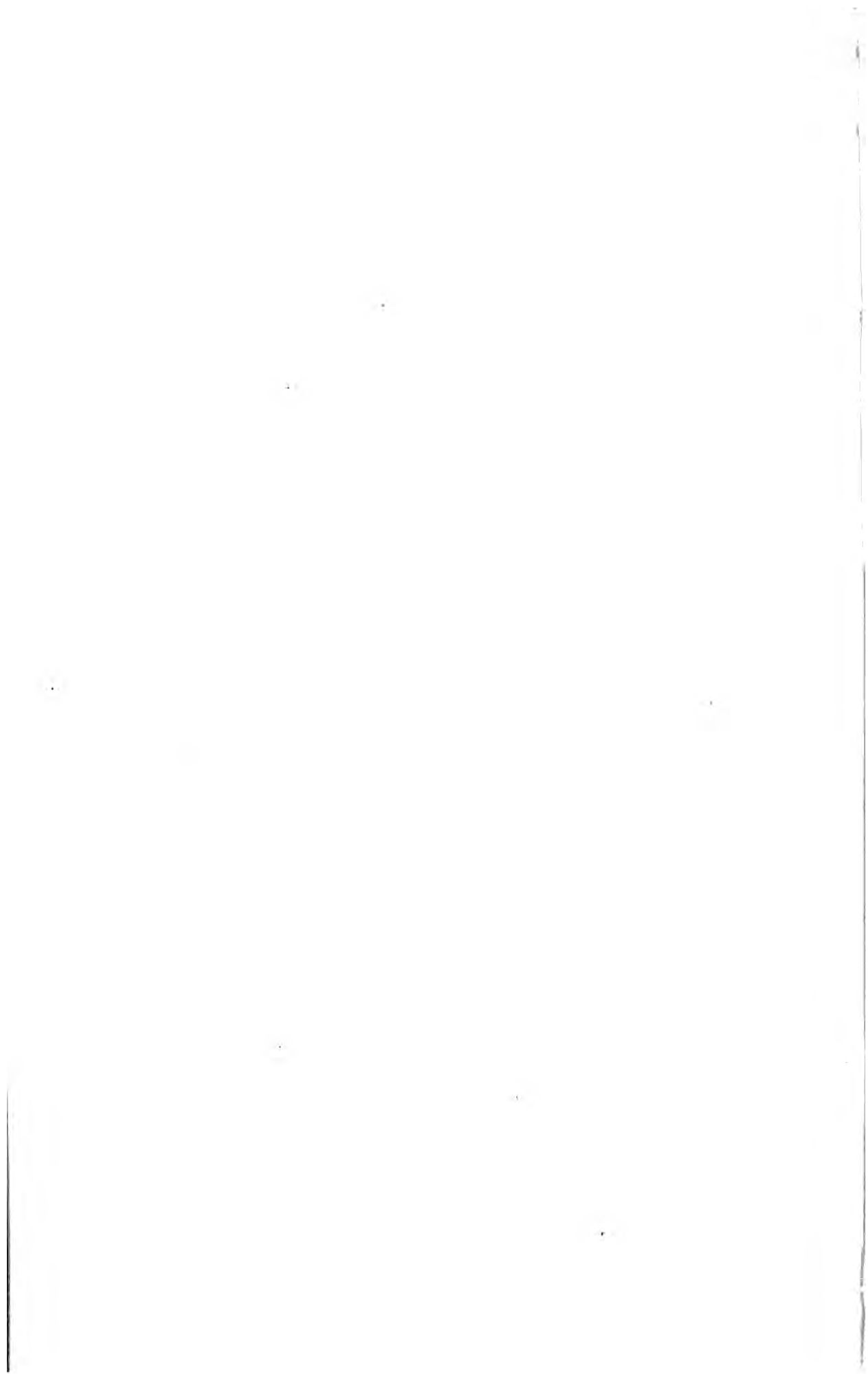

107. b. 19

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Femtende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1860.

Trykt hos J. H. Schults.

Oehlenschlägers
Syngespil, Qvstspil og Skuespil,

samt

Forspil, Prologer og Epiloger.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Tredie Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissjonair: Lh. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1860.

Trykt hos J. S. Schults.

Indhold.

Lordenskiold	Side. 1.
Flugten af Klosteret	91.
Billebet og Busten	199.

Dramatiske Digte.

Syngespil, Lystspil og Skuespil,

famt

Forspil, Prologer og Epiloger.

Tredie Deel.

Tordenskiold.

Syngespil.

Personerne.

Kong Frederik den fjerde af Danmark.

Lordenkiold, Soholt.

Fader Berg, skaansk Bonde.

Alla, hans Datter.

Hanna, hans Broderdatter.

Gustav, svensk Bondekns.

Lidselmand, Degn.

To Herrer ved Hoffet.

En Overfalkencermester.

Loffre, } Malere.

Krogk, }

Slotsforvalteren.

To svenske Officerer.

Erik, Lidselmands Karl.

Maske.

Chor af Falkenerer, Matroser, svenske Soldater og
Hollændere.

Handlingen foregaaer Aar 1716.

Forste Handling.

Bondestue i Skaane.

Fader Berg. Tidselmand.

Tidselmand.

Saa kan jeg være sikker paa
Nu eders faderlige Ja?

Berg.

Hvad jeg har lovet, det skal staae.

Tidselmand.

Omfavn som Svigersøn mig da!

De prøve paa at omfavne hinanden.

Berg.

J er for tyf.

Tidselmand.

Og saa er J.

Begge.

Tilgiv, jeg eder ei omfavner!
Men det er ogsaa Sværmeri,
Som hverken nytter eller gavner.

Berg.

J har en Gaard —

Tidselmand.

Min egen Gaard.

Berg.
 Grundmuret, nybyggt.
 Tidselmand.
 Jo, jeg takker!

Berg.
 Samt Køer og Faar —
 Tidselmand.
 Paa Engen gaaer.

Berg.
 En Pengesum.
 Tidselmand.
 Og den er vakker.

Berg.
 Sex tusind Kroner! var det ei?
 Tidselmand.
 Med Konning Gustavs Contrafei,
 Ret som han gif og stod i Live.

Berg.
 Kun I min Svigersøn skal blive.
 Tidselmand bukker.
 Taknemlighed!

Berg ligesaa.
 Erkiendtlighed!
 Begge.

O, Elskov og Formuenhed!
 Berg.

I har en Gaard —
 Tidselmand.
 Med Mark og Eng.

Berg.
 Grundmuret, stor.

Tidselmand.

Som ikke praler.

Berg.

Køer, Stude, Faar.

Tidselmand.

Gangflæder, Seng.

Berg.

En Pengesum.

Tidselmand.

Sex tusind Daler.

Berg.

J er min Søn! — Men sig mig først:
 Man siger, at J kommer Kruset,
 J drikker!

Tidselmand.

Kun, naar jeg er tørst',
 Men aldrig, naar jeg er beruset.

Berg.

J har mit faderlige Ja.

Tidselmand.

Omfavn som Svigersøn mig da!

De prøve atter forgieves.

Berg.

J er for tyk.

Tidselmand.

Og saa er J.

Begge.

Jeg eder ei om Halsen falder,
 Men det er ogsaa Sværmeri,
 Som passer ei for vores Alder.

Berg.

Det er afgjort! J skal være min Svigersøn, skiondt J er ældre, end jeg.

Lidselmand.

Dg eders Datter maa elske mig, skiondt hun er yngre, end jeg.

Berg.

Det skal hun, paa Ære og Samvittighed.

Lidselmand.

Jeg takker ydmygeligst.

Berg.

Men hun er fæslig naragtig. Hun gaaer altid og nynner disse gamle Kæmpeviser.

Lidselmand.

En Levning af Hedenskabet! Det kommer sig, naar hun faaer en Degn.

Berg.

Hun gaaer dog flittig i Kirke hver Søndag.

Lidselmand.

For at see den fattige Diævel Gustav Svane paa Orgelværket. Blier vi trolovet, og jeg seer den Karl, mens jeg læser i Chorsdøren — jeg staaer jer for Ingenting, Fader Berg! jeg gaaer, tag mig nitten Tønder, fra Tøxen.

Berg.

Der er hun. See nu som giennisten at komme til Tøxen; thi J har ingen Tid at spille. Dg vogt jer for at falde til det forelskede Lapperi; thi det Sprog duer ikke for jer.

Gaaer.

Lidselmand.

Jeg vil sige mindre, end jeg føler, og meer, end jeg tænker; saa bider hun maaskee snarere paa Krogen.

Ulla kommer syngende:

Min Fader og min Moder de boede under D,
De solgte deres Datter for et lille Stykke Brød.
Men aldrig jeg kommer til hedenske Landet at leve.

Lidselmand.

Min hierte Jomfru! jeg er her hidkommen, for at sige
jer, at jeg ikke elsker jer, og at jeg derfor begierer eder til
min Egtehustru.

Ulla.

Dersom Modbydelighed for et Menneske kunde lede til
dette Skridt, kiære Herre! saa vær forvisset om, at der
lever Ingen i hele Verden, jeg heller gav min Haand,
end jer.

Lidselmand sagte.

Der har vi Spillet gaaende.

Ulla synger:

Broder! min Broder! du haver mig saa kiær,
Du sælge dine Snekker og løse mig her.
Men aldrig jeg kommer til hedenske Landet at leve.

Lidselmand.

Til hedenske Landet skal J ikke komme, det lover jeg for,
Jomfru Ulla! Den christne Læren er siden Konning Eriks
Tider introduceret i Riget; og dersom ogsaa endnu adskillige
Lapper og Finner —

Ulla synger:

De Sømand kaste deres Varer ud at roe,
Skøn Jomfru vrider sine Hænder i Blod.
Men aldrig jeg kommer til hedenske Landet at leve.

Lidselmand.

Hvad J der synger, er der slet ingen Riim eller Raison
i, Jomfru Ulla!

Ulla.

O, en meget god! Det var en stakkels Pige, som vred sine Hænder, fordi Faderen vilde tvinge hende til at ægte en affkyelig Havmand.

Tidselmand.

Kiære Barn! der existerer hverken Havmænd eller Havfruer. Det er ikke Andet end Sølhunde, Marsviin og Søkalve, naar man examinerer dem ret. Elige Uhyrer gives der ikke i den virkelige Verden, som Forældrene tvinge deres Børn til. Det har været et Menneske, noget til Mars, da man endnu gif med langt Skæg og lange Negle; han er falden i Bandet af Banvare, og i Forstrækkelsen har man taget ham for et Utykke.

Ulla.

Og er det ikke det Samme? Jer eller en Havmand, derpaa seer jeg ingen Forskiel.

Tidselmand.

Da er der dog stor Forskiel, sødeste Siæl! En Havmand er for det første slet ikke til, og det er dog paa en Maade jeg.

Ulla.

Jeg vilde ønske, I heller ikke var til, kiære Herre!

Tidselmand.

Misunder I mig min Tilværelse, Jomfru Ulla?

Ulla.

Bær, hvor I vil, kun ikke her! Jeg har sagt jer det hundrede Gange: jeg kan ikke holde af jer.

Tidselmand.

Det giver sig nok. Jeg har engang før været gift, i min tidligere Ungdommen, en tredive Aar forleden, og kan heller ikke sige, at jeg var charmeret i min kiære Ægtefælle. Men hun velsignede mig med Livsens Frugt, det vil sige

med Guld og Pendinge; og bedrøvede mig første Gang i sit Liv og i vort Ægteskab, da hun døde saa Dage efter Bryllupet af Alderdom.

Ulla.

Nu vel, saa bliv hendes Minde tro!

Lidselmand.

Men jeg vil gjøre et fattigt Barn lykkeligt, jeg vil forlyste mine Dine med at see paa et smukt Fruentimmer.

Ulla.

O, hvilken Udsigt for et lykkeligt Liv!

Hun gaaer.

Lidselmand.

Alting vil lykkes, det er kun Masse;
 Riølent hun sukker dybt, mens hun gaaer.
 Hei, fiære Siæl! nu fugt dig din Afte;
 Snart du din Allertiæreste faaer.
 Piger i det Grønne, Riin i grønne Glas!
 Hei, Fader Jørgen! stryg nu din Bas.
 Sparer ei paa Rufen!
 Nu, ta'e mig ti tusind,
 Nu er Alting mig tilpas.

Hei, mine Fliffer! løfter paa Riolen.
 Riæreste Brødre! lystig hver Mand.
 Dandser paa Gulv, og stryger Fiolen,
 Piber i Mund, og Brændviin som Band!
 Kommer til Bryllup, hele vor Egn!
 Solskinnet følger snart efter Regn.
 Kommer, kommer, Flere!
 Hen at gratulere
 Ederø lykkeligste Degn.
 Gaaer.

Gustav kommer med Ulla.

Ulla.

Du vil forlade mig saa brat igien?

Gustav.

Jeg maa! Jeg iler til den tappre Carl,
At følge Sveakonnings Seiersbanner,
Dg søge Lykken.

Ulla.

Har du tidt ei sagt:

Din Lykke var en lav, besleeden Bust,
Som blomstred frisk kun i min Faders Trægaard,
Dg slog med Qvisten paa din Ullas Rude?

Gustav.

Mit hele Tog blier kun en Troffelring,
Hvis Guld forlader kort sin Edelsteen,
For snart med den igien sig at forene.

Ulla.

Dg nød vi ikke lykkelige Timer?

Gustav.

Jo, Ulla! mens vor Elskovsluft var blaa.
D, Kiærlighed er noisom, liig en Fange,
Der bleg i Mørket taalig bær sin Lænke,
Dg seer een Time daglig Solen kun.
Dg var ei dette Lysglimt negtet mig —

Ulla.

Min Faders Brede var ubillig, streng.

Gustav.

Jeg vilde glemme dig, forlade dig,
Jeg iilte til min Moer paa Lindesholm,
Gif ofte ud til Mossø, sad ved Bandet
I Birkelunden, haabed, at Naturen

Erstatte skulde mig din tabte Skionhed.
 Men, Ulla! denne stille Skovnatur
 Er kun en Bog, hvori en Veiler læser
 Sin Kiærlighed.

Ulla.

Du var dog fri, min Ven!
 Og kunde flagre, som en Fugl, fra Sorgen.
 Din Ulla sad imens i snevre Kammer;
 Og naar nu endelig Tusmørket kom,
 Der ellers bragte dig og Kiærligheden,
 Bar hendes hele Trøst at see paa Maanen,
 Og græde ud, til der kom Lys paa Bordet.

Gustav.

Bed Lindesholm paa Mossø er et Echo,
 Som, naar jeg eensomt sad og nævnte dig,
 Mig sytten Gange gientog Ullas Navn.
 Da drev det mig, jeg maatte see dig atter.
 Men jeg gaaer ikke længer ørkesløs.
 Guld vil din Fader? Vel, jeg skaffer Guld,
 Jeg drager hen at tiene Konning Carl,
 At finde Lykken med ham, eller Døden.
 Blaafiortlet, med den lysegule Krave,
 Skal snart du see din Gut, med lange Jernsværd;
 Klaphandsken tyk skal række til min Albu.
 Saa følger jeg Kong Carl til Fredrikshald.

Ulla.

Og veed du da endnu ei, at min Fader
 Vil tvinge mig til den forhadte Mand?
 At jeg maaskee i Morgen alt er Brud?

Gustav.

Hvis?

Ulla.

Dødens eller din. Jeg overleved
Ei denne Sorg.

Gustav.

Han vil dig sammenkoble
Med dette Kirkelam?

Ulla.

Sees Kirkelammet,
Betyder det jo Døden.

Gustav.

Ja, for ham!

Jeg træffer ham, den Uøling.

Ulla.

Nei, min Ven!

Den Mand er for elendig til din Brede.
Betving din Hestighed, og skaan min Fader!

Gustav.

Du er saa rolig?

Ulla.

Jeg har havt en Drøm,
Som trøster mig.

Gustav.

Kan Drømme trøste dig?

Ulla smilende.

Elfvog er selv en Drøm fra Feers Land,
Hvoraf man hurtig vaagner, siges der.

Gustav.

D, spøg ei, saar ei dette Hierte meer!

Ulla.

Jeg drømte: ligesom jeg skulde bytte
Min Ring, troloves med den rige Gubbe,
Foer en Cherub i blaatanlobet Staal,

Med blanken Sværd i Haand, ad Døren ind.
 Han rev mig af den ækle Brudgoms Favn,
 Og førte mig med dig, min kiære Ven!
 Hen i et fremmed, skønt og skovrigt Land,
 Hvor vi foreentes af en hellig Magt.

Gustav.

Blaa skal Gustav snart sig klæde,
 Naar han sværger,
 Naar han værger
 For sin Konge, for sit Land.

Ulla.

Da vil stakkels Ulla græde
 Salten Taare,
 Længes saare
 Paa den øde skaanske Strand.

Gustav.

Men jeg vender snart tilbage,
 Som Cheruben,
 Og fra Gruben
 Redder min tilbedte Mø.

Ulla.

Da forsvinder Ullas Klage.
 Dig til Brystet
 Salig kryftet
 Glemmer hun af Sorg at døe.

Gustav.

Modet skal Lykken indhente,
 Lang Tid ei Ulla skal vente.
 Gustav paa Kiærligheds Binge
 Op sig skal svinge,
 Bringer Gren, bringer Bytte
 Til sin Elskerindes Hytte.

Begge.

Kiæk er Kiærlighedens Bei;
 HaaB! du Skionne! fluf os ei.

Gustav.

Men hvis Dødens Rædsler true,
 Skal dog ei din Gustav grue.
 Freidig sig din Kæmpe vover
 Mod de fiendtlige Kartover,
 Agter ei, at Bøssen knalder;
 Og — hvis pludselig han falder —

Holder inde.

Ulla falder henrykt ind.

Snart dig da din Ulla følger
 Over Tidens dunkle Bølger
 Til en ufiendt salig D,
 Hvor en hellig Magt forener
 Bolde Kæmpe med sin Mø.

Begge.

Ja, en hellig Magt forener
 Huldt en Veiler med sin Mø!

De gaae.

Frederiksberg Hauge i Sjælland

med sine klippede Hækker, Løvhytter og Lærpyramider. I Baggrunden
 Slottet med sine Fløie paa den frie Bakke. En Klokke ringer i det
 Fjerne.

Arbejderne komme med deres Haveredsfaber.

Chor.

Middagsklokken venligt ringer,
 Giennem Grenene den flinger;
 Gierne hørte vi dens Klang.

Tidlig den til Arbeid kimer
 I de kôle Morgentimer,
 Med den aarle Fuglesang.
 Did med Spade, Skovl og Haffe
 Gif vi til den skønne Bakke,
 Høined, glatted den saa brat.
 Trætte nu vi atter ile,
 For at qvæges, for at hvile
 Dybt i skyggesfulde Krat.

Slotsforvalteren kommer.

Ja ja! det kiende vi nok. Naar Morgenklokken ringer til Arbeid, kommer I krybende som Skildpadder, og det varer tidt en heel Time, inden jeg faaer pustet Liv i jer. Men aldrig saasnart slaaer Middagsklokken sit første Slag, før I staae op fra det Døde, ligesom naar Engelen blæser i Basunen den yderste Dag.

En Arbeider.

Ja, Herr Slotsforvalter! vi have saamænd dog arbeidet stikkelt godt.

Slotsforvalteren.

Det gaaer saa an, naar du selv skal sige det. Nu, Bakken er snart færdig, Terrasserne ere fast stampede, vel vinklede efter Snor og Vaterpas. Kongen kommer her i Dag; tag jer Vare, Karle! jeg forklager jer, og I skeer en Ulykke.

En Arbeider.

Nei, saamænd gjør Slotsforvalteren ikke. Han mener det ikke saa slemt.

Slotsforvalteren.

Mener jeg det ikke, Karl? Jo, gu mener jeg det! „Ederes Majestæt!“ vil jeg sige, „disse fattige Dævle have

slæbt som Heste, for at faae den Bakke i Stand, hvor min allernaadigste Konge nu kan staae i Skyggen, og see over til Amager, Sverrig, og eders Residents Slot i Kiøbenhavn. Eders Majestæt vil allernaadigst ikke binde Munden paa den Dye, som tærsker; og skøndt det er nogle dovne Ræfler, saa veed I dog af Bibelen, at en Arbeider er sin Løn værd." Jeg er vis paa, at Kongen af medfødt faderlig Naade giver eder et Gratial, Karle! skøndt I ikke have fortient det, og skulde have Brygl til.

Arbeiderne.

Gud velsigne Slotsforvalteren! Det er en god Mand.
Slotsforvalteren.

Der komme Falkenerne. Gaaer nu jeres Bei! vi kan strag vente Kongen, han pleier tidt om Formiddagen at give Audients her i Lysthuset.

De gaae.

Falkenererne komme med Falke paa Stængerne.

Første Falkeneer.

Ja, den Jagt, det er ret en fornøielig Spøg,
Dg de Fyrster i hvert Land
Gi os undvære kan,
Naar dem lystet det Fuglevildt at bede.
Thi hvad er vel en Jagt uden stigende Høg?
Uden Falken paa Haand,
Som med Hætte, med Baand,
Sidder glubst efter Kamp allerede?
Dg slippes den da løs: som en susende Raket
Høit den stiger i Luft, flyver aldrig sig træt.
Naar den fiernt over Skov
Styrter ned paa sit Rov,
Tra tra, tra tra, tra tra!
Hvor de Jægere forlyste sig da.

Chor.

Tra tra, tra tra, tra tra!
 Hvor de Jægere forlyste sig da.

Første Falkeneer.

Konning Hrolf, som var Leires prudeste Drot,
 Havde selv sig en Falk,
 Som var Habrok kaldt,

Og som sad paa hans Skulder, den rund.

Og i tydsk og i fransk og italiſke Slot,

I hver Borg overalt,

Har man mig fortalt,

Uden Falk man forlystes ei kunde.

Men hvor fik de den da fra? og hvor fandtes den da
 bedst?

Der hvor Ridderen fandt sig sin ſtolteſte Heſt:

Kun fra Heklas Land,

Kun fra Sletten i Dan,

Tra tra, tra tra, tra tra!

Kommer Heſten og Falkene fra.

Alle Falkenererne.

Og nu Dankonning ſender, med Stænger i Haand,

Den grønflædte Skalk

Med den toppede Falk

Til de fremmede Drotter i Foræring.

Og ſaa vandre vi ſaa ſnare med lystelig Aand

Med den blinde Krabat,

Og ſaae mangan Ducat,

God Biin og fortræſlig Fortæring.

Og naar Falken ſaa ſaaer Diet af Turbanen fri,

Da forfølger han ſit Rov paa forsvindende Sti.

Da med bredfulde Maal

Driffes Dankonnings Skaal.

Tra tra, tra tra, tra tra!
 Hvor de Jægere forlyste sig da.

Kongen kommer i Jagtflæder, med følge.

Oversalkeneermesteren.
 Her, Ederes kongelige Majestæt!
 Er efter allerhøieste Befaling —

Kongen.

Ja, det er godt, Herr Oversalkeneer!
 Lad mig kun tale selv med Folkene,
 Jeg kender dem personlig ganske godt.
 God Dag, Hans Jversen! Niels Christen Møller!
 Hold Stangen hid og lad mig see engang.

Han betragter Falkene.

Driftige, skønne Fugle! — Gaaer med Gud,
 Forliges vel paa Veien, fives ei,
 Og gjør jert Norden Vre, hvor J komme!
 Hans Jversen er eders Foresatte;
 Adlyder ham, og iler, men forsigtigt!
 Da nu er Fred i Lydskland overalt,
 Vil intet Banheld møde. Hvor J komme,
 Vil J, som mine egne Tienere,
 Behandles vel. Og du har Kassen, Hans!
 Betaler daglig dine Kammerater
 Diæterne, og gjør mig siden Regnskab.

Hans Jversen.

Vel, Ederes Majestæt!

Kongen.

Hils Prinds Eugen
 Fra Konning Fredrik, fra hans gode Ven!
 Da Freden nu til Rastadt endte Krigen,
 Og lægger Baand paa Heltens Tapperhed,

Maa han paa Jagten søge sig sin Trøst.
 Thi sender ham Dankonning disse Falke.
 Beed ham modtage dem med Venlighed,
 Og mindes den, som med en Haandsfuld Danste,
 Men dog en tapper Haandsfuld, bidrog Sit
 Til Seirene ved Höchstädt, Malplaquet!

Falkenererne gaae.

Kongen.

Vil Nogle tale med mig? Lad dem komme!

En Herre.

De tvende Malere, Goffre og Krogl.

Kongen.

Dem har jeg længtes efter.

De komme.

Er du færdig,

Min snilde Goffre?

Goffre.

Eders Majestæt!

Platfonden nu er strammet ud i Rosen,
 Som vel kan kaldes Maskeradesalen,
 Thi flere hundred Aar vil de deroppe
 I broget Kredts nu holde Maskerade.
 De skionne Damer vil ei ældes der,
 Men lige unge, lige yndigt smile
 Med sorte Masker i den hvide Haand.
 Niels Jespersen og Henrik Pedersen
 Med Stadsfiortel, pudret hvid Paryk,
 Vil ufortrøden blæse der Fagot,
 Og stryge lige lystigt Violinen,
 Og han, I veed, med Rhinskviinsglasset smile.
 Der findes Moxer, Tyrker, Hedninger,
 Som alle leve dog i Kiøbenhavn,

Desværre maadelige Christne nok!
 Af Eders Majestæt kun Munden sees,
 Som smiler under Masken til en Dame.
 Kongen.

Man mener, du har ogsaa malt dig selv
 I den blaakiortlede Allongemand,
 Som staaer og tømmer Flasken under Masken.
 Coffre.

Man bør ei spare eget Kiød og Blod
 I Kongens Tieneste. Tilgiv mig, Sire!
 Det er saa Skik og Brug, at Kunstneren
 Indtrænger sig paa sine Billeder
 I fornemt Selskab.

Kongen.

Coffre! du est ei
 Den Ringeste blandt dem paa Billedet.
 Jeg takker dig. Din muntre Kunst forskionner
 Mit Slot; Dørstykkerne med fiær Grindring
 Tilsmile mig, fra Florents og Benedig. —
 Og du, min Krogt, den meer Alvorlige!
 Har du fuldendt?

Krogt.

Ja, Eders Majestæt!

For Kirkens Alter sidder Frelseren
 Nu med Disciplene den sidste Dvæld,
 Og han, som sveg den Himmelske for Sølv.
 Det er kun mat. Gud veed, jeg føler dybt
 Min Pensels Afmagt. Men det veed jeg ogsaa,
 Det flød ei tomt og ei forfængeligt
 Fra Hiertet; og saa maa det trøste mig,
 At denne høie Gienstand, ædle Konge!
 Bar selv de største Kunstnere for stor.

Kongen.

Dit hulde Billed skal opbygge mig,
Naar, som et Menneſke, med mine Brødre
Jeg knæler ned i Støvet for min Gud.
Er alt det Dvrige nu ogsaa færdigt?

Coffre.

Ja, Ederſ Majestæt! Speilglåſene
Nu ſtraale ſtolt i lueguldne Rammer;
Og rigt til Bordeplader og Raminer
Har vi anvendt det koſtelige Marmor,
Som ſelv J bragte fra Italien.

Kongen.

Jeg ſtrag vil op og ſee, hvad J har fuldbragt.

Til ſit Folge.

Man kan opſætte Jagten for i Dag.

Benlig til Kunſtnerne.

Jeg takker eder, Krogt og Coffre! begge.
Modtager Lønnen af min Hofkaſſerer,
Og med den Smule Guld en Konges Haandtryk,
Som veed, at Guld ei ene lønner Kunſt.

Coffre og Krogt.

O, Ederſ Majestæt! — J ſmelter os.

De knæſe Kongens Hænder, og gaae rorte bort. Kongen giver
et Bink, Alle forlade ham.

Frederik ene.

Saa modnes min Grindrings fæere Drøm!
Jeg ſeer det yndige Frascati kneiſe
Igien med ſine lette, lyſe Fløie.
Nu vil mig ogsaa mine Haller fryde:
De trylle mig til Florents, til Benedig,
Og til Vicenza. Paa min Altarplade
ſkal Crucifixet ſtaa, ſom Belo ſendte

Sin Ungdomsven, dengang hun gif i Kloster.
 Her er Kong Fredriks Kloster, min Veninde!
 Paa dette Bierg han nyde vil sin Fred.
 Eugen og Marlbourough hvile jo paa Laurbær;
 Czar Peter tørrer Moser, bygger Stæder;
 Dg Fætter Carl, som ved Pultava fik
 Sin Binge svedet, henter nu forboven
 Paa norske Fjeld Frost i det friske Saar.
 En Steenbuk er just ikke let at fange,
 Dog fik vi ham; nu stanger han i Buret.
 Ja, Danmarks Slette mangler ikke Helte;
 Dg paa det sortblaa, stolte Skumhav flyder
 Mit Lordenskiold, saa let som Luftens Eky;
 Det sender Lyn paa Lyn, og synker ei.
 Jeg venter glade Budskab. Ja, det bæres
 Mig for i denne Morgen: Alt vil lykkes.
 Saa vil jeg nyde ret den fieldne Dag,
 Dg drømme mig ved Arnoslodens Bredder.

Harle lofte skønne Syd
 Nordens Drot til did at fare,
 Hvor ved Rattergalelyd
 Friske Bølger rulle klare;
 Hvor i mørken Aftenstund
 Dobbelt gylden Stiernen blinker,
 Dg hvor Søilvermaanen vinker
 Amor til sin Myrtelund.

Dybt i Ungersvends Bryst
 Præged Belskland sine Glæder,
 Indtil atter Pligtens Røst
 Kaldte ham til Drottens Hæder.

Dg han lod den stærke Stemme;
 Men i selv Kartovers Dunst
 Aldrig Fredrik funde glemme
 Rærlighed til Syd og Kunst.

Rosen dufter meer ei nu,
 Min Viol er længst forsvunden;
 Ofte dog min Manddoms Hu
 Glædes vil i Skyggelunden.
 Mindet kan dog ei forsvinde;
 Dg naar her jeg ene staaer,
 Ofte skal min Taare rinde
 Ved Grindring om min Vaar.

Dg mit kiære Fredriksberg,
 Stedse yndigt, uden Sorger,
 Vinke skal til sunde Bierg
 Yngling, Pige, Biv og Borger.
 Dg naar her paa kóle Bænke
 Glæden vorder Hjertets Tolk,
 Skal de paa den Konge tænke,
 Som var Fader for sit Folk.

Man hører et Hurraraab noget borte. En Herre kommer hurtig.

Kongen.

Hvad er paa Færde?

Herren.

Eders Majestæt!

En Skare danske lystige Matroser,
 Anført af Captain Tordenskiold. Han beder
 Om hurtig Audients.

Kongen.

Hvad bringer han?

Alt her? Jeg troede ham ved Norges Kyst.

Herren.

Han kommer frisk fra Norge. Hvad han bringer,
Det vil han sige selv. Der er han alt.

Kongens følge kommer tilbage. Tordenskiold med sine Ma-
troser. Han bliver staaende ved Indgangen, tager Gatten
af, svinger den, og raaber:

Hurra for Konning Fredrik! Seir og Glæde!

Matroserne.

Hurra! Hurra! Hurra! Vor Konge leve,
Kong Frederik den Fjerde!

Tordenskiold.

O, min Konge!

Han styrter til Kongens Fødder, griber hans Haand, og trykker
den til sine Læber.

Kongen.

Hvad er det, Tordenskiold? Du bringer —

Tordenskiold springer op.

Seir —

Seir, Konge! Hæder. Lad mig fatte mig,
Saa skal jeg tale.

Kongen.

J har seiret, Børn?

Hvor — tal!

Tordenskiold.

Gud Allermægtigste har signet
De danske Vaaben.

Kongen.

Siig mig dog — beret —

Tordenskiold.

Jeg fused paa min Hvidørn. Tappre Lemvig
 Mig trolig hialp med Hjelperen, L'Etang
 Med Arca Noæ. Grip lod rask i Boven
 Bindhunden pladske; hver af Tønderne
 Med sin Galei, med Christian og Lovise;
 Dahl med Charlott' Amalia. Saa stak vi
 I Herrens Navn i Sundet.

Kongen.

Nu? og traf?

Tordenskiold.

Den svenske Gukkert først —

Kongen.

Den entred du,

Og sendte Byttet ned til Kiøbenhavn.

Hvad traf du siden?

Tordenskiold.

Nogle Fiskere,

Som meldte: Orlogsskibet Fyen, Prinds Vilhelm,
 Og Delmenhorst, Fregatten Høienhald
 For Anker laae i Magohavn, to Miil
 Fra Dynefilen, hvor med sin Escadre
 Den svenske Schoutbynacht Strømsfierna var.

Kongen.

Jeg meente Schoutbynachtens Navn var Knappe.

Tordenskiold.

Det var for knapt. Hans svenske Majestæt
 Nys havde været paa Escadren selv,
 Og adlet ham for al den Heltedaad,
 Han skulde øve. Nu hed Schoutbynachten
 Strømsfierna. Vi var alle med paa Strømmen,
 Men vi saae ingen Stjerne.

Kongen forventningsfuld.
Virkelig?

Nu, altsaa da?

Lordenstjold.

Den svenske Schoutbynacht
Var glad, fordi han nu var bleven Stierne.
Af Fiskerne vi sikkert fik at vide:
Endeel af Folket var i Land, til Bryllup;
De andre gasterede Schoutbynachten.
Vor Binde stod lige ind i Dyrnekilen;
Det havde været baade Synd og Skam,
Ei at betiene sig af Keiligheden.
Umuligt var det, først at seile to Mil
Til Viceadmiralen, for at spørge,
Om han tillod at nytte Diebliffet.

Kongen.

Det indseer jeg.

Lordenstjold.

Vor Lods svor høit og dyrt,
Han vilde bringe sikkert os i Havn;
Men hvordan vi kom ud af den igien,
Det maatte selv vi sørge for. Jeg raabte
I Raaberen til Grip, som med sin Bindehund
Laae mig paa Siden, hvad ham tyktes om
I Dag at komme som ubudne Gæster
Til Svenskens Lystighed. Han svarte: Godt!
Saa lod vi os i Guds Navn blæse ind
I Dyrnekilen, hvor et Batterie
Strax modtog os med militair Honneur
Ret høfligt; det var Synd at sige Andet.

Kongen befindende sig.

I Dyrnekilen —

Tordenskiold.

O, en deilig Egn,

Et Landskab for en Maler! Havnen gaaer
En god halv Miil i Landet mellem Skær
Og Klipper; og paa Kysterne var opstilt
Tre tusind Skytter bag de grønne Buske,
Som uophørlig hagled os med Kugler,
Mens vi os listed med de syv smaae Skibe
Ind mellem Fiendernes halvhundred Seil.

Kongen.

Forvovne unge Mand! hvad har du giort?

Tordenskiold.

Udført en Plan, vel overlagt, min Konge!
Skøndt raft besluttet. Ved det danske Flag!
Bort Tog var intet Fusentasterie;
Men J har selv mig kaldet Tordenskiold,
Og Lynildstraalen, veed J, suser ned
Fra Tordenskyen, før man hører Skraldet.

Kongen.

Saa har du ramt?

Tordenskiold.

Ja, tag mig nitten Tønder,

Det har jeg, min Monarch! — Jeg lod dem flyde,
Gik over paa Galei Prinds Christian,
Imens de flygted for mig ind i Bugten;
Da steg jeg paa Skytprammen Hjelperen,
Og Lemvig maatte paa den hvide Drn.
Imidlertid paa Hjelperen og Arken
Var Stykkerne fra Vasten bragt paa Dækket.
Jeg drog foran, men løsned ei et Skud
Før Klokken otte, da jeg kunde lange
Min Fiende med Sexpundinger; da spilled

Jeg paa ham, alt hvad Løiet kunde holde,
 Med Knipler og Stangfugler. Hviden Drn
 Brat maatte kappe Anker, som var fastet,
 For at jeg kunde komme ham forbi.
 Holdt Fienden tæt i Damp, og uformærkt
 Lod mig bugere ind paa ham, til nemt
 Vi var ham paa Musketskud nær. Da tabte
 Han Contenancen. Først Steenbukken taug,
 Skiod ikke meer, og strøg sit Kongeslag.
 Men da det ikke var Commandoflaget,
 Saa ængsted jeg ham fort med mangan Skraasæk.
 Det Samme gjorde ærligt Noahs Ark.
 Min Forstavn stod paa Grund, mit Spring blev affkudt;
 Det sagde Intet. Jeg kom løs igien,
 Og Fienden faldt som Fluer over Borde.

Kongen.

Ha, tappre Danske! Hvordan gif det saa?

Lordenstjold.

Imidlertid den bolde Lønder fik
 Grobret det omtalte Batterie.
 Da Svensken saae sig ledt til Slagterbænken,
 Da satte han paa Grund, staf Alt i Brand
 Med Lunter, Liærebøtter. Men min Lønder
 Gif rolig om paa Skibene, tog selv
 Med egen Haand de tændte Lunter bort,
 Der hang ved Krudtet, som det kunde været
 En Fidibus, der skulde tændt Tobak.
 Tre Skibe, fyldt med Krudt, blev alle reddet;
 Kun ikke to, stærktladede med Flesk,
 Som skulde næret Fiendens Mod i Binter.
 Det var umuligt at faae Flesket slukt,
 Det lod vi brænde som et Glædesild.

Kongen med Bølelse.
Faldt mange Danske?

Tordenskiold.

Nitten blege Helte
Foer op til Thor i Valhal, for at vidne:
End var ei Danmarks Heltkraft forsvunden.
Syv og halvtredstindstyve Dvæstede
Fik Prisepenge strax, fra tredstindstyve
Indtil to hundred Daler. Tilgiv, Herre!
Det var umuligt mig, at see dem bløde,
Dg ikke lægge Blaster strax paa Saaret.
Nu nyde de i gode Hospitaler
Saarlægens Røgt, og prise Danerkongen.

Kongen.

Gud styrke dem!

Tordenskiold.

Gadetten Siversen
Blev sprængt i Luften.

Kongen.

O, den vakke Gut!
Jeg kiendte ham. — Saa ung!

Tordenskiold smilende.

Han var for ung.
Det var det just. Thor smed ham ned igien,
Som Fiskeren i Havet af sit Net
De alt for smaae Fisk, at de først kan vøge.
Han faldt igien, hvor Bandet blødest var,
Dg kom slet ingen Skade til.

Kongen.

Vel, vel!

Dg eders Bytte?

Tordenskiold.

Elleve Galeier,

En Mængde gode dobbelte Chalouper,
Strømbaade med Transportflib', Smaat og Stort,
In alles fir og fyrgetyve Skibe.

Kongen forundret.

Det har du alt med syv smaae Skibe —
Tordenskiold.

Nei!

Det har den Allerhøieste, som sender
Befignelsen til Eders Majestæts
Anslag og Vaaben, saa at Verden snart
Maa indsee, Kongers Konge har sin Haand
I Alt, hvad Eders Majestæt beslutter.
Vi Somænd var kun Redskab, som af Pligt
Med Nidfiærhed med Liv og Blod besegled
Vor Troskab. Hver Matros var lige fiæk,
Og lige værdig Danerkongens Naade.

Kongen.

Min Commandeur! omfavn mig.

Tordenskiold.

O, min Konge!

Kongen til Matroserne.

Jeg tænke skal paa alle mine Helte.

Gensunket i sig selv.

Saa hurtig vender Lykken sig i Krig!
Hvo var bestedt i Nød, som jeg, dengang
To hundred tredsindstyve tusind Daler
Mig købte Freden dyrt til Travendal?
Bed Helsingborg, ved Gadebussk var Steenbusk
Min Dvermand — i Tønningen min Fange.
Nu stiger Solen af forladne Hav,

Dg af de ufrugtbare Bover skienkte
 Colbergerheide mig og Dyrnekilen
 En dobbelt Høst.

Tordenskiold og Matroserne.

Gud velsigne vor Konge!
 Hans Borg ei Faren skal naae.
 Gud velsigne vort Fædreland!
 For det i Døden vi gaae.
 Kan ogsaa Evensken os møde
 Paa Landet, og kraftig slaae —
 Paa Bølgen han atter maa bløde,
 Og Saga skal evig tilstaae:
 Det hvide Flag og det røde,
 Ei viger det gul' og det blaa!

Kongen.

Min Siæl er fuld af mange Følelser;
 Kom, følg mig, jeg maa tale ene med dig.

Han gaaer med Tordenskiold; Følget til den modsatte Side. En
 Herre holder en anden tilbage.

Første Herre.

Na, bi lidt, Monfrere!

Anden Herre.

Hvad vil du?

Første Herre.

Jeg kan ikke tæmme min Nysgierrighed, jeg maa
 snakke med disse Mennesker, jeg maa vide Noget om denne
 Thorenskiold, som man gjør saameget Bæsen af. Han skal
 være af ganske obscur Extraction, og have havt endeel
 Eventyr i sin Ungdom, som gjør ham liden Ære.

Anden Herre.

Vær du rolig, Monfrere! og vov dig ikke paa Glattis.

Du veed, du er aldrig fornuftigere, end naar du tier og tænker.

Første Herre.

Du skal altid hovmesterere mig! Jeg er den Ældste, og veed nok, hvad jeg gjør.

Anden Herre.

Giver du dig af med Matroserne, saa faaer du et Begplaster paa Munden. Det forsikkrer jeg dig.

Første Herre.

Jeg skal vel vogte mig for at komme i legemlig Berørelse med slige Folk.

Anden Herre.

Ja, men der gives ogsaa aandelige Begplastre.

Første Herre.

Aandelige Begplastre? hvilke extravagante Talemaader!

Anden Herre.

Det skal fornøie mig, i Lysthuset her at være en rolig Tilskuer til din Ydmygelse.

Første Herre.

Ei! hvad Ydmygelse? Jeg er ikke ydmyg, jeg lader mig ikke ydmyge.

Anden Herre.

Beedst du ikke, hvad Lydskan siger? Musß ist ein böses Kraut.

Første Herre.

Lad du mig kun raade!

Anden Herre sætter sig i Lysthuset.

Første Herre til Matroserne.

Ecoutez, mes enfans! Hvem af jer er den Fornemste?

En Matros.

Det er Christen Staal, Jeres Velbyrdighed! det er Quarttermesteren.

Herren.

Aa, hør, min gode Christen Stahl! siig mig oprigtigt, som en god Christen, kiender du ikke denne Capitain — hvad skulde jeg siige: Commandeur — Thorenschiold specielt?

Qvarteermesteren.

Specielt kiender jeg ham ikke; men jeg kiender ham hellens ganske godt, for vi er Byesbørn, og have gaaet i Skole sammen.

Herren.

Ah, charmant! saa kan jeg jo strax faae Efterretning. Ikke sandt, denne Herre er slet ikke af Fødsel?

Qvarteermesteren.

Jo, gu er han af Fødsel! Han er født af ægte Forældre, og døbt i samme Kirke, som jeg.

Herren i Lyshuset.

Begyndelsen er god.

Første Herre.

Af Stand, af Byrd, mener jeg.

Qvarteermesteren.

Af Byrd maa han vel være, siden hans Moder har baaret ham; og han er af ærlig Borgerstand, hans Fader var Raadmand i Bergen.

Herren.

Dog Raadmand! og hed?

Qvarteermesteren.

Johan Wessel, til Tieneste.

Herren.

Det Navn skulde han smukt beholdt. Det er saa sønligt, saa christeligt, at beholde sin Faders Navn.

Qvarteermesteren.

Ja, saa skulde en meget fornemme Mand, jeg har kiendt, hedde Jeppe Tiærebotte.

Herren.

Hvi saa?

Qvarteermesteren.

Jo, for saadan hed hans Moders Rudst.

Herren i Bysthuset.

Bravo, Qvarteermester! Giv ham ikke Qvarteer.
Begplasteret bliver smurt.

Første Herre.

Hadde Thorenschiolds Fader mange flere Børn?

Qvarteermesteren.

Nei, han havde ikke meer end sytten til.

Herren.

Hvad? atten Børn? og alle Drengene?

Qvarteermesteren.

Nei, det halve Dofin var Løse.

Herren.

Saa var vel Herr von Thorenschiold, som Stamherre,
den Ældste?

Qvarteermesteren.

Nei, han var den Tiende eller Ellefte, ligesom Joseph
i Egypten.

Herren.

Har hans Fader ladet ham standsmæssig optugte?

Qvarteermesteren.

Han vilde sat ham til Bogen; men Peter bakkede
agter ud, og slog Alt, hvad han læste, i Glemmebogen.
For at faae Reb i Seilene med ham, satte Faderen ham om
Bagbord hos en Skrædder; men han vilde heller ligge paa
en Lægerval med slappe Undervant og Tværskiorer i Stæn-
gerne, end om Bord i et Skrædderværksted. Da han derfor
engang maatte følge Mesteren med Posen under Armen
i Løveir, gav han ham en saadan Tryksexten i Nakkem

med en Sneeboldt, som han for ydermere Tydeligheds Skyld havde dyppet i Rendestenen, at baade Hørelse og Syn forgik Skrædderen, og han satte paa Grund. Siden den Tid opgav Peter Wessel den Profession.

Herren.

Ei ei! hvad maa man høre! Han skal jo ogsaa have været Tiener, siger man.

Quarteermesteren.

Som lille Gut tog de ham med paa Slæbetouget til Kiøbenhavn i Kongens Følge. Kongens Skriftefader Dr. Jespersen tog sig af ham, og saa var han hos ham et Par Aar, før han kom til Cadetterne.

Herren.

Og tjente ham.

Quarteermesteren.

Med Alt, hvad han kunde. Peter Wessel har altid været taknemmelig mod sine Belgiorere.

Herren i Lysthuset.

Bravo, Quarteermester!

Første Herre.

Ah, det er en sand Dyd. Sagte. Altsaa: Skrædderdreng og Tiener — og nu Commandeur, og vel snart Admiral Thorenskiold! Hvad man dog maa opleve!

Tordenskiold kommer tilbage.

Første Herre gaaer ham kærsligt i Møde.

Ah, der har vi Herr Commandeuren tilbage. Embrassez moi, mon cher ami! Tag ikke ilde op, at jeg har underholdt mig lidt med eders Folk. Det har ret contenteret mig. Man kan lære Noget af ethvert Menneſke i hans Metier; skøndt de tale et Patois, som jeg egentlig ikke forstaaer.

Lordenstiold.

Fransk kan de ikke, heller ikke Tydsk, Monsieur! men de tale dog temmelig godt bredt Dansk.

Herren.

Bredt vel, men ikke godt. Det er Kunstordene, Terminologien, som generer mig. Imidlertid har det fornøiet mig at høre adskillige Anecdoter af Herr Commandeurens Ungdom, hvori det originale Genie, vi nu beundre, paa en naiv Maade envelopperede sig. Leer. Den Sneeboldt i Ryggen paa eders Mester, Skrædderen, var virkelig admirable; det var et tout à fait Indfald.

Lordenstiold.

Ja, var det ikke? og et passende Baaben mod en Skrædder! Jeg mærker, Monsieur vil paa en fin Maade kaste mig min Ungdom i Næsen. Den skammer jeg mig aldeles ikke ved. Lægger sin Haand paa hans Skulder. Men tak I Gud, Monsieur! at I aldrig har været Skrædderdreng.

Herren taabelig forlegen.

Hvorfor, Herr von Thorenschiold?

Lordenstiold.

For saa vilde I høist nu være avanceret til Skrædder-mester.

Herren i Lysthuset.

Der kom Begplastrer.

Første Herre.

Skræ — me — Jeg recommanderer mig skyldigst.

Lordenstiold.

Alt recommandeert.

Første Herre gaaer.

Anden Herre kommer.

Fortræffligt, Tordenskiold! Jeg takker eder.

Trykker hans Haand.

Tordenskiold.

Hvorfor, min Herre?

Anden Herre.

For I stopped Munden

Paa denne Taabe.

Tordenskiold.

Hvem er denne Herre?

Anden Herre.

Min kiødelige Broer, med Tugt at melde.
Men ei, fordi eet Træ er flicvdt i Skoven,
Er alle flicve. Tro I mig, hver bold,
Retskaffen Adelsmand er stolt og glad ved
At kaldes eders Lige. I gjør os
Stor Ære; gid ret Mange mellem os
Maae gjøre jer det Samme!

Tordenskiold ærbødig.

O, min Herre!

I er alt for beskeden.

Anden Herre.

Nu Farvel!

Vi sees i Aften jo ved Masketraden,
Saa tømme vi et Glas paa ærligt Venfkab. —
Der, Kammerater!

Giver Qvarttermesteren Penge.

Jeg maa dog betale
Udlæg og Arbeidsløn for Plasteret.
Drif eders Konges, Commandeurens Skaal,
Dg morer eder godt, imens I er her!

Gaaer.

Tordenskiold.

Hvad Forstiel der kan være mellem Brødre!
 Men nok om det. Sei, Manne! jeg er glad;
 Vor Konge roser os, han er tilfreds,
 Og vil belønne naadigt Hver især.
 Mit Hierte banker, jeg har ingen Ro,
 Jeg kan ei blive stille her. Nu maae
 Vi finde paa en ægte Sømandspøg,
 Som kan fordrive Tiden for i Dag.
 Saa hurtig komme ned fra Dynekilen,
 Fra Storm og Slag, i denne lune Hauge —
 Det er for pludselig en Overgang.
 Men jeg har fundet Noget op, som vist
 Vil tykkes eder kosteligt; og vil I
 Som jeg, saa føre vi det ud paa Stand.

Qvartermesteren.

Vi følge jer i Liv og Død, saa kan
 Vi sagtens følge jer til Spøg og Gammen.

Tordenskiold.

Men denne Spøg er farlig, Kammerater!

Qvartermesteren.

Hvis der var ingen Fare meer i Livet,
 Blev det kiedsommeligt, Herr Commandeur!

Tordenskiold.

Hør mig! Da nys jeg talte med vor Konge,
 Da yttred han med særforføiet Smil:
 „Nu gad jeg vidst, hvad Stænderne i Sverrig
 Om deres Tilstand synes, naar de høre
 Den flette Tidende fra Fredrikshal“.
 Hans Majestæt anordnet har i Aften
 En Folkfest med Dands og Lystighed
 I denne Hauge. Vi har Tid endnu.

Hvad siger J? Skal med de to Chalouper
 Vi roe til Malmøstrand, og hente der
 Et Exemplar af hver af Stænderne:
 En Officeer, en Geistlig og en Bonde,
 At Kongen selv kan spørge, hvad dem tykkes?
 Matroserne.

Et herligt Indfald!

Tordenskiold.

Er J alle med?

Matroserne.

Ja, hver en Siæl! Vi hente Danerkongen
 Saamange Skaaninger, som han forlanger.

Tordenskiold.

Vel, raske Gutter! Saa til Bærket strag!

Chor.

Lystige Sømcænd, naar Seiren er vunden,
 Søge sig Løier i Havn og paa Land.
 Borger og Bonde til Arnen er bunden,
 Hiem har Matroserne, hvor der er Vand.
 Trækfuglen farer fra nordiske Skove,
 Bygger i Africa Reden paa ny;
 Hiem har Matrosen i fierneste By,
 Reiser med Jil over skummende Bove.
 Endnu før Middag vi lande ved Eber'g,
 Endnu før Aften paa Frederiksberg!

De gaae.

Anden Handling.

Bondestue i Skaane.

Gustav ene.

Falste Haab! du er forsvunden,
 Tabt, hvad kun min Siæl attraaer.
 Ingen Rose meer i Lunden!
 Stormen raser i min Vaar.

Ingen Aftensol skal vinke
 Gustav tiere til sin Mø;
 Did, hvor tusind Sværde blinke,
 Vil jeg styrte mig og døe.

O, men aldrig kan jeg glemme,
 Selv naar træffer Dødens Piiil,
 Hendes Afsyn, hendes Stemme,
 Hendes Blik og hendes Smil.

Som min høie Stridsgudinde
 Svæver hun fra Skyen ned.
 Maa mit Blod i Kampen rinde,
 Døer jeg dog af Kiærlighed.

Tordenskiold

kommer forklædt som Bierggubbe, med hvidt Skæg, ved en Stav.

Ei ei, min unge Ven! hvad maa jeg høre?
 Saa vild, og dog saa smeltet? Sandelig,
 J seer ei ud til at slaae Folk ihjel!
 Jeg mener ikke dermed, J er svag;
 J er en kraftig Gut. Men læser jeg
 Grundsproget ret i eders vaade Dine,
 Saa lider J af en fortvivlet Sygdom,
 Det tidt er mere farlig for en Ungkarl,
 End Krudt og Kugler.

Gustav.

Krudt og Kugler kun

Kan trøste mig.

Tordenskiold.

Hvad? J vil gaae i Krig?

Gustav.

Ja, Faer! det vil jeg.

Tordenskiold.

Selsomt! gaae i Krig,

Naar man har intet Hierte.

Gustav.

Intet Hierte?

Hvo siger saa?

Tordenskiold.

J selv i eders Bise;

Det er jo stiaalet af en lille Pige.

Gustav.

Saa har jeg Mod. Og bedre Mod i Kamp,

End Hierte; saa bevæges man desmindre.

Tordenskiold.

Det gaaer ud over Fienden, stakkels Dævel.

Skam skulde slige unge Hæder faae,
 Som koge Seid med Diekast og Smil,
 Og riste Runer med sneehvide Hænder.
 De er langt mere farlig, end de gamle
 Med Korsklæd og med Rynker. — Hendes Navn?
 Gustav.

Hvem mener J?

Tordenskiold.

Den smukke Laareperse,
 J græder over, naar J er alene.

Gustav.

Min Elskte hedder Ulla Berg. Hvi skal
 Jeg skiule det for Verden?

Tordenskiold.

Ulla? Nu,

Det klinger smukt.

Gustav.

Selv hendes Navn er sødt.

Tordenskiold tør.

Ja, dersom der kan dømmes efter Lyden,
 Er hun forbandet vakker.

Gustav.

Gamle Mand!

J spotter.

Tordenskiold mild.

Nei, jeg spørger kun, min Ven!
 Og Spøg af Oldingen paa Gravens Bred
 Har trods sin Lystighed dog lidt Ærværdigt.
 Fortæl mig dine Hændelser! Hvorfor
 Est du saa plat fortvivlet?

Gustav.

Snart fortalt!

Jeg elsker Ulla Berg, en herlig Mø,
 Saa snild som smuk. Hun har en gierrig Fader;
 Jeg er en fattig Diævel. Faderen
 Vil tvinge hende til en gammel Døsmer
 Med mange Benge. Hun vil ikke ha'e ham,
 Men heller ikke mig, hvis Faderen
 Samtykker ei deri. Det gjør han aldrig;
 Thi jeg har Intet, og har intet Haab
 Om nogentid at faae det Allermindste.

Lordenskiold.

Den Udsigt er just ikke rosenrød.
 Og har du heller aldrig eiet Noget?

Gustav.

Jo, jeg har været rig, men mistet Alt.

Lordenskiold.

Hvordan?

Gustav.

I Krigen, da min Faders Gaard
 Blev lagt i Asken af de Danske.

Lordenskiold prøvende ham.

Derfor

Vil du nu hevne dig?

Gustav.

Hvad hevne mig?

I Krigen gaaer det ikke anderledes.
 Der er vel ogsaa Gaarde brændt i Danmark.

Lordenskiold.

Hvad vil du da i Kamp?

Gustav.

Paa denne Jord
 Er der ei længer Fred for mig. Jeg kom
 I Klammeri med Ullas Faer igien;

Han viste Døren mig, hun selv var vred,
 Og gav mig ikke sit Levvel paa Veien.
 Jeg burde taalt hans Brantenhed og Skieldsbord
 For hendes Skyld. Men jeg vil bøde for det;
 Jeg søger Konning Carl paa Norges Grændse,
 Jeg skienker ham mit Liv, min Kiærlighed.

Tordenskiold.

Det vil han ikke skionne meget paa;
 Thi han er vant til at opoffre Folk
 Som Fluer, og til Kiærligheden fiender
 Han ei det mindste.

Gustav.

Nu, det er det samme;
 Saa vil jeg ubemærket døe for ham.
 Han nyder selv ei meget Godt paa Jorden;
 Hans høie Siæl foragter kiælne Glæder,
 Og kun som Helt han føler sig lykkelig.
 List, Egennytte, Had boer ei i ham.
 Han kunde gierne været Polens Konge,
 Men med Beskedenhed, med fiødent Høimod
 Afstod han Riget til en indfødt UEdling.
 Han sover paa den blotte Jord i Telt
 Om Vintren i den frygteligste Kuld;
 En gloheed Kugle tiener ham til Døn.
 Han nyder aldrig Biin og stærke Drikke;
 Soldaterkost er al hans Vækkerhed.
 En mørkblaa Frak med store Messingknapper
 Omslutter Ungersvondens ranke Liv.
 Kun i det dybe, strenge, faste Blik
 Opdager man en Konge. Dog er Carl
 Huldsalig mellem Benner, lider ei,
 Man taler ondt om den Fraværende;

Tilgiver Alt, kun ikke Nidingsværk.
 Hver Morgen og hver Aften beder han
 Fromt som et Barn med Tillid til sin Gud.
 Vel har endnu han ingen Elskerinde,
 Dog ærer han det hulde Kion; man siger,
 At han vil gifte sig, naar han faaer Fred,
 Og i sit Valg kun lade Hjertet raade.
 Gud signe ham!

Tordenskiold.

Men han faaer aldrig Fred.

Gustav.

Saa skienke Gud ham brat den Heltedød,
 Hans unge raske Hjerte søger.

Tordenskiold.

Amen! —

Men du behager mig, du flinke Gut!
 Du misted Alt ved Carl, og elsker ham
 Dog lige høit.

Gustav.

Hvo elsker ei sin Konge?
 Hvo tænker paa sin Fordeel, naar det gielder
 At høste Wren? Tænker Carl paa sin?

Tordenskiold.

Du sætter altsaa Wren over Elskov?

Gustav.

O, Kiærlighed og Wre lives aldrig
 Om høiest Rang, de gaae som Søskende.

Tordenskiold.

For sidste vil du søge Konning Carl
 Ved Frederikshal; man siger, Tordenskiold
 Er kommen ham i Forkiøb der, min Søn!
 Har kapret hans Flotille.

Gustav.

Nu, saa maa han
Udruste sig en anden.

Tordenskiold.

Hader du

Ei Tordenskiold for dette Bovestykke?

Gustav.

Jeg hade Peder Bessel? sliq en Helt?
Min Tro! er Konning Carl paa Land en Løve,
Paa salten Sø er Tordenskiold en Hval.

Tordenskiold sagte.

Nu, ved Compassets evige Magnet
Dg ved mit Sværd, nu skal han faae sin Pige!
Hoit.

Ja, hør, min Gut! nu kiender jeg da dig,
Du derimod veed endnu ei, hvem jeg er;
Saa vil jeg sige dig det strax i Korthed:
Jeg er en gammel Trolde fra Laplands Drk,
Dg jeg kan hege, som et Fruentimmer.

Gustav.

Jert Spøg mishager mig.

Tordenskiold.

Nei, det er Alvor.

See, naar jeg blæser kun i denne Fløite,
Indtriner flux en Hær af mine Aander,
Dg fanger dig.

Gustav.

Hvad vil det Bæsen sige?

Tordenskiold.

Det skal du snart erfare, vantro Thomas!
Han piber, Matroserne trine bevæbnede ind.

Lordenskiold.

Griber ham, Gutter! Han er vor Fange.

Gustav.

Snedige Gubbe! lumsk du mig sveg.

Lordenskiold.

Sukkende Veiler! vær kun ei bange;

Det er ei Alvor, det er kun Leg.

Matroserne.

Hvad skal vi mere? Skal vi ham binde?

Skal han i Baaden føres fra Land?

Lordenskiold.

Bunden han er alt fast af en Qvinde;

Bringer til Jollen smægtende Mand!

Gustav.

Grusomme Skiebne knuser mig ganste:

Tabt er paa een Dag Frihed og Mø.

Grumme Barbarer!

Lordenskiold og Matroser.

Nei, vi er Danske.

Staffet du kun skal gieste vor D.

Gustav.

Ulla! min Ulla! elskte Veninde!

Mindes din Ven, som evig forsvandt!

Lordenskiold og Matroser.

Muligt du kan blandt Fienderne finde,

Hvad mellem Venner aldrig du fandt.

Gustav.

Grusomme Skiebne knuser mig ganste:

Tabt er paa een Dag Frihed og Mø.

Grumme Barbarer!

Tordenskiold og Matroser.
 Nei, vi er Danske.
 Staffet du kun skal gieste vor D.
 De føre ham bort.

Stue hos Fader Berg.

Fader Berg kommer med Ulla og Hanna.

Berg.

Har du Medgift selv, du Ube?
 Borde, Stole, Egeskabe,
 Fyldt med Linned, Klæder, Duge?
 Tintallerkner, du skal bruge?
 Kobberpotter og Fayence?
 Misbrug ei min Contenance!
 Eier du den mindste Hvid?

Ulla.

Lidt en Pige kan behøve;
 Vil en Fader mig det røve?
 I jert Huus et lille Kammer,
 Til at græde ud min Jammer;
 Ved jert Bord en ringe Gave,
 Blomsterbedet i jer Have.
 Lad mig leve saa min Tid!

Berg.

Du har ingen Tid, min Datter!
 Ei vi for hinanden lyve:
 Alt du fylder dine Tyve.
 Sorgen følger snart paa Latter.
 Nei, du skal, Gud være lovet!
 Giftes over Hals og Hoved.

Hanna.

Hun vil ogsaa gierne giftes,
Hvis hun faaer den, hun kan lide.
Nød kun og Ulykker stiftes,
Som J veed, vi alle vide,
Ved usaligt Ægteskab.

Berg.

Ægteskab er ei usaligt,
Naar man med en Degn forenes.
Man med Geistlighed forlenes;
Sligt et Held er ubetaligt,
Det er Binding, ikke Tab.

Lidselmand blier mig en Søn!

Hanna.

Jer en Søn? Nei, jeg formoder,
Han jer blier en fugtig Broder.

Ulla.

Fader! hør din Datters Bøn.

Hanna.

Nøres dog ved hendes Bøn!

Berg.

Ei mig rører hendes Bøn.

Hele Feilen deri stikker,
At han lidt for meget drikker.
Lige meget! de, som drikke,
De, som sove, synder ikke.
Eders Suk og Snak er Bind,
Degnen er et ærligt Skind.

Hanna.

Skind? Ja, var han Skind alene,

Skulde jeg det ei formene;
 Maaskee holdt han sig i Skind.
 Og hvis han var Riød og Sene,
 Kunde man dog røres lidt;
 Men det er jo lutter Fedt!

Berg.

Gaa, din Næsvis! lad mig være.
 Jeg maa tænke paa min Ære,
 Lader ikke mig forhaane;
 Ei man spørge skal i Skaane:
 Ulla fik en fattig Mand,
 Under hendes egen Stand.

Ulla.

Fader! skienk mig nogle Dage,
 Til at fattes af min Sorg.

Hanna.

Und den Arme nogle Dage,
 Til at fattes af sin Sorg.

Berg.

Nei, hun skal mig ei bedrage;
 Visten laaner kun paa Borg.

Hanna.

Har J fuldt og fast besluttet —

Berg til Ulla.

At din Guldring bliver puttet
 Paa den ædle Klokkers Fingert,
 Inden Aftenklokken ringer.

Ulla.

Det vil koste vist mit Liv.

Berg.

Bøi dig, som et villigt Liv.

Hanna.

Ricere Fader! eftergiv.

Ulla.

En dødelig Smerte
 Dmspænder mit Hierte;
 Men før du mig Arme
 Bortfælger i Dag,
 Vil Gud sig forbarme,
 Beskytte min Sag.

Hanna.

O, hvor hendes Smerte
 Gaaer dybt mig til Hierte!
 Men før man dig Arme
 Bortfælger i Dag,
 Vil Gud sig forbarme,
 Beskytte din Sag.

Berg.

Jeg lægger den Smerte
 Slet ikke paa Hierte.
 I Klokkerens Arme
 Hun favnes i Dag;
 Saa lad dem kun larme,
 Jeg vinder min Sag.

Gi et Ord meer! Enten trolover du dig med Tidsel-
 mand i Dag, og gifter dig med ham inden tre Solemærker,
 eller du forlader mit Huus, og kommer aldrig tiere for
 mine Dine. — Nei, du skal ikke forlade mit Huus, du
 skal ikke rende efter den Landstryger, og giøre mig Skam.
 Du skal blive her, jeg vil holde dig som en Fange, du
 skal sættes paa Band og Brød.

Ulla.

Desbedre! saa kommer jeg snart hen, hvor jeg onsker mig.

Berg.

Nei, du skal ikke sættes paa Band og Brød, du skal ikke hen, hvor du ønsker dig, du skal ikke blive mager, visfen, guul, grøn, og gjøre mig saadan Skam, at man vil sige: af, det stakkels Barn! af, den allerhelvedes Fader! Nei, du skal spise og drikke dobbelte Portioner, du skal blive saa rød som en Rose, og saa trind som en Lilie; eller jeg skal lære dig.

Ulla.

Kiære Fader! hør mig. Jeg veed dog, du holder af mig; og det er kun af misforstaaet Jver for mit Vel, at du piner og plager mig.

Berg.

Just fordi jeg holder af dig. Hvad for Noget? Misforstaaet Jver? Nei, jeg forstaaer min Jver meget godt. Du skal ikke faae en glad Time i mit Huus, hvis du ikke tager ham.

Hanna.

Dg tager hun ham, saa faaer hun ikke en glad Time uden for eders Huus.

Berg.

Lidselmand er en skikkelig Karl, og hvad han ikke er, kan han blive, naar hun faaer ham, og leder ham paa rette Bei. En Kone formaaer meget over sin Mand. Han er saa from som et Lam, og i Grunden saa ensfoldig som en Hest. Men det er et Lam med overflødig Uld, som hun kan klippe, og en Hest, som trækker for hendes Ønskers Bogn, og gaaer, hvor hun vil. Hvad kan en Kone forlange meer?

Hanna.

Gaaer han, hvor hun vil, saa lad ham gaae Pokker i Bold! Det vil hun helst.

Berg.

Hvad sukker du efter? Tænk mig ikke mere paa den Rnegt, som ikke eier en Hvid, og dog vover at sige mig, en velhavende Mand i min egen Gaard, at jeg er et uforstandigt, urimeligt Menneſte og en grusom Fader! Har du Noget af ham? Har J byttet Ringe?

Ulla.

Aldrig.

Berg.

Har du Breve fra ham?

Ulla.

Ingen.

Berg.

Har du Noget af ham, ſaa ſkal du ſende ham det, eller give mig det. Du maa love mig paa datterlig Ære og Samvittighed, ikke at beholde det Bitterſte, ſom han har givet dig, og ſom minder dig om ham.

Ulla.

Det lover jeg, Fader!

Hanna.

Undtagen hans Hierte, Fader Berg! Det kan hun dog hverken ſende ham tilbage, eller give jer.

Berg.

Snak du for din Æſke! Med dig har jeg Intet at giøre, du ſtaaer under min Broders Commando. Nu gaaer jeg ud, at tage mod Brudgommen; og naar vi komme, veed du, hvad du har at giøre, eller, ſaa ſandt Klokken hænger i Malmø Taarn, jeg ſkal lære dig Vinterveien.

Gaaer.

Hanna.

Min ſtaffels Ulla!

Ulla.

Hanna! mindes du
Den Sang, som Gustav lærte mig i Fjor?
Det var et Barsel om vor egen Skiebne.

Hanna.

Syng den, min Pige! Lad den trøste dig!
I Sorgen trøster Beemod allerbedst.

Ulla.

Baaren smykte Bækkens Bred
Med et broget Blomsterbed,
Med sin bedste Rose.
Baaren svandt, og Rosen svandt;
Kilden blev — og Kilden randt
I den sorte Mose.
Kommer du ei snart igien,
Grønne Sommer, Hjertets Ven?

Hanna.

Kildens klare Taare faldt,
Bogens Blad var bruunligt alt,
Græsset guult paa Bangen;
Ingen munter Fugl paa Grøn;
Stormen over Torn og Steen
Hylte Sørgesangen.
Beemods Længselstaare randt,
Da den ei sin Rose fandt.

Begge.

Kilden med sit Blomsterbed
Er lyksalig Kierlighed,
Rosensmykt i Baaren.
Glædens Sommer varer fort;
Naar det grønne Haab gaaer bort,
Trofskab fælder Taaren.

Rilden under Enee og Jis
Grader over sit Forliis.

Ulla med stærkere Følelse.
Rose med din Purpurdragt!
Du bedrager i din Pragt,
Blusser kun i Solen,
Haaner Hjertets dybe Suf.
Blege Blomst er mere smuk,
Jeg har valgt Biolen.
Den mig tyder, blaalig rød:
Stille Rieerlighed i Død.

Min Hanna! vil du vise din Veninde
En Tieneste?

Hanna.

Hvor kan du tvivle derom?

Ulla.

Min Fader har forbudt mig eie Noget,
Som kom fra Gustav, og jeg lyder villig;
Min sidste Glæde offrer jeg min Fader,
Min Sorg kun jeg beholder for mig selv.

Hun tager et lille Papir frem.

Her er det Gnefte, jeg fik af Gustav:
En Martsviol. Den dusted frist og fager
I Morgenduggen, da han brød mig den,
Og bly og ængstlig stammed mig sin Elskov.
Beständig har jeg giemt den paa mit Hierte;
Nu ikke meer, før jeg er hans igien!
Tag den, min Hanna! og naar jeg er død
Om kort Tid — thi jeg lever ikke længe —
Saa list dig ene ind til din Veninde,
Og læg Biolen atter paa mit Bryst.

Saa tager jeg i Evigheden med
Den Blomst fra Jorden, som var mig bestieret.

Hanna.

O, Gud! min Pige, du bedrøver mig.
Behold dog din Viol!

Ulla.

Nei, Hanna! nei!

Hvad jeg har lovt min Fader, maa jeg holde.

Giver hende Papiret.

Hanna.

Hun elsker ret af Hjertet, stakkels Pige!
Hvor det maa være sødt, at være saa
Ulykkelig! Thi bedre dog, naar galt
Skal være, varm at smægte hen af Længsel,
End kold at trives, og at kiede sig.

Fader Berg kommer med Tidselmand, som er pyntet, og følges
af sin Karl Erik.

Tidselmand.

Paa denne livsalige Dag
Min Tunge for lam er og svag,
At udtrykke

Dig min Lykke,

Du Naturens — bedste Stykke!

Erik trækker ham i Kiolen, sagte.

Mesterstykke maa J sige,

Naar J beiler til en Pige.

Giv dog paa jer Gierning Agt!

Tidselmand

affides til ham igien.

Hvad jeg sagde, har jeg sagt.

Jeg herefter dig befaler,

Mig at vare, før jeg taler.

Berg.

Hjertelig velkommen vær!
 Vist min Datter faaer jer kjær.

Til Ulla.

Vær nu ikke længer tvær!

Ulla.

O, min Død! gid du var nær.

Hanna.

Hvilken Brudgom beiler her!

Tidselmand.

Hælvten Sorg og Hælvten Glæde
 Kommer jeg til denne Pagt:
 Kiolen af Skarlagensklæde,
 Sort af Ems min Underdragt.
 Som en geistlig Mand for Resten
 Maa jeg være sort endeel,
 Men dog ikke ganske heel,
 At jeg skilles kan fra Præsten.
 Geistlig, verdslig Herlighed
 Er forenet: Kiærlighed.

Berg.

Hør, hans Mand har Flugten taget!
 Jo, han har i Panden Been.
 Hvor det flyder!

Grik sagte.

Som fra Taget

Regnen i en Rendessteen.
 Sort og rød, det er jo Fanden,
 Siger gamle Kiærlingsflok;
 Horn ham mangler kun i Panden,
 Og, min Tro! dem faaer han nok.

Tidselmand.

Denne Karl, som med jeg bringer,
 Er af nyttigste Natur.
 Han for mig i Taarnet ringer,
 Mens jeg tager mig en Luur.
 Hver en Grav, jeg skulde grave,
 Gjør han mig med største Flid;
 Jeg modtager Nytaarsgave,
 Og han nøies med en Hvid.
 Naar han ei i Taarnet ringer,
 Er han Tiener i mit Huus.
 Siem han mig om Aftnen bringer,
 Naar jeg faaet har en Ruus.
 Hvide Kofte maa han bære
 Med de sorte Knapper i,
 At han Graverkarl kan være,
 Og dog steds i Liberi.

Grik.

Sort og hvid man Døden maler,
 Diæblen males sort og rød;
 Vælg nu, Jomfru! hvad befaler?
 Enten Diævel eller Død?

Berg.

Saa vil vi da hurtig skride
 Til Trolovelsen paa Stand.
 Hver nu veed, hvad Hver skal vide.
 Nærm jer som en Fæstemand!
 Ulla! Ringen af din Finger!
 Sæt den paa din Beilers hen.

Ulla.

Grumme Fader! du mig tvinger?

Tidselmand.

Bare jeg kan passe den! —
 Kom, min Sødste! min Bedste!
 Gjør mig ikke længer ør,
 Høst dog paa, jeg er din Næste,
 At du Næsten elske bør.
 Lad den Ring, min første Kone
 Skienkte mig, af Guldet fin,
 Paa din hvide Finger throne,
 Som i Pølsen en Rosin.

Forlegen.

Men — hvad Pøkker? — Gi, for Pøkker! —

Berg. Hanna. Grik.

Hvad er der i Bei, Herr Klokker?

Tidselmand.

Jeg har ingen —

Berg. Hanna. Grik.

J har ingen?

Tidselmand.

Paa min Haand jeg savner Ringen;
 Jeg min Ring har hiemme glemt.

Berg.

Det er heel uangenemt.

Hanna.

O, det er slet ikke slem.

Tidselmand.

Det har ganske mig forstemt.

Pause; derpaa siger han hurtig og besippet til Grik:

Spring hiem efter min Trolovelsebring!

Den ligger imellem de andre Ting.

Den er god at hitte,

Den er lille bitte;

Den er let at fiende,
Den er uden Ende,
Med et Hul i Midten.
See til, du kan hitt'en!

Ulla bestemt, med Kraft.
Lid nu, at jeg Modet fatter;
Raden kommen er til mig.
Fader! aldrig har din Datter
Regtet før at lyde dig;
Men kan ganske du forglemme
Billigheds og Grens Røst,
O, da skal Naturens Stemme
Tale fra mit eget Bryst.

Berg.

Ei til Døden jeg dig driver,
Kun jeg gjør dig lykkelig.
Naar du flog og ældre bliver,
Vil du ofte takke mig.

Ulla

Knæler med opløstede Hænder.
O, min Engel, som i Drømme
Biste dig i blaaligt Staal!
See mit Blik i Taarer svømme,
See mig ved min Kummers Maal.
Red mig Arme, lad dig skue
Kraftig i din Morgenlue!

Døren springer op; Lordenskiold staaer i Døren i sin blaa
Uniform, med draget Sværd.

Lordenskiold.

Din Redningsmand, du Arme!
Skal over dig snart sig forbarme.

Til Matroserne, som komme.

Griber ham, Gutter! griber den Gulde,
Fører dem hen, hvor føres de skulde.
Spilder ei Tiden! hurtig og flink!
Lyster mit Vink!

Matroserne.

Følger!

Ulla.

Jeg følger — o, gierne jeg følger!
Lordenfkiold og Matroserne.
Over de krusede baltiske Bølger!
Lidselmand, Berg, Grik
forfkrækkede.

Sørøverfloffe! Piger at rane?

Matroserne lystigt.

Ja, vi er Tyrker; det er vor Bane.
Men vi tillige henter os Degnen.

Til Ulla.

Solskinnet følger snart efter Regnen;
Vengst dig kun ei!

Ulla og Hanna.

Vengstes — o, nei!

Haabet jeg fatter.

Matroserne til Lidselmand.

Fort med jer ud!

Berg.

Skiller en Fader ei ved sin Datter,
Skiller en Brudgom ei ved sin Brud!

Lordenfkiold.

Sminke paa gustne Kinder jeg hader:
Han er ei Brudgom, du er ei Fader.
Lordenen fordeler taagede Slud.

Chor.

Tordnen fordeler taagede Slud.
 Dumbhed skal ei Naturen forhaane;
 Snart skinner atter Rieerligheds Maane
 Klar over Ekaane,
 Signer en Elsker, signer hans Brud.
 De gaae med Fangerne.

Sted ved Stranden, omringet af Buske.

En Officeer med Soldater.

Chor.

Stille, stille, sagte her,
 Bag de tætte Hasseltræer!
 Naar han kommer rast forbi,
 Levende ham fange vi.
 O, Glæde! o, Glæde!
 Lad os træde
 Sagte, sagte, stille, stille!
 Sikkest vi ham fange ville.
 Stille!

Officeren.

Det er af yderste Bigtighed, Kammerater! Denne Tordenskiold er den bedste Edelsteen i Kongen af Danmarks Krone, men tillige den største Bøvhals i Kattegat, Øster- og Nordsøen. Endelig styrter hans Dumdrigtighed ham. Har man seet Mage? Med en Haandsfuld Folk, med to Chalouper, at lande ved hoi lys Dag paa den fiendtlige Kyst! at fange mig først en Officeer af Strandvagten, som sidder paa Bænken ved Bertshuset, læser i en Bog, og tænker paa Jngenting; saa en Knøs i Stuen, og nu her

et stakkels Pigebarn og Stedets Degn! Hvad hans Hensigter er med disse Dptsier, maa Gud vide. Enten er han fuld eller gal. Men er han sluppen fra Dyrkilen, saa skal han, tag mig Fanden! ikke slippe her. Og maa Steenbukken smagte sine Dage hen i et skummelt Fængsel i Kiøbenhavn, saa skal det ikke gaae Tordenskiold et Haar bedre i Stockholm.

En Soldat.

Matroserne have indskibet sig med Fangerne. Chaloupen støder fra Land. Han kommer.

Officeren.

For at gaae til den anden Jolle hist, hvor Officeren og Bondefnoseren ere under Bedækning. Baaden er os endnu ikke paa Musketskud nær. Jeg kunde gierne angrebet ham strax med sine Jyder; men jeg havde risqueret at qværste Fruentimmeret, og han havde før ladet sig massacrere, end overgivet sig. Vi maae fange ham levende. Hans Liv er os dyrebart. Omringer ham! Der er han.

Tordenskiold kommer sorgløs; Soldaterne slutte hurtigt en Kreds om ham.

Chor.

Staa! J er en fangen Mand;
 Meer J ei undslippe kan.
 Giv jer strax, og Baaben stræk!

Tordenskiold forundret.

Svensker bag en Hæselhæk?

Drager Sværdet med den ene, og river en Pistol af Bæltet med den anden Haand.

Officeren.

Stræk jert Baaben! J er Fange.

Tordenskiold.

Jeg er Een, og J er Mange;

Men jeg har Pistoler med,
Og mit Sværd paa rette Sted.

Officeren.

Høit J kun kan dræbe Tre,
Lad saa skee, hvad der maa skee.

Commanderer.

Ton — færdig — an!

Chor med sigtende Rifler.

Stræk! J er en fangen Mand.

Tordenskiold

betænker sig lidt; derpaa kaster han Pistolerne paa Jorden.

Vel! jeg er en fangen Mand.

Officeren.

Eders Kaarde! Spar jert Mod!

Tordenskiold

med en Haandbevægelse, som om han frygtede Bøsserne.

Byd dem først: Gevær ved Fod!

Officeren commanderer: Ved Foden!

Tordenskiold

støtter til Stranden, derpaa betragter han sin Kaarde.

Lunge Skiebne! Gode Staal!

Brøster du saa nær dit Maal?

Tro i Alvor, falsk i Spøg,

Lykke! — svandt du hen i Røg?

Officeren.

Lykken er bedragelig,

Kort ved den man fryder sig.

Tordenskiold med Ild og Selvfolelse.

Veed J og, hvad dette Sværd

Mellem Konger vel er værd?

Officeren foragtelig.

Mindre nu, end dette her.

Tordenskiold.
 Det har lynt i Sværdeklang.
 Officeren.
 Nu det synger Svanesang.
 Stræk! I gjør mig Tiden lang.
 Tordenskiold.

Bel!

Han lader, som han vil række ham Sværdet, men hugger ham i det samme over Haanden, og siger:

Men ikke denne Gang!

Han støder to Soldater overende, løber til Stranden, tager sin Kaarde i Munden, og springer i Vandet. Der fyres efter ham.

Chor.

Traf det? — Nei! — Dog jo! Hvad Andet?

See — han synker alt i Vandet. —

Nei! han atter op sig reiser,

Banden over Bølgen kneiser.

Ha, fordomt! han naaer til Baaden.

Atter slipper han af Baaden.

Hør, man raaber!

Surraraab fra de danske Chalouper.

Officeren.

Dorste Laaber!

Staaer og maaber.

Han som Regler jer omstøder;

Jeg kun bløder.

Chor.

Glæden ham fra Baaden møder;

Atter slap han, fiæk og bold.

Ha, forvovne Tordenskiold!

Tredie Handling.

Frederiksberg Hauge.

Affides Gang med høie-Sætter og enkelte brogede Lamper,
som udbrede sparsomt Ekin.

Tordenskiold. Den fornuftige Hofmand fra første Handling.

Hofmanden.

Ja, Tordenskiold! i Morges havde jeg
Det Held, ei at mishage jer; hvem veed,
Om ei maaskee i Aften jeg mishager
Meer, end min Broder.

Tordenskiold.

Det er plat umuligt.

Hofmanden.

Nu, det vil vise sig. J elsker Kiækhed
Og Driftighed; det er min hele Trost.
Saa vil J ogsaa taale dette Bæsen
Hos Andre, og tilgive det hos mig.
J studser? Troer J det maaskee umuligt,
En Hofmand driftig være kan og kiæk?
J mener vel, at slige Planter groe
Paa Klippen kun, i den affides Dal,

Dg snoe sig ei, som Bedbend eller Smiger,
Om gyldne Dørpost i en Kongeborg?

Tordenskiold.

Jeg hørte eder gierne tale, Herre!
Saa smukt og findrigt i en Time til mig.
Tro mig, jeg har Urbødighed for Aand,
Saavel som for Bravour og Tapperhed.
Jeg føler, hvad jeg kan, og ikke kan;
Saa tag til Takke med min raa Natur.

Hofmanden.

Ben! en saa klar og sjelden Diamant
Bed Elibningen kun taber i sin Storhed.
Vær som I er, saa er I allerbedst.

Tordenskiold.

Men I har pirret min Nysgierrighed.

Hofmanden.

Et Ord først: Ikke sandt, den lille Lystfart,
Som I har gjort til Everrig efter Bytte,
Den foretog I for at more Kongen?

Tordenskiold.

Hvad Andet?

Hofmanden.

Altsaa: hvis der var en Maade,
Hvorpaa han mor'des meer, end paa en anden,
Saa foretrak I den?

Tordenskiold.

Naturligviis.

Hofmanden.

Nu er jer Mening, pludselig i Aften
At overraske Kongen med de Svenske,
Uforberedt at stille dem for ham,

At han kan spørge hver af Stænderne,
Hvad dem om Krigen tykkes. Ikke sandt?

Tordenskiold.

Jo, ganske rigtig.

Hofmanden.

Men den Veg er kort,

Et Dieblif, som Emagen af Liqueur
I lille Glas, vel stærk, men hurtig nydt.
Med Vand maa Spøgen sagtens ikke spædes;
Men hvis jeg byttet har Liqueuren om
Med en Bouteille god Champagneviin,
Som langsomt man i lange Glas kan nyde,
Dg som dog ikke bruser mindre lystigt —
Siig, har I derimod?

Tordenskiold.

Forklar mig Sagen!

Hofmanden.

Jeg ordner denne Fæst i Aften her.
I veed, at Kongen ynder Maskerader;
Dg mens vi Andre kildre Phantasien
Med os til Fyrster, Guder at forvandle,
Det morer Frederik at være Borger,
Matros og Bonde, for at nyde saa
Den Lige fremhed og Utvungenhed,
Der fielden finder Eted i Borgen, hvor
Naturen satte Buggen og hans Throne.

Tordenskiold.

Fortræffligt! Ja, ved Gud, just dette Væsen:
Det klare, redelige Alvorsblik,
Dg den ufrømte Deeltagelse
For Hoi og Lav, for hver en Borgers Skiebne,
Der straal'er af hans store lysblaa Die,

Har allerførst indtaget mig for Fredrik,
Dg gjort mig det til Lyst at døe for ham.

Hofmanden.

Saa vil J ogsaa gierne offre ham
En fiæl og selsom Overraskelse.
Tilgiv, at jeg har sveget eders Tillid;
Han veed alt hele dette Eventyr.
Jeg har fortalt ham Alt.

Tordenskiold misfornoiet.

Det gjør mig ondt.

Hofmanden smilende.

Den, som opoffre vil sit Liv —

Tordenskiold gnaven.

Sit Liv,

Det er en anden Sag; men ei sin Spas.

Hofmanden.

Jer Spas skal ikke blive mindre derfor.
Det træffer sig saa heldigt, underligt,
At nogle Masker, her just er i Aften,
Kan artigt bruges som Sindbilleder,
Til ret at stramme, ret at løse Knuden
Imellem de Forelskte. Gustav, Ulla
Gaae nær ved os i to affides Gange.
Den Ene aner ei den Andens Nærhed.

Tordenskiold.

Det har jeg selv besørget, da de kom
Adskilt i tvende Baade.

Hofmanden.

Ganske rigtig!

Jeg bygger paa den Grundsteen, J har lagt.
Naar nu veemodigt her de gaae i Tanker,
Da møde dem Grindringen og Haabet;

Vetsind og Leiligheden drille dem,
 Og endelig forener dem Cupido.
 Til Degnen har vi faaet os en Havmand,
 Som skal bevise ham sin Existentz,
 Og true ham med Tabet af hans egen.

Tordenskiold.

Fortræffligt!

Hofmanden.

Endnu Get: Den Skønnes Fader,
 Fortvivlet over Ullas Tab, er kommen
 Til Danmark paa en Baad med Broderdattren.
 Han leder nu fortvivlet om sit Barn,
 Men maa dog ogsaa ængstes lidt, før man
 Tilgiver ham hans latterlige Strengthed.

Tordenskiold.

Bel overlagt!

Hofmanden.

Saa er J nu tilfreds?

Tordenskiold.

Fuldkommen.

Hofmanden.

Og vil være hemmelig
 Tilskuer ved vort Mummespil?

Tordenskiold.

Ret gierne.

Hofmanden.

Men see, det maatte Kongen ogsaa være.
 Han maatte først tillade det. Jeg traf ham
 Betimeligt og i det bedste Lune
 Just for en Time siden, mens J klædte
 Jer om. „Det havde været Synd og Skam,
 Gi at betiene sig af Leiligheden;

Umuligt var det, først paa Maae og Faae
 At søge — Commandeuren — for at spørge,
 Om han tillod at nytte Diebliffet."

Lordenstiold

truer ham smilende med Fingren.

J er en Skielm.

Hofmanden.

Saa lad os gaae tilside!

Hans Majestæt er nær. Comødien
 Begynder alt. Hist kommer Elskeren.

J Busken skiules mine Spillemand,
 Der understøtte skal vort Melodrama.

De gaae.

Musik; derpaa kommer

Gustav.

Nu ligegyldigt, hvor jeg gaaer og drømmer,
 Om her i Siælland, eller hist i Skaane;
 Hvorhen jeg seer, mit Blik i Taare svømmer,
 Og overalt mig følger blegen Maane,
 Kun for med kolde Glands min Jld at haane.

Mit Haab forsvundet er. Hun elsker ikke;
 Det smigred hende blot min Siæl at vinde,
 At, som en Fugl i tynde Silkestrikke,
 Hun snart mig kunde slippe, snart mig binde.
 Nei! aldrig var hun ret min Elskerinde.

Jeg var for øm. Den, som at elstes agter,
 Maa lade ligegyldig, uden Bønner.
 Hvad vist man har, det ei man eftertragter;
 Forsængelighed ei paa Hjertet skionner;
 Man skienker heller bort, end man belønner.

See Baaren selv, med Roser og Kiærminder!
 Hvi elkes den hvert Aar med samme Hede?
 Fordi den gjør et kort Besøg, og svinder.
 Knap kommen, taer den Afsked allerede;
 Blev den bestandig, vilde den kun kiede.

Musik.

Erindring kommer.

Jeg kommer mild og venlig til din Lindring,
 Og hvor jeg smiler, man mig elske pleier.
 Mit Navn er smukt, jeg kalder mig Erindring;
 Thi er jeg prydet med Forgietsmigeier.
 Mit Tryllespeil Nærværelsen opveier.

Holder det for ham.

Sku i mit Speil, og kald dig sødt tilbage
 De mange lykkelige Dieblikke,
 De dunkle Aftner og de lyse Dage,
 Naar Jld du hented af din Ullas Blikke,
 Og Suk og Længsel, naar hun var der ikke.

Gustav.

Gud! hvad betyde disse Tryllerier?
 Dmgiven trindt af Lamper og af Hækker,
 Jeg hører hisset sagte Melodier,
 Som dybe Følelser i Sielen vækker.

Erindring.

Følg den, som dig sin Haand i Nøden rækker!

De gaae.

Musik.

Ulla kommer.

Hvad skal jeg her? hvad har man vel i Sinde?
 Den stakkels Ulla deler ingen Glæde.
 Den, som hun elsker, kan hun dog ei finde.

O, turde jeg bestandig ene træde,
Blot for at mindes ham — og for at græde!

Jeg bort ham jog med Særhed og med Brede.
Hvor kan man være haard mod den, man ynder?
Bild styrter han nu hen i Kampens Hede;
Krigsluren snart hans sidste Dag forkynder.
Jeg græder, for min rette Sorg begynder.

Musik.

Haabet kommer.

I Aften taales her ei Sørgetanker,
Jeg fierer Beemod med min muntre Tone.
At jeg er Haabet, seer du paa mit Anker,
Min grønne Dragt, min friske Bladefrone.
Trøst dig! En Mø kan hurtig vorde Kone.

Ulla.

Hvor skal den Edelsteen jeg atter tage,
Som, tabt for evig, ægte først paaskionnes?

Haabet.

Hvis den var funden? Man bør ei forsage.
Følg mig!

Ulla.

Hvorhen?

Haabet.

Did, hvor mit Tempel grønnes,
Hvor Sorgen trøstes, Kiærlighed belønnes.

De gaae.

Musiken gaaer over til det Burleske.

Tidselmand kommer.

Saalænge Verden stod, har ingen Anden
Oplevet slike Eventyr, for Pokker!
Af Bonde-, Geistlighed-, Soldaterstanden,

End hvad er hædt i Dag mig arme Klotter.
Mit Mod begynder stærkt at gaae paa Soffer.

Først rig og lykkelig i Rænestolen;
Hvi blev jeg ikke der, jeg gamle Taabe?
Saa, pudret og galant i Brudgomsstolen,
En deilig Piges Haand jeg turde haabe.
Men troløs vender Lykken om sin Raabe.

Den Ruus, mig Glæden gav, med Vinen blandet,
Forsvandt, da jeg blev drevet af mit Eden.
Saa fik jeg mig en dobbelt Ruus paa Bandet
Af Conjacflasken og af Svimmelheden.
Nu har jeg sovet — men jeg troer ei Freden.

Basuntoner.

En Havmand kommer.

Maa, est du der?

Lidselmand angst.

En Mand med Fiskehale?

Gud bedre mig! af Angest jeg maa blegne.

Soit, i en affecteert ligegyldig Tone.

Med hvem har jeg den Ære her at tale?

Havmand.

Jeg er en Havmand.

Lidselmand.

Saa?

Havmand rolig.

Som æder Degne.

Lidselmand sagte, skielvende.

Gid her en Anden var paa mine Begne!

Havmand truende.

Om min Tilværelse du tvivle vover,

Og for en jordisk Mø du mig tør spotte?

Tidselmand sagte.

Jeg er lidt bange, men det gaaer nok over.

Havmand.

Følg mig, Forræder! i krystalne Grotte;

Din fede Krop mig kosteligt skal gotte.

Han vil gribe ham, Tidselmand falder paa Knæ med foldede Hænder

Lystige Toner.

Bacchus kommer.

Utsøfte! vover du min Ven at true,
Min Dyrker, som med fromt og stille Væsen
Tilbeder mig, og med min Guddomslue
Sig daglig smykker Pande, Kind og Næsen?
Vi! jeg skal lære dig at være kræsen.

Uhyret flygter.

Tidselmand staaer op.

Jeg aander let igien. Den Ven jeg kiender;
Paa Biinhuusskilter jeg ham ofte skuer.
En Flaske Biin og Glas han har i Hænder,
I sine Lokker tunge røde Druer.
Han vil mig vel; for ham jeg ikke gruer.

Bacchus

skienter et Glas for Tidselmand; han drikker.
Nei, frygt kun ei! Jeg lover, at han ikke
Dig æde skal uhyreslangebugtig.
Ihuel du skal dig efter Dnske drikke,
Dg altsaa vil din Død dog blive fugtig.
Følg mig, men før dig hovist op og tugtig!

Tidselmand.

O, Bacchus! lad mig Naade for dig finde,
Forlad mig ei, og lyv ei under Masken.
Ei tiere mig bevæge skal en Qvinde,

Gi længer Gnisten ulmer nu i Aften;
Jeg svigter Elskov, og slaaer mig til Flasken.

Han følger Bacchus under muntre Toner, som gaae over i det
Lungfindige og Sorgelige.

Fader Berg kommer.

Skal Faderkiærlighed see sliG Glende?
I tyve Aar hun var min bedste Tanke,
Hver Aften bad jeg fromt til Gud for hende;
Da kom en fiendtlig Kiol med lumste Planke,
Nu maa af Angst mit gamle Hierte banke.

Jeg vilde sikke dig din Fremtid, Pige!
Nu for din Fremtid kun min Taare rinder.
Hvor er min Datter? Hvo kan mig det sige?
Det er en deilig Mø med Rosenfinder,
Som fyldig Loffen om sin Tinding vinder.

Dg Omhed straal'er af det lyse Die,
Dg som en Nattergal hun har en Stemme.
Om smekke Liv er snørt den skaanske Trøie;
Hvo hende seer, kan aldrig hende glemme.
Kun, hvor hun er, er hendes Fader hjemme.

Musiken bliver truende.

En Vildmand

med Lænker i den ene, Kulle i den anden Haand.

Du vil indbilde mig, at du forlænges?
Til fiendtligt Land paa lumste Baad sig liste,
Det gjør en Speider kun, og han skal hænges.
Saa viid, at denne Aften er din sidste,
I Morgen aarle maa dit Die briste.

Jeg er den Gud, som du har dyrket saare:
 Ubsielige Strengbed man mig nævner.
 Urrørt af Ord, og smeltet ei af Taare,
 Jeg kommer frem af Mulmet som en Hevner.
 Kun denne Nat jeg end til Bod dig levner.

Berg.

I Fald du ei min Datter mig kan give,
 Saa tag mit Liv! Jeg vil det gierne lade.
 Hvi skal det visne Træ tilbage blive,
 Naar det har evig mistet sine Blade?
 Nei, dræb mig kun! Jeg vil dig ikke hade.

Smeltende Toner.

Barmhiertigheden kommer.

I hvide Lin, med Sølvforks i Armen,
 Jeg kommer. Hvor jeg træder, spirer Freden.
 Et sølsomt Hierte banker mig i Barmen,
 Og derfor nævnes jeg Barmhiertigheden.
 Fly, Strengbed! fly med Kollen og med Kieden.

Bildmanden gaaer.

Du meente det ei ondt, du stakkels Fader!
 Endskiøndt din Voldsombed jeg ikke fatter.
 Din blinde Hestighed jeg dig forlader.
 Saa følg mig! Du skal nyde Glæden atter,
 Jeg bringer dig, du Arme! til din Datter.

De gaae.

Hanna kommer.

Hvor er hun? Ak, hvor længe skal jeg miste
 Den Kiære, der er revet fra mit Hierte?
 Som Umbra slynger sig i Rosens Dviste,
 Og dufter op mod Maanens Sølvferte,
 Saa deelte jeg med Ulla Fryd og Smerte.

Harpetoner.

Venskab træder ind.

Blaa Venstab med de hvide Roser kommer,
 Og bringer din Veninde dig i Møde.
 Jeg frygter, Hanna! du til næste Sommer
 Vil glemme hviden Rose for den røde,
 Naar høit af Elskov dine Kinder gløde.

De gaae.

Tordenskiold kommer.

Den Spøg er findrig, kommer heel uventet.
 Hvor er nu Elskeren med samt sin Pige?

Trompeter.

En Helt

træder frem i rustent Harnisk, med Skæg og Stridsøre.
 Til rette Tid skal Begge vorde hentet.
 Stands, Peder Wessel! hor! En Helt i Krige
 Gi Fremmed er i Phantasiens Rige.

Tordenskiold munter.

Hvad? skal jeg spille med?

Helten alvorlig.

Ja, tappre Broder!

Din Skueplads er ellers stor, her liden.

Tordenskiold.

Hvo est du, ædle Skygge? Jeg formoder,
 En gammel Kæmpe, sendt fra Heltetiden?

Helten.

Sohane, flink som du, og fiæk i Striden.

Det Stærke, veed du, holder af det Stærke.
 Du læse kan om mig i gamle Skrifter.
 Hvis Havets blanke Glader havde Mærke,
 Da saæst du Tegne i dybe Skaar og Rifter
 Af Bue Digres vældige Bedrifter.

Min Glavind har til Danmarks Ære hvinet.
 Men Tidens Bildskab stækked mine Binger;
 Med Armeftumper omkring Pengeskrinet
 Tilfjødft sig drukned Sneffernes Betvinger.
 Af dette Guld hans Aand en Plade bringer.

Dg i dens klare Grund er forestillet
 Den Mand, fom med dit Mod du har forlystet;
 Det er din gode Konning Fredriks Billed.
 Han hædrer den, fom ham i Faren trøstet;
 Bed mig han fæfter Tegnet dig paa Bryftet.

Han fæfter ham en Guldmedaille i blaat Baand paa Barmen.

Dg nu jeg atter i mit Mulm forsvinder.
 See paa mig, du, fom fiæf har Fienden avet!
 Beedft du, hvorfor min Manddoms Laare rinder?
 Fordi jeg seer: den Magt, fom blev begravet
 Ved Hjöringsvaag, steg frem igjen af Havet.

Gaaer.

Tordenstiold.

Hvor fært sig blander dog bag Hæffemuren
 Indbildningen med Virkeligt i Aften!

Hofmanden kommer.

Det gjør den iteds, hvor Daaden og Naturen
 Dplive Følelsen og Siælekraften,
 Som Ekionhed Gljov, Glæde Druesaften.

Forer ham tilfide igjen.

Floiter og Triangler.

Letsind, en Pige i guult Strikketoi med sort Maske og store
 brogede Sommerfuglevinger, bringer Ulla i Domino med
 Halvmaske. Leilighed, en Dngling med sorte Flaggermuus-
 vinger, i en Florkiortel med Guldfitter, bringer Gustav,
 ligeledes maskeret, fra den anden Side.

Letfind til Ulla.

Letfindighedens Sommerfugl betvinger
 Din Sorg. Lad ei mit Hoved dig forstrække;
 Det hæsligt er og sort. See mine Binger
 Med Guld, Azur og røde Purpurdække.
 Flyv sorgesløs med mig fra Bust til Hække!

Leilighed til Gustav.

Den gyldne Leilighed sin Yndling hitter,
 Jeg hjælper Helten, Elskeren — og Lyve.
 Mit Legem er besaaet med rige Flitter;
 Ei ganske ægte — jeg vil ikke lyve.
 Som Flaggermuus i Mørke kan jeg flyve.

Letfind og Leilighed.

Sørg ei længer,

Suf ei meer!

Daaren kun til Trøsten trænger;
 Svandt en Fryd, saa er der fleer.

Gustav og Ulla,

uden endnu at kiende hinanden.

Aldrig kan min Siæl forglemme
 Den, som dette Hierte vandt.
 Mig kun lyder Sorgens Stemme,
 Min Ufsalighed forsvandt.

Letfind affides til Ulla.

See den smukke Mand derhenne;
 Vnds ei længer Gustavs Harm!
 Flygter hiin, saa dvæler denne,
 Abner henrykt dig sin Arm.

Leilighed affides til Gustav.

O, en yndig, smekker Pige!
 Hvilken Bæxt, og Fod, og Bryst!

Seer du hende, vil du sige:

• Her er Livets bedste Lyst.

Gustav og Ulla hver paa sin Side.
Jeg har seet, hvad dybt sig præger
I min Barm og i min Aand;
Billedet, som mig bevæger,
Sletter ud kun Dødens Haand.

Lettsind og Leilighed.

Ja, saa maa man vinke
Cupido paa Stand,
For ei at forsinke
Den Mø og den Mand.
Lad, Amor! dig skue
Med truende Smil,
Med synlige Bue,
Usynlige Pil.

Du skyder jo ikke
Med Træ og med Staal;
Med funklende Blikke
Du træffer dit Maal.
Kom, lille Forræder!
Bevingede! smelt
Til salige Glæder
Vor Mø og vor Helt.

Amor kommer med sin Bue.

Hvem skal jeg træffe? hvem skal jeg skyde?

Lettsind og Leilighed.

Disse halsstarrige, drømmende To;
Aftørre Taarer, som trostløse flyde,
Stienke dem Hjertets urolige No.

Amor.

Intet er lettere. Blik paa min Bue!
 Pilen, som Lybstraalen, ei kan I skue;
 Men I skal føle den,
 Intet skal føle den.
 Blødende Bryst!
 Sod er din Lyst.

Han skyder. De Andre tage Maskerne af Gustav og Ulla; de
 Elskende opdage hinanden, og flyve i hinandens Arme.

Begge.

O, Salighed! o, snare Glædeslyn!
 Troer jeg mit Die? skuffer mig mit Syn?
 Min Gustav! — Ulla! — Gud har hørt, jeg bad!
 Nu skiller Døden os kun ad.

Amor.

Saa har jeg, uden selv at vide det,
 Da været tro? Ha ha, nu maa jeg lee.

Alle Maskerne, undtagen Bue hiin Digre, komme tilbage med
 fader Berg, Hanna og Tidsekmann.

En Officeer af Garden

med Bagt.

Plads for den kongelige Garde her!
 De svenske Fanger alle, Mænd og Qvinder,
 Skal ufortøvet med Bedækning bringes
 Igiennem Haugen til Hans Majestæt.

De Svenske.

Hvordan? de os med Bagten hente?
 Saa truselsfuldt? Siig, hvo det veed —
 Hvad er bestemt? hvad kan vi vente
 Af Danmarks Drot?

De Danske.

Retfærdighed.

Fangerne føres bort.

Skuepladsen som i første Handling. Haven er illumineret.
 Trimmel af Masker, Søfolk og Hollændere. Dands.

Chor af Maskerne.

Fredeligt flokkes vi her med hinanden,
 Skilt ei af Landene, Sproget og Standen.
 Liigheden hersker, skiondt Ingen er lige;
 Olding og Ungling og Hustru og Pige
 Gnes i Dands og med Sang.
 Fyrsten er Borger, og Bonden har Aner,
 Ben Catholiken er med Lutheraner.
 Præsten er munter, Pedanten er fiærlig,
 Herren er ydmyg, og Narren er herlig.
 Alt gaaer i broderlig, søsterlig Gang.

Dands og Chor af Matroserne.

Nu et Svingom med de Piger paa Landet!
 Ikke man altid kan vugges paa Vandet,
 Altid ei kæmpe mod trodsige Fiender.
 Venlige Sømand har blide Veninder;
 Qvindernes Favn
 Er for Matrosen den herligste Havn.

Hollænderne.

En Dands paa gammel Hollandsk ret
 Begynde vi blandt Andet.
 Kong Christierns Viv Elisabeth
 Drog os herind i Landet.
 Vi planted Kaal og Selleri,
 Persille, Gulerødder;

Nu skal I see, at ogsaa vi
 Kan bruge vore Fodder.
 Snart vorde vi vel her fortrængt,
 Og maae til Den vandre:
 Amagerland modtager os
 Da venligt blandt de Andre.
 Nu straaler Borgen stout og ny,
 Den Kongens Navn har faaet;
 Men glemmer ei: Hollænderby
 Før Fredriksberg har staaet!

En Herre blandt Maskerne.

Der kommer Tordenskiold, klædt som Matros.
 Istemmer Choret nu til Heltens Ære!

Til en smuk Pige.

Og tag I Masken af, min Deilige!
 Mens I ham rækker denne Laurbærkrands.

Tordenskiold kommer.

Herren gaaer ham i Mode.

I er forraadt, min Herre! skiondt forklædt.
 Man kiender jer alt her. Tag Masken af!
 De Danske længes efter eders Ansigt.

Tordenskiold.

Forklædt? Der taer I feil. Jeg kommer som
 En ærlig dansk Matros, det er jeg ogsaa.
 Men jeg har aldrig Fienden skiult mit Ansigt,
 Og mindre vil jeg skiule det for Benner.

Tager Masken af.

Chor.

Lystig nu Alle! glade til Dandsen!
 Seiren er vunden, rækker ham Krandsen!
 Helten har kæmpet, Folket sig glæder;
 Ewig ham straaler udødelig Hæder.

Tordenstiolds Id

Lyster som Stjerne for seneste Tid.

Imidlertid har den Skionne raft ham Krandsen.

Tordenstiold

lyser hendes Haand og Pande, derpaa træder han frem, og figer stærkt bevæget:

O, Gud! hvo gav ei Liv og Blod

For slikt et Dieblif at nyde?

O, maatte sidste Gang det fra mit Hierte flyde

For eder, som saa høit belønner her mit Mod.

Hvor stort at æres, elses af sit Folk!

Ja, ædle Danske! eder viet være

Mit Liv, min Død, min Stræben og min Ære.

Jeg kan ei tale — Taaren er min Tolk.

Garden kommer med fangerne, hvoriblandt ogsaa den svenske Officeer.

En Masse træder frem af Mængden, og blotter sit Ansigt; en Tilstedeværende rækker ham hans Hat, som han sætter paa. Det er Kongen.

Kongen venlig.

Min kiære Tordenstiold! jeg var tilstede,

Formummet med; og hørte mine Børn

Den Bise sunge, man har digtet til dig.

Jeg vidste nok, at hvis man havde kiendt mig,

Da var jeg gaaet Glip af denne Fryd,

Du af din Tak.

Folket.

Hans Majestæt — vor Konge!

Chor.

Leve vor Konge, Fredrik den Fjerde!

Kun for slikt Stamme hegner slikt Gierde.

Danemarks Sværde,

Danemarks Hierter evig skal flamme,
 Oldenborgs Stamme
 Trofast beskytte.
 Høit lyde Raabet fra Borg og fra Hytte:
 Leve vor Konge!

Kongen.

Tak, mine Benner! — Men da nu dog Alle
 Er glade her og let om Hiertet, maae
 De stakkels Skaaninger ei heller ængstes.

Smilende.

Vor gode Tordenskiold! vel punktligt har du
 I Dag opfyldt din Konges Dnske.

Tordenskiold.

Sire!

Mit Hierte var for fuldt. Tilgiv i Raade
 Den lykkelige Sømands Overmod!
 I ønskede selv at see en Officeer,
 En Bonde, Præst af Stænderne fra Sverrig.
 Her er de alle; kun i Skyndingen
 Var det umuligt mig at skaffe Præsten,
 Og maatte tae til Takke med en Degn.

Kongen.

En venlig Skiebue foier det saa viist,
 At denne Spøg kan bære Alvorsfrugt.
 Jeg skienker dig en Sum, min gode Gustav!
 Til atter at opbygge dig en Gaard
 For den, der brændte for dig. Mark og Eng,
 Bohave, samt Besætning, Røer og Faar
 Skal heller ikke mangle. Jeg formoder,
 At Fader Berg har altsaa Intet mod,
 Den smukke Ulla skienker dig sin Haand.

Berg.

D, Ederes Majestæt! J taler med
 En Wiisdom, med en Kraft, som — Gud i Himlen!
 J dyb — dyb Underdanighed —
 Kongen.

Vel, vel!

Ulla sagte til Gustav.

D, Gustav! seer du nu, min Drøm var sand,
 Og at den blaa Cherub har reddet os?
 Gustav og Ulla til Lordenskiold.

Vor Skytsaand!

Lordenskiold affides til dem.

Takker Kongen!

Ulla.

Lor vi det?

Lordenskiold.

Han kyser aldrig smukke Piger bort.
 De nærme sig frygtsoomt Kongen, og ville kysse hans Klæder.

Kongen rækker dem venligt Hænderne.

J vakkre unge Folk!

Med Agtelse til den svenske Officeer.

Skiondt Officeer,

Har J jer Frihed, uden Løsepenge,
 Og Reisepenge til.

Lordenskiold.

Men vil J tiene

Den danske Fane —

Officeren.

Commandeuren gjør
 Kun dette Spørgsmaal for at prøve mig.
 Hvor flige Helte skierme Fædrelandet,
 Der trænges ei til Dverløbere.

Jeg er min Konges Mand. Men aldrig kan
 Jeg stride meer mod Danmarks fierde Fredrik;
 Thi dette Udelmod har smeltet mig,
 Som Biggo smeltedes i fordums Dage
 Af Leirekongen Hrolf.

Kongen smilende.

Selv Tidselmand

Skal ei bedrøvet sendes over Sundet,
 Og i sin Kielder vil den glade Degn
 Et Drexhoved meer end ellers finde.

Tordenskiold

lægger sin Haand paa hans Skulder.

Naar første Gang han stiger selv derned.

Tidselmand med dybe Bux.

O, Eders Majestæt! Stormægtigste!
 I hvert et Amen, som herefter lyder
 Fra disse Læber, skal Betsignelsen —

Kongen.

Det var for meget. Men nu nok om dette;
 Nu til vor Lystighed og Folkefest!

Han gaaer.

Dands. Midlertid synge alle øvrige Tilstedeværende følgende

Folkesang.

Hurra for gamle, for frugtbare Dan,
 Hurra for elskede Fædreland!
 Ewig det blomstre som Have!
 Hurra for Kamper med Oldtidens Mod!
 Roserne blusse med Ungdommens Blod
 Utter af Hedenolds Grave.

Stedse, som deiligste Nø,

Blomstre hver D

Frisk i sin Sø!

Saa længe som Jylland for Nordhavet staaer,
Danemark aldrig forgaaer.

Leve vor Konge, den ærlige Drot!
Freidig han herske paa Fædreneslot,
Intet hans Rolighed true;
Fromt, som en Fader blandt Børnene, fiær,
Sidde han mellem os Danske nu her,
Naaet ei af Tvedragtens Lue!

Daglig opfylde hans Siæl
Ret kun og Skiel,
Danemarks Vel!

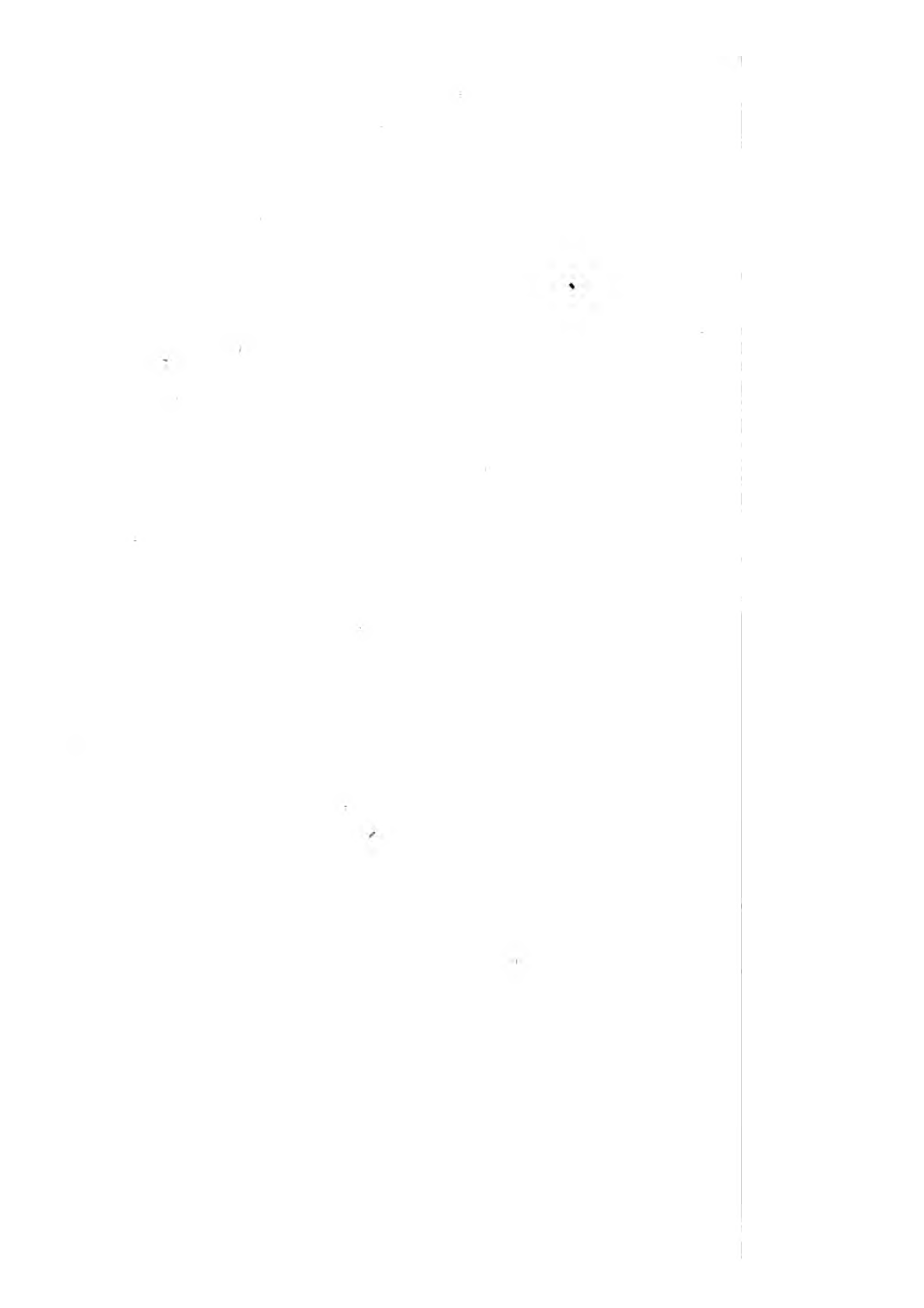
Saa længe de Snekker ved Drefund gaae,
Danfonnings Bælde bestaae!

Leve de Qvinder og Piger i Havn!
Leve hver Dansk, der gjøre Ære sit Navn!
Aldrig hans Daad skal forglemmes.
Krigeren stride for salige Fred,
Borgeren virke Bindskibelighed,
Værdom og Kunsterne fremmes!

Tvedragtens Laage skal flye,
Morgenens Gry
Straale paa ny.

Saa længe de Bølger i Bælterne slaae,
Danemarks Rige bestaae!

Flugten af Klosteret.

Et Syngeſpil.

Digtet til Mozarts Muſik

i *Così fan tutte*.

Personerne.

Priorinden i Klosteret Sanct Agathe.

Laura, Underpriorinde.

Rosaura, Nonne.

Cæcilia, Novice.

Oberst Freiberg, hendes Fader.

Bergdorf, } Husar-Officerer.
Wiedenhof, }

Lademann, } Kunstnere.
Litzberg, }

Habakuk, deres Dreng.

En Portnerffe.

En Tiener.

En anden Dreng.

Første Act.

Uden for et Kloster.

Ligberg. Lademann.

(Cosi fan tutte, Pag. 29.)

Begge.

O Amor tilsmiler,
Nu smiler os Vaaren,
Og Sukket og Taaren
Med Skyen bortiler;
Gi Hjertet nu fiender
Til Sorg eller Savn.
Nu Rosen, den røde,
O dufter i Møde;
I Purpuret brænder
Kun Kiærligheds Navn.

Ligberg.

Troer jeg mine egne Dine?

Lademann.

Er det en sød Drøm? O, nei! Aldrig engang i Drømme
har jeg endnu været saa lykkelig.

Ligberg.

Med mine fyrgetyve Aar, mine Koparr, mit butte
Bæsen; uden alle disse Smaakneb, hvormed Petitmaitrene

fange Fruentimmerhierter; efter at være tagen flere Gange ved Næsen af egenkiærlige, kolde Coquetter — vinder jeg pludselig den store Lod i Amors Lotterie.

Lademann.

Dg jeg, med min Undseelighed, min Uerfarenhed, min Mangel af Mod til at vove det mindste i Fruentimmer-selskab! O, Herr Sigberg! og hvor deilig er min Orgel-spillerinde. Dg hun hedder Cecilia, ligesom den Hellige.

Sigberg.

Ja, hun kan være god nok for saadan en smægtende Musicus. Jeg er en Bygmester, mit Rige er meer af denne Verden. Jeg lider bedre min raske, fyrige Brunette, hvis Munterhed selv Klosteret ei i tre Aar har kunnet dæmpe.

Lademann.

Hvad det dog var et herligt Indfald, saaledes at drage omkring sammen, for at reparere gamle Kirker, Klosters og Orgeler! Det har skaffet os en morsom Reise, uden Befostning; og nu kroner Lykken os med det Bedste tilsidst. O, læs Brevet endnu engang! Man kan ikke høre det for tidt.

Sigberg læser:

Er vel en Fugl til Buret slabt?
 Vil fra Naturen man os udelukke?
 Har Pigen alt sin Glæde tabt?
 Maa hun sit Ungdomsliv hensukke?
 Af, Gud! til Graven fra vor Bugge
 Er Veien kun saa kort at gaae;
 Snart maae sig Haugens Blomster bukke
 Paa visne Straae.

O, redder os, I Benner to!
 I Fængselet vi Arme stønne.

En ægte Kunstner elsker jo
 Barmt, med Naturen, alt det Skønne.
 Slip atter Fuglen i det Grønne,
 Fra mørke Braa til lyse Bang!
 Da skal den eders Mod belønne
 Med kiærlig Sang.

Lademann seer i Papiret.

Der har først staaet „Elskovsang“; det er slettet ud,
 og der er sat „kiærlig“ i Stedet.

Ligberg.

Efterskriften i Prosa er mere værd, end hele Poesien:
 „De Kiække, som redde os, nyde vor Haand og vort Hierte
 til Belønning“.

Lademann.

Det er Deres Veninde, Rosaura, som har skrevet
 dette Brev.

Ligberg.

Den Anden har underskrevet.

Lademann.

Denne Lykke kommer saa selsom uventet, at min Frygt
 op søger Tvivl hvert Dieblif, for at ængste mit Hierte.

Ligberg.

Saa lad nu smukt din Frygt og dit Hierte slutte Fred.
 Tingen er jo ikke saa forunderlig. To unge, smukke Piger
 ere mod deres Villie spærrede i Kloster, og love et Par
 ærlige Knose deres Haand til Belønning for deres Befrielse.
 At Cecilia har forelsket sig i dig, er i sin Orden; du er
 jo netop saadan en sød Maanskin=Adonis, som Damerne
 ønske. Jeg har ikke faaet Andet af Maanen, end Koparrne
 i Ansigtet. Men den raske, lystige Rosaura vil vel heller
 have en skikkelig diærv, ærlig Mand, end slet ingen. Og

er hun først min Kone, skal jeg nok tvinge hende til at holde af mig.

Lademann.

Men hvem kommer der?

Ligberg.

Et Par Fremmede. Lad os gaae tilside saalænge.

Bergdorf og Wiedenhof komme indhyslede i Kapper, snige sig langs med Kirkemuren, og see sig frygtsomme om. Naar de ere alene, tage de Guitarer frem, og synge følgende Serenade.

Begge.

(Cosi fan tutte, Pag. 129.)

Sagte Aftenvinde! bringer,
 Bringet mine Suk og Klager
 Paa de lette Alfevinger
 Til den elskte Dødes Seng!
 I, som hørte mange Gange
 Mine muntre Glædesfange!
 Tolket nu den Sorg, som klinger
 Fra den brustne Harpestræng!

Ligberg og Lademann istemme affides.

Tolket nu den Tak, som klinger
 Fra min Glædes Harpestræng!

Bergdorf.

Hvis Munterhed sig blander i vor Klage?

Wiedenhof.

Hvo kalder Frydserindringen tilbage?

Ligberg.

Med Forlov, mine Herrer! hvem have vi den Ære at tale med?

Wiedenhof.

Ulykkelige.

Bergdorf.

Frydberøvede.

Wiedenhof.

Udpiinte Hierter.

Bergdorf.

Blomster uden Vaar.

Wiedenhof.

Dg Vaar foruden Blomster.

Bergdorf.

Ynglinger

Med Oldingshaab.

Wiedenhof.

I Havn forliste Brag

Med sønderrevne Seil og brustent Anker.

Ligberg lunefulb.

Men, som det lader, dog med gode Planter.

Bergdorf.

Hvis Halvedeel gaaer her som Gienfærd kun,

Imens den anden Halvedeel i Graven

Er lykkelig, fordi den savner ei.

Ligberg.

Er det tilladt at vide, mine høistærede Herrer —

Bergdorf.

Tal, Wiedenhof!

Wiedenhof.

Nei, Bergdorf! vær du Tolk

For vor Bedrøvelse. Jeg kan det ei;

Som til en snever Der, en talrig Brimmel,

Henstimle mine Følelser til Læben,

Dg faae ei Rum, fordi de trænge sig.

Ligberg.

Saa beed dem smukt gaae Gaasegang, een efter den anden, saa bliver der nok Plads.

Bergdorf.

Vi kan ei dele eders muntre Lune.

Wiedenhof.

Den Lystige seer ogsaa Verden glad;
Hans Dag begriber ikke Sorgens Nat.

Ligberg.

Begriber eders Nat vor Dag da bedre?

Bergdorf.

O, ja! I ere vakkre Kunstnere,
I bygge Kirker, stemme Orgelværker;
Men vor Forstemthed kan I ikke have.

Ligberg.

I gode Herrer! hvis eders Sorg her gaaer incognito, saa ville vi ikke forstyrre eller fornærme den med næsvise Spørgsmaal; ere I derimod af den Mening, at Hjertet lettes ved Meddelelse, saa taler! Vi ville gjerne høre, hvis det ikke varer for længe.

Wiedenhof.

(Cosi fan tutte, Pag. 21.)

Nei, af nei! jeg kan det ei;
Alt for stor
Min Sorg til Ord
Skiuler, hvad i Hjertet boer.
Af, min Stav
Har mig forladt!
Hende dækker Gravens Nat.
Sonderbrudt er nu min Stav,
Favn mig da, du skumle Grav!

Stormen grumt min Rose brød,
 End min Nød, du fiære Dod!

Lademann affides.

Han rører mig, den Arme! Han har mistet
 Sin Elskerinde — jeg har min. Hvi kan jeg
 Gi dele Lykken med ham?

Soit.

Tal, min Herre!

Betro os Deres Sorg; og vær forvisset,
 De finde her dectagende, varme Hierter.

Lizberg tor.

Men Tiden, Lademann! Men Priorinden —

Lademann begejstret.

Maa vente. Tiden viger Evigheden,
 Hver ædel Følelse tilhører den.

Lizberg.

Hvad hjælper det at rippe Sorgen op?
 En Mand maa bære Skiebnen, som den er;
 Hvad man har mistet, kommer ei tilbage.
 Saa smukke unge Folk bør ei fortvivle.
 Der leve vakkre Piger nok i Berden.
 Den, der er borte, trænger ei til Taarer.
 Trostskab er god iblandt de Levende;
 Hvad gavner det, at være Døden tro?

Wiedenhof.

Uk, fiære Herre! skaan os for at høre
 Elig daarlig Tale. Hvad, foruden Andet,
 Den Dybtnedboiede saa tidt maa lide,
 Hvad ei man tænker paa, og hvad dog meget
 Bidrager at forværre ham hans Tilstand,
 Er denne kolde, trivielle Trost
 Af Ikkelidende; de gode Raad

Om Videnskabens Evang, om at man hisset
 Gienfees, om flere Piger her paa Jorden,
 Og hvad den Bølsesnak fremdeles hedder.
 Jeg beder Dem, lad vær' med det, min Herre!
 De lader til en saa fornuftig Mand,
 At sikkert De behøver ei at tage
 Der' Tilflugt til saa flette Hielpetropper.

Ligberg.

Nu vel, min Herre! græd saa meget, som
 Dem lyst, jeg skal ei forstyrre Dem.
 Jeg kiender Folk, som ei er lykkelige,
 Naar ei de være maae bedrøvede;
 Maa skee er De af dette Slags.

Wil gaae.

Bergdorf holder ham tilbage.

For Guds Skyld,

Min Herre! lad min Broders onde Lune
 Dog ei fortørne Dem. De veed, at man
 Maa holde Sorgens Udbrud lidt til Gode.
 Taknemlig skionner jeg paa Deres Trost,
 Jeg er modtagelig for Deres Hielp,
 Det staaer i Deres Magt at skaffe mig
 En Lindring i min Nød; og jeg er vis paa,
 Min Ben vil takke Dem saa varmt, som jeg.

Ligberg.

Hvad kan vi tiene med?

Bergdorf.

Al, Hiertet trænger

Til snel Fortrolighed. Vi elskede
 To unge Nonner her i dette Kloster,
 Og vi var elsket varmt igien. Vi frygted
 Ei denne høie Muur, som stille Skionhed

Fra Verdens Dine og fra vore Dnsker.
 Desværre kom en skumlere Tyran,
 Den blege Beenrad med sin blanke Lee,
 Og spærred dybt dem i et værre Kloster,
 Som ingen Dirf og ingen List kan bryde.
 To Nonner leve der endnu, to Søstre
 Af vore Elskede, to Sangerinder.
 Vi vide, mine Herrer! De har Adgang,
 Som Kunstnere, der bygge Klosters Drgel,
 Til disse Kunstnerinder. Biser os
 Den Godhed — bringer dette lille Brev
 Til vore fiære halve Svigerinder!
 Vi vide, de besidde nogle Lokker
 Af de uheldige døde Piger.
 Hvis J har elsket, veed J, hvad en Lok
 Har at betyde for en haabløs Veiler.
 Afslaaer os ei vor venlige Begiering!

Lademann.

Giv mig kun Brevet, mine gode Herrer!
 Den Commisſion skal blive vel besørget.
 Og eders fiære Lokker skal J faae,
 Hvis end de Levende besidde dem.

Bergdorf.

Det gjør de. Og vi haabe, J besørge
 Bort Grind uden Bægring, mine Herrer!
 De gode Nonner kiende os, de ynke
 Vor Tilstand, har tilforn alt skienket os
 Smaating, som falmet Baand og visne Blomster,
 Der horte vore elskte Piger til.
 Vi staae med vore halve Svigerinder
 I en venstabelig Fortrolighed.
 Det hele Kloster kiender os; og naar

Vi komme, som i Aften, for at synge
 En Beemodssang ved Kiærlighedens Grav,
 Da lytte Nonnerne fra deres Bindver
 Net gierne til, og rose os iblandt,
 Naar Priorinden ikke hører det,
 For tro Bestandighed, selv mod de Døde.

Lademann.

Vær ubekymret, jeg skal bringe Brevet.
 Hvor træffes vi igjen?

Wiedenhof.

Bed Kirkemuren

Her vil vi vente eder.

Lademann.

Vel, min Herre!

Lizberg.

Vi anbefale os. Undskylder, at vi
 Forstyrred Deres Sorg!

Bergdorf.

Tilgiv, min Herre!

Og hvis De bringer os de kiære Loffer,
 Da er det ingen tom og daarlig Trøst;
 Gjør Regning paa vort Livs Erkiendtlighed.

Lizberg og Lademann gaae.

Wiedenhof.

Der gaae de Narre ind i Feeslottet, bilde sig ind, at
 Bordet staaer dækket for dem, og vide ikke, at de ere blotte
 Redskaber i en usynlig Ekiernes Haand.

Bergdorf.

Du havde nær fordærvet Alting med din Spot. Folk,
 som man behøver, skulde man i det mindste ingen Uartig-
 heder sige, i det Dieblif man bruger dem. Det er desuden
 et Par vakke Kunstnere, som fortiene Agtelse.

Wiedenhof.

Ei! hvad Ugtelse? Elige Herrer begynde at sætte Næsen alt for høit. En Haandværker kalder sig Kunstner, og troer at kunne gaae i Laug med en Cavaleer. Og en Musiker? Herregud, i gamle Dage vare Lakeier og Domestiker de Virtuoser, som forlystede Herskabet.

Bergdorf.

Da Rom havde overvundet Grækenland, bleve de opvakte Grækere de tungsindige Romeres Slaver og Læremestere. Den Skik har man alt for længe fortsat, at foragte dem, man har Nytte og lærer Noget af. Vi leve ikke længer i Middelalderen, Wiedenhof! Dine Forfædres Borg er en Ruin, hvor Vinden piber giennem Hullerne, mens mangen smuk Stad har reist sig i Dalen.

Wiedenhof.

At jeg ikke er hoffærdig, troer jeg at bevise ved min Kiærlighed til Cæcilia, og min Beslutning at ægte hende. Du har godt ved at tale: du bortfører Rosaura, Datter af en ældgammel Familie. Jeg nøies med Confidenten, hvis borgerlige, fattige Fader af Mangel blev nødt til at sætte sit Barn i Kloster.

Bergdorf.

Respect for Ulykken! Cæcilias Fader er en Helt fra Slagene ved Austerlitz, Jena, Leipzig og Waterloo. Havde han intet Skiold, saa førte han desto bedre Sværd. Han er afflediget Oberst. Hvad har du at udsætte paa ham? Og Cæcilia er en Edelsteen.

Wiedenhof.

O, meget bedre! En Edelsteen er haard og kold, og hun har kun et alt for ømt og følsomt Hjerte. Jeg er bange for, at jeg ikke bliver i Stand til at realisere alle

hendes romantiske Ideer. Hun er saa poetisk. Jeg maa læse nogen Poesie. Kan du ikke laane mig noget i en Hast? Blumauers travesteerte Æneis lider hun ikke, og det er det eneste episke Digt, jeg kender. De Vers, jeg har reciteret hende af Musenalmanakerne, have heller ikke behaget hende synderligt.

Bergdorf.

J Grundten ere J to høist forskiellige Mennesker.

Wiedenhof.

Der maa jo ogsaa være Forskiel paa Mand og Kvinde. Hendes Deilighed veed jeg at skionne paa; og jeg tænker at see hende ret lykkelig, ved at gjøre hende til Dronning paa mit skionne Gods.

Bergdorf.

Det gjør mig dog halv ondt for den stakkels Bygmester og for Orgelbyggeren, som komme til at holde Lyset for os.

Wiedenhof.

Mig ikke. Der har du atter Fordelen paa din Side: Sigberg er en lille undersætsig, næsten hæslig Karl; han ligner Haltefanden.

Bergdorf.

Snak! Manden staaer jo suffisant og fast paa begge sine egne Been.

Wiedenhof.

Ja, men han seer dog saa Diavels polist ud, at var han ikke forelsket, og altsaa berøvet et Par af sine fem Sandser, vovede jeg ikke at sætte ham en Bognæse paa. Men styg er han dog, og du behøver altsaa slet ikke at være jaloux.

Bergdorf.

Behøver da du det?

Wiedenhof.

Ja, min Gud! hvem forstaaer sig paa Qvinderne? Denne Lademann, denne ranke, blonde, idealske Smedkersvend kunde ordenlig sætte Gen Skruer i Hovedet, hvis han ikke var saa bly og saa flodset.

Bergdorf.

Lapperi! Alting vil lykkes os saare vel. Snildelig have vi benyttet de to stakkels Sværmeres Sygdom, som pleie at komme her og synge Elegier ved Kirkemuren. Priorinden, de fleste Nonner, ogsaa Lademann og Rißberg ville tage os for dem, og vi staae ingen Fare for at opdages. Gaa nu hen, fiære Wiedenhof! og gjør Anstalter til Postheste, og lad Dieneren hente Klæderne, at vore frelste Nonner — hvis det lykkes — strax kunne kaste deres mørke Karver og slagre bort som deilige, brogede Sommerfugle.

Wiedenhof.

Det skal blive besørget.

Bergdorf.

Jeg vil imidlertid holde mig her i Nærheden.

Wiedenhof gaaer.

Bergdorf.

Altsaa — jacta est alea! Jeg havde heller ikke tilforn store Tanker om Fruentimmer-Bestandighed, og nu vover jeg det farlige Skridt med en bortflygtet Nonne. Men det er just det Rette. I den store Verden er Trostaben vanskelig at træffe; skal den findes, maa det være, som et fiældent Exemplar af en ældgammel Autor, i et affides Kloster. Muntre, raske Rosaura! jeg gjør mig ingen Samvittighed af at forløse dig. Det var Synd, at en saa dygtig og flink Pige skulde visne hen, som en Blomst i en tør Urtepotte. Men kan jeg nu ogsaa stole paa, at du bliver bedre, end de Andre?

(Cosi fan tutte, Pag. 157.)

Piger! Skielmer er J alle;
 Kan man eder ogsaa troe?
 Selv en Due tidt har Galde,
 Liden Spurv kan dog sig kroe.
 Siig mig da, du muntre Skionne!
 Vil du lönne
 Mig i hellig Egtestand?
 Nager ingen Dval og Pine,
 Ingen vred og vranten Mine
 Siden vel din Egtemand?
 Piger! Skielmer er J alle;
 Friertiden er saa smuk,
 Salig Længsel, omme Suk!

Men en Nonne i et Kloster
 Kiender Verdens Daarskab ei;
 Hende det vist Intet koster,
 Steds at gaae den rette Bei.
 Af, men Qvinder er de alle!
 Kan man selv en Nonne troe?
 Selv en Due tidt har Galde,
 Liden Spurv kan dog sig kroe.
 J kan smile, J kan sukke,
 Sød som Nattergale flukke,
 See som Himlens Engle ud.
 Af — men Qvinder er J alle!
 Tidt paa Solskin følger Slud.

Han gaaer tilside.

Celle i Klosteret.

Rosaura. Cæcilia.

(Cosi fan tutte, Pag. 16.)

Rosaura.

Tilstaa mig, Veninde!
Min Rudolf er herlig,
Saa munter og kærlig,
Som Blomsten i Mai.

Cæcilia.

Men troer du, jeg finder
Et Hierte, Veninde!
Som Kærlighed binder,
Som svigter mig ei?

Rosaura.

Kan Frygt dig betage?
Stand's din Klage!

Cæcilia.

Min Tvivl vil jeg fierne,
Jeg troer ham — jeg troer dig jo gierne.

Rosaura.

Med Elskov kan ene
Sig Glæden forene.

Cæcilia.

Men Amor er flygtig,
Som Blomsten i Mai.
O, Amor! du ængster,
Du trøster mig ei.

Rosaura.

Ei Amor er flygtig,
Som Blomsten i Mai.
O, Amor! du trøster,
Du ængster mig ei.

En venlig Fremtid smiler os i Møde,
Det gielder kun at smile kiæft igien.
Du, min Cæcilia! er saa lidt, som jeg,
Skabt til at sukke Livet hen i Kloster.
Jeg er et Offer for en daarlig Hovmod,
Dg da en Hertug ikke blev min Brudgom,
Bestemte man mig kold til Himlens Brud.
Med dig har det en anden Art, Cæcilia!
Din bolde Fader svang sig op ved Sværdet;
Bed Waterloo, hvor Lykkens Vægtstkaal svigted,
Tog Sneelavinen med den stolte Gran.
Alt, hvad han har tilbage, er en Glavind,
En ringe Løn, og Mindet om sin Manddom.

Cæcilia.

Åh, det var ei min Faders Billie. Ivrigt
Han satte sig imod min Moders Forsæt.
Først da jeg selv, ubøielig bestemt,
Hentraadte rolig paa min Moders Side,
Fandt han sig i, hvad ei han kunde tvinge.

Rosaura.

Det var et daarligt, overilet Skridt
At smedde selv sig i en saadan Lænke.

Cæcilia.

Åh, det var i en hidsig Sygdoms Feber,
Jeg gjorde det urimelige Løfte
At vorde Nonne, hvis Gud skienkte Livet.

Min Stedmoer leed mig ei, min stakkels Fader
 End havde flere Smaae at underholde.
 Jeg var for ung til at begribe ret,
 Hvad jeg forsaged. Men et Aar har lært
 Mig gysse for, hvad før mig tyktes let.
 Tre Gange har jeg skrevet til min Fader,
 Meddeelt ham min Fortvivlelse, min Angst;
 Men jeg fik intet Svar. Han elsker mig,
 Og jeg begriber ikke denne Taushed.
 Dog — mine Breve gav jeg Priorinden:
 Hun siger, de blev sendt, og jeg maa troe det.
 Nu er jeg hendes Nov; det kildrer hende,
 At skille hvert et Hjerte ved den Glæde,
 Som hendes kolde Bryst kan selv ei nyde.
 End blot Novice, skal om otte Dage
 Jeg tage Sløret. Nei, jeg kan det ei!
 Før dække Jorden mig med sorten Muld,
 End under Sløret levende begravet.

Rosaura.

Nu, ængst dig ei! Vor Frelse stunder til.
 Endnu i Nat maaskee skal Maanen smile
 Til kiække Flugt. Den smukke Rudolf saae mig,
 Og fik mig kiær. Hans Ben fik dig at see,
 Og dine blonde Lokker bandt hans Hjerte.

Cæcilia.

Dog gysser jeg, og føler mig endnu
 Slet ikke lykkelig. Vi styrte os
 I blodig Synd, for ei at vorde Trælle;
 Vi vende os fra Gud, og kaste os
 Bildt i Naturens Favn. Er det et Held?
 Hvor findes Glæde, uden Hjertets No?
 Og Hiertero, hvor trives den for os?

Rosaura.

Du sværmer, Barn! og din Philosophie
 Er skabt ei for den Jord, vi leve paa.
 Hvis Alting gif saa regelret i Verden!
 Men hvo kan vel med Billighed forlange
 Streng Fasthed af et Par forladte Piger
 I disse Forhold, hvor saa meget vakler?
 Nær var man ved at have Klosterne,
 Selv mangen værdig geistlig Catholik
 Misbilliger et Bærk, som strider mod
 Naturen og den ægte Christendom.
 Dog pleies atter denne golde Plante.
 Tro mig, Samvittighedens Følelse
 Bestemmer bedre dig, end kolde Regler.
 Du har endnu jo intet Løfte gjort.
 Hvis Nogen af os synder, er det mig.
 Men Rudolf var i Rom, han kiender Paven,
 Som ynder ham; han tvivler ikke om
 At faae Tilgivelse, Dispensation.
 Hvad er der da vel meer at græmmes over?

Cæcilia.

O, meget! meget! Rudolf elsker dig,
 Du troer, han gjør dig lykkelig — velan!
 Men er det sagt, Cæcilia blier det samme?
 Al — dig og Bergdorf bragte Hiertet sammen,
 Men mig og Wiedenhof kun Hændelsen.
 Jeg har indtaget ham en søie Tid
 Maaaskee; men er det ogsaa Kiærlighed?
 Og er det ei, hvad vinder jeg da vel
 Bed blot at smeddes i en anden Lænke?

Rosaura munter.

Hvad Kiærlighed? Mit Barn! der kommer du

Igien med dine tomme Idealer.
 At leve glad med en retskaffen Mand,
 Som trofast Hustru i en munter Kreds
 At dele Livets Byrder, Livets Glæder
 Med ham — see, det er Kiærlighed og Lykke.
 Jeg seer mig alt, som travl og flittig Huusmoer
 Med Nøglesnippet, trikke snart fra Stuen
 I Stegerset, fra Loftet ned i Kielder,
 I Haugen, rundt omkring; ved Middagsbordet
 At række Maden til de fiære Glutter,
 At tilberede Husets glade Fester,
 At gjøre lange Vandring med min Mand
 Let Arm i Arm, at fiøre ud i Skoven,
 Om Vintren gaae i Skuespil, ja selv
 Et Bal skal stundom ei forfærde mig.
 Er det ei Glæde, det ei Kiærlighed?

Cæcilia takkefuld.

Jeg veed ei; men det forekommer mig,
 Som Kiærlighed var meer. Den unge Baar
 Med sine Blomster, sine grønne Skygger
 Mig siger, den er meer. Den tause Maane
 Mig loser tidt sin hemmelige Gaade,
 Og letter Hjertet med en Taarestrøm;
 Da tykkes mig, som jeg forstod dens Taushed.
 Naar Sol staaer op, og Sol gaaer ned, og kysser
 Sin Brud, den unge Jord, da siger mig
 Det sode Kys og Rosenfindens Blus,
 At Kiærlighed er meer.

Rosaura.

Og Wiedenhof,
 Hvad siger han dig da? Vær rolig, Pige!
 Tro mig, du kommer til at elske ham.

Cæcilia.

Dg nu — hvad meest mig ængster og mishager —
 Det snedige Bedrageri imod
 De arme Kunstnere. Siig, er det Ret?

Rosaura overgiben.

Rødværge tilladt er i Loven. Sagens
 Bedrage vi dem lidt; men hvad saa meer?
 De miste Intet. Har vi ei dem elsket,
 Saa tabe de jo ei vor Kiærlighed.
 Dg slige Folk — de føle ei saa fiint.
 Et venligt, et taknemligt Brev, en Ring
 Med gode Diamanter til Belønning —
 Tro mig, det blier den bedste Fæstensring.

Cæcilia alvorlig.

Ligberg og Lademann er Kunstnere,
 Der ikke trænge stort til vore Gaver.
 Den Første føler vel just ikke fiint —

Rosaura leer.

Nei, tværtimod, en lille Smule plumpt;
 Dg reent ud talt, jeg er saa ondskabsfuld,
 At det fornøier mig at lokke Bjørnen
 Med Honningfablen hen i Træets Klemme.

Cæcilia.

Men Lademann!

Rosaura.

Han er et venligt Lam,
 For ei at støde dig og sige Faar.
 Du tager ham jo alt i Protection!
 Hvor lidt du kiender Verden! Jeg har levet,
 Før jeg blev Nonne, i en større Kredss.
 O, tro mig, Mændene er ingen Engle,

Hvor fromt end og sagtmodigt de seer ud;
 Man synder lidt kun ved at drille dem.

(Cosi fan tutte, Pag. 120.)

Hvordan kan de sig beklage,
 Naar til List vi Tilflugt tage?
 Har de os ei Kunsten lært?
 Er de Fleste bedre værd?
 Om og fiærlig, fiærlent sukke,
 Finde alle Piger smukke!
 Listig græder
 Den Forræder
 For et uersarent Barn,
 For at faae dig i sit Garn.
 Tidt kun med Munden
 Daarer dig Manden;
 Snart har han funden
 Henrykt en Anden.
 De af Medlidenhed
 Ikke det mindste veed.
 Eligt bør man hevne
 Smukt efter Gvne,
 Intet dem levne,
 Stolt med Retfærdighed
 Hævde sin Værdighed,
 Hævne sit Rion.
 Lon kun for Lon!
 Troer, hvad jeg siger,
 Følsomme Piger!
 Faren undviger!
 Seiren er skion.
 Sun gaaer.

Cæcilia ene.

Hvis Tilstand ligner min? Nu seer jeg først,
 At Eftergivenesshed mod sine Kiære
 Kan gaae for vidt. Min bringer mig paa Randen
 Af stum Fortvivlelse. Jeg lod min Moder,
 Som jeg var vant fra Barnsbeen steds at giøre,
 Dg gif i Kloster. Her jeg fandt Rosaura;
 Hun vandt min Tillid, og jeg bandt min Skiebne
 Til hendes. Ak, jeg kiendte ingen Mand;
 Den unge Wiedenhof var ret elskværdig,
 Jeg saae ham flygtig giennem sorte Gitter —
 Vi talte sammen — et Par Ord — et Brev —
 Paa denne svage Grundvold bygte jeg
 Min Borg til Fremtids Lykke. Bludselig
 Indtræder i min Nærhed Lademann —
 Saa slet og ret, saa ærlig, smuk og god!
 O, jeg har sikkert seet ham før som Vand
 I Evigheden, før vi kom paa Jorden.
 Hans Ansigt er mig alt for vel bekiendt,
 Dg jeg har hørt, at de, som elske sig,
 Gienkiendes kun fra fordums Salighed.
 Han vilde vist mig giøre lykkelig!
 Men nu har Wiedenhof mit Ord. Min Skiebne
 Er bunden til Rosauras. Jeg maa følge
 Som et taalmodigt Lam til Slagterbanken,
 Dg — grumme Skiebne! — jeg maa stufte den,
 Som er mig kiærest over Alt i Verden.

(Cosi fan tutte, Pag. 148.)

Kan du, Amor! mig tilgive,
 At jeg blind din Lov miskiendte,
 At, før varmt mit Hierte brændte,

Jeg foragted kold din Magt?
 Al, nu er min Trøst forsvunden,
 Ormen lumst min Rose nager.
 Jeg har den for silde funden,
 Som har Ild i Hjertet vaft.

Ja, for seent — for seent — for silde —
 Dvæler Anger dette Bryst.
 Jeg min Ungdom skal forspilde
 Uden salig Elskovslyst.

Anden Act.

Celle i Klosteret.

Priorinden. Søster Laura.

Priorinden.

Jeg taaler ikke de Canariefugle i Nonnecellerne; de skrige mig Dyrerne fulde, og desuden siger den gamle Gartner, at det er lutter Hanner. Det sømmer sig ikke i et Nonnekloster. Siig Nonnerne, at de skulle aabne deres Bure og lade Fuglene flyve. Vilde de have Canariefugle, maa det være Hunner.

Søster Laura.

Men, Deres Raade! Hunnerne synge ikke.

Priorinden.

Desbedre! Gid jeg kunde sige det Samme om mine Nonner. Himlen veed, hvor andægtig jeg er: jeg kunde gjerne tilbringe den hele Dag i min Celle med tause Bonner og stille Contemplationer. Men behøver man derfor at skræle og skrige? Musikken er en sandelig Forlystelse, en skjult Synd, der har indsneget sig i Klosteret og taget en sort Raabe paa. Naar man har forsaget al Verdens Forsængelighed, bør man ogsaa forsage Musik. Mig er den nu engang af Naturen utaalelig, og jeg anseer det for et

Kors mere i Verden, at maatte høre den hver Dag. Jeg betragter det som en Nødvælselse, som en Hudflettelse i Dret, hvorved jeg tildeels afbøder mine Synder.

Laura.

Men Deres Raade er jo ogsaa fritaget fra at gaae i Messe, naar De vil; Eligt overlades mig som Underpriorinde. Deres Raade har alene forbeholdet Dem Inspection over Orden og Sædelighed, samt Forsædet i Refectoriet, og den første Plads ved Processionerne.

Priorinden.

Man har fundet dette adelige Frøkenkloster beæret med en Priorinde af min Fødsel og Rang.

Laura.

Kunde man Andet?

Priorinden.

Jeg tæller mine uforfalskede sexten Ager, og tre Gange afflog jeg et brillant Giftermaal, fordi min Frier ikke var af saa gammel Stamme, som jeg.

Laura.

Hvilken Characterfasthed og Sælestyrke!

Priorinden.

Streng imod mig selv, er jeg nu ogsaa streng imod Andre; og jeg vil see det Nonnekloster, hvor der hersker en bedre Disciplin, og en strengere iagttaget Qvarantaine mod alle Mandfolk, end her.

Laura.

Ganske vist. Men nu har dog Deres Raade maattet tilstede to Skabninger af dette Kion at træde over vor hellige Tærffel.

Priorinden.

Jeg var vel nødt til, Laura! engang at lade Kirken reparere. Der var en Træk, saa det ikke var til at udholde.

Uhret maatte ogsaa sættes i Stand igien, og Orgelet forbedres. Egentlig behøver man i et Kloster intet Uhr; thi hvad have vi med Tiden at gjøre, vi som leve for Eevigheden? Dog — man maa jo vide, naar Gudstienesten skal iagttages, og naar det er Spisetid. Orgelet skurrede alt for galt, sagde vore Sangerinder; mig skurrer det stedse galt, men jeg maatte vel give efter, og nu skulle vi da høre, om det klinger bedre.

En Nonne kommer.

Deres Naade! Herr Ligberg og Herr Lademann udbede sig Audients.

Priorinden.

Lad dem komme.

Hun sætter sig i en Lænestol. Nonnen og Underpriorinden gaae.

Ligberg og Lademann træde ind.

Ligberg ligefrem.

Deres Naade tillader —

Priorinden afbryder ham stolt.

At tie, mens jeg taler, til De spørges.

Er Kirkestolen færdig, Stuccaturen —

Jeg veed ei, hvad det hedder — sat i Stand?

Ligberg.

De smaa Cheruber har faaet hele Binger,

Thi de var alle affstødt; en forgyldt

Basun har den ved Løftet faaet i Munden.

To Skyer og tre Straaler, der var faldne

Bag Pulpituret, har vi limet sammen,

Saa gode nu som nye.

Priorinden.

Og Altaret?

Ligberg.

Er ei femkantet meer, men hæver sig

Høitideligt med fire rette Vinkler.

Priorinden sukker.

Den ene Kant afflog os Himlens Lyn,
 Fordi to Nonner stod i hemmelig
 Forstaaelse — Gud hielpe — med to Mænd.
 Den første døde af Forfærdelse,
 Den anden fort derpaa af Græmmelse.
 Saa' gaae det hver en Overtræderinde!
 Man siger, at de syndefulde Knøse
 Blev straffet med en Slags Forrykthed; at
 De ofte komme her paa Landeveien,
 Og synge Elskovsarianer til Døden.
 Har I ei hørt dem?

Ligberg.

Hørt? Jo, Deres Naade!

Sagte.

Altsaa er Sagen rigtig, og jeg har
 Ubilligt mistænkt dem, de stakkels Dævle.

Priorinden.

Men nu det Vigtigste! Er Kirkeloftet
 Vel repareret?

Ligberg.

Det var høie Tid,
 Hvis ikke havde Regnen banet sig
 En Vej igiennem Loftet uforflammet,
 Og var vist dryppet ned i Bievandkarret.

Priorinden.

Vær selv ei uforflammet! Jeg har længe
 Betænkt mig paa at aabne Klosteret
 For Mænd — og Qvinden skabtes ei til Sligt.

Med et spodst Blik.

Dog — eder fandt jeg ingen Fare ved.

Ligberg.

Dg maae vi spørge Deres høie Naade,
Hvorfor?

Priorinden.

Hvad Dem angaaer, saa er De hæslig
Dg plump; det lider intet Fruentimmer,
Dg altsaa har det ingen Nød med Dem.

Vender sig til Lademann.

Det unge Menneske er jo saa bly,
Saa ængstlig og saa feitet i sit Bæsen,
Som om endnu han stod i Snedkerlære.
I ere Borgerlige; mine Nonner
(Et Par Major- og et Par Oberst-Døttre
Undtagne) ere Adelige. I

Er Riættere; vi fromme Catholiker.
Summerer jeg nu: Hæslighed og Plumphed,
En taabelig Forlegenhed, lav Fødsel,
Dg endelig ugudelige Bantro,
Hvad bliver da vel meer at frygte for?

Ligberg.

Dprigtigheden er en fielden Dyd;
At Deres Naade, som vist ingen savner,
Har ogsaa den, er altsaa intet Under.
Men gammelt Ordsprog siger: Fattig Mand
Er ikke Hund, fordi han ei er Greve.
Vi have ogsaa vor Portion af Stolthed,
Skiondt ei, som Deres Naade, vi har sagt
Forsængelige Verden reent Godnat.
Vi kroer os lidt ei af vor Kunstnerære;
Her maae vi dog arbeide, snart paa Loftet
Som Murere, og snart ved Tavleværket
Som Snedkere; ja selv som Tommersvende

Vi stiftet har en halvforraadnet Biælke.
 Snart er vi Orgebyggere, Architecter
 Ved Alteret. En stakkels Læredreng
 Maa slaae os Kalken i det tunge Trug,
 Og puste Ilden til vor Potte Giim;
 Den Eneste, som undes os til Hielp.
 Hvad faae vi vel for det?

Priorinden.

Skriv Regninger,

Skriv Prisen op til dobbelt, firedobbelt!
 Jeg tinger ikke med jer, jeg betaler.
 Kun ønsker jeg mit Kloster snart forstaaet
 For eders daglige Besøg.

Ligberg.

Vi kan

Endnu ei heere, Deres Naade! thi
 Med Trolddom har, uagtet alle Synder
 Og Lyder, aldrig vi befattet os.
 Hvis vi arbeide skal i dette Kloster,
 Saa maae vi tage vore Kroppe med,
 Og Deres Naades Dine taale maae
 At see os gaae forbi.

Priorinden.

Nu vel, jeg taaler!

En ægte Christen, en i Gud Hengiven
 Har længe vænt sig til Taalmodighed.
 Men Alting kan faae Ende.

Ligberg.

Vi er færdig

Om et Par Dage. Nu skal Orgelet
 Kun prøves, Deres Naade! Vil De høre?

Priorinden.

Der komme mine bedste Sangerinder
 Og Orgelspillerinder. Jeg har Andet
 At tage Vare, end at høre Prøver
 Paa verdsligt Orgelspil af Rættere.
 De tvende Nonner maae bedømme Værfet,
 Bestemme Prisen. Gud omvende eder!

Hun gaaer.

Ligberg.

Kan man forlange bedre? Hendes Hovmod
 Er kostelig. Med Tillid hun forpligter
 Vor Redelighed ei, og vi misbruge
 Ei Giestfrihed, da ingen vides os.
 Selv hendes Had til Kunsten skiller os
 Ved et besværligt Bidne. Ha, fortræffligt!

Rosaura og Cæcilia komme.

Rosaura sagte til Cæcilia.

Jeg beder dig, Veninde! overvind
 Betænkksomhed og al barnagtig Frygt.

Venlig til de Andre.

Ha, vore kære Venner!

Ligberg bukker.

Skionne Frøken!

Lademann betragter Cæcilia taus med et ømt og bange Dietast,
 hun ham ligesaa.

Rosaura kæft.

Min gode Ligberg, vakkre Lademann!
 Nu skaaner venligt vor Blufærdighed,
 Betænk, at det Skridt, vi vove her,
 Er tvunget af Omstændighederne;
 At ei det staaer til os, som andre Piger,
 Lidt efter lidt med længe negtet Gunst

At lønne prøvet tro Bestandighed.
 Som raske Skipper paa et oprørt Hav
 Vi nødes til at kaste Anker, uden
 At kiende Grunden; muligt strande vi,
 Men strande vilde vi og sønderslaaes
 Alligevel paa Modgangs haarde Klippe.
 Saa siger da med den Beskedenhed,
 Som qvindlig Dyd og mandig Værd kræver:
 Vil I os hjælpe ud af dette Kloster,
 Og nøies med vor Kierlighed til Løn?

Lademann.

Er nogen Daad for farlig og for stor
 For sig Lyksalighed?

Rosaura.

Saa trænger da
 Endnu en Straale klar i Sorgens Nat.

Alle Fire.

(Cosi fan tutte, Pag. 184.)

Glade, glade vi nu møde
 Baarens bedste Morgenrøde.
 Haabet straal'er os i Møde.
 Kierlig Attraa, venlig Længsel
 Aabner snart det skumle Fængsel.
 Høst i fjerne Dal en Bolig
 Binker os saa landlig rolig;
 Der er Fred til salig Fryd.
 Freidigt Haab og venlig Længsel
 Byder Hjertet: lev og nyd!
 Synger Glædens muntre Vise!
 Alle høit vi Amor prise;
 Kan vel den i Storm forlise,

Som har ham til Styremand?
 Hvo forstaaer sin Kunst, som han?
 Han kan Lykken Veien vise,
 Ingen Skipper er, som han.

Ligberg og Lademann.
 Hellig Ild min Siæl opluer.
 Ingen Fare Modet truer.

Rosaura og Cæcilia.
 Venus kører snelt med Duer
 Under Himlens hvalte Buer.

Ligberg og Lademann.
 Over Dale!

Rosaura og Cæcilia.

Over Bierge!

Ligberg og Lademann.
 Ingen Kæmper —

Rosaura og Cæcilia.

Ingen Dverge —

Alle Fire.

Farten truer.

Rosaura.

Undigt vinker os Naturen
 Med sin Himmel lysblaa.

Alle Fire.

Skummel meer ei Klostermuren
 Skal om os sin Hvalving slaae.

Rosaura.

Dg nu, min gode Lademann! gaa ind
 At prøve Drglet for Cæcilia.
 Vel ynder Priorinden ei Musik,
 Men hørte hun slet ingen Toner klinge
 Fra Kirken, blev hun vel mistænkelig.

Lademann.

Min skønne Frøken! gjør De mig den Glæde
At spille for mig?

Cæcilia.

De er Virtuøs,
Hvad er mit Emule Orgelspil mod Deres?
Spil af Sebastian Bach en Fuga for mig,
Det hører jeg saa gierne.

Lademann.

Spiller De
Til Giengield saa mig en Choral?

Cæcilia.

Ja gierne.

Hvis det fornøier Dem.

Lademann.

Det være skal
Et heldigt Barsel: Fuga tyder Flugt,
Choralen Tak til Himlen for vor Frelse.

Cæcilia sukker bekymret.

Ak, Lademann!

Rosaura.

Nu skynder jer, Børnlille!
Dg kommer strax igien. Imens vi Andre
Aftale det Nødvendige til Reisen.

Lademann følger Cæcilia.

Rosaura til Lixberg.

Dg nu, min Ven! helbred mig for min Frygt:
Troer De at kunne redde os? og naar?

Lixberg.

Endnu i Nat. Det gielder kun at faae
En Nøgle giort til Klosteret. De veed,
At vi arbeide tidligt her om Morgnen.

Den gamle Portnerſke oplukker os;
 Men det behager hende ſaare ſlet
 At ſtaaе ſaa tidlig op, og ſikkerlig
 Hun ſaae ſig gierne fri for den Forretning.
 Vor Snedkerdreng, vor Habakuf, er ſlu,
 Saa taabelig han lader; jeg har ſendt ham,
 At converſere Portnerſken. Maaskee
 Det lykkes ham i Bog at trykke Røglen;
 Og har jeg det, ſaa ſmedder jeg en ny
 Paa Timen.

Rofaura.

Hvad det dog er herligt, Kiære!
 At være Meſter i ſaamange Kunſter.
 Hvad det vil ſpare os i aarlig Udgiſt!
 Alt hvad der forefalder inden Døre,
 Det gjør min Mand med egen Haand, undtagen —
 Forſtaaer ſig — Qvindearbeid. Men hvad mere?

Ligberg.

Saa tage vi paa Timen Extrapoſt.
 Herfra til Grændſen af et lutherſt Land
 Ei ikke langt. I Fald vi havde kun
 Forſt Klæderne til vore unge Damer!
 Som Nonner kan De ikke reise. Nonner
 Er værre Contraband, end Røgtobak.

Rofaura.

En kraftig Vignelle, om juſt ei vakker.
 Hvad gjør De der? De krøller et Papir
 I Haanden.

Ligberg.

Det er ſandt! To arme Ståfler,
 Der græd bag Kirkemuren ved Cypressen,

Behandlede mig og Lademann som Duer,
 Og bandt os dette Brev om Bingerne,
 Da Klostermuren var dem selv for høi.
 De paastaae, Frøken! vel at kiende Dem.
 De ønske Lokker af to Dødes Haar.
 Først troede jeg, det var to unge Skielmer,
 Men siden hørte jeg af Priorinden,
 Det er et Par af Kiærlighed Forrykte.
 Min Ven, Herr Lademann, tog imod Brevet;
 Han paastaaer, det er heldig Elskovs Pligt,
 At gaae uheldig Kiærlighed til Haande.

Rosaura.

Naturligt! Sæt Dem selv i hines Sted!
 I Fald De havde mistet mig — De vilde
 Bist ogsaa sørge.

Ligberg.

Sørge? Ja, i Sandhed.

Skiondt jeg er vævet ei af Maanestkin,
 Det vilde gaae mig dybt — ret nær til Hjertet.
 Dog, kiære Frøken! for at tale ærligt,
 Jeg troer, jeg duer meer at leve med,
 End til at klynke mellem Rosmariner.

Rosaura, som har læst Seddelen.

Fy, hvor De har forkrummet dette Brev.
 I Fald De kiendte de Ulykkelige!
 De veed ei, hvad De har for Benner i dem.
 For to Aar siden hemmelig forlovet
 Med vore stakkels Søstre, lærte de
 At kiende os. Den grumme Død forhindred
 En Flugt, som Lykken nu tillader os.
 Vi har havt Leilighed at underrette

De Dybtbedrøvede om vore Haab,
 Thi det er Venner, vi kan lide paa;
 Og læs nu, hvad de begge skriver os.

Lizberg læser:

„Hulde Veninder! Man siger, Tiden lægger Saar; med os er det ikke Tilfældet. Som en ædel Viin i den mørke Kielder, bliver vor stille Kummer aarlig stærkere, vor Følelse mere luttret. Vor Trøst er undertiden at synge Beemodssange ved de Elskedes Grave. Himlen gjøre Dem lykkeligere! Vi billige Deres Valg. Erkender os kun endnu de deilige Loffer af vore salig Hensøvede! Til Flugten række vi hjælpsom Haand. Lykkes den endnu i Nat, da holde vi Postheste og Rejseklæder færdige. Vi have Intet sagt til Herr Lizberg og Lademann, for ei at bekymre dem. Vore Veninder vil det være let, at faae disse ærlige Mænd til at see Tingen fra den rette Kant, og til ei at forsmæde vor venlige Hielp.“

Han giver hende Brevet igien.

Ei ei! for Pokker, det kom heel uventet;
 Jeg troede disse Herrer kun i Maanen,
 Og de vil staae os kraftigt bi paa Jorden.
 Men kan vi troe dem, Frøken?

Rosaura.

Som mig selv.

Og denne Hielp er os af Vigtighed;
 Thi det er Krigere af prøvet Manddom,
 De føre gode Klinger, kiære Lizberg!
 Og hvis en næsviis Visiteur fik Lyst
 At confisquere os, som Røgtobak,
 Saa, tro mig, Bergdorf, Wiedenhof forstaae
 At spille godt paa Sværd, som paa Guitarre.

Ligberg.

Hvor er det muligt lang Tid at forbinde
Beemoden med saa megen Dydighed?

Rosaura.

Den Stærke føler ogsaa Sorgen stærkt.

Cæcilia kommer tilbage.

Rosaura.

Nu, Barn! hvorledes klinger Orgelet?

Cæcilia sukker.

O, herligt! Alle Stemmer er saa rene,
Som Toner fra Uskyldighedens Bryst.

Rosaura opmærksom.

Ei ei! du blusser jo, min gode Pige!

Sagte.

Og hendes Dine tindre. Næsten spiller
Hun alt for godt sin Rolle nu.

Soit.

Men sig mig,

Hvi tøver Lademann?

Cæcilia.

Han eftersaae

Kun Alting først, og lukker Orgelet.

Rosaura.

Belan, Veninde! Lykken staaer os bi:
Endnu i Nat befries vi af de Riække,
Og sige evig denne Hal Farvel.

Cæcilia sagte.

Hvad kan det hielppe mig at staae imod?
Jeg reiser dog et lille Stykke Bei
Med Lademann, kan see og tale med ham.
Maaskee — o, Gud! en salig Anelse
Bedaarer mig; jeg veed, det er en Drøm.

Alle Tre.

(Cosi fan tutte, Pag. 36.)

Oi, Amor! forlad os, ledsag os i Fare.
 I Alfer, som Livet og Glæden forsvare!
 Os bringer i Havn,
 I Kiærligheds Favn!

Lademann kommer.

De skyndte Dem saa hurtig bort, min Elste!
 Sagte, venlig bebreidende til hende.
 Flyer vel en Brud saa ængstelig sin Brudgom?
 Cecilia undseelig.
 Min Søster ventede os, og Deres Ven.

Rosaura sagte.

Hvad er dog det? Det bliver Alvor, troer jeg.
 See, hvilke Diekast de gier hinanden!
 Nu, paa min Ære, det var smukt. Forelsker
 Hun virkelig sig her i Spillemanden?
 Nei, lille Jomfru! der blier Intet af.
 De maae ei tiere stemme Dygler sammen.

Goit.

Lys! kommer der ei Noget?

Ligberg.

Noget rasled

Derinde.

Rosaura.

Det er Underpriorinden
 I Apotheket, hvor hun destillerer.
 Jeg faaer et Indfald, Born! For ei at møde
 Ved Aftensangen eller Aftensmæden,
 For reent at fierne bort hver Tvivl om Flugt,
 Og takkes Søster Laura, der er glædest,

Naar hun faaer Veilighed at være Doctor,
Jeg lade vil, som jeg fik ondt, og kalde.

Sagte.

Saa kan Cæcilia og Lademann
Gi tale ene sammen, og det er
Det Gnefte, jeg nu er bange for.

Lizberg.

Men vil maaskee ei den forstilte Sygdom
Just giøre Dpfigt? Vil ei Baagefoner
Forhindre os i Nat?

Rosaura.

Frygt ei! Cæcilia
Jeg vælger til min lille Baagefone.
Tro mig, de Andre sove alle helst,
Naar de faae Lov dertil.

Giver Lizberg en liden Pakke.

See, her er Loffer
Til de Bedrovede. Hils mange Gange!
Vi takke dem for den tilbudne Hielp,
Og vente eder alle Kloffen tre.

(Cosi fan tutte, Pag. 81.)

Rosaura og Cæcilia.
Gode Venner! elskte Kiære!
Nu maa Afskedstimen være.
Snart forcent vi alle ere,
Lang Tid ei vi skilles ad.
Fremtid spaaer os hulde Glæder,
Vi forlade disse Esteder,
Hvor den stakkels Nonne græder.
Gront er Haabets unge Blad.

Ligberg og Lademann sagte.

Nu maae vi vel begynde
Høit Smerten at forkynde?

Cæcilia og Lademann høit.

Åh, hun er bleg, hun skælver jo.

Ligberg og Lademann ligesaa.

Hun maa til No,

Staffels Pige maa til No.

Cæcilia og Lademann.

Hun er ei vel, hun blegner,

Hun er saa mat, hun segner,

Hun maa til No.

Ligberg og Lademann.

Er Ingen der, som hielp kan?

Er Ingen der tilstede,

Som vil til Hielp os træde?

Til Hielp, til Hielp, til Hielp!

Cæcilia og Lademann.

O, Gud! hun er saa lidende.

Alle.

O, Gud! hun er saa lidende.

Hvor er den tro Veninde?

Vi er i Kunst uvidende;

Hun kan paa Raad vel finde.

For Angst jeg knap kan tale.

Hvor er den ædle Liv?

Hun vil os snart husvare,

Hun frelste mangt et Liv.

Ligberg.

Høre I hende trippe?

Hun laer ei Haabet glippe.

Af, ædle Søster Laura!
Tag Hoffmannsdræber med.

Lademann og Cæcilia.
Hielp dog i Hast Rosaura!
Kom, Laura! kom, Laura!

Søster Laura indenfor.
Her er jeg alt.

Cæcilia og Lademann.
Af, Laura!

Rosaura —

Laura kommer.

Ei, hvad seer jeg!

Ilde hun sig befinder.

Slæer Hænderne sammen.

O, Jammer, Bæ og Bof!

Ligberg.

Ei har hun blege Kinder;
Men Diet mat sig luffer.
Lidt Dræber paa lidt Suffer!
Saa kommer hun sig nok.

Laura.

Var det nu ei en Lykke dog,
At jeg var her tilstede?
Løs op det sorte Klæde!

Cæcilia og Lademann.
O, hielp i denne Nød!

Laura.

Kom, lad mig Pulsen føle!
Cæcilia, Lademann og Ligberg.
Det har vel ingen Nød?

Laura.

Vi vil ei længe nøle.
 Hold Hovedet lidt i Veiret!
 Hun trækker tungt ei Veiret.
 Jeg løber og jeg henter —
 Et Dieblif kun venter!
 Jeg henter Hovedvand.
 Maaskee det hielpes kan.

Cæcilia og Lademann.

Atter hun aabner Diet,
 Smiler igien fornøiet.

Ligberg og Lademann affides.

At bare sig for Latter,
 Er ingen ringe Kunst.

Laura og Cæcilia.

Men nu hun svimler atter,
 Nu daaner hun igien.
 See, hvor hun synker hen!

Ligberg og Lademann.

Hun aabner Diet atter,
 Den svandt, den syge Dunst.

Sagte.

At bare sig for Latter,
 Er ingen ringe Kunst.

Laura og Cæcilia

til Rosaura, som kommer lidt til sig selv igien.

Hvad fattes dig, du Arme?

Rosaura.

Åh, Veninde!

Cæcilia.

Kiære Pige!

Rosaura.

Jeg min Dval kan ei udfige,
Men den gaaer vel over snart.

Laura.

Pulsen banker stærkbevæget.

Cæcilia.

Var hun først kun vederqvæget!

Laura.

Kan du tale?

Rosaura mat.

Søvn vil hufvale.

Laura.

Ei vi hendes No forhale!
Søvn vil hende vederqvæge.

Cæcilia og Laura.

Sønnen er den bedste Læge.

Lademann sagte.

Hun som syg sig godt forstiller.

Lizberg ligesaa.

Herligt hun sin Rolle spiller.

Laura og Cæcilia.

Søvn maa qvæge,
Sønnen er den bedste Læge,
Naar man føler sig beflemt.

Lizberg og Lademann assides.

Amor er den bedste Læge,
Han helbreder Smerte nemt.

Laura og Cæcilia.

Åh, det var dog grumme slemt!
Søvn vil hende vederqvæge.

Ligberg og Lademann.
 Amor er den bedste Læge,
 Naar han er os gunstig stemt.
 De følge hende ud.

Forhallen til Klosterkirken.

Den gamle Portnerske og Habakuk sidde paa Skamler, han puster til Ilden under en Liimpotte.

Portnersken.

Du er en rar Dreng, jeg holder meget af dig, Habakuf!
 Bare du ikke var en Hedning.

Habakuf.

Jeg er ingen Hedning, Søster Giertrud! Hvorledes kunde jeg da hedde Habakuf? Jeg er en Lutheraner.

Giertrud.

Ja, det er to Allen af eet Stykke. Naar jeg seer dig ved den Liimpotte med Gløderne under, saa gyser det i mig. Frygter du ikke den evige Ild, Habakuf?

Habakuf.

Nei, jeg gjør ikke, Søster Giertrud! Naar jeg fører mig skikkelig og ordentlig op, handler ædelt og ypperligt, og elsker mig selv ligesom min Næste, saa har det ingen Nød med mig.

Giertrud.

Gid det var saa vel! Thi det skulde dog virkelig gjøre mig ondt for dig, hvis du blev fordømt.

Habakuf.

Ja, mig med. Jeg maa puste lidt endnu til Gløderne, ellers gaae de ud.

Giertrud.

Na nei, gjør ikke det! Saa kommer jeg igien til at tænke paa de fæle Smaadivle dernede, der puste til Ilden.

Habakuf.

Hy, hvem vilde nu altid være med Tankerne i Helvede? Naar vi udrette, hvad vi bør, Søster Giertrud! og gavne vore Medborgere, saa hjælper vor Herre Skam nok. Sagte. Hun troer, det er Liim, men jeg maa holde Boget varmt, for at kunne afstrykke Røglen deri.

Giertrud.

Det er denne nymodens Dplysning! Men tro mig, min Dreng! det er ikke Andet end Riættereri, som leder til Synd og Fordærvelse.

Habakuf sagte.

Synd og Fordærvelse! Vi gjøre det jo ikke for at stråle, men for at hjælpe et Par stakkels Pigeboern ud af Buret, der gierne ville giftes.

Giertrud.

Det er dog et vakkert Haandværk, det Snedkerhaandværk; men det maa være vanskeligt at lære, Habakuf!

Habakuf.

Ja, i syv Aar lader der sig ogsaa lære Adskilligt. Det Børste var i Førstningen, med den tidlige Løben om Morgenen for Mestermadamen efter Fløde og Tvebakker, inden man selv fik Noget. Har hun ikke hørt det vittige Indfald, Søster Giertrud! som en stakkels Dreng af vor Profession havde i Fior?

Giertrud.

Nei, hvor skulde jeg have hørt det? Vi sidde her i Klosteret og høre Tjengting.

Habakuf.

Gud skee Lov, sagde han, at jeg nu har faaet mit

Syn igien: i Gaar kunde jeg ikke see en Grt i mit Grtesfad;
i Dag kan jeg see Sol og Maane giennem min Dst.

Giertrud.

Na, den arme Stakkel! Er det ogsaa gaaet dig
saaledes, Habakuf!

Habakuf.

Ja, et Par Aars Tid.

Giertrud.

Omvend dig, og bliv Munk, saa sulter du ikke.

Habakuf.

Nei, saa fik jeg Grtter nok at fede mit Fless med, og
inden Aaret var omme, kunde jeg vist hverken see Sol eller
Maane giennem min Dst. Hun kan ellers troe, jeg har
havt det slemt nok hos adskillige Mestere, inden jeg kom
til Herr Lademann og Herr Litzberg. Men jeg holdt dog
af mit Haandværk, og naar jeg saadan sad alene paa Bærk-
stedet Søndag Eftermiddag, for at passe paa Huset, mens
de Andre spadserede, gjorde jeg mig mine egne Betragtninger.

Giertrud.

Hu, det maa være gyseligt! Man siger, at det knager
i Bræderne, naar der skal gøres en Liigkiste; er det sandt?

Habakuf.

Ja, det er sandt; men saa synger det i dem igien,
naar der skal gøres en Brudeseeng, og saa bøder det Gne
paa det Andet.

Giertrud.

Men sidde saaledes alene paa det øde Bærksted mellem
alle de Høvlespaaner! Hvis der nu var kommen en Høvl-
spaan i Lyset?

Habakuf.

Jeg var ikke alene, men i fornemt Compagnie: mine
Venner General Skarpentand, Geheimeraad Hammer, Magister

Glatjern, Grevinde Raspemund og Mundkoffen Herr Klæbefage vare altid nærværende.

Giertrud.

Hvad vil det sige?

Habakuf.

Saaledes kaldte jeg mit Snekerværktøi. Saugen var General, en firskaaen Dfficeer med stridt sort Skæg, som trængte igiennem, hvor han kom. Hammeren var Minister, thi den slog Hovedet paa Sømmet, hvad vilde jeg sige, Sømmet paa Hovedet. Den lille corpulente Høyle var Magister; thi de Lærde jævne og glatte jo Alting, naar Bræderne først ere saugede smaae. Filen lignede min Gudmoder Grevinden, en tør, maver Dame, der altid gnavede paa mig, naar jeg kom og bad hende om Noget, fordi jeg saae saa lurvet ud. Og Mundkoffen Herr Klæbefage —

Giertrud.

Naa, hvem var det?

Habakuf.

Det var min Liimpotte, Søster Giertrud! hvori Maden bliver lavet til alle de Meubler, der gaae ud fra vort Snekerværksted.

Giertrud.

Ha ha ha! Du er en lystig Dreng, Habakuf! Gid jeg altid havde dig hos mig; her er saa melancholsk i dette Kloster.

Habakuf.

Nu tager jeg hendes Nøgle og kaster i Liimpotten. Den er saa rusten og sort, den trænger til lidt fed Kost.

Giertrud alvorlig.

Gior ikke det, Habakuf! saa bliver jeg min Tro vred.

Habakuf sagte, kloer sig bag Øret.

Hvordan i al Verden skal jeg saae Nøglen fra Ricer-

lingen? Paa den Maade gaaer det ikke, jeg maa gaae en anden Vej. Soit. I Morgen skal vi da arbeide her i Klosteret Kloffen fire.

Giertrud forskrækket.

Kloffen fire? Ih, min Gud! hvad skal det betyde? Jeg lukker min Tro ikke op for Kloffen syv. Jeg vil sove ud først.

Habakuf.

Der hjælper ingen Modstand, Priorinden har befalet det. Hun vil have Ende paa den Ting. Hun kan ikke taale meer, at see Mandfolk i Klosteret.

Giertrud.

Herregud! see paa dem kan man dog uden Skade.

Habakuf.

Det Bærste er med det Morgenspøgelse, som ved første Hanegal sniger sig langs ad Kirkemuren, og som Vægteren hver Morgen Kloffen fire seer smutte ind i Kirken.

Giertrud.

Hvad for Noget? Gaaer her et Morgenspøgelse Kloffen fire?

Habakuf.

Veed Søster Giertrud ikke det?

Giertrud.

Nei, jeg kommer jo aldrig for Kloffen syv.

Habakuf.

Nu, I hører da heller Jngenting.

Giertrud.

Men saa fortæl dog!

Habakuf.

(Melodie af Dalayrac's Camilla.)

Naar Uglen hylar, tuder Hund,

Dg Græsset Duggen væder,
Et Spøgels her hver Morgenstund
Gaaer om i hvide Klæder.

Uhu! (sige de begge)

Portnerske var hun, uden Flid,
I Keiser Carl den Stores Tid.
Nu maa til Straf den døde Krop
Af Graven ile;
Tidlig op, tidlig op!
Faaer ei Ro til Hvile.

I Livet hun sig slemt forsaae
Dg slumred dorst om Dagen;
Nu maa hun ud af Gravens Braa
Om Natten i sit Lagen. — Uhu!
Hun staaer i Klosterkirkens Gang,
Dg synger huult en Morgensang.
Marle maa stakkels døde Krop
Af Graven ile;
Tidlig op, tidlig op!
Faaer ei Ro til Hvile.

Først naar en anden Søster god
Lør dette Gienfærd møde,
Som heller aldrig Seng forlod
Med tidlig Morgenrøde — Uhu!
Da faaer det stakkels Spøgels Fred,
Den Anden kommer i hendes Sted.
Hvo vilde vel i skumle Stund
Til Eligt sig vove?
Blege Aand! spøg du kun,
Lad os Andre sove.

Giertrud.

Hør, veed du hvad, min gode Dreng! der har du Nøglen. Du kan selv lukke op i Morgen Klokken fire. Jeg forlader mig paa, at du ikke misbruger min Tillid. Du skal svare mig til Alt, hvad der er i Kirken.

Habakuf.

Det kan hun forlade sig paa. I skal hverken savne Guld eller Sølv, Træ eller Steen, Knokler eller Been.

Giertrud.

Ja, saa er det godt. Hu, det var da en forfærdelig Bise!

Habakuf.

Ja, var det ikke?

De gaae.

Uden for Klosteret.

Lademann kommer henrykt.

(Cosi fan tutte, Pag. 79.)

Hvor saligt, o Elskov! forskionner du Livet!
 Bar du os ei givet,
 Hvad var da vor Lyst?
 O, søde Veninde!
 Dit himmelske Minde
 Kan aldrig forsvinde
 Fra fiærlige Bryst.

Ligberg kommer med Bergdorf og Wiedenhof.

Ligberg.

Ret, Lademann! frisk munter! Lykken trives;
 Thi ei blot Elskov, ogsaa Vennehjelp
 Ds rækker Haanden til at naae vort Maal.
 Tak disse Herrer, disse Philanthroper,

Som glemme egen Sorg og egen Fare,
 Og finde Trøst i Andres Fryd. I Sandhed,
 En sielden Dyd! De sankt gloende Kul
 Mig paa mit Hoved: jeg var følesløs
 For deres Nød, de — varme for mit Held.

Bergdorf.

Det er vist ogsaa lettere for Sorgen
 At trøste sig ved Glæden, end for Glæden
 At stemme sig til Sorg. Lad den Fugl flyve,
 Og lad os ene tænke paa vor Flugt.
 Postbrev blev bestilt til Klokkeren tre;
 Vi følge jer til Grændsen.

Lademann.

Edle Herrer!

Hvornæd giengielde vi —

Wiedenhof spodst.

Herr Lademann!

Giengielden kommer muligt, før De venter;
 Vor Himmel blier vel ogsaa blaa engang.

Bergdorf blinker til ham.

Af nei, min Ven! den bliver evig mørk.

(Cosi fan tutte, Pag. 12.)

Lademann.

Nu til Lykke, glade Sanger!
 Lad os Amor Offer bringe.

Ligberg.

Høit det fulde Glas skal klinge
 Til den muntre Glædeslyd.

Bergdorf og Wiedenhof.
 Vi, kun vi er Sorgens Fanger.

Ligberg og Lademann.
 Eder trøste skal vor Fryd.

Alle Fire.
 Nu til Lykke, glade Sanger!
 Stem nu i den muntre Lyd.

Ligberg.

Men vi glæde os for tidligt. Fuglene sidde endnu i Buret. Hvad hjælper det, at disse gode Venner have skaffet os Pas, Extrapost, Rejseklæder; at vi have Penge, Pistoler og Sabler, naar vi ikke kunne faae Borten op? Hvor dog Habakuf bliver af? Alt mit Haab staaer til ham.

Wiedenhof.

Habakuf? Hvem er Habakuf? Hvad har han her at bestille?

Ligberg.

Det er vor Smedkerdreng, vor Mercurius, uden hvem vi Intet udrette. Han skal skaffe mig et Afstryk af Røglen i Bog, saa smedder jeg strax en ny. Det vil tage nogen Tid, men jeg skal nok blive færdig til Klokken tre.

Bergdorf sagte.

Her have vi altsaa igien den gamle Historie med Venus, Mars og Vulcanus.

Habakuf kommer, og siger sagte:

Herr Ligberg! der er Røglen. Vær saa artig!

Ligberg.

Hvorledes? Røglen selv til Klosterporten?

Habakuf.

Ja, og til Nonnerne med.

Ligberg glad.

Ha, det er en Daad, som fortjener Belønning. Tager sin Tommestok af Lommen, og luffer den op. Kan jeg ikke slaae dig fra Svend til Ridder, saa slaaer jeg dig fra Læredreng

til Svend. Jeg eftergiver dig det Aar, du har tilbage;
du est Smedkersvend, det er ogsaa godt.

Habakuf kysser hans Haand.

Ja, det er meget bedre — for mig.

Bergdorf.

Bravo! Haandværkeren har ogsaa sin Ære, saavel som
Krigeren. — Nu er der jo Intet meer i Weien.

(Cosi fan tutte, Pag. 131.)

Ligberg.

Nu smiler os Lykken saa venlig og skøn;
Saa lad dig da trøste, du Kummerens Søn!
Lad længer ei flyde Beemodigheds Taare,
Fornøi dig ved Rosen, lad Tornen ei saare.
Nedboiet J tie?

Bergdorf og Wiedenhof.

Vi tie.

Ligberg.

Paa Lykken J bie?

Bergdorf og Wiedenhof.

Vi bie.

Ligberg.

Kan Intet da lindre for Kiærligheds Bee?

Bergdorf og Wiedenhof.

J Andres Lyksalighed frøe vi os see.

Ligberg.

Saa svinder jer Bee?

Bergdorf og Wiedenhof.

Saa svinder vor Bee.

Ligberg.

Frisk Mod! ei forsage!

Kald Glæden tilbage.

Lademann.

Hvad Fryd vel erstatter
 Guld Kærligheds Savn?
 Hvor findes den atter,
 Den trofaste Favn?
 Dog kalder ingen Klage
 Den Døde meer tilbage;
 Først Tiden seent helbreder
 Et trofast, saaret Bryst.
 Hvi kan jeg dog med eder
 Ei dele Hjertets Lyst?

Lademann og Sigberg.

O, Amor! Glædens Bringer!
 Nu laan os dine Binger,
 Og før os sikkert snart i Havn,
 Saa prise vi dit elste Navn.

Chor.

(Cosi fan tutte, Pag. 31.)

Fort med Mod, til snelle Flugt!
 Aftnen smiler blidt og smukt;
 Natten med sin lyse Stjerne
 Vinker hen os i det Fjerne.
 Vi som Helte Maalet naae;
 Ds det muntre Posthorn kalder.
 Om fra Sky end Torden skralder,
 Lynet vil os ei nedslaae.

Tredie Act.

Et oabent Lysthus i en Hauge.

Rosaura og Cæcilia i Dameskæder, Bergdorf og Wiedenhof i
Uniformer sidde med Lademann og Litzberg ved et Spisebord.

(Cosi fan tutte, Pag. 103.)

Lademann og Litzberg.
Lad os nu i grønne Skove
Hylde Venjskab, Glæden love!

Rosaura og Cæcilia.
Glæde!

Lademann og Litzberg.
Lad i Klofret Nonner græde!

Rosaura og Cæcilia.
Fremtid venlig til os smiler,
Mismod viger, Haabet iler,
Skiæbnens vrede Tordenfiler
Træffe her os ikke meer.
Munter Fremtid til os leer.

Mændene.

Amors Binge Flugten skyndte,
Har fuldbragt, hvad han begyndte;

Amor vor Beslutning yndte,
 Elskovsguden til os leer.

Rosaura og Cæcilia.
 Did til Maalet, hvor han throner,
 Ledede lette Baarfavoner.
 Amor hylde,
 Hvo ham skylder
 Fremtids Lykke, Fremtids Haab!

Mændene.

Af, hvor herligt i det Grønne,
 Saa at sidde med de Skionne;
 Hvor de søde Smil belønne!

Bergdorf og Wiedenhof.
 Dæmpe vore Klageraab.

Rosaura og Cæcilia.
 Lader Haabets Stjerne tindre!

Bergdorf og Wiedenhof.
 Eders Fryd vor Sorg skal lindre.

Rosaura og Cæcilia.
 Standser eders Klageraab!

Bergdorf og Wiedenhof.
 Glæden leve!

Lademann og Litzberg.
 Glæden leve!

Rosaura, Cæcilia, Lademann, Litzberg.
 Fremtid venlig til os smiler,
 Mismod viger, Haabet iler,
 Skiebne's vrede Tordenfiser
 Træffe her os ikke meer.

Bergdorf og Wiedenhof affides.

Knap jeg fatter

Mig for Latter.

Det faaer flemme Efterveer.

Rosaura.

Amor hylder,

Hvo ham skylder

Livets Lyst!

Alle.

Amor hylder!

Han opfylder

Gødt med Salighed vort Bryst.

Wiedenhof og Bergdorf.

Han, kun han kan skienke Trost.

Bergdorf.

Af, eders Glæde smitter os. Vi glemme,
 At hverken Amor eller Bacchus mægter
 At tænde meer den slukte Flamme, som
 Alt Dødens Genius har vendt mod Jorden.
 Men, kiære Ligberg! vakkre Lademann!
 De salig Elskte vare Søstre, veed I,
 Af disse Levende, og ligte dem.

Wiedenhof.

O, meget! meget! som endnu kan sees
 Af disse Lokker.

Uabner Papiret.

Maae I ikke tilstaae,

At Haarets Farve selv har megen Liighed?

Bergdorf ryster misfornøiet paa Hovedet.

Lademann betragter Lokkerne.

Cardeles megen.

Ligberg.

Dg de er saa friske —

Wiedenhof giemmer Papiret igien.

Som de var klippet nys? Det gjør Pomaden;

Den conserverer altid døde Haar.

Hvorledes gif det ellers vore Damer,

Som overlæsse sig med slige Bukler?

Bergdorf.

Nu da! endnu et Glas paa Fremtids Held.

Det glæder os, at Flugten gif saa let;

Nu, her paa fremmed Grund, i lutherisk Land

Er ingen Fare meer.

Ligberg.

Vi takke skyldigt,

Fordi saa redbon J fulgte med,

Dg deelte Faren.

Bergdorf.

Nu, det var vor Pligt,

Det skyldte vi de gode Evigerinder.

Her skilles vi da ad i dette Bertshuus;

J reise hen til Elskovs Paradiis,

Vi gaae tilbage til vor Smertes Ekiærtsild.

Dog, før vi skilles ad (det blier vel bedst

Før eders Elste, først at slumre lidt),!

Vil jeg fuldstændigt strax, min Sorgs Veninde!

Fortælle Dem Alt, hvad der hændte mig,

Dg hvad jeg følte, leed, og hvad jeg sværmed

Fra Amathontes Dødsdag til i Dag.

Ligberg affides, staaer op.

Det blier en ynkkelig Historie.

De stakkels Piger er alt trætte nok;

Skal end en Dosis tragisk Opium

Formere Søvnigheden? Lad saa være!
 En Billighed er jo den anden værd;
 Og har han hiulpen til at redde hende,
 Kan hun en Stund vel lide sig for ham.

Soit.

Vi vil ei blande os i eders Veemod,
 Da det dog ingen Nytte længer virker.
 Hvis eders Elskte leved, skulde vi
 Med Glæde gjøre Siengjeld, og bidrage
 Bort til, at snart I kunde vinde dem;
 Men Dødens Knokkelhaand, skøndt uden Muskler,
 Omklemmer alt for stærkt sit stakkels Bytte.
 Tom Trøst foragter Wiedenhof med Ret;
 Og altsaa, Lademann! kom, lad os gaae
 En lille Tour, imedens Herr von Bergdorf
 Meddeler sine Sorgserindringer.

Bergdorf sagte.

Jeg vidste nok, den Rynken vilde lyffes.
 Med Gnebar fordriver man jo Myg,
 Og Ligberg med Sentimentalitet.

Cæcilia.

Jeg følger med. Her er saa friskt og grønt.
 Af, det er længe siden jeg betraadte
 En Skov, og nød Naturens Lislighed.
 Kom, gode Lademann! ræk mig en Arm.

Lademann

Hvor ofte gif jeg eensomt om i Skoven,
 Og savned midt i Overflødigheden
 Af Guds Natur, fordi det Bedste mangled!
 Knap fatter jeg mit Held paa denne Dag.
 Er det en Drøm ei end?

Wiedenhof sagte.

To, gode Ven!

Du drømmer ganske rigtig om din Drøm.

Ligberg til Wiedenhof.

Lad det forelskte Par kun gaae foran,

Og lad os To gaae langsomt, kære Herre!

De maa fortælle mig dog ogsaa Noget,

Kun intet Drøveligt! Om Krig, om Heste,

Om Bal, Dueller — kort, om hvad De vil,

Kun Intet om den salig Euphrosine.

Wiedenhof sagte.

Skal jeg endnu elendigt finde mig

I dette Mummespil? Skal med mit Sværd

Jeg ikke hurtigt sønderhugge Knuden?

Dog — jeg vil ikke støde Damerne.

Endnu et Dieblik, for deres Skyld!

Men snart forgaaer Taalmodigheden mig.

De gaae.

Rosaura.

Den gode Wiedenhof er misfornøiet.

Bergdorf.

Jeg troer, han er jaloux paa Lademann.

Rosaura.

Det er vel ei aldeles uden Åarsag.

Bergdorf.

Den unge Kunstner er en vakker Knøs,

Et stort Talent, et varmt og ædelt Hjerte.

I Sandhed, det er ikke uden Grund.

Rosaura spøgende.

Og overalt — hvad Rivaliteten angaaer,

Hvad spørger den om Grunde? Vel, at her

Er ingen deilige Opvarterinder!
 Hvem veed, hvad saa min Elsker vilde føle?

Bergdorf.

Rosaura! nænner du i første Møde,
 Da vi er ene, saa at tale til mig?

Rosaura.

Ja, kiære Ven! hvad vil du jeg skal tale?

(Cosi fan tutte, Pag. 168.)

Gud Amor er en Driller,
 Man kan ham aldrig troe;
 Han snedig sig forstiller,
 Og stræler Hjertets Ro.

Han hvæsser sine Pile
 Paa Modgangs haarde Steen;
 Men, meer end de, hans Smile
 Gaae dybt til Marv og Been.

Det arme Hjerte bløder,
 Som troer sig velforbart;
 Men naar det Guden møder,
 Hans Magt sig viser snart.

Thi vogt dig, unge Smukke!
 Tro den Forræder ei;
 Han leer ad dine Sukke,
 Og gaaer igien sin Bei.

Bergdorf.

Du hulde Pige! denne Munterhed,
 Hvorunder sig Undseeligheden skjuler,
 Gjør dig kun meer elskværdig. Hvilket Indfald,

At spærre Venus selv i Nonnebuur,
 At sfiule hendes Ansigt med et Slør!
 Men nu er Sløret faldet, som en Taage;
 Og denne lille Strid af Elementet
 Gjør Foraarsmorgenen kun mere skion.

(Cosi fan tutte, Pag. 136.)

Bergdorf.

Mit Hierte du, Hulde!
 Har lagt i din Lænke;
 Men vil du nu skienke
 Til Døden mig dit?

Rosaura bestandig spogende.

Hvo vilde vel tage
 Sin Gave tilbage?
 Men vil du ei vrage
 Med Liden mig lidt?

Bergdorf

lægger smilende hendes Haand paa sit Bryst.

Føl Hiertet! det banker
 For dig, hvad det kan.

Rosaura.

Uf, Mændenes Tanker
 Er Skum kun paa Vand.

Bergdorf.

Saa tro det banker, som det kan!

Rosaura.

Saa tro det banker, som det kan!

Begge alvorlige.

Mig Elskov henrykker;
 Til Hiertet jeg trykker
 Den Gode, den Rikere.
 Nu Livet skal være

Mig daglig en Fæst,
 Hvor Glæden er Giest.

Bergdorf.

Et Kyss du mig give!

Rosaura atter spogende.

Nei, det gaaer ei an.

Bergdorf med forstilt Brede.

Saa lad det da blive!

Rosaura.

Du vredes?

Bergdorf.

Som din Mand.

Rosaura.

D, lad dig formilde,

Glaa Diet ei ned!

Bergdorf.

Nu er det for silde.

Bludselig god igien.

Hvo kan være vred?

Vi vil os forlige.

Rosaura.

Forlige!

Bergdorf.

D, sødeste Pige!

Omfavn da din Ven.

Begge.

Med Amor i Barmen,

Dg Møen } i Armen,
 Ein Beiler }

Til Himlen sig svinger

Lyksalige Sands

Paa Kiærligheds Binger
I Morgenens Glands.

Bergdorf.

Nu er jeg lykkelig! Og nu, Rosaura!
Lad os fuldbringe halvfuldendte Flugt.
Jeg er ei rolig, før jeg eier dig
I tryk Besiddelse. Herfra til Grændsen
Er ikke langt; hvo veed, hvad hændes kunde?
Thi Priorinden er af mægtig Slægt,
Og hun har mange Benner her i Egnen.
Desuden piner det mig at bedrage
De stakkels Knose meer, end det behøves;
Og en retfærdig Brede maae vi undgaae,
Som ene Magt og Trods kan møde fræk.
Thi foregiv, at du og din Veninde
Vil sove lidt, en Times Tid! De trænge
Vel og til Hvile. Midlertid forsoie
Vi os ad snevre Sti hen giennem Lunden
Til Landeveien, hvor den anden Bogn
Alt holder forspændt. Amor skienke Flugten
Fremdeles sine Binger!

Rosaura.

Vel, min Ven!

Og denne Pakke bliver her tilbage
Til Lademann og Vitzberg: tvende Ringe
Med Brillanter af en stor Værdi,
Og med en venlig Tak. Det fik i Gaar
Jeg færdig alt, og ogsaa underskrevet,
Som vel var, af Cecilia. I Dag
Er Coursen steget meget høiere;
Det vilde holde haardt. Den stakkels Gut
Alvorlig har forelsket sig i hende,

Dg hun er ikke følesløs mod ham.
 Dog, flige lette Diebliffets Indtryk
 Udslætter atter Diebliffet let.
 Han drager Landet om som fattig Kunstner,
 Var det en Mand for vor Cæcilia?

Bergdorf.

Belan, min elskte Pige! lad os ile.
 De gaae ind i Vertshuset.

Et Sted inde i Skoven, hvor der staaer en Bænk.

Ligberg kommer med Wiedenhof Arm i Arm.

Ligberg.

Aa, med Tilladelse, min gode Herre!
 Jeg er lidt træt, lidt modig efter Reisen.
 Det undrer mig, De er endnu saa flink
 Paa den Strabads. Dog det forstaaer sig selv,
 En Kunstner er forkiælet, en Soldat
 Er vant til Ondt. Kom, lad os sætte os,
 Dg slaae en Sladder af.

Wiedenhof sagte.

Nu, paa min Ære,
 Dertil udfordres Jobs Taalmodighed.
 Den Anden render med min Brud, imens
 Jeg conversere maa den plumpe Ligberg!
 Jeg havde Lyst — og dog, det er utroligt,
 Den simple Karl, han imponerer mig.
 Hvert Dieblif jeg foresætter mig
 At være grov imod ham, men saa seer han
 Saa klart og roligt mig i Dinene,

Dg saa er det forbi, saa staaer jeg der
Fast som en Bog, der hører Forelæsning.

Ligberg sætter sig.

Her er saa smukt.

Klapper paa Bænken.

Gjør ingen Complimenter!

Wiedenhof sagte.

Dg ingen Høflighed, Respect for Folk,
Som staae i Stand og Rangen over ham!
Selv sætter han sig først.

Ligberg.

Hvad siger De?

Wiedenhof.

De Andre vente.

Ligberg.

Ei hvad, lad dem gaae!

Hvad komme os de Andre ved? Hvem vilde
Forstyrre Ricæster i deres No?

De har saa meget Intet at fortælle
Hinanden. Det er godt for dem. Men os,
Hvor kan det more os?

Wiedenhof kaster sig gnaven paa Bænken.

Mig morer Intet

I denne Verden meer, det veed De jo.

Ligberg.

Hvis De vil lyde Benskabs Raad: studeer
Mathematik! Det er den bedste Modgift
Mod overspændt, bedrøvet Føleri.

Først reen Mathematik: Mathesis pura,
Saa den anvendte siden: applicata.

Naar man abstract behandler Størrelser,

Da bliver snart Alt, hvad vi kalde Stort
I dagligt Liv, kun saare lillebitte.

Wiedenhof.

Saa blier Rosaura Dem da lillebitte?

Ligberg.

Det er en anden Sag. Jeg negter ikke
Idealismens Virkninger paa Sindet.
Begejstringen er god, som Drivefiær
Til store Handlinger. Kun denne Sværmen
For Ingenting —

Wiedenhof utaalmodig.

Og hvo har sagt Dem da,
Det var for Ingenting?

Ligberg.

Det har De selv.

Wiedenhof.

Det er ei sandt. Jeg sværmer for min Elskte;
Det har jeg sagt Dem.

Ligberg.

Vel! men hun er død.

Wiedenhof.

Ei end for mig. Hun lever i mit Hierte.

Ligberg.

Det er kun en poetisk Talemaade.
Etudeer Mathematik, Philosophie!
Saa lærer De at agte rene Forhold,
At stille Virkelighed klart fra Tant.

Wiedenhof.

Og er Mathematikens Grundvold da
Stort meer end Tant? Hvad er en Linie?
Et Intet, uden Stof og Tykkelse.
Hvad er en Punkt? lidt mindre selv end Intet.

Dg dog paa dette Intet grunder J
Den hele suffisante Videnskab.

Ligberg.

Hvis ei De ynder de abstracte Former,
Saa lær, til en Forandring, Mechanik.
Hvad er et sorgfuldt Bryst i Mennesket,
Med nogle Mundfuld Luft og Hjertesuk,
Mod disse Dampmaskiner, som bevæge
Den hele Verden nu saa grandioft?

Wiedenhof.

Jeg hader Deres flauue Dampmaskiner.

Ligberg.

Som Ridder? Ja, det kan jeg nok begribe.
En simpel Rytter burde hade dem;
Ehi snart behøves ingen Heste meer.

Wiedenhof hidsig.

Hvordan? Behøves ingen Heste meer?
Nu, saa gid Diæblen — dog, jeg vil ei trætte
Med Dem. De er en gammel Mand.

Ligberg omsindtlig.

For Pokker,

Ei gammel! Jeg er fyrgetyve Aar.

Wiedenhof.

Da seer De ud, som De var tredsindstyve.

Ligberg.

Det har dog min Rosaura ikke fundet.

Wiedenhof.

Hvad hun har fundet, veed De ei endnu.

Ligberg.

De troer at bringe mig ud af min Fatning,
Men det skal ikke lykkes Dem.

Wiedenhof.

Belan!

Saa lad mig gaae; hvi holder De paa mig?
 Vi to ei harmonere med hinanden.
 Jeg ynder Krig, De Fred; jeg Sværd og Ganger,
 De Lineal og Damp. Jeg elsker end
 Min Mø i Gravens Skjød, og De forlader
 Kold Deres Brud, som sidder nu og føler
 Medlidenhed for en elskværdig Mand.

Ligberg.

De vil nok see mig skinsyg, Wiedenhof!
 Men det skal ikke lykkes Dem.

Wiedenhof stolt.

Jeg hedder

Ei Wiedenhof, men Herr von Wiedenhof.
 Nu lad mig gaae!

Ligberg sagtmodig.

Gaa De med Gud, min Herre!

Men bliv dog ikke vred! Jeg glemmer ei
 Den Godhed, De har viist mig. Det var usfelt
 Af mig, hvis ei jeg kunde taale her
 En Smule Gnavenhed af den, der skuer
 Ei Berden i saa muntert Glar, som jeg.

Wiedenhof.

Belan! Gid dette Glar kun ikke briste,
 Saa stod De blind, og saae slet Ingenting.

Gaaer.

Ligberg.

Han er i ondt Humeur, den arme Diævel.
 Det er endnu et hæsligt Træk ved Sorg,
 At tidt den er misundelig paa Glæden.
 Nei, saa er Bergdorf af et bedre Malm.

Men han er sikkert end ei bleven færdig
Med at fortælle sine Lidelser.

Jeg er ei nidkær paa min gode Ven;
Dg for mig selv ret at bevise det,
Saa vil jeg gjøre først en lille Omvei.

Gaaer.

Cæcilia og **Lademann** komme ind fra den anden Side; hun først,
han følger hende bekymret i nogen Afstand.

(Cosi fan tutte, Pag. 172.)

Cæcilia.

Nei, jeg kan det ei længer bære!
Kiærlighed og qvindlig Ære
Strengt mig byde;
Jeg maa lyde,
Uabenbare denne List.
Brist, mit arme Hierte! brist!
Ak, hvor vil det dybt ham krænke!
Vil Medlidenhed han skienke?

Lademann affides.

En Bekymring hendes Hierte
Trykker med sin Byrde vist.

Cæcilia.

Gud! der er han. — Mit Lod er kastet.

Til Lademann.

Lad os ile!

Lademann kiærlig.

Hvi har du hastet?

Siig, hvi du din Ven forlader?

Diet sig i Taarer bader!

Ak, hvis alt du Vilhelm hader —

Brist, mit arme Hierte! brist!

Cæcilia affides.

Himmel! af, jeg skal ham vække,
 Af den søde Drom ham skrække.

Lademann.

Rører jeg endnu dit Hierte?

Cæcilia.

Du har evig rørt mit Hierte.

Lademann.

Saa betro mig da din Smerte!

Cæcilia.

Nei, jeg kan ei tale, nei!

Mørk er mig min Fremtids Bei.

Lad mig flygte!

Lademann.

Her vil jeg blegne.

Cæcilia.

Evig tro dig allevegne!

Lademann.

Bolder jeg dig denne Kummer?

Cæcilia.

Bilhelm! af, min Sorg forstummer.

Glem min Kummer!

Lademann.

Dyrebare! siig din Kummer!

Søde Pige!

Cæcilia.

Glem min Kummer.

Lademann.

See, min Barm slaaer dig i Møde,

Lad ei taust dit Hierte bløde!

Evig jeg med dig forbunden

Dele skal din Sorg, din Lyst.

Cæcilia.

Himmel! jeg er overvunden,
 Og din Omhed er min Trøst.
 Begge i hinandens Arme.
 Hvilken Glæde, selv i Smerte,
 Naar et ømt og kærligt Hierte
 Deler tro den Elsktes Kummer!
 Det gjør Sorgen selv til Lyst.

Lademann henrykt.

O, min Veninde! denne Nat og Dag
 Mig forekomme som et Eventyr,
 Der ligger uden Mulighedens Grændser;
 Da pludselig mig Skiebnen under det,
 Hvorefter Hiertet higed, fra det slog.
 Ja, efter Kærlighed slog dette Hierte.
 En Piges søde Smil og bløde Haandtryk
 Og sømme Blik mig tyktes mere værd,
 End Verdens Roes og alle Laurbærkroner.
 At vorde Kunstner, selv en fielden Kunstner,
 Det forekom mig ikke vanskeligt;
 Og skiondt kun født i Fattigdom og Ringhed,
 Sig strakte tidlig Drengens kække Haand
 Op efter Musers Krands, og Haanden greb den.
 Den store Bogler skienkte mig sit Bifald;
 Og jeg har lært at tvinge Toner af
 Det stærke Instrument, som jeg kan bygge,
 Og at begeistre Menighedens Røst.
 Af, men langt mere værd, end dunkle Laurbær,
 Var den af Roser mig, som Pigen fletter.
 At vinde Skionhed og Uskyldighed,
 At fængsle sødt et herligt Qvindehierte,
 Det forekom mig næsten som umuligt,

Fordi det var det Høieste, jeg ønskede.
 Min Uerfarenhed, min tause Blyhed,
 Min Mangel af de mange ydre Fortrin,
 Der gjør en Mand elskværdig for en Kvinde,
 Laae som en Afgrund mellem mig og Haabet.
 Men min Cæcilia har som en Fee
 Berørt min Tunge, jeg har lært at tale
 I hendes Selskab, hun har skuet mig
 Dybt i min Siæl, hun ei miskiender mig,
 Hun skionner paa et varmt og trofast Hierte,
 Og dette Hierte er til Døden hendes.

Cæcilia.

O, elskte Lademann! og mit er Deres.
 Bort med Forstillelse! Saa hør mig da!
 Nu skal De vide Alt, og handle selv,
 Og De vil sikkert ei miskiende mig.

Wiedenhof kommer.

Herr Lademann! Herr Sigberg venter Dem
 Ved Aaen hist dernede; han har Noget
 At sige Dem. Nu maae vi skilles ad.
 Tillad til Afsked mig et Dieblif
 Med Frøknen her, maaskee for sidste Gang!

Lademann seer paa Cæcilia.

Cæcilia kæk.

Gaa, kære Ven! og lad mig tage Afsked
 Med Herr von Wiedenhof for sidste Gang.

Lademann gaaer.

Wiedenhof.

De er særdeles rørt, min Raadige!

Cæcilia.

Ja, meget rørt! Og denne Følelse
Mig giver Mod, at tale ret oprigtigt.

Wiedenhof.

Saa har De hidindtil talt uoprigtigt?

Cæcilia.

Jeg har jo næsten Intet talt med Dem;
Jeg kiender Dem jo neppe.

Wiedenhof.

Desto bedre!

For nøie Kiendskab skader Kiærlighed;
Den elskte Gienstand være maa os fremmed
Og velbekiendt paa een Gang. Dette Halvlys
Er gunstigt for Cupidos Maleri.

Cæcilia.

Jeg lider ei det falske Dæmringsffier;
Og derfor maa det enten dages ganske,
Hvad heller komme Sorgens Nat, og hulle
Mig i et evigt Mulm.

Wiedenhof.

Ei, hvor poetisk!

Naturens Gude har begejstret Dem.

Cæcilia.

De stikler paa mig; De har Ret dertil,
Ja, høilig Ret at være misfornøiet.

Wiedenhof.

Paa ingen Maade! Jeg er velfornøiet
Med Dem, hvis De er saa med mig.

Cæcilia.

Hold op

Med denne fæle Tone! Deres Brede
Fortiener jeg maaskee, men ei Foragt.

Wiedenhof.

Bevares vel! Foragte selv sin Brud!

Cæcilia.

Det er jeg ei endnu. Gud vil tilgive
Et overilet Skridt; og De, en Ridder,
Maa hylde Edelmød, og overbære
Med Qvindens Svaghed.

Wiedenhof.

Gjør jeg ikke det?

Cæcilia.

Rosaura, min Veninde, elsker Bergdorf.
Hun skrev et Brev til ham og Dem, og fik
Mig ubetænkksom til at underskrive.

Wiedenhof.

De lovet har at ægte mig, min Frosen!

Cæcilia.

Fordi jeg ikke kiendte Kiærlighed.
Jeg tilstaaer Dem min Feil; De er fornærmet,
Og jeg anraaber om Tilgivelse.

Wiedenhof leer.

Fordi De elsker nu — Herr Lademann!

Cæcilia.

Taf! Taf for denne Latter! den bortjager
Min Frygt. Hvi skulde jeg vel skamme mig?
Min Følelse er ædel og uskyldig.

Wiedenhof.

O, høist uskyldig! Det er ret uskyldigt,
At skienke først sit Løfte til en Anden,
Og saa forgabes i den Første, Bedste,
Man træffer paa sin Bei.

Cæcilia.

Det maa jeg taale.

Jeg taaler gierne det, og mere til.
 Skield mig og haan mig, vær ret ubarmhiertig,
 Forpligt mig ikke med en Udelmod,
 Som bragte mig kun til Fortvivlelse.
 Vi to er ikke skabte for hinanden.
 De har befriet mig af mit Slaveri,
 Jeg skylder evig Dem Taknemlighed,
 Men Elskov — Elskov kan jeg ikke føle.
 Wiedenhof bestandig med Haanlatter.
 Den føler De kun for Herr Lademann!

Cæcilia.

Jeg føler den for ham, som Livets Herre
 Tilsendte mig. Er Kiærligheden fri?
 Kan man bestemme sig til Kiærlighed?
 Betaler man sin Gield med Kiærlighed?
 Er Kiærlighed en Pligt, som kold Fornuft
 Udviser for en Godhed, man har nydt?
 Nei, den er Hiertets Herre. Hiertet tvinger
 Ei den. Jeg aldrig har bedraget Dem,
 Thi jeg har aldrig sagt: jeg elsker Dem.
 At ægte Dem — det har jeg daarlig lovet.
 Hvad vinder De vel ved et Ægteskab,
 Som savner Livets bedste Fryd?

Wiedenhof alvorlig.

O, meget!

Nu har De talt, og udstøt Deres Hierte,
 Nu Raden er til mig. Jeg elsker Dem;
 Og Deres Udfærd her, skiondt dadleværdig,
 Jeg veed ei — puster op kun Ilden meer.
 For Deres Skyld udsætter jeg mit Rygte
 For Verdens Spot og for Bagvaskelse.
 Hvor vil man ikke rynke Næse, naar

Man hører: Wiedenhof er løbet bort
 Med en Uadelig af Klosteret;
 Hvor meget bliver der for mig at jævne,
 At faae Tilgivelse og Glemsel for!
 Dog — jeg kan staae paa mine egne Been,
 Og er afhængig ei af Verdens Dom.
 Belan! Mit Offer, Frøken! er ei ringe:
 Jeg offerer Dem al min Forsænglighed.
 Men Gien kan jeg ikke offre Dem.
 At blive Verdens Gief — at staae til Spot —
 Af Sadlen kastes af en Haandværksmand —
 Nei, ved mit Sværd og mine Fædres Skiold,
 Det gjør jeg ikke. Heller døe! Belan!
 Det kommer an paa Dem, gjør Balget selv.
 I Fald De foretrækker Lademann,
 Saa vil jeg glemme, han er Borgerlig,
 Som jeg har glemt med Dem; saa maae vi stride
 Paa Liv og Død, maae skydes paa Pistoler,
 Og Een af os maa bløde Hiertet koldt.
 Mit varme Hierte skal ei ene bløde.
 Jeg gaaer at hente Baaben.

Cæcilia forskrækket.

Bliv, for Guds Skyld!

Barmhiertige Himmel!

Wiedenhof.

Ja, saa sandt Gud lever,
 Een af os her maa døe paa Stedet. Vælg!

Cæcilia angst.

Jeg følger Dem.

Wiedenhof.

I Sandhed?

Cæcid.

Ja, jeg følger!

Der er min Haand derpaa.

Wiedenhof kysser den.

Saa er jeg rolig.

De seer, hvor høit jeg elsker Dem. Og De
Skal ogsaa komme til at elske mig,
Naar denne Børneleg er atter glemt.

(Cosi fan tutte, Pag. 142.)

Hulde! Tiden vil snart dig helbrede;
Du vil ynke, hvad nu du forsmaaer.
Snart til Dmhed forvandles din Brede,
Naar dit Hierte mit Hierte forstaaer.
Aun din Kuld meer opflammer min Que.
Hvo modstaaer vel din yndige Magt?
Selv min Stolthed forstaaer du at fue,
Mig din Skionhed i Lænker har lagt.

Cæcidia beghmret.

Og Lademann?

Wiedenhof med et foragteligt Smil.

Vær rolig for hans Liv!

Han selv er under min Fortrydelse.
Naar De er min, saa har jeg intet meer
Med ham at giøre. Det er høie Tid,
Jeg gaaer at hente Bergdorf og Rosaura.

Gaaer.

Cæcidia ene.

(Cosi fan tutte, Pag. 41.)

Angst jeg fortvivler brat,
Mit Hierte bløder.
Mørk er min Fremtids Nat;
Jeg ham forstøder.

Nu mig kun møder
 Kummer og Nød.
 O kom, min Død!
 Nu dybt i Graven ned
 Sank Haab og Glæde.
 Hjertet af Trøst ei veed,
 Jeg kan kun græde.
 Fiernt skal min Klagelyd
 Dig kalde, sneltforsvundne Fryd!

Men jeg vil flye, min Ven! og redde dig,
 Du blide, vennehulde Fredens Søn!
 Du skal ei møde opbragt, øvet Grumhed.
 Ei krob du feig i Skiul, det veed jeg vist;
 Du vilde blegne for Cæcilia.
 Nu, Elskte! skal den stakkels Pige blegne
 For dig, imens du drømmer hende troløs,
 Og bander i Forbittrelse det Hierte,
 Som kjærligt slaaer for dig, indtil det brister.

I det hun vil gaae, møder hun Rosaura, Wiedenhof og Bergdorf.

Rosaura.

Kom nu, Cæcilia! vi har søgt dig længe.
 Der er ei noget Dieblif at spille,
 Vi maae afsted.

Kalder paa en lille Dreng.

Du Smaa! kom hid. Er du
 Ei Bertens Søn?

Drengen.

Jo.

Rosaura.

Denne lille Pakke
 Du bringer om en Time -- hører du?

Først om en Time — de to andre Herrer,
Som kom med os: Herr Lademann og Vigberg.

Drengen.

Godt, naadige Frøken!

Bergdorf seer paa sit Uhr.

Nu er Klokken elleve.

Du bringer altsaa Paffen Klokken tolv.

See, der har du en Louisd'or. Forret

Dit Grind vel!

Drengen.

Godt, altsaa om en Time

Fra nu af.

Rosaura til Cæcilia, som dvæler.

Kom, min Engel!

Wiedenhof.

Maa jeg byde

Min Arm?

Til en Tiener, som kommer med Rejsekapper.

Har du Pistolerne tilrede?

Cæcilia farer sammen.

Pistolerne?

Wiedenhof smilende.

Ja vist, Pistolerne.

De giemmes maae i Bognen, mener jeg,

Saa at de ingen Skade gjør.

Sagte til hende.

Vær rolig,

Frygt ikke meer, min skønne Brud! Men Tiden

Er kostbar.

Cæcilia.

Tiden?

Suffer.

Den faaer Ende snart.
Min Følelse tilhører Evidheden.

De gaae.

Drengen alene.

Altsaa, om en Time skal jeg bringe de fremmede Herrer Paffen. Men hvor faaer jeg at vide, naar den Time er forbi? Tiden faaer Ende snart, sagde Frøkenen. Da jeg talte med Herren, var den elleve; men hvad er den nu? Jeg har intet Uhr, og forstaaer mig ikke engang rigtig paa Viseren, om jeg havde et.

Habakuk kommer listende frem; sagte.

Var det ikke nu en Lykke, at jeg sneg mig i Hælene efter dem? Jeg mærkede nok, der var Ugler i Mosen. Nu gielder det, at faae Paffen fra Drengen, ligesom Nøglen fra Portnersten. Det skifter sig egentlig ikke for mig, som Svend, at give mig i Rast med saadan en Hvalp. Men Hensigten adler Middelet, siige jo de Lærde.

Drengen.

Hør du, kan du ikke siige mig, hvad Kloffen er?

Habakuk.

Du? Hvem dutter du raa Unge? Beedst du ikke, at jeg er Snektersvend?

Drengen.

Om Forladelse, min Herre! Vil han ikke være saa god at siige mig, hvor mange Kloffen er?

Habakuk sagte.

Var det ikke nu en Lykke, at Herr Lademann forærede mig det Sølvuhr? Seer paa Uhret. Den er et Kvarteer til tolv.

Drengen.

Ikke meer? Saa har jeg endnu tre Kvarteer at bie.

Habakuf.

Hvad er det for et Jav med alle de Drengede dernede ved Gadekæret?

Drengen.

Samles de allerede?

Habakuf.

Ja vist.

Drengen.

Jeg meente, det var først i Eftermiddag.

Habakuf.

Nei, det er giort om til i Formiddag. Men hvad er det?

Drengen.

Om Forladelse, min Herre! hvad er Kloffen?

Habakuf seer paa Uhret.

Halv tolv; men mit Uhr gaaer lidt for langsomt. Mig synes, de sagde, der skulde skydes til Fuglen.

Drengen.

Ja, det forstaaer sig: Der er sat en Fugl op af Blaaleer paa en Stang. Bageren gifter sig i Dag, og har sat Gevinster ud: en Hvedetvebak for Ringen, et Par Krydretvebakker for Hovedet, en Eggekringle for hver af Bingerne, et Rundebrod for Halen, og en Julekage med Soffat og Rosiner for hele Skroget.

Habakuf.

En Julekage midt om Sommeren? Hvor er det muligt? Det er jo reent imod Naturens Løb.

Drengen.

Med Forlov, min Herre! hvad er Kloffen?

Habakuf seer paa Uhret.

Den er tre Dvarteer til tolv, min Dreng!

Drengen.

Den Klokke gaaer da forbandet langsomt. Jeg staaer som paa Gløder. Jeg har faaet Lov af min Moder at være med; men jeg har lovet, først om en Time at besørge dette Brev til de fremmede Herrer.

Habakuf.

Fly du mig kun Pakken! Det er mine Herrer. Jeg skal nok besørge den.

Drengen.

Der seer jeg Herr Vigberg og Herr Lademann henne. Jeg vil selv bringe dem Pakken; thi det har jeg lovet, og det har jeg faaet en Guldsfilling for.

Habakuf.

Ja, saa skynd dig!

Drengen.

Hvad er Klokken?

Habakuf.

Nu er den snart et Qvarteer til eet.

Drengen.

Den er jo reent gal til at løbe i Dag. Farvel! Jeg maa ogsaa løbe.

Gaaer.

Habakuf alene.

Var det nu ikke en Lykke, at den Dreng ikke forstod sig paa Klokken? Og overalt — hvad er Tiden, og hvem bryder sig synderligt om den? Jeg kiendte en Student, der logerede hos min Mester, og der lagde sig efter den kantede Philosophie; han havde saare ringe Tanker om Tiden, og sagde, det var kun en Sandseform. Men hvorom Alting er, saa gaaer den aldrig bedre, end naar man er forelsket og har en Kæreste, og derfor vil jeg ogsaa jo før jo heller

see at skaffe mig een, naar jeg kommer hjem. Hvis bare Marilisebeth ikke vilde vedblive at være saa grusom imod mig!

(Melodie af Haydns Ritter Roland.)

Marilisebeth kun spotter og leer,
 Naar jeg beder om Elskov igien;
 Men jeg tænker, hun vrager ei meer,
 Naar hun hører, jeg er bleven Svend.
 Ja, jeg er Svend, jeg alt er Svend!
 Hun mig elsker varmt vist igien;
 Hun mig kalder hiertelskte Ven.

Marilisebeth tidt gav mig et Vink,
 Og hun gif næsten reent af sit Skind,
 Naar med Boge jeg spillede Klink,
 So i Hullet og Skorsteen og Pind.
 Med andet Sind, heelt andet Sind
 Hun belønner, fiælen og heed,
 Sabakuf med Gienfiærlighed.

Man fortæller, at Maanen saa guul
 Smelter Hiertes i Skoven saa grøn;
 Jeg mig skiuler, hvor Stammen er huul,
 Staaer og sukker og græder i Lon.
 Thi hun er skøn, ja fielden skøn.
 Tab kun reent ei Modet, min Søn!
 Maanen hører Bedrøvedes Bøn.

Ligberg kommer forbittret med den aabne Pakke, fulgt af Cademann.

Ligberg.

Bort, Dreng! Hvad staaer du der og vrøvler?
 Pak dig!

Sabakuf sagte.

Saa Fanden i Bold, er jeg nu blevet Dreng igien?
Jeg troede, jeg havde giort mit Mesterstykke denne Gang.

Gaaer.

Ligberg.

Dette Brev er kun i ubunden Stiil, men det fortienner
dog at læses to Gange.

Lademann fortvivlet.

Har jeg hørt ret? Bedrager De mig ikke, Ligberg?
Staaer det der virkelig?

Ligberg.

Læs selv, hvis du troer, jeg lyver.

Lademann.

O, hele Verden lyver! Har hun underskrevet dette
Brev, saa er Sandhed Løgn, og der er intet Virkeligt meer
under Solen.

Ligberg.

To Brillantringe af temmelig stor Værdi ligge i Papiret
ved Haarlofferne.

Lademann.

Giv mig hendes Lof, og kast saa Ringen i Naen.
Ringen er et Trostabs tegn, det er en slet Gave fra hende.
Med Loffen bandt hun mit Hjerte, og det kan endnu ikke
rive sig løs.

Ligberg med stolt Fatning.

Da kan mit. Gud skee Lov, endnu har ingen Dalila
vundet mig, hverken med sine eller med mine egne Haar.
Man har taget os ved Næsen, men vi have fortient det.
Hvorfor vidste vi ikke bedre at stille Indbildning fra
Virkelighed? Havde de spillet os denne Streg for at holde

os for Nar — ved Gud, jeg skulde ikke hvile, før jeg havde truffet dem og hevnet mig. Men de gjorde det kun af Nød, kun af Kiærlighed til de Andre; fordi de mistvilede om, ellers at faae os i Ledtog med, hvilket vel heller ikke var skeet. Rigtig nok have de forført os til et Klostersran, og derfor er det billigt, at vi bøde for vore Synder. For Resten skal det ikke ængste mig i min sidste Stund, at have reddet et Par stakkels Piger fra Trældom, og givet dem tilbage til Naturen. Orgelet klinger nu atter smukt, Alteret staaer ædelbyggt, Kloffen gaaer rigtigt, og vi have ikke taget en Hvid derfor. Det kan være Priorinden en Erstatning for de mistede Nonner. Og disse Ringe kunne vi tage til Giengjæld, fordi de Skønne have skilt os ved vor Arbejds løn. Det er altsaa ingen Gave. Vi kunne beholde Ringene, uden at takke derfor.

Lademann.

Og saa rolig og snart kan De fatte Dem efter denne Ulykke?

Ligberg.

(Melodie af Monsignys Felix.)

At fortvivle og mat forsage,
 Naar en Pige vil os bedrage,
 Siig, rober det vel sund Forstand,
 Og sømmer det sig for en Mand?
 Fortvivle bleg og mat forsage,
 Naar en Slut vil os bedrage!
 Nei, heller midt paa Torvet staae
 Med Brixen og med Biælder paa.
 Fortvivle bleg og mat forsage!
 Nei, dertil man mig aldrig faaer,
 Mandigt end dette Hierte slaaer.

Rigberg ei fælder svage Taare,
 Ei en Glut skal mit Sind bedaare.
 Der er fleer vel, hvor hun kom fra,
 Verden staaer rolig nok endda.
 Glem ei dig selv! er min Devise.
 Ei i Storm du dit Skib forlise,
 Brug din Forstand,
 Husk, du er Mand!

Gaaer.

Lademann alene.

Jeg ei begriber hende. Hendes Navn
 Er atter skrevet under, men saa slet,
 Som om med sine Træk det vilde sige:
 Det var af Evang. Ja, det var denne Kummer,
 Som hun af Frygt ei turde mig betro.
 Hun elsker ikke Wiedenhof. O, nei!
 Jeg saae Foragt mod ham i hendes Die.
 Men denne Svaghed gaaer for vidt. Hun er
 Et Rør, som vifter hid og did for Binden.
 Hvad er det bedste Hierte, uden Kraft?
 Den, som er hende nær, behersker hende.
 Saaledes lod hun sig et Dieblif
 Beherske selv af mig. Det svage Indtryk
 Er slettet ud, som Bindens flygtige Fure
 Af Vandets Glade. O, det aned mig!
 Nu staaer jeg atter ene med min Beemod,
 Min tause Længsel. Ja, nu stirrer Diet
 Igien, af Taarer blendt, i Aftenrøden.
 Nu famler atter den forladte Haand
 I Strængene, fordi en deilig Qvinde
 Den trykker ikke kærligt meer. Saa kom,

Grato! hulde Musa! du er tro;
Lær mig at finde Trost i dine Toner.

(Cosi fan tutte, Pag. 165.)

Forsærdet, bedragen, beskæmmet jeg staaer,
Dg end kan mit Hierte dog Flammen ei slukke.
For dig maa det sukke,
Saa længe det staaer.

Fierde Act.

En Poststation fra det forrige Sted. I Baggrunden en Hytte.

Cæcilia med en lille Byst, i sydlig tydsk borgerlig Nationaldragt.

Det er forgieves! Af, det er for silde!
 Jeg henter ham ei ind. Og denne Dragt,
 Som øieblikkelig betrygger mig,
 Maa jeg tilbageflye den stakkels Pige,
 Som laante mig den. Af, min elskte Ven!
 Jeg træffer dig ei meer i denne Verden.
 O, kunde jeg kun fjerne fra dit Hjerte
 Den fæle Tanke om min Troløshed,
 Saa vilde gjerne jeg mit hele Liv
 Begræde dig og vente paa min Død.
 Du sværmer i en anden Egn, og hader
 Den flygtende Cæcilia. Men dog
 Jeg takker Gud, som gav mig Mod at flye.
 Jeg vristed mig af den Forhadtes Arm;
 Og, som en Fugl, da Buret aabent stod,
 Jeg smutted bort, og slagred giennem Skoven.
 Rosaura! du vil ængstes lidt — fortient,
 Fordi du alt for herksesyg og kold

Bestemte mig til Dffer for dit Lune.
 Hvor er jeg nu? Jeg veed det selv ei ret.
 Jeg løb den Bei tilbage, som jeg fiorte.
 Men der er langt til, hvor vi skiltes ad.
 Han iler opbragt ad den anden Kant.
 Gen Redning er der kun for mig tilbage:
 Jeg iler til min gode, gamle Fader,
 Mig kaster i hans Arme, for hans Fodder,
 Og skjøndt han ei besvarte mine Breve,
 Vil han tilgive sin Cæcilia.
 Men Vilhelm — du kan ei tilgive mig!
 Saa lev da vel, min dyrebare Ven!
 Og lad den lange Tid forsoner dig.

(Mozarts Vergiß mein nicht.)

Forglem mig ei, naar i en Andens Arme
 Det Held du fandt, som jeg dig aldrig gav!
 Forglem mig ei, naar slukt er denne Barme,
 Og bleg jeg bøier mig imod min dunkle Grav!
 Skjøndt du mig aldrig seer, og hører ei min Stemme,
 Du din Cæcilia kan dog ei reent forglemme.
 Naar Maanen mild og kold fra Sky tilsmiler dig,
 Da tænk paa mig!

Forglem mig ei, naar fro du Livet nyder,
 Naar henrykt du omfavner skionne Brud!
 Kun bitter Graad da fra mit Die flyder;
 Dit Billed i min Siæl ei Tiden sletter ud.
 Naar du i Skoven gaaer og hører Nattergalen,
 Da mindes dig den Dag, vi sammen gif i Dalen,
 Husk, da jeg til min Barm saa fiærlig trykte dig!
 Forglem ei mig!

Forglem mig ei, naar Foraarsolen straaler
 Hen paa den Hoi, hvor først den Blege fandt sin Ro!
 En Jomfrukrands de fromme smaae Violer
 I frodig Busk til Bryd der ved mit Hoved snoe.
 Da skal min Aand saa fri sig salig om dig svinge,
 Da skal den Mindets Magt dig i dit Hierte bringe.
 Der er min Aand, hvor sødt dig sender Vaarens Mai
 Forglem mig ei.

I denne Hytte hos den gamle Kone
 Jeg fandt et Tilflugtssted. Der gaaer jeg ind,
 Og reiser strax med Posten til min Fader.

Gaaer ind i Hytten.

Oberst Freiberg kommer med sin Tiener.

Obersten.

Gaa ind til Berten, som er Postmester, spørg, om
 der intet Brev er kommet til Oberst Freiberg fra Klosteret
 Sanct Agathe. Det kunde forseile mig paa Reisen. Jeg
 vil hvile lidt her i den svale Skygge. Lad mig vide, naar
 Hestene ere forspændte.

Tieneren.

Men vil Herr Obersten ikke nyde Nogetting?

Obersten.

Nei! jeg er ikke hungrig. Spiis du og drik, hvad du
 vil. Du træffer mig her.

Tieneren gaaer.

Obersten.

Mit elskte Barn! min Diesteen Cecilia!
 Saa vil du skille Verden og din Fader
 Bed et huldsaligt Hierte, som er skabt til
 At skienke Blæder? Du vil være Nonne,
 Uagtet jeg saa tidt i mine Breve

Har varet dig? Men jeg maa see dig selv.
 Der er jo Tid endnu. I næste Uge
 Skal først hun tage Sløret. End i Aften
 Jeg er i Sanct Agathe. Jeg maa tale
 Alvorligt med mit Barn. Min Faderrøst
 Skal trænge, giennem sorte Sprinkelværk,
 I hendes Siæl, og intet Klostergitter
 Skal skille meer Cecilia fra sin Fader.

Ligberg og Lademann komme med Tværsække paa Ryggen,
 Casquetter paa Hovederne og Vandringsstave i Hænderne,
 uden at mærke Obersten, som sætter sig affides i Forgrunden
 paa en Bænk under et Træ.

(Cosi fan tutte, Pag. 6.)

Lademann.

Nu drage vi atter, selvstændige, frie,
 Ud eensomme Sti;
 Bedragerist Elskov, den er nu forbi.

Ligberg.

Lad Daaren kun sukke sig Kinden saa bleg
 For Glæden, som veg.
 Da Maanen mig daled, mig Solen opsteg.
 Obersten affides.

Min elskede Datter!

Af, skal jeg dig redde?

Paa Afgrundens Bredde

Du skælvende staaer.

Af, vogter din Fader dig Ungdommens Vaar?

Ligberg, Lademann.

Som Træffugle frie

Vi nu videre drage,

Vi see ei tilbage,

Os vinke de Ni.

Obersten.

Min elskede Datter!

Ligberg, Lademann.

Nu fremmede Steder
Med Lyst jeg betræder,
Hvor rolige Glæder
Mig Sindet adspredder;
Og over min Kunst.

Obersten.

Min elskede Datter!

Uk, reddes du atter?

Ligberg, Lademann.

Ei troløse Skionne,
Men Gren skal lønne.
Mig Laurbær skal pryde;
Men Elskov er Dunst.

Obersten.

Ei Eden er svoret,
Endnu ei i Floret
Hun mørk hyller ind
Den blomstrende Kind.

Ligberg, Lademann.

Mig Laurbær skal pryde;
Men Elskov er Dunst.

Ligberg

til Lademann, bestandig uden at bemærke Obersten.

See, det var Ret, Lademann! du gjør gode Fremskridt.
Tro du mig, inden otte Dage er den Kiærlighed glemt.
Lad os nu gaae ind i Bertshuset, lægge vore Handseler,
og bestille os et godt Aftensmaaltid, thi det overlader jeg
ikke til Habakuf at besørge.

Lademann.

Her er saa smukt grønt. Lad mig gaae her ude saa længe, Herr Vigberg!

Vigberg.

Hvis du vil lyde Benskabsraad, saa gjør det ikke! Grønt, siger man jo, er Haabets Farve; og du skal slet ikke haabe meer, saa græmmer du dig ikke, naar Haabet slaaer feil, og det Grønne bliver gult. Der er Noget i, om disse Ulfer og Ellepiger, som lede Drømmerne ind i Venusbierget. Disse Buske og Kilder høre alle til den sentimentale Familie; de synge gamle Viser, som vække bedrøvelige Minder. Gaa du ind med mig i Kjøkkenet, og hør Stegevenderen knage, Rudske bande, og Pigerne rasle med Tallerknerne. Det er den bedste China mod Rærligheds Koldfeber.

Lademann.

Det bedste Middel mod fortviolet Mismod er Gensomheden. Man sidder saa stille, og stirrer hen i den tause, kølige Natur, og vænner sig til den Tanke: Snart skal du ligge endnu roligere, stillere, i den snevre Kiste, hvor ingen Blomsterduft vækker Erindringer, ingen Bæk Beemoden, ingen Maane Haabet om flygtende Lyksalighed.

Vigberg.

Kære Lademann! du troer at være halv cureert, og taler endnu i Delirium. For Guds Skyld, følg mig ind i Bertens Laboratorium! Jeg vil forsøge den Brownske Methode med dig: jeg vil styrke din Asthenie med en god Snaps gammel Rum og et Par Stykker Beefsteaks.

De gaae.

Obersten, der har siddet i Tanker, og kun flygtig givet Agt paa de Bortgangne, staaer op, og iler sin Tiener i Møde.

Tieneren.

Her er kommen et Brev til Herren fra Priorinden i
Sanct Agathe.

Giver ham det, og gaaer.

Obersten aabner det, og læser det hurtig.
Troer jeg mit eget Syn? Er disse Linier
Ei Trolddomsruner, der skal røve mig
Forstandens Brug? Min Datter flygtet bort
Af Klostret med en fiatterst Bagabond?
O, Gud! du prøver haardt en Oldings Mod.
Bancæret! skuffet i mit bedste Haab!
„Uskyldighed var Falskhed, Bigeblufærd
Forstillelse, hvorunder Frækhed lured!“
Hvad var i Slagene ved Austerlig
Og Waterloo Kanonens Rædseltorden
Mod denne stille Tidende, som hviler
Mig lumst Fortvivlelsen i Dret? Hvad
Bar Ruslands Kulde, hvor de tappe Hjerter
Om slukte Ildsted frøs til Is, imod
Den Dødens Kulde, som nu isner mig?
Hun var min Diesteen, og hendes Dyd
Saa sikker mig, som Himlens lyse Hvalving,
Hvem ingen Sky kan plette. Gierne taalte
Jeg Lyffens Luner, blev en fattig Mand
Fra Rig og Mægtig. Dette Sværd — en Gave
Fra ham, som Tiden ei tør nævne meer,
Men Tidens Bautasteen ei vil forglemme —
Bar jeg med Stolthed ved min gamle Side;
Mit Manddomsværge blev min Alders Støtte.
Men nu er Oedipus mod mig en Croesus:
Ihi, blind for Livets Rædsler, havde han
Ein tro Antigone, som ledte ham;

Jeg haabløs staaer med aabne Dine, ene,
Dg stirrer i min Afgrund's tomme Dyb.

Med kold Fortvivlelse.

(Cosi fan tutte, Pag. 39.)

En Drk med Tid'sler
Er nu den hele Verden mig,
Hvor Slangen hvisler.
Glæden er et gustent Liig.
Løgnagtig Kilden risler,
Dg Lovet rasler Svig.

Han læser i Brevet igjen.

Men seer jeg rigtig? Vigberg! Lademann!
Dg hørte jeg ei disse Navne nævne
Nu nylig af de tvende Fremmede?
Dg kommer ei den ene der tilbage?

Han gaaer Lademann heftig i Møde, og spørger med tordnende Røst:

Min Herre! hvad er Deres Navn?

Lademann rolig,

Mit Navn

Er Lademann.

Obersten.

Ha, lykkelige Skiebne!

End træffer jeg betids Forbryderen.

Lademann.

Min Herre! hvem er De?

Obersten.

En ærlig Mand,

For god til Kamp mod dig. Men lad saa være;

I denne Verden har jeg lært at taale

Forsmæddelser. Jeg seer, der hænger dog

En Glavind ved dit Bælte. Drag den ud,

Forsvar dig, Røver! lad mig tugte dig.

Lademann.

Hvorned har jeg fornærmet Dem, min Herre?

Obersten.

Det spørger du, min Datters frække Røver?

Lademann farer forfærdet tilbage.

Gud! De er hendes Fader?

Obersten.

Ja, desværre!

Før var mig dette Navn min største Stolthed,
Men du har lært mig at forbande det.

Lademann med Bølelse.

Ulykkelige Olding!

Obersten.

Frække Olding!

Du vover selv at ynke mig?

Lademann rolig bestemt.

Belan!

Der er ei Andet for, mit Ord var spildt;
De kan ei høre, jeg kan ei forsvare.
Her staaer jeg rede, frygter ei min Død.

Obersten holder inde efter nogle Udfald.

Hvad skal det sige? Hvi parerer du
Ei mine Hug? Hvi fegter du i Luften?
Jeg dræbe vil, men ikke myrde dig.

Lademann rolig.

Jeg værger mig saa godt, som jeg formaaer.
Jeg kan ei fegte, jeg har aldrig lært det.

Obersten træder forundret tilbage.

Dog vover du at træde mod en Oberst,
Som seirede ved Musterlig og Jena?

Lademann med et Blik til Himlen.
 Min Død er uundgaaelig, men skion:
 Jeg falder for min elskte Piges Fader.

Obersten affides.

Det Menneſke ſeer ikke ud ſom Niding.
 Han har et ærligt Anſigt, og hans Udfærd
 Bevæger mig. Min Datter elſker ham.

Høit i en roligere Tone.

Hvem er De?

Lademann beſkedet.

Jeg er Muſiker.

Oberſten.

Muſiken

Jeg agter ſom en ædel Kunſt. Men De —
 Hvor vidt har De vel bragt det?

Lademann veemodig ſmilende.

Ikke vidt!

Muſiken har ſit Hiem i Himlen hiſt;
 Paa Jorden kommer man den aldrig nær.

Oberſten ſagte.

Han taler godt.

Høit.

Hvor er min Datter nu?

Lademann.

Jeg veed det ikke.

Oberſten atter opbragt.

Hvad? du veed det ei?

Paa Dieblikket ſiig — hvis ei, ved Gud!

Jeg ſender dig til Helved.

Lademann ſtiller ſig rolig en garde.

Vel! Her ſtaaer jeg.

Det var ei mig, ſom ſtandsed denne Kamp.

Obersten.

Bil du mig daare med et jammerligt
Spilfegteri? Du veed ei, hvor hun er?

Lademann.

Nei, ædle Herre!

Obersten.

Nu, saa dø, Forræder!

I det Sabletne klirre, kommer Cæcilia ud af Hytten.

Cæcilia.

Hvad seer jeg? Gud! min Fader og min Elsker
I blodig Strid.

Obersten raaber til Lademann:

Hvor er Cæcilia?

Tilstaa det, eller dø!

Lademann.

Jeg veed det ei.

Hug til! Hvi tøver De?

Cæcilia

udstøder et Skrig; de fare begge tilbage, og hun kaster sig paa Kne
imellem dem.

Her er Cæcilia!

Lademann glad forbauset.

Cæcilia her?

Cæcilia staaer op.

Ja, elskte Lademann!

Tilbageflygtet for at finde Dem.

Min dyrebare Fader! Elskte Ven!

Den gode Gud har sammenbragt os her;

Lad Bredden ei med voldsom Tiggerflo

Udsplitte Lykkens kostelige Spind.

Obersten mørk.

Du her?

Cæcilia træk.

Ja, Fader! flygtet bort af Klosteret,
Hvor Sorgen langsomt skulde dræbe mig.

Obersten.

Fik du ei mine Breve?

Cæcilia.

Intet, Fader!

Og mine, som jeg skrev dig?

Obersten.

Jeg fik intet.

Cæcilia.

Saa tak du Gud for disse Benner, som
Stod bi i Nødens Tid!

Obersten.

Hvem er den Ungling?

Cæcilia.

En fielden Tonekunstner, høilig agtet
I Fædrelandet, med et sandt Genie,
Og med et Hierte, ædelt, som hans Kunst.

Obersten venlig.

Kan De forsørge hende? Jeg er fattig,
Jeg har kun dette Sværd — min gamle Væ.

Lademann.

Den skal ei lide ved vort Egtestab.

Obersten grublende.

Jeg vilde selv forløse dig af Klosteret —
Har det fortørnet Gud, og sendte han
Mig denne Angst til Straf?

(Tercet af Felix.)

Lademann.

Bebreid Dem dog ei, kære Fader!
Alt ømt De Deres Hierte lød.

Obersten.

Hvo vilde vel sin Elsktes Død?
Selv ei et Dyr sin Vt jo hader.

Lademann.

Det Løfte, som Naturen skæder,
Den gode Gud vist aldrig bød.

Cæcilia og Lademann.

Vi skal pleie dig,
Vi skal elske dig.
Sød, uskyldig Fred
Som en Engel svæve
Om vort Arnested!
I vor Lykkes Eden,
I vor glade Braa,
Som en Huusgud staae
Skion Taknemligheden!
Er vor Evne svag,
Til vor sidste Dag
Hvad dit Barn } dig skylder
Hvad din Søn }
Hendes } Barm opfylder
Barmt hans }
Kun med Rieklighed,
Med Taknemlighed.

Lademann.

Jeg virke skal for dig som Søn,
Dit Bifald er mit Hjertes Løn.

Obersten.

Ja — jeg udkaarer dig til Søn!

Cæcilia.

Al, horer du, min Ven?

Dig Fader kalder Søn.
O, elskte Ven! vor Lod er skion.

Obersten.

Min Datter! af, min kiære Søn!
Haabet lover Freden
Til mit Fremtids-Eden.
Glæden opfylder min Barm,
Mit Liv mig vorder et Eden.

Cæcilia og Lademann.

Sød, uskyldig Fryd
Skienker Kiærligheden.

Ligberg kommer med Rosaura og Bergdorf.

Rosaura

hilser venligt, men uden Forlegenhed.

Her er vi atter. Vi har Alting hørt.
En venlig Genius har styret Alt;
Og meer Forflaring var kun overflødig.

Til Cæcilia.

Din gode Fader har tilgivet dig,
Din Elsker maa beundre dig, Cæcilia!
Thi Kiærlighed til ham betvang din Frygt,
Forvandlede Duen til en dristig Drn,
Der fløi forvoven over Bierg og Dal,
Indtil den fandt sin Plage.
Frygt ei for Wiedenhof! Med frænk Etolthed
Han har opgivet den, som svigtede ham.
Du seer ham aldrig meer, han reiste hjem.
Dø dreve Omhyggelighed for dit Vel
Tilbage; strax vi traf den gode Ligberg,
Kom hid med ham, og hørte bag en Bust
Den lykkelige, dobbelte Forsoning.

Lilgiv, Cæcilia! at din Veninde
 Nær havde dig forraadt af misforstaaet
 Godmodighed. Jeg selv ei kiendte ret
 Den Følelse, som i min Rudolfs Nærhed
 Hver Time voger stærkere. Nu er jeg
 Af samme Tro, som du.

(Cosi fan tutte, Pag. 69.)

Fast som Klippen i Storm og Torden,
 Dyrebarest af Alt paa Jorden,
 Er den Trost, Elskov føler,
 Intet føler
 Dens Lue fød.
 Naar to Hjerter først sig kiende,
 Naar de ret alvorligt brænde,
 Maa selv Modgang Følgen tænde.
 Dem adskiller ingen Død.
 Spøger ei med Kiærligheden!
 Den gjør Jorden til et Eden,
 Den er Livets bedste Løn,
 Den, kun den gjør Glæden skøn.

Cæcilia

Åbner hende kiærligt, og fremstiller hende og Bergdorf for Obersten.

Du kiender, Fader!

Min tro Veninde — hendes ædle Brudgom —

Obersten trykker hans Haand.

Von Bergdorf har jeg længe kiendt og agtet
 Som tapper Krigsmand.

Bergdorf.

Og jeg haaber, De
 Skal agte mig fremdeles, ædle Oberst!
 Skjøndt jeg begaaet har et Klosterran.

J Grundten tog jeg her kun paa Credit
 Min skionne Brud; thi efter mine Forhold
 Vil Paven neppe negte hende mig,
 Naar Steet er steet, og kan ei gøres om.

Obersten munter.

Saa signe Gud jer alle, mine Venner!
 Nu vil jeg ikke styre Bei til Elsaß;
 Jeg gaaer at give Contraordre.

Cæcilia kærteg.

Fader!

Obersten.

Jeg kommer strax igien. Hils paa dit Selstab!

Gaaer.

(Cosi fan tutte, Pag. 22.)

Bergdorf til Lademann.

Ei din Pige
 Kunde svige,
 Kiæk hun vendte tro tilbage.

Lademann til Cæcilia.

O, tilgiv min bange Klage,
 O, tilgiv min Utaalmod!

Ligberg godmodig luneful.

Jeg har Intet at tilgive;
 Som det nu er, skal det blive.

Cæcilia og Lademann.

Intet meer os kan adskille,
 Tro til Død vi elske ville.
 Ingen bitter Taare flyde,
 Intet Klagesuf skal lyde,
 Kue ned vort muntre Mod.

Lademann og Bergdorf.

Hulde Piger!

Sorgen viger

Lykken god.

Rosaura venlig til Litzberg.

Kan De mig min Lyst tilgive?

Cæcilia til Lademann.

Kan min Svaghed du tilgive?

Rosaura.

Ædle Mand! min Ven De blive!

Litzberg.

Hvad tilgive?

Som det nu er, skal det blive.

Alle.

Amor Hjertet tidt bedrager,

Sender Siælen tunge Plager;

Al, men uden Amors Plager

Hvad var hele Jordens Lyst?

Obersten kommer, fulgt af sin og de Andres Tjenere, samt Habakuk.

Obersten.

Nu, mine Venner! da Bellerophon

I Kampen skulde rustes mod Chimæren,

Da laante Guderne ham Pegasus;

Vi kan ei heller reent undvære Heste

Mod Priorinden. Vel, de staae parat

At bringe os til Hiemmet, hvis I alle

Vil følge med.

Bergdorf.

Ja, men til mine Godser;

Tillad mig, ædle Oberst! jeg er Bert.

Først vore Brylluper maae staae hos mig;

Og ved Familieforbindelser

Kan jeg tilveiebringe bedst Forsoning,
I Fald Chimæren, med sit Løvehoved,
Sin Gedefrop, og med sin Dragehale,
Bedøve skulde vore dragne Sværd.

(Cosi fan tutte, Pag. 212.)

Chor.

Salig, hvo i Glædens Eden
Hylder Vensteb, Kærligheden,
I Naturen og i Freden!
Sorgens Pii! ei rammer her.
Korte Modgang snart vi glemme;
Munter lyder Trøstens Stemme:
Hvor kun Kærlighed har hiemme,
Dvæger Solens Rosenstær.

Billedet og Busten.

Syngespil.

Personerne.

Victor, en ung Maler.

Luiſe, hans Forlovede.

Middelſboe, hendes Fader, Lommermeſter.

Baron von Silberblume.

Jonas, en Digter.

Berten i Bildmanden.

Fire Gieſter.

Ole, Baronens Dreng.

To Tienere.

Handlingen foregaaer i Roekilde.

Forste Handling.

Malerstue.

Victor staaer op fra sit Arbeide.

Skionne Kunst! dig vil jeg dyrke,
Tro i Livet, tro til Død.
Høie Musa! giv mig Styrke,
Tryl mig med din Farveglød.
Lette Iris! lad mig skue
Klar din sribet-runde Bue,
Med dit Prisma mig indvi
I dit hele Trylleri.

Snart med Lys og snart med Skygge
Lær dit Tempel mig at bygge,
Fast — skiondt det paa Dunster staaer;
At min Aand sig dristig svinger.
Psyches Sommerfuglevinger
Ornevingen overgaaer.

Musa! ja, du vil mig vise
Bei til dine Blomsterbed;
Thi du kom som min Luise,
Og din Kraft er Riearlighed.

Jeg har godt Haab; min Kunst gaaer frem, jeg øver daglig Haand og Die meer, og vil bringe det over det Almindelige. Han henseatter det Billed, han har malet paa, og tager et andet frem. Det gamle Skabilken er nu ogsaa færdigt. Næsten er det Skam for en Kunstner, at male saadan et Ansigt. Og dog — en bedre Harpag-Physiognomie kan man ikke ønske sig. Er det ikke dog en Lykke, at Forfængeligheden tidt gaaer Haand i Haand med Gierrigheden? Ellers fik en stakkels Maler aldrig Noget at fortiene. Lutter Døren op til et andet Bærelse, og seer derind. Hvis jeg kun ikke forskiertsjer hans Bevaagenhed, ved at sige ham min Mening om alle disse deilige Malerier, som han købte paa sidste Auction, og sendte mig til Bedømmelse. Men hvorum Alting er, maa jeg være ærlig. Seer ud af Vinduet. Der kommer Herr Jonas alt fra forrettet Morgenværk ud af Bertshuset. En forulykket Poet kalder man ham; man skulde heller sige: en ulykkelig Poet, thi Digter er han virkelig. Skade for den Mand, at han er forfalden. Jeg havde Lyst til at tale med ham engang; thi det er vist en Original. Saa sandt jeg lever, kommer han ikke herop. Det banker. Kom ind!

Jonas

stikker Hovedet ind ad Døren.

Er det ærlig meent? Maa jeg virkelig komme? Forstyrer jeg ikke?

Victor.

Aldeles ikke, Herr Jonas! Jeg er just færdig med mit Arbeide.

Jonas.

Jeg saae Dem staae i Vinduet, og sluttede deraf, at De i det mindste pustede lidt. Ellers var jeg ikke kommen, thi Morgenstund har Guld i Mund, og skøndt jeg ikke bestiller Noget, fornøier det mig dog at see Andre arbeide.

Jeg har i gamle Dage givet mig af med Allehaande; og duer jeg ikke selv meer, kan jeg dog i det mindste see, hvad Andre due til.

Victor.

De er alt for beskeden.

Jonas.

Nei, saa Gud er jeg ikke, Victor! Jeg er en storagtig Diogenes i min Tønde; og naar man først sidder der, kan man byde hver Alexander Trods. Men nok om det! Jeg maatte dog engang gjøre Deres Bekiendtskab. Havde De boet i en anden By eller et andet Land, saa var det sagtens lettere, end nu, da vi ere Naboer, der længe have gaaet og seet paa hinanden, og ikke vidst, hvorfor vi i Dag skulde komme nærmere, end i Gaar. Men jeg gad ikke bie, til et Opløb, eller en Skørsteensild bragte Bekiendtskabet i Gang paa Trappen eller Gadehjørnet. De maler saa mange smukke Billeder, hører jeg; og jeg er ligesom Børnene, jeg gider gjerne seet Billeder. Man har ogsaa sagt mig, at De maler stygge Billeder; men selv hvad der er hæsligt i Naturen, kan undertiden være smukt i Kunsten. Rygtet siger, De maler Baron Silberblume, og det er en Mand, som jeg aldrig kan faae nok af, hverken in natura, eller in effigie.

Victor.

Der sidder han.

Jonas.

Ja, ved den levende Gud! i Legemstørrelse; ligesom Skaldepanden til der, hvor Hiertet skulde begynde.

Victor.

Finder De det liigt?

Jonas.

Som to Draaber — muddret Vand. Fortræffeligt, Victor! De bliver en god Maler, det kan jeg sige Dem.

Det menneskelige Ansigt er en Afgrund, hvori kun faa Malere bunde og de fleste drukne. Naar det kommer høit, male de os Overfladen af et Ansigt. Hvad kan det hielpe?

Victor.

Meget sandt! Et godt Portrait maa man kunne skue lige ind i Siælen.

Jonas

bestandig betragtede Billedet.

I det mindste lige ind i det Hul, hvor Siælen skulde sidde. Og det er Tilfældet her. Og hvor vanskeligt, at træffe det Egne midt i Sumpen af det Alleralmindeligste! At male en Apollo er ingen Sag, naar han staaer der; man behøver kun at copiere de tydelige Former. Men en bestemt Rækel midt i Brimlen af Rækler — det er en vanskelig Opgave.

Victor.

De kiender ham, hører jeg. Imidlertid maa jeg dog forsvare ham lidt, da min Lykke tildeels beroer paa hans Gævmildhed. Han har lovet mig to hundrede Rigsdaler, hvis han finder sit Billede liigt; med denne lille Sum kan jeg med den Smule, jeg har sammensparet, sætte Bo, og ægte min Luise.

Jonas.

Jeg veed det nok, naar det ikke koster for meget, vil han gierne spille en Mæcen i Bestlommeformat. Og overalt, naar det gielder Forsængeligheden, spørger han aldrig om Penge. Han begyndte med at være Agerkarl; og da han paa denne Maade havde erhvervet sig betydelig Formue, fik han Lyst til at gifte sig. Men hans Kone kunde ikke holde det længer ud end et halvt Aar; hun døde. Han reiste udenlands, uden at vide Noget, og uden at forstaae Noget. Af Alting forekom det ham lettest at blive Kunst-

fiender, saadan som Moden er. Han løb omkring i Gallerier og Atteliers, snakkede med Malere og Billedhuggere, og bildte sig nu ind at være en heel Karl. Han har ogsaa ladet sig nobilitere udenlands. Da han var i Rom, bestilte han sin Buste hos Canova for 2000 Specier; og Canova, som begyndte med en Løve af Smør, fortvivlede heller ikke om at frembringe noget Stort af Baron Silberblumes bløde Materie. Nu opmuntret Manden ogsaa indenlandsk Kunstflid med 200 Daler. Det er jo Alt, hvad man kan forlange. Men tag Dem i Agt, at han ikke betænker sig.

Victor.

O, det har ingen Nød. Gjør mig ikke bange!

Jonas.

Har han lovet Dem Pengene i Vidners Overværelse?

Victor.

Ja, naar han er fornøiet med mit Arbeid, og finder, det ligner.

Jonas.

Au! det var en forbandet Clausul. Efter et Dieblis Betænkning, gnider han sig lystig i Hænderne. Men frygt ikke! Skulde der komme Ugler i Mosen — lad mig hente, stol paa mig!

Victor forundret.

Paa Dem?

Jonas.

Ja, De maa nok studse. Thi hvem er jeg? Skal jeg ogsaa give Dem en theophrastisk Skildring af min Person? Jonas, den rød næsede Poet, der boer paa et Loftkammer i et Bertshuus; der sover om Dagen, drikker Morgen og Aften, og læser om Natten ved en Praas i Halsen paa den Flaske, han sidst tømte; af hvis Dyne Fiarene flyve, som Unger fra Reden; hvis Bohave er et Fyrrebord med

to Been, tre Bøger, hvoraf han har laant de fleste, og en tom Sælhundskoffert, der gaber som en sulten Hai, for at faae Noget at fylde sine Indvolde med.

Victor med Deeltagelse.

De har ogsaa engang været forlovet, Herr Jonas!

Jonas alvorlig.

Naar De veed det, saa har De vel ogsaa hørt, at min Kæreste slog op med mig.

Victor.

Maaskee kunde hun ikke finde sig i — Standser.

Jonas.

At jeg drak? Om Forladelse, min unge Ven! vogt Dem for en Anachronisme i Deres historiske Critik. Hun slog ikke op med mig, fordi jeg drak; men jeg drak, fordi hun slog op med mig.

Victor.

Stakkels Mand!

Jonas.

Na, jeg vil ikke beklages.

Victor.

Hvorfor er De ikke lykkelig, som jeg. Min Luise elsker mig inderligt.

Jonas.

Gratulerer!

Victor.

Kærlighed er Livets bedste Glæde.

Jonas.

Viin er den næstbedste.

Victor.

Som Solen, evig ung og ny,
Udbreder Amor Glædens Lue.

Jonas.

Lidt skjuler Solen sig bag Sky,
Da trøster Bacchus med sin Druer.

Victor.

Hvor er en Blomst, som Rosen, rød?
Den vækker Elskovs hulde Tanke.

Jonas.

Er Skiebnen bitter, gjør den sød!
Hist vinker Euan bag sin Ranke.

Victor.

O, Salighed! o, Elskovs Fryd!
Du gjør os alle Glæder fiære.

Jonas.

Men Vinen har en deilig Dyd,
Den lærer, Glæden at undvære.

Begge.

Hver Betyrning Amor } dræber;
 Bacchus }
Saa stor, saa vældig er hans Magt.

Victor.

Et Kys af min Luises Læber —

Jonas.

Naar Glasset kysjer mine Læber —

Begge.

Er Ilden i mit Hierte vaft.

Victor.

Gi mig forlade
Skal du og mattes;
Salige Glæde!
Svulm i mit Bryst.

Jonas.

Kølige Blade
Sielden mig fattes,
Løstfænde Bæde
Skienker mig Trøst.

Victor.

Modig, med Glen!
Kraft i mit Die!
Intet paa Kloden
Standser min Fart.

Jonas.

Trøstet er Pilen;
Grenene boie
Ned sig mod Floden,
Vise vel snart.

Victor.

Broder! jeg ynker dig.

Jonas.

Jeg vil ei ynkes.

Victor.

Glat er min Pande.

Jonas.

Min skal ei rynkes.

Victor.

Min bedste Fryd skal nu begynde,
Da visnet er dig alt din Vaar.

Jonas.

End skinner Solen i min Lønde,
Naar Ingen den i Veien staaer.

Begge.

Salige Glæde! }
Trøstende Bæde! }

Dig priser min Stemme,
Dig dyrker min Sang.

Victor.

Vær mig at haabe!

Jonas.

Vær mig at glemme!

Begge.

Da skal ei Barmen
Føle sig trang.

Jonas.

Og nu, min unge Ben! tænk paa Jonas, men hav ingen Medlidenhed med ham. Han frabeder sig al Condolence, som kun vilde forøge hans billige Sorg. Sammenligner jeg mig ogsaa med Diogenes, saa er det kun en Lignelse, og Lignelser halte. Jeg er langt lykkeligere, end han; thi han sad i den tomme Tønde, og der er Viin i den, jeg sidder hos. Naar De er i Baande, saa lad mig hente! Jeg skal ærligt staae Dem bi; og hvorum Alting er, Deres to hundrede Daler skal De ikke gaae glip af.

Gaaer.

Victor alene.

Det Menneske har Noget i sit Ansigt, som indtager mig for ham, som hverken Svær eller Videnskab har kunnet udslutte. Der er noget Ærligt, Lunefuldt, Følsomt deri, som om han satte Sundheden til af blot Ironie; som om hans Drickfældighed kun var en Satire over den menneskelige Skrøbelighed. Mit Hierte siger mig, at jeg vil finde en Ben i ham. Maaskee overtaler jeg ham til at blive ordenlig; men hvordan den arme Diævel vil hjælpe mig, det begriber jeg ikke.

Han gaaer.

Gæd.

Paa høire Haand Middelboes Huus ligeover for Bertshuset. Et nedblæst Skilt staaer her ved Døren.

Baron Silberblume. Ole.

Silberblume.

Jeg troer ganske sikkert, Ole! at jeg har gjort en god Coup med at købe de gamle Malerier paa sidste Auction i afgangne Commerceraad Pilegreens Stervbo; thi det var ogsaa en curios Mand, som havde reist og lagt sig efter de bildende Kunster.

Ole.

Men hvad vil naadig Herre med alt det gamle Skramleri? Det staaer jo bare og fylder op.

Silberblume.

Ja, du taler, som du har Forstand til, Ole! Det er paa Ære meget muligt, at jeg har tilkøbt mig en stor Skat; og den hele Stads har dog ikke kostet mig mere end 24 Rbd. 3 mk. og 14 sk.

Ole.

Baronen kunde faae meget bedre Billeder for 2 fl. Stykket hos Nürnbergeren i Kiøbenhavn.

Silberblume.

Ja, det troer du, Ole! men du taler, som den Blinde om Farverne. Du skal vide, at jo ældre og sortere og jo mere tilrøgede Malerierne ere, desto bedre ere de, thi det beviser, at de ere fra den gode gamle Tid, da Kunsten endnu ikke var i Aftagende. Det er en ædel Rust, Ole! som ofte ikke er at opveie med Penge.

Ole.

Blive da Billederne bedre, ligesom Skinkerne, naar de blive røgede?

Silberblume.

Røgen kan en duelig Restaurateur let vaske af igien, og hvad der mangler i Tegning og Colorit, kan han let sætte paa igien; og naar det saa bliver firnisset og sat i en smuk forgyldt Ramme, saa kan du troe, det faaer Dine at see med.

Ole.

Hvad kan da saadan et Skilderi være værdt, naar det har faaet Dine?

Silberblume.

Det er, ligesom det er til. Er det en Rafael eller en Correggio, saa kan det være en 40, 50000 Daler værdt. Er det en Tizian eller en Carravaggio, 20000 Daler; og er det af den gamle tydske eller nederlandske Skole, kan det dog altid være sine flere tusind Daler værdt.

Ole.

Død og Plage, fik Malerne saa meget for deres Arbeide? De maae have været hovedrige Folk.

Silberblume.

Nei, de fleste døde af Sult. Det er Alderen og Siel= denheden, skal jeg sige os, som gjør deres Bærker kostbare. Saalænge en Kunstner lever, kan han jo frembringe saa meget af den Stads, det skal være; det er der ingen Nødet ved. Men naar han er vel død, saa kan man gjøre sig til af hans Bærker; og saa kommer det især an paa at eie Noget, som ingen Andre har. Det er især den Fornøielse, som de skionne Kunster yde; og det har en stor Indflydelse paa Smagens Dannelselse og Hjertets Forædling, min Søn! Han tager en Liste frem. Men her er Sager, som jeg skulde tage forbandet fejl af, hvis der ikke mellem dem hist og her skulde sig en fornem Herre incognito. Læser: „En Dame med Sæt, som spiller efter Moder paa en Mandoline.“

Det er sikkert en Tizian; thi Farven er saa tynd strøget, at man kan kiende Lærredstraadene, og saa er dog Tonen saa varm, saa varm —

Ole.

En Tone? hvor kan en Tone være varm?

Silberblume.

Ja, det gaaer over din Forstand og dybt ind i Præstens, Ole! Læser: „Et Par Soldater med Fjær i Hattene, der drikke Ol i en Kielder, medens Lyset falder ned af Trappen giennem Kielderhalsen.“ Kunde gjerne være en Caravaggio, thi han var stiv i at male Kielderfolk. Desuden er den halve Deel af Figurerne sort, og Halvdelen hvid; og denne pludselige Dvergang fra Lys til Skygge var just hans Force. Læser: „En Pige, som malter en Ko paa en Mark.“ Formodentlig en Teniers. „En Mand i et Spiiskammer, som skærer en tyk Skive af en hollandsk Ost.“ Kunde gjerne være en Ostade, af den ægte hollandske Skole. „Tre fede Madamer, der forestille de tre Gratier, et allegorisk Billede.“ Af Rubens; det mærker man paa Zinnoberpletterne i Kioldfordybningerne. „En Eremit, som giver sig selv Riis, og græder af Glæde, medens Taarerne symmetrisk falde ned, tre og tre, paa hver Side af Kinderne.“ Uden Tvivl af den gamle tydske Skole. „En Skorsteensfeier, som ganske grimet i Ansigtet stiger ud af en Skorsteen, oplyst af en Tranlampe.“ Det er det bedste Stykke i hele Samlingen. Hvis det ikke er en Rembrandt, vil jeg aldrig være ærlig. Han putter Listen i Lommen.

Ole.

Men Baronnen staaer der og læser om andre Billeder, og mærker ikke et, som han har lige i Nærheden. Det er Bertshuusfildet, den store Abekat, der er blæst ned i sidste skrækelige Nattestorm, og stillet hen ved Døren. — Ei ei! han

er kommen fælt til Skade. Til Bertshuusfikt duer han ikke meer. Men kanskee kunde Baronnen købe ham, og sende ham til en Restaurateur, at han kunde faae sit Huld igien. Saa kunde der maaskee endnu komme et Par tusind Daler ud af det; thi B  stet er fort og tilraffet nok, hvad det angaaer, og har hængt der i mange Aar. Jeg husker endnu, da jeg var lille, og maatte gaae i Skole hver Morgen med Forklaringen under Armen, hvor jeg misundte den Ubekat, og tænkte: Du har godt, du kan hænge der og dingle og dovne den udslagne Dag.

Silberblume.

Tag mig det Skilt herhen, og lad mig see! — Ha ha! en Drang-Utang med en K  lle i Haand. Ganske passabelt malet; for et Bertshuusfikt slet ikke saa galt. Kunde gierne være en Woutwerman, eller en Hundek  ter.

Ole.

Men maatte jeg spørge Baronnen, uden Fortrydelse, hvad er egentlig en Drang-Utang? Den gaaer jo paa Bagbenene, ligesom vi; er det et Menneske, eller et F  ?

Silberblume medlidende.

Ja, min gode Dreng! det er et stort Spørgsmaal, til hvad Klasse man skal regne dette Slags Skabninger. Jeg troer endnu bestemt, det er en ulykkelig forstødt Menneskerace, ligesom hine Varias i Ostindien. Og hvem veed, naar man sendte dem nogle Missionnairer, og indførte den ny, over hele Europa indførte, letsattelige L  remethode —

Ole.

Kors, hvad Baronnen veed Besked om Alting! Jeg har lært meer i det halve Aar, jeg har tient ham, end al min   vrige Levetid.

Silberblume.

Ja, jeg troer nok, Mange kunde have godt af min Omgang. Og dog stye de unge Herrer mit Selskab. Lænt dig engang! der var endogsaa Een forleden, som understod sig at falde mig en Flynder.

Ole.

Her i Roeskilde?

Silberblume.

Ja.

Ole.

Ja, det var maaskee en Compliment, naadig Herre! thi de Roeskilde-Flyndere staae i stor Unseelse.

Silberblume.

Jeg veed nok, hvoraf det kommer. Jeg behøvede bare at stifte et Academie for de skønne Kunster, med varm Mad og god Biin, saa skulde du see, hvor de vilde leire sig omkring mig, som Fluer om en Sirupskrukke. Men jeg giver dem Pokker. Jeg har Mit paa det Tørre, og veed bedre, hvad Penge due til.

Tossen spørger: Men, min Ricere!

Hvor kan Pengeskrinet være

Dog din Siæl saa dyrebar?

Herpaa lyder dette Svar:

Kiender I ei Eventyret

Om den Lampe, Drengen gned,

Og saa bragte ham Uhyret

Hele Jordens Herlighed?

Slig en Lampe selv jeg eier,

Den Aladdins langt opveier,

Ikke mindre underfuld;

Hans var Kobber, min er Guld.

Gnides den — hver Længsel tier,
 Hiertet kiender intet Savn.
 Derfor kaldes jeg en Gnier;
 Det er just mit rette Navn.

Heste, Bogne, gode Klæder,
 Gaard og Hauge, Rang og Hæder
 Jeg tilgned mig ganske nemt.
 Get kun fattes, det er slemt:
 Jeg er gammel, og betaler
 Gierne strax, hvad jeg formaaer,
 Hvis mig Een for tusind Daler
 Sælge vil en halv Snees Aar.

Ole.

Tusind Daler for ti Aar? O, gid jeg kunde sælge
 Baronen en halv Snees af mine! Jeg har nok igien, som
 jeg ikke faaer Noget for.

Silberblume.

Ja, Gud give, du kunde, min gode Dreng! Jeg skulde
 afkiøbe dig, ikke blot ti, men tyve Aar, ja din hele Levetid
 for om det saa var 20000 Rbdlr. Men det er umuligt,
 Ole! Saa vidt har Videnskaben endnu ikke bragt det.
 Ja, man taler rigtig nok meget om den dyriske Magnetisme.
 Du er et godt Dyr, Ole! og kunde du maaskee lære at
 stryge mig saadan med Hænderne, at jeg fik Kræfter —

Ole.

Vil Baronen give mig hundrede Daler, skal han gierne
 faae saa mange Stryg, han forlanger.

Silberblume.

Nei Tak, Ole! jeg har Udgifter nok. Paa min sidste
 Reise bestilte jeg min Buste hos den berømte Canova for
 2000 Specier; og man siger, den kommer alt. I et godt

Laug for en Maanedes Tid siden lod jeg mig ogsaa forlede til at bestille mit Portrait hos denne Victor, som boer deroppe paa Qvisten; og saa var jeg saa taabelig at love ham 200 Daler for det Smøleri. Det seer godt ud!

Ole.

Ja, især med de 2000 Specier.

Silberblume.

Ikke Andet end det! Dem giver jeg med Fornøielse. Det gjør Opsigt, kommer i Aviserne. En Buste af Canova for Baron von Silberblume for 2000 Specier! Hele Europa vil tale derom. Men to hundrede Daler til en Landsmand, en fattig, ubekendt Diævel! Det skær mig i Hjertet. De Penge ere jo reent kastede i Rendestenen. Men jeg tænker da nok, jeg skal slippe; thi jeg skal kun betale, naar jeg finder, at det ligner, og naar jeg nu bare siger, at det ikke ligner —

Ole.

Saa har naadig Herre fundet to hundrede Daler i Rendestenen.

Silberblume.

Gaa nu hjem, Ole! og bær dig fornuftig ad. Man siger, du er bange for Spøgelse, og gjør mig Opsæt i Huset. Er det sandt?

Ole.

Ja, det kommer af den gamle øde Lade, jeg maa igiennem, hvor Lemmene ere luffede, og hvor der næsten er ligesaa mørkt om Dagen, som om Natten.

De Poffers Aegte narre mig tidt;
Naar jeg kommer i Laden fra Stuen,
Opstille de hisset noget Hvidt,
Der seer ud som et Liig med Huen,

Dg griner fælt, o Bee og Bok!
Som Gienfærd i Maanskinslue.

Silberblume.

Hvad var det da?

Ole.

Sidst en Hueblof
I Herrens Pudderskiorte.

Silberblume.

Saa tag du kun en dygtig Stof,
Dg hug dertil, saa gaaer det nok.

Ole.

Uf, gid det alt var borte!

Silberblume.

Med Aander har det ingen Rød,
Hold du kun gode Miner!
Naar du er død, saa er du død;
Vi Menneſker er kun Maskiner.

Begge.

Naar man er død, saa er man død;
Vi Menneſker er kun Maskiner.

Silberblume.

Dg naar Maskinen gaaer i Etaa,
Kan den som Aand igien ei gaae;
Der ingen Aander spøge.
Hvad gavned vel et ſligt Forsøg?
At døe for Alvor er ei Spøg;
Den vilde kun Sorgen forøge.

Begge.

At døe for Alvor er ei Spøg;
Den vilde kun Sorgen forøge.

Ole.

Den lange Peter jeg mistænkt har
At han mig ofte skrækker.

Silberblume.

Saa hug du til den blege Nar,
Naar Lagnet ham bedækker.

Begge.

Med Vanden har det ingen Nød;
Og Overtroen piner.

Naar man er død, saa er man død;
Vi Mennesker er kun Maskiner.

De gaae.

Victors Børelse.

Victor. Luise.

Victor.

Min Luise!

Luise.

Kjæreste Victor!

Victor.

Du har været i Haugen?

Luise.

Og seet til mine Blomster. De staae alle saa frie
og herlige, som om de glædede sig til, at de skulde stes
til min Brudekrands.

Rosen rødmer —

Victor

falder hende i Ordet.

Kjærlighed!

Men din Kind er mere blid.

Luiſe.

Lilien —

Victor.

Din Uſkyldighed!

Men din Haand er mere hvid.

Luiſe.

Reglifen —

Victor.

Din Munterhed!

J en venlig Farveſtrid.

Luiſe ſmilende.

Dg med diſſe Blomſterlarver

Tænker du at ſmigre mig?

Victor.

Maleren maa bruge Farver

Til de Ord: „Jeg elſker dig!“

Luiſe.

„Jeg dig elſker!“ Søde Ord,

Meer end hele Baarens Flor!

Begge.

Jeg dig elſker! Søde Ord,

Meer end hele Baarens Flor!

Luiſe betragter Blomſterne.

Selfømt! Baaren er den ſamme,

Kommer eens igien hvert Aar,

Overraster med ſin Flamme

Deilig dog, ſom første Aar.

Victor.

Dg ſkiøndt om en deilig Pige

Man det ſamme kun kan ſige —

Aldrig, naar man elſker lidt,

Kan det ſiges dog for tidt.

Begge.

Lad os elske froe i Baaren,
Som sin Zephyr Rosen hist,
Som sin Mage Fugl paa Qvist.
Kun af Veemod funkle Laaren!
Lad os elske troe i Baaren,
Nyde Glædens hulde Frist.

Luise.

O, fiære Victor! saa fiedsommeligt som det maa have været dig, at male den gamle, hæslige Baron, saa vil dog dette Arbeide være dig til største Nytte; det vil bringe dig for Orde, og skaffe dig Kunder.

Victor.

Det haaber jeg ogsaa; thi han er bekiendt som en udmærket Caricatur, og vil vist af Forsængelighed vise Alverden sit Contrafæi. Det har allerede været mig til stor Nytte, Luise! thi uden denne Bestilling havde din Fader aldrig givet sit Samtykke.

Luise.

Kiæreste Ven! sæt dig i hans Sted. Den Opdragelse, han anvendte paa mig, har han ikke selv nydt. Født i Fattigdom maatte han arbeide sig frem, blev en duelig Lømmermester, en velhavende Mand, og vilde nu gierne have sin Datter forsørget efter sit Hoved.

Victor.

Men fortryder det dig nu ikke, at gaae glip af den rige Capitain, og at du ikke bliver Frue?

Luise smilende.

Ikke mig, men min Fader. Du maa endelig skynde dig at faae en Rang.

Victor.

Du smiler, Luise? Al, det smerter mig dog, at jeg

ikke kan skaffe dig alle de Behageligheder, som et ungt Fruentimmer gjerne ønsker.

Luise.

Nu, kære Victor! med Orden og en Smule Smag kan man virke Meget med Lidet. Saaledes som du her seer mig, koster jeg ikke min Fader meget; og saaledes tager du vel ogsaa til Takke med din Kone.

Victor.

Vist nok, Skønheden selv er den høieste Pryd, den behøver ingen Hielp.

Luise.

Farvel, min Ven! nu maa jeg gaae ned.

Victor.

Gaa dog ikke strax igien! Du har jo endnu ikke sagt mig, hvordan du synes om min Freia. Han viser hende det hensatte Billede, hvorpaa han har malet.

Luise.

Det er fortræffeligt malet. Det blaa Draperie er deiligt; men Freia er ikke smuk nok.

Victor.

Du mener, fordi hun ligner dig? Just derfor er hun saa smuk, som det var mig muligt at male hende. Men, bedste Luise! du maa endelig gjøre mig en Tjeneste.

Luise.

Nu da?

Victor.

Haaret er endnu ikke færdigt. Du har lovet at sidde Model for mig, og at rede dine Fletninger ud.

Luise.

En anden Gang, kære Victor! Jeg har just nylig sat mit Haar i Stand.

Victor.

O, det gjør du jo hver Morgen. Paa den Maade blev der aldrig Noget af.

Luisse.

Nu da! jeg faaer vel at føie dig.

Hun sætter sig paa en Stol, og løser sine Haar op; han hjælper hende. I det samme træder Faderen ind.

Middelboe.

Jh, Guds Død og Plage! hvad er det? Gjør du dit Toilette oppe paa Malerens Kammer, Luisse? Og De, Hr. Victor! Ei ei! De er jo en Tusindkunstner. Er De nu ogsaa bleven Damefriseur?

Luisse

staaer op, slynger Haarene over Kammen, og sætter dem fast igjen.

Tilgiv, kære Fader! Han skulde just male Lokkerne —
Victor.

Paa min Freia.

Middelboe.

Ja, det er en anden Sag; sidder du Model som Venus eller Freia, saa har jeg ikke et Ord meer at sige. Jeg troede halvveis, da jeg saae dig, du sad der og hoverede over din Erobring, ligesom salig Kong Harald Haarfager i den norske Krønike, da Ragnvald Jarl maatte kæmpe ham med en Sølvkam. Men det var i stort Selskab, og havde Noget at betyde.

Luisse.

Tilgiv, kære Fader! Jeg sagde ogsaa først Nei, men han bad saameget.

Middelboe.

Luisse! gaa din Vej. Jeg seer ikke gierne, at du løber og besøger Victor saa tidt paa hans Bærelse. Er I end Forlovede, saa skifter det sig dog ikke. Tilmed er Tingen

endnu ikke afgjort. I vide min Betingelse, det kommer an paa, om hans Arbejde lykkes.

Luiſe

vifer ham Silberblumes Billed.

Døm ſelv, kære Fader!

Middelboe.

Sligt Pilleri jeg ei forſtaaer.
Med Kraft jeg kan min Hammer ſvinge,
Dg Biælken ſelv til Skionhed tvinge,
Naar Dgen glat derover gaaer.
Men Penſlen er mig alt for blød,
Dg Farven er mig alt for broget;
Dg hvad der ikke nytter noget,
Dermed jeg ei mit Hoved brød.

Et Haandværk er en nyttig Kunſt,
Men Kunſt er intet nyttigt Haandværk;
Dg hvad han taler om ſit Haandværk,
Det forekommer mig kun Dunſt.
Dog — tiener Penge han, ſom ſagt,
Saa maa for mig han gierne male;
Ihi Alt, hvad Daarſkab vil betale,
Det viſer Klogſkab ei Foragt.

Vel agtes Kunſten ikke ſtort,
Dg Ingen, blot ſom Maler, paſſer
I nogen af de Rangens Klaffer,
Som leder ind ad Grens Port;
Dog — hvis han kan en Gienſti gaae,
Kan han den fine Verden more,
Dg protegere ham de Store,
Saa ſkal han min Luiſe faae.

Victor og Luise.

Naar, Fader! du os vil beskytte,
Da trænge vi til Storhed ei.
Und os en lille venlig Hytte!
Vi pynte den med Livets Mai.

Middelboe.

Ei Kunsten trives i en Hytte;
Snart visner Elskovs korte Mai.
Kun den solide Borgernytte
Belønnet blier, og svigter ei.

Luise.

Den store Landevei er støvet;
Den vandre Kunstens Sønner ei.
En lille Sti med Skyggeløvet
Gaaer fiernt fra store Landevei.

Victor.

Der Kunstneren gaaer helst alene;
Dog smiler til ham yndigt Frei.
Da møder ham bag Baarens Grene
Den hulde Mø med Glemmigei.

Victor og Luise.

Naar, Fader! du os vil beskytte,
Da vil vi ei med Rigdom bytte,
Da smiler til os Livets Mai.

Middelboe.

Kun den solide Borgernytte
Belønnet blier, og svigter ei.

De gaae.

Anden Handling.

Victors Bærelse.

Victor. Silberblume.

Silberblume.

Her boer De ret smukt, min Kære! charmant; sagtens lidt høit oppe, men saa har De igien sund Luft, god Belysning, prægtig Udsigt. Lidt indskrænket, men dog comfortabelt. Al ja, de unge Herrer have det godt, som kunne leve saadan ugeneert en garçon.

Victor.

Jeg ønsker dog Intet heller, Herr Baron! end snart at ende dette Ungkarleliv.

Silberblume.

Det skulde De ikke, min Kære! Ægtestanden koster forfærdelig meget. Troer De, jeg vilde være den Mand, jeg er, hvis jeg i mange Aar havde maattet anvende mine Penge paa Huusholdning, Damepynt, og især Børneopdragelse, der bliver Aar for Aar dyrere? Den, Gud giver Børn, den giver han Hiertesorg, pleiede min salig Fader at lide; og det var en fornuftig Mand.

Victor.

Det tvivler jeg aldeles ikke om af det Lidet, jeg iender til ham.

Silberblume.

Men lad os nu komme til vor egen Apropos! Har De nu ret studeret og fordybet Dem ind i min Billedsamling? Ikke sandt, De er falden i Forundring? De har slaaet Hænderne sammen? Ja, tidt træffer man fortræffelige Sager, hvor man mindst venter det. Saaledes fandt man jo for nogle Aar siden en Correggio i Sverrig, uheldig naglet fast med Søm til et Staldvindue, som et andet Bræt, mod Trækvinden. Jeg vil nu ikke dermed sige, at jeg har en saadan Hestelykke, som Svensken; men sæt ogsaa at det kun er Stierner af anden eller tredje Størrelse, saa er det dog al Værd. Der kan blive Noget for min gode Victor at lære; ogsaa maaskee at fortjene, naar Stykkerne skal restaureres og istandsættes.

Victor.

Det gjør mig ondt at skuffe Herr Baronens Haab men De forlanger at vide min Mening, og jeg maa vær ærlig. Saavidt jeg kan skionne, er der ikke et taalelig Stykke i den hele Samling. Den er ikke fire Skilling værd. Men Baronen har jo heller ikke givet meget meer for den.

Silberblume hidfig.

Hvad for Noget? Fiir Skilling kalder De 24 Abbd 3 Mk. 14 Sk.?

Victor.

Nu, det Tab vil De let kunne bære.

Silberblume.

Det er en let Sag, at skære en bred Rem af en anden Mand's Ryg. Men De maa forlade mig, min Kiære! Jeg i slige Sager stoler meest paa min egen Dom. Sagt Vi du kun, Knegt! det skal du faae betalt.

Victor.

Jeg overlader gjerne Kyndigere at dømme; men siden Herr Baronen forlangte det. —

Silberblume.

Blot for at prøve Dem, min Kiære! Troer De ikke, jeg veed, hvordan jeg skal bedømme mine egne Kunstsager? Men jeg vilde føre Dem paa glat Jis, jeg vilde see, hvordan det havde sig med Deres Smag. Sagte. Skorsteensfeieren er af Rembrandt, og de tre fede Gratier af Rubens, det lader jeg mit Liv paa. Hoit. Blot for at prøve Dem! Derfor tillod jeg Dem ogsaa at male mit Billed. Jeg tænkte at opmuntre Dem til Flid, Grundighed; jeg vilde bidrage til at gjøre Dem lidt bekiendt. At egentlig Arbeidet skulde lykkes, kunde jeg ikke vente af en Begynder, der hverken har været i Paris eller Rom. Saa havde jeg da heller ikke været saa gal at love 200 Rdlr. derfor.

Victor.

Jeg har ogsaa været i Rom, Herr Baron!

Silberblume.

Saa? Sagte. Det var vel fra Høns fløi op, til de fløi ned. Hoit. Har De kiendt Canova?

Victor.

Jeg har endogsaa havt den Lykke at være yndet og opmuntret af ham.

Silberblume sagte.

O, du Pralhans! Hoit. Han har gjort min Buste.

Victor.

Deres Billed er ogsaa færdigt.

Silberblume forundret.

Allerede? Nu, min Kiære! det har De skyndt Dem forfærdeligt med. Der har min gode Victor uden Tvivl

jasket lidt. Det er ikke Meningen. Man fortjener ik 200 Rdlr. med at jage et Portrait af i fiorten Dage.

Victor.

Jeg har arbeidet derpaa over en Maaned, anvendt mulig Flid, og alle Menneſker finde, at det ligner frappar Silberblume.

Menneſker? Hvad komme mig Menneſker ved, na Talen er om mit eget Portrait? Jeg ſkulde dog troe, d var Noget, jeg bedſt ſelv kunde bedømme. Og det ſig jeg reent ud: hvis Billedet ikke behager mig, betaler jeg ik

Victor.

Hvis Billedet er ſlet malet, og ikke ligner Dem, ſ betaler De ikke.

Silberblume.

Men Liigheden ſkal jeg ſelv bedømme; og det kan hell Ingen bedre end jeg, thi Ingen kiender ſig ſelv bed Cognosce te ipſum, ſagde en gammel Philoſoph. & mig ſee! Det ſkal være giort i en Haandevending.

Victor.

Det tvivler jeg ikke om; til Deres Dom behøver I viſt ikke to Secunder. Sætter Billedet frem.

Silberblume.

Ikke ſaa galt, ikke ſaa galt!

Ikke ſaa galt, ſom jeg havde formodet!

Men to hundred Daler — for dyrt betalt.

Affides.

End af Harme foger mig Blodet.

Victor.

Ligner ei Anſigtet? Ligner ei Ho'det?

Silberblume.

Ikke ſaa galt, ikke ſaa galt!

Men to hundred Daler — for dyrt betalt.

Victor.

To hundred Daler siger ei stort
 For en Mand, som Grunterne sanker;
 Dog mig aabne de Lyffens Port,
 Dog mig smedde de Haabets Anker.

Silberblume.

For en Begynder al Ære værd.
 Flittig Stræben bør man paastionne;
 Kienderen skal en Ynglings Færd
 Strengt ei dadle, ædelt belønne.
 Fem og tyve Rigsdaler, min Ven!
 Vil jeg Dem som Accessit give.
 Billedet her kan gierne blive,
 Jeg forsøier mig bort igien.

Victor træder ham i Veien.

Ikke De kommer af Stedet, før
 Deres Løfte De mig gientager.

Silberblume.

Ungdommen raser. Hør kun, hør!
 Lad mig gaae, om Dem saa behager.
 Ikke De saa forsængelig bruse;
 Dermed skrækker man bort sin Muse.
 Hvis en Tønde Guld jeg forskrev,
 Troer De, Liigheden større blev?

Victor med Foragt.

Nu, saa sig da, hvad ligner ei?
 Silberblume forlegen for at finde Feil.
 Næsen ei stor nok finder jeg.

Victor.

Næsen ei stor nok?

Affides.

Just saa stor,

Som en næsviis Næse bør være,
Spilet op af et taabeligt Bor.

Silberblume.

Diet ligner mig ei, min Rikere!

Victor høit.

Diet?

Som før.

Seer han ei Dinene staae
Intetsigende, fattegraae?

Silberblume.

Munden har ei det ædle Smil.

Victor affides.

Smiler ei Munden sød, som Suffer?

Snerpet, som paa lakeerte Duffer?

Silberblume.

Det er ei i den store Stiil.

Ikke dog Feil paa Feilene dyng!

Hvor er Panden, den mægtige, brede?

Victor som før.

Daler den ikke, som en Hede

Lynndt bevoret med visne Lyng?

Silberblume.

Dg saa har jeg jo kun een Haand!

Siig mig, Rikere! hvor er den anden?

Victor høit.

Nei, nu taber jeg reent Forstanden.

Det er en Kiender, en Mand med Mand!

Begge.

Silberblume.

Dg saa har jeg jo kun een Haand!

Victor.

Det er en Kiender, en Mand med Mand!

Luiſe kommer med ſin fader.

Middelboe.

Hvilken Larm! Hvad foregaaer?

Luiſe affides.

Intet godt mit Hierte ſpaaer.

Silberblume.

Kiære! min er ikke Skylden;
En forſængelig Patron,
Trykket lidt paa Kunſtnerbylden,
Overfuſer min Perſon.

Middelboe.

Har jeg ei at ſee den Vre
Herr Baron von —

Silberblume.

Netop, jo!

Og hvem er da De, min Kiære?

Middelboe.

Lømmermester Middelboe.

Jeg er Berten her i Huſet.

Seer paa Victor.

Men hvad fattes — er han gal?

Silberblume.

Ja, jeg troer, ham har beruſet
Egoiſmens Perial.

Middelboe.

Min Herr Victor! jeg maa bede,
At De dæmper Deres Brede,
I mit Huus ei bruger Bold.

Victor med Foragt.

Nei, nu er jeg ganſke kold.

Middelboe.

Man ei trodser sig til Ære,
Selvroses tiener kun til Spot.

Silberblume affides.

Af en Haandværksmand at være
Taler han særdeles godt.

Alle paa een Gang.

Middelboe.

Dersom Billedet ei ligner,
Bryllupet gaaer overstyr,
Dg vor Herre jeg velsigner,
At min Datter Faren flyer.

Luisse og Victor.

Denne Ondskab Intet ligner.
Sorgen kommer, Glæden flyer;
Dog min Skiebne jeg velsigner,
Skøndt min Maane staaer i Skyer.

Silberblume.

Billedet mig ikke ligner.
Tænk dog, hvilket Eventyr!
Nei, min gode Smag jeg signer;
Manden er mig alt for dyr.

Victor og Luisse.

O, Kierlighed!
Skal Grumhed dig forhaane?
Lyffens Sol! du daler ned;
Giennem Skyen dæmrer Nattens Maane.
Bort veg min Glæde;
Gne skal jeg træde
I Aftengange
Bed Nattergalens Sange.

Victor.

Dens hulde Bise
 Kun synger om Luise.

Luise.

Mig toner Bækken's Stemme:
 Du ei din Victor glemme!

Begge.

Elskende Hjerter glemme?
 Nei, hulde Maane! Baarens Stemme!
 Vi skal ei glemme,
 Stedsse vor Elskov mindes,
 Dg sikkert findes,
 Snart, efter korten Frist,
 Her — eller hist!

Silberblume og Middelboe.

Hvad Sværmeri!

Løs Phantasie!

Maanstin og Grumhed, Blomster og Stierner!

Drømmende Hierner!

Naar bliver Ungdommen endelig flog,

Fører ei meer det poetiske Sprog?

De Elskende.

O, Kiærlighed —

De Gamle.

Hvad Sværmeri!

De Elskende.

Skal Grumhed dig forhaane?

De Gamle.

Løs Phantasie!

De Elskende.

Lykkens Sol! du daler ned;

Giennem Skyen dæmrer Nattens Maane!

De Gamle.

Maanskin og Laarer!

De Elskende.

Enne skal jeg træde

I Aftengange

Bed Nattergalens Sange —

De Gamle.

Blomster og Stierner,

Drømmende Hierner!

De Elskende.

Stedse min Elskov mindes —

De Gamle.

Naar bliver Ungdommen endelig flog,

Fører ei meer det poetiske Sprog?

De Elskende.

Og sikkert findes,

Snart, efter korten Frist,

Her — eller hist.

De Gamle.

Hvad Sværmeri!

Løs Phantasi!

Jonas kommer.

Om Forladelse! Jeg frygter, jeg kommer til Uleilighed.

Victor.

O nei, paa ingen Maade. Velkommen, Herr Jonas!

Silberblume affides.

Velkommen! Siig mig, hvem du omgaaes, saa veed jeg, hvem du er. Men det er da intet Under, at en forulykket Maler holder sig til en fordrunken Poet.

Victor.

Nu vil jeg lade Dem dømme, Herr Jonas!

Silberblume.

Skal han dømme? Nu, saa Gud hielp os! Uffides.
han er saa beskientet, at man kan prikke ham paa Dinene.

Victor.

Baronen finder, at dette Portrait ikke ligner ham.

Jonas.

Nu, deri kunde vel Baronen have Ret. Oprigtig talt,
jeg finder heller ikke, at Liigheden er stor, fiære Victor!

Silberblume forsonet.

Nu, der hører man! Det er en Mand, som forstaaer
sig paa Kunster og Videnskaber. Lad ham tale!

Jonas.

Det er idealiseret.

Silberblume.

Neent hentet ud af Luften! Vil jeg idealiseres, naar
jeg forlanger et Portrait, som skal ligne mig?

Jonas.

Nei, det er rigtig nok at slaae ind i en aldeles modsat
Retning.

Victor.

De holder med ham?

Silberblume.

Lad ham holde sig ved hvad han vil! Manden er fri,
og har traadt sine Børnesko; han veed nok, hvad han gjør.

Jonas.

Det Billed er alt for rødt i Kinderne.

Silberblume.

Ikke sandt?

Jonas.

Det har blaae Dine, og Baronens ere graae.

Silberblume.

Hører De?

Jonas.

Det venstre Dre er meget for kort, og det høire er reent glemt. Det Billed har jo kun een Haand, og slet ingen Been. Jeg veed, Baronen er ingen Krøbling.

Silberblume.

Nei, nu overdriver De, Ben! Spas aparte! Jeg har kun forlangt et Knæstykke.

Jonas.

En saadan Betsedenhed burde Maleren ikke have misbrugt. En Mæcen for Kunster og Videnskaber, som Herr Baronen, burde været malet — i det mindste i overnaturlig Størrelse.

Silberblume.

Saa gaaer jeg da, og repeterer, at Intet forpligter mig til at betale et Portrait, som ikke ligner mig. Havde Herr Victor været artig, saa havde jeg af egen Drift givet ham en passende Douceur, men nu faaer han ikke en Skilling.

Jonas.

Naar Baronen kun bliver ved den Paastand, at De aldeles intet Lignende finder i dette Billed —

Silberblume.

Den Erklæring vil jeg give ham med mit Navns Underskrift.

Jonas.

Fortræffeligt, Herr Baron! Der paa Bordet er Pen, Blæk og Papir. Saasnart De har givet denne Erklæring, har min Ben Intet at fordre. Det gjør mig ondt for min gode Victor, men Retten maa have sin Gænge. Fiat justitia, et pereat mundus!

Silberblume.

Pereat mundus! Det er solid tænkt. Affides. Hvor man kan tage Feil af Folk! Jeg troede, den Mand var en

Fyldebøtte, som kun duede til at gjøre Bers; og saa er det en meget smagfuld Kunstdommer, som er paa mit Parti. Tager ham hen i en Krog. Jeg takker Dem, Kiære! Kan De bringe mig ud af denne Forlegenhed, saa har De at disponere over mig. Det skal ikke komme mig an paa en Flaske Madera eller Cognac imellem.

Jonas.

Tusind Tak, Herr Baron! Hav nu den Godhed at skrive, som jeg siger Dem til.

Recitativ.

Jonas dicterer.

Jeg Hannibal Matthies von Silberblume —

Silberblume.

von Silberblume.

Jonas.

Har sluttet en Accord med Maleren Herr Victor —

Silberblume.

Herr Victor.

Jonas.

Om mig at male ordentlig og net —

Silberblume.

Og net.

Jonas.

Livagtig, som jeg staaer og gaaer i Verden —

Silberblume.

I Verden.

Jonas.

Hvorfor jeg loved ham to hundred Daler —

Silberblume.

To hundred Daler

Jonas.

Men da jeg finder, dette Contrafei

Det allermindste ligner ei —

Silberblume.

Ligner ei.

Jonas.

Betaler

Jeg derfor ei en Skilling —

Silberblume.

Ei en Skilling.

Jonas.

Om ogsaa hele Verden fandt,

At, som et Ug et Ug, det ligned grandt.

Silberblume.

Ligned grandt.

Jonas.

Men derimod ham gives den Bevilling —

Silberblume.

Bevilling.

Jonas.

Portraitet at beholde —

Silberblume.

Beholde.

Jonas.

Og, da det selv ham hører til —

Silberblume.

Hører til.

Jonas.

At gjøre dermed, hvad han vil.

Silberblume.

Hvad han vil.

Staaer op.

Hvis det kan gjøre Sagen klar,
Saa vær saa god!

Rækker Victor Papiret.

Victor.

Hvad vil den gamle Nar?

Tillader at beholde han mit Eget?

Jonas.

Af ham, min Ven! er det alt meget.

Lag kun Beviset!

Victor tager det.

Jonas høit og høitideligt.

Han med dette Brev

Fem hundred Daler Dem forskrev.

Silberblume.

Jeg faaer en Angst. Giv mig tilbage,

Giv mig tilbage mit Beviis!

Jonas.

Jeg skal ham saa ved Næsen tage,

At det skal ængste ham til Jis.

Middelboe affides.

Hvordan vil Jonas dette mage?

Hvad skader det Papirs Forliis?

Victor og Luise.

Af, smiler atter Glædens Dage,

Dg aabnes atter Paradiis?

Alle paa een Gang, hver for sig.

Victor, Luise, Middelboe.

Ei jeg begriber, hvortil han sigter;

Haab og Forventning fylder min Varm.

Hvad har besluttet den venlige } Digter?
lystige }

Tillidsfuldt kaste vi os } i hans Arm.
 kaste de sig }

Silberblume.

Ikke begriber jeg, hvortil han sigter;
 Angst og Bespændthed fylder min Barm.
 Jeg vil ei frygte den pralende Digter;
 Børn og Poeter for Intet gjør Larm.

Jonas.

Maalet jeg træffer, hvorefter jeg sigter.
 Over ham, Skiebne! dig ei forbarm.
 O, hvor det gotter den fattige Digter!
 Vi, Herr Baron! jeg skal holde Dem varm.
 De gaae.

Giestestuen i Bertshuset.

Fire Giester ved Drikkebordet. Verten skriver Regninger i en
 Krog ved det lille Bord.

Første Giest.

Det er saa kiedeligt at drikke uden at synge; skal vi
 synge et Quartcordium, da vi dog ere samlede?

Anden Giest.

Ja nok!

Tredie Giest.

Bare vi ikke forstyrre Verten i hans Regninger.

Fierde Giest.

Lager han feil, saa skriver han heller Summen for
 stor, end for lille, af naturligt Instinct. Han taber Intet
 derved.

Berten.

Hvad sige De, mine Herrer?

Første Giest.

Vi tale om Selvopholdelsesdriften.

Berten.

Ja, det er en meget god Drift, og ikke vanskelig at udøve. Gid alle Pligter vare ligesaa lette som den!

Første Giest.

Den er undertiden vanskelig nok.

Fjirstemmig Vise

uden Accompagnement.

Vi vilde saa gjerne lidt end være Børn;
 Men, ah! vi er aldrende Dreng,
 Af Barndommens Rose kun stander en Tiørn,
 Hvor visne Smaablomsterne hænge.
 Men naar vi drikke, men nydes din Sødme,
 Da rødme,
 Bacchus! de brogede Blommer;
 Da kommer
 Baaren med alle Kiærminder paa ny.
 Modige Brødre! Sorgerne flye.

Berten ved det lille Bord.

Duer ikke!

Naar vi drikke,

Lade vi Kiærminder fare!

Quassia og Cochleare

Kan sig stifte.

Visne Roser sat paa Viin?

Nei, den Smag er ikke min.

De fire Giester som før.

Vi vilde saa gjerne lidt elskes iblandt,
 Men Kiærlighed vender os Ryggen.
 Før straalte Solen fra hver en Kant,
 Nu er det for koldt i Skyggen.

Men naar vi drikke, bestraalt af din Flamme,
 Da ramme,
 Amor! igien dine Pile.
 Da smile
 Indige Glæder til os paa ny.
 Modige Brødre! Sorgerne flye.
 Berten.

Duer ikke!
 Naar vi drikke,
 Lade vi den Klynken fare!
 Ugte gode Drikkevare
 Sig forsvare.
 Faaer man sig en Perial,
 For at bli'e sentimental?

Giesterne.

Vi vilde saa gierne som Benner end gaae;
 Men Aarene Varmen fordrive,
 Den Ene vil ikke den Anden forstaae,
 Alt meer vi os fremmede blive.
 Men naar vi ved Bægeret sidde tilsammen,
 Da Flammen
 Igien vore Hierter opfylder.
 Da hylde
 Gamle Fortrolighed Glæden paa ny.
 Modige Brødre! Sorgerne flye.

Berten.

Duer ikke!
 Naar vi drikke,
 Hader jeg Veemodigheden,
 Smægten og Koldblodigheden.
 Graad i Biin? O, Uforstand!
 Heller spæde den med Vand!

Chor lystig.

Bert! en Flaske Biin paa ny.

Evoe Bacchus! siunger i Sky!

Berten.

Bravo! Der var ingen Anger;

Det var i den rette Genre.

Alle med Berten.

Bert! en Flaske Biin paa ny.

Evoe Bacchus! siunger i Sky!

Første Giest.

Men hvad er det, den Bert sidder der og snakker, mens vi synge? Maae vi ikke have Ro til vor egen Drikkeviser?

Berten.

Med Fornøielse, I gode Herrer! Gid I vilde skraale, saa man kunde høre eder i den anden Ende af Gaden. Men det skræker mig i Hjertet, at min gode Biin skal have den skadelige Indflydelse paa Helbreden, at I blive ganske forstemte, kleinmodige, nynne, som I sang til Viig, med Dissonanter, Oplosninger, Pianoforte, og vor Herre veed, hvad det hedder; og undertiden saa sagte, at man troer at høre en Mundharpe. Naar man drikker, mine Herrer! saa maa man være lystige og enige; det vil sige, man maa skraale Alt i een Tone, ingen bedrøvelige Betragtninger gjøre, ikke bruge Binen som et Campher- eller Chinapulver til at fordrive Forkølelse eller standse Koldfeber med. Det kan jeg altsammen takke den Poet, denne Jonas for. Han duer ikke meer til at digte mine Drikkeviser. Giver jeg derfor den Knekt Kost og Logis, for at han skal digte Viigpsalmer for mine Giester?

Jonas kommer.

Hvad er der? Hvad er det for Olhuusnak? Hvad har I mod min Vise? er den over jeres Horizont?

Berten.

Jeg vil have Golskin, Herr Jonas! ikke Maanstin. Pimper jeg ikke saa godt, som J? Er min Næse ikke viollettere, end jeres? Tracterer jeg ikke mine Giester tidt for Intet, naar jeg har en Ruus? Men derfor drikker jeg ikke Forstanden bort og bliver nedslaaet, klynker ikke over forsvundne Glæder. Der er, Gud fordømme mig! slet ingen forsvundne Glæder til. Det er lutter Snak. Naar man er glad, saa er man glad; det er i Præsens.

Jonas.

Taalmodighed, Vinze! Jeg skal snart gjøre jer en Vise, som den: „Da Sanct Peter vandred om, han til en Viintapper kom“, eller som: „D, maatte vi om tyve Aar og flere“.

Berten.

Ja, det lader J nok være. Det var i Danmark's lykkelige Tider, da man skrev saadanne Viser. Men da drak man ogsaa bedre.

Jonas.

Kan J klage over min Driften?

Berten.

Naar J drikker, skal J ogsaa flukke, risle lystig, som et Kildevæld, og ikke dampe døsig og taaget, som en Mose.

Jonas.

Nei, hør! den Karl har min Tro god Phantasie. Skade, det er saadan en Klodrian, der ikke har lært Noget; og dog vil han give sit Ord med i Lauget, naar studeerte Folk tale sammen.

Berten.

Jeg er dog kommen ligesaa dybt i Kruset, som J, uden Latin. Rækker ham et Glas Viin.

Jonas.

Nu, saa lad os da drikke Forliig!

De klike og drikke.

Berten til Giesterne.

Bryder eder ikke om vor Pasfiar, mine Herrer! Havde jeg ikke den naragtige Karl, kunde jeg ikke leve. Jeg betragter ham som min Søn, som mit adopteerte Barn. Jeg har lyst ham i Kuld og Kion; men det er en vanartig Dreng, han gjør sin gamle Fader megen Hiertesorg.

Jonas.

Ja vist! Taarerne staae ham altid i Dinene, naar han taler om mig, som paa en Hund, der har faaet for meget raat Kiød. Men hør nu, Vinke! Get Spøg, et Andet Alvor! I har jo havt Sorg, I skulde bære sort Flor om Hatten eller om Albuen: jeres Familievaaben, jeres Stamherre er jo blæst ned af Huset i Nat, og har bruffet sin Hals.

Berten.

Det gjør mig dog ondt; det kan jeg sige eder. Min Fader gjorde sin Lykke paa de lange Reiser til Ostindien og Guinea, og satte sig siden her ned som Giestgiver. Til Grindring om sine Eventyr lod han den store Drang-utang male paa sit Skilt med Underskrift: I Bildmanden. Og den skræmmede dog ikke Aberne fra Huset; thi han havde god Næring, og jeg har havt ligesaa efter ham.

Jonas.

Men nu er Loffefuglen eller Klokkesaaret borte; Madiken, som skulde faae Fisken til at bide paa, er gaaet af Krogen.

Berten.

Jeg tænker, Folk her i Byen kiende mig nu saa godt, at jeg intet Skilt meer behøver.

Jonas.

Men de Fremmede, som reise her igiennem? En Kjøbmand kan ikke undvære sit Firma.

Berten.

Nu ja, saa kan jo den fattige Maler derovre male mig et igjen; saa faaer den Stymper dog en Styver at fortiene.

Jonas.

Hvad siger J, hvis han alt havde malet jer et nyt Skilt, meget bedre end det forrige?

Berten.

En Drang-Utang?

Jonas.

Ja vist, en stor Ubekat, eller Bavian, der gaaer paa Bagbenene, og ligner et virkeligt Menneske, med raget Skiæg, Klæder paa, og fornemme Lader.

Berten.

Men min forrige var nøgen og lodden, med en Brygl i Haanden.

Jonas.

Det skifter sig ikke meer. Ubekattene have nu ogsaa faaet Cultur, og see mere paa Artighed og Levemaade, end andre fornuftige Folk.

Berten.

Vil J nu have mig til at giette Gaader igjen? Det gider jeg sgu ikke. Det er det for hedt til. Hvad vil J sige med jeres Bavian?

Jonas.

Siig mig først: hvad holder J Baron Silberblume for at være?

Berten.

Jeg holder ham for en Esel, der har narret mig med et Drehooved Rødviin, jeg maatte forskrive ham fra Bordeaux,

og som han ikke vilde have, da det kom, hvorfor det blev liggende og blev fordærvet, saa jeg arme Mand tilsidst med stort Tab maatte sælge det som Biineddike.

Jonas.

Vil I hevne jer paa ham?

Berten.

Ja, med Fornøielse, hvis jeg bare kunde; men det er en forslagen Skielm, som tager sig vel i Agt, en Gnier af første Skuffe, en Armadil, som min salig Fader sagde, bedækket med Skæl fra Snuden til Haletippen.

Jonas.

Siig ikke det! Silberblume har ogsaa sit ømfindtlige Sted, ligesom Rhinoceros, Crocodillen, Achilles og den hornede Siegfried. Han er forfængelig, og vilde tage det forbandet ilde op, hvis han skulde gjøre Tjeneste paa sin gamle Alder og staae Skildvagt for en nedblæst Abekat.

Første Giest.

Hvad mener De, kære Jonas? Siig os, hvad har De for?

Anden Giest.

Sikkert en god Spøg!

Jonas.

Kort og godt, det er gaaet den stakkels Victor med Baronnen, ligesom vor Bert; kun at den fattige Maler ikke saa godt kan taale Skaden — desuden er det muligt, at Baronnen dengang var uskyldig med Linke, og at det virkelig var et Dørehoved Biineddike, du vilde prække ham paa.

Berten.

Hør, kom mig ikke med saadan Snak; saa bliver jeg saa Gud alvorlig vred.

Jonas.

Men det kommer nu ikke her ved. Nok, Silberblume

har bestilt sit Portrait hos Victor for 200 Rdlr.; men da det er færdigt, fortryder det ham. Accorden er, at han kun skal betale, naar han selv finder, det ligner; han siger altsaa, det ligner ikke, og vil ikke betale. Denne Lumpenhed sætter den stakkels Maler i største Anibe; paa disse 200 Rdlr. beroer hans Bryllup og Svigerfaderens Samtykke. Billedet er ypperlig malet, og ligner den gamle Synder frappant; men hvad hjælper det, naar han negter det? og hvordan presse Tilstaaelsen ud af ham, uden ved en Prostitution?

Første Giest.

Ha, nu gaaer der mig et Lys op!

En anden Giest.

Fortræffeligt!

Berten.

J vil altsaa —

Jonas.

Victor har laant mig Portraitet. Siden Silberblume paaftaaer, at det ikke ligner ham, kan han jo Intet have imod, at vi finde, det ligner en Ubekat, en Drang-Utang, som det desuden virkelig ogsaa gjør. Vi hænge altsaa Portraitet op uden for Bertshuset i Stedet for det nedblæste Skilt, og nedenunder skrive vi: „J Bildmanden“, ligesom paa det andet.

Giesterne.

Ypperligt!

Berten.

J er en Fandens Karl, Jonas! Hvad det Menneske kan hitte paa! Mig synes alt, mit Dre hoved Biineddike bliver til sød Malaga ved denne Tanke. Men troer J, det gaaer an? Vil han ikke gjøre Optøier, flage over at vi

have prostitueret ham? Har J Vidner paa, at han har protesteret mod Liigheden?

Jonas rækker ham Papiret.

Jeg har hans egen Haand derfor. Der kan J læse. Med sit Navns Underskrift erklærer han, at Billedet slet ikke ligner, og giver Maleren Tilladelse at gøre dermed, hvad han vil.

Berten.

Ja, saa skal han saa Gud ogsaa hænges in effigie, inden Sol gaaer ned.

Medens Berten og Giesterne læser i Beviset, henter Jonas det nedblæste Skilt, og Silberblumes Billede.

Jonas.

See, her ere begge Portraiterne. Maae De nu ikke tilstaae, at der er en overordentlig stor Familieliighed?

Første Giest.

Bare han ikke taber Forstanden derover!

Jonas.

Hvordan skulde en Ubekat tabe Forstanden?

Berten trækker det gamle Skilt ud af Stangen, og stikker den i Hagen paa det ny.

Første Giest.

Men ved denne høitidelige Leilighed, Jonas! maa De holde os en lille Inaugural-Tale, og det paa Vers, at Alting kan skee under gode Auspicier. Rækker ham et Glas Wiin.

Jonas drikker.

Belan da! Saa hører andægtige til, og svinger i Chor, naar jeg giver eder et Bink. Han tager det gamle Skilt i Haanden, og siger:

Du gamle Dyr, som lang Tid hang,
Naar Stangen peb, og Skiltet sang,
Sorthaarede Drang-Utang,

I heden Sol, kold Blæst og Regn,
 Ved Nat, ved Dag fiendt i vor Egn;
 Som loffed Bonden til dit Skjul,
 At faae sin Dram og tieret Hiul;
 Og Borger, Herre, fornem Frue
 Til Kaffe, Viin i bedre Stue!
 Du nok har tient, gaa i din Grav,
 Din Fætter løser dig nu af.

Chor

i langsomme, hoitidelige Toner.

Du nok har tient, gaa i din Grav,
 Din Fætter løser dig nu af.

Jonas tager det ny Skilt.

Nu, Herr Baron! i Veir og Wind
 Svai lystig om, lof Giester ind.
 De ynder just ei Giestfrihed,
 Er Noget, som vi alle veed;
 Men vink kun Gammel, vink kun Ung!
 Her gaaer det ei af Deres Pung.
 Den har ei mindste Skilling savnet;
 De faaer kun Rosen, bær kun Navnet.
 Og nu afsted i Procession
 Med Husets høie Skytspatron!

Chor som før.

Og nu afsted i Procession
 Med Husets høie Skytspatron!
 Jonas gaaer ud med Skiltet, de følge ham.

Tredie Handling.

H a n g e.

Luise

alene, under et stort Balnøddetræ.

Gulde Ro! du mig forlader,

Sorgen trykker Modet ned.

Taber jeg en elsket Fader

Bed min Victors Kiærlighed?

Bolig fra min Barndoms Dage!

Skal jeg stedse dig forsage,

Eller den i Ungdoms Aar,

Alf — for hvem mit Hierte slaaer?

Nei, jeg min Fader skal røre;

Han har mig kjær,

Fra jeg var lille, var jeg ham nær.

Han vil mit Dnske bønhøre.

Kiæledægge jeg var paa hans Kne

Under det gamle Balnøddetræ.

Hellige Træ! der staaer du endnu.

Hielp mig da nu!

Hielp mig, du Alf i de skyggende Grene!

Fædrenes Hjerter ei sig forstene;
 Smelte vil jeg hans Bryst.
 Datterlig Omhed skal sig forene
 Saligt med Rærligheds Lyst.

Middelboe kommer.

Nu, Mamsel? hvad staaer hun der og sukker over?
 Nu er hun jo lykkelig.

Luisse.

Endnu ikke, fiære Fader! men jeg haaber at blive det.
 Middelboe.

Ja vist! Naar nu den fordrufne Poet med nogle Uglspilstreger har tvunget Baronnen til at købe det mislykkede Portrait, og gjort os til en Fabel over hele Byen, saa er jo Contracten opfyldt, og saa kan I gifte jer. Men hvem der ikke kommer til Bryllup, hvem der aldrig sætter sin Fod inden for eders Døre, det veed jeg nok. Medgift skal du faae, udstyret skal du blive; jeg har sørget som en Fader for dig hidtil, og du skal ikke gaae tomhændet ud af mit Huus. Jeg skal dele  rligt med dig, du skal ikke komme til at lide N d, saa længe jeg lever, og naar jeg er død, kan du tage den Smule, der er, du er jo mit eneste Barn. Men det vil kun lidt forslaae, naar ikke Bindslibelighed, Dygtighed og Orden komme til; og det vil vel ikke vare længe, før Maleren g r sin Ben Poeten Selskab, svirer paa Bertshuus, og lader sin stakkels Luisse sidde. Saa besøger du mig vel engang imellem, naar jeg ogsaa sidder alene under dette gamle Træ, ryger min Pibe, og fornøier mig — over mit store Meerflums Pibehoved, det Eneste, jeg har tilbage at more mig med.

Luisse.

O, fiære Fader! ved dette gamle hellige Træ, hvor du først lærte at kiende min salig Moder, hvor hun sad

og ammede mig lille Glut, og siden lærte mig at stave, sye og strikke, hvor jeg saamangen Morgen og Aften kysfede din Haand, og sagde dig god Morgen og god Nat, hvor vi i de hede Dage hver Sommer nød vort lille Maaltid sammen — besværges jeg dig: overvind det Nag, du bærer til den stakkels Victor, og lad den fæle, ugrundede Mistanke om hans Uduelighed fare.

Middelboe mildere.

Jeg har ingen slette Tanker om Victor, som Menneſke betragtet. Det er en fiøn Knøs; og det er jo det, Pigerne see meest efter. Det er ogsaa en god Karl i Grunden; men han driver en brødløs Kunst, som han ikke engang er vogen, og det ærgres mig.

Luiſe.

Han forſtaaer ſin Kunst, og den er ikke brødløs. I vore Tider, fiære Fader! kan en duelig Maler maaskee bedre fortjene ſit Brød, end mangen en Kiøbmand, hvoraf der er alt for mange, og hvoraf de fleſte spille Bankerot.

Middelboe.

Men det gjør Capitain Wellmann ikke. Han ſidder varmt inden Døre. Ham ſkulde du taget, ſaa havde du været vel forſynet.

Luiſe.

Og ved Gud, fiære Fader! du har ſelv aldrig ret funnet lide ham, eller befundet dig vel i hans Selskab. En forfængelig Pebersvend, pengestolt, titelstolt og vranten — var det Noget for dig, du raſke Meſter med det muntre Blod, med Kraft i alle Sener, der har bygget ſaa mange af Byens Huſe, hængt din Blomſterfrands i Sparværket, holdt en Tale derover ſom Meſtersvend, druffet dit Glas ud og kaſtet det over Hovedet, paa den tilkommende Slægts Velgaaende?

Middelboe affides.

Den Fandens Løs! nu begynder hun at spille de Trumpher ud, som hun veed jeg ikke kan stifke.

Luiſe.

Kan du huſte, da du vilde prøve Styrke med Capitainen ved Forpagterens Bryllup ſidſt, og trække Krog med ham? Han blev ſaa vred ſom en Lydſter og ſaa rød ſom en Krebs, fordi du trak ham over Bordet.

Middelboe.

Ja, hvad bildte den Kræmmer ſig ogsaa ind at kunne hamle op mod en Tømmermand?

Luiſe.

Victor havde du ikke truffet over Bordet.

Middelboe.

Det ſkal du ikke ſige. At færdes med en Penſel, styrker ikke Kræfterne ſtort meer, end at bruge en Skræddernaal.

Luiſe.

O, kære Fader! den hele Uenighed kommer af en Misforſtaaelse. Du ſkal blive overbeviiſt om, at Victor er en god Maler. Det er en ſtor Feil af ham, at han er bleven ſaalænge her i denne lille Kiøbſted, og har ſat ſit Lys under en Skieppe.

Middelboe.

Hvem Dævlén forbyder ham, at ſætte det i en Lyſeſtage? Hvorfor bliver han her? hvad vil han her?

Luiſe.

See mig vilde han, elſke mig og vinde mit Hierte.

Middelboe.

Og du vil endelig have ham til Mand? Det kan du jo! Naar Billedet bliver betalt, har du mit Samtykke.

Luiſe.

Nei, ikke paa den Maade. Jeg vil ikke opgive min Fader, for at vinde min Elſker.

Middelboe.

Nu vil du vel bilde mig ind, at en Pige giver Slip paa ſin Elſker, for at tiene ſin Fader?

Luiſe.

Det er dog min Henſigt, hvis du ikke ynder og agter ham. Jeg vil ikke have en Mand, ſom min Fader forſmaaer. Der har du min Haand derpaa. Bliver det ikke almindelig erkiendt, at Victor er en duelig Kunſtner, ſaa ſlaer jeg op med ham.

Middelboe.

Og det ſiger du ſaa raſt?

Luiſe.

Ja, juſt raſt; jeg er en raſt Haandværksmands Datter.

Middelboe.

Falſke Pige! kommer atter
Med dit Smigreri du her?

Luiſe.

Fader! ei forſkyd en Datter,
Som har dig til Døden nær.

Middelboe.

Bliv da rolig her i Hiemmet!
Gi din Fader dig forſkød;
For at følge kun en Fremmed,
Styrter du dig ſelv i Nød.

Luiſe.

Qvinden maa ſit Hiem forlade.
For at følge tro ſin Mand.

Middelboe.

Ricerefter gjør Haabet glade,
Ægtestand er Kummerstand.

Luiſe.

Giorde dig min Moder Kummer,
Naar hun ſmiilte ved dit Bord?

Middelboe.

Nei! forſt, da i Dødens Slummer
Hun forsvandt i ſorten Jord.

Luiſe.

Hvorfor ſkulde da Luiſe
Ikke være Victorſ Troſt?
Maa hun ikke ogsaa viſe,
At hun har et ærligt Bryſt?

Middelboe.

Stakkels Fædre! troer ei Freden,
Ederſ Døttre fra jer gaae;
Snart de flyve bort fra Reden,
Naar de Duun paa Bingen faae.

Luiſe.

Troſkab flygter ei fra Reden,
Den vil ei fra Hiemmet gaae.
Kan ei ſødt med Ricærligheden
Barnlig Ricærlighed beſtaae?

De gaae ind.

Den mærke Tæde.

To Tienere bringe Baron Silberblumes Marmorbuste, og sætte den
paa et lille Bord.

Første Tiener.

Her kan den godt ſtaa i No, til han ſelv kommer.

Anden Tiener.

Den er jo kommen fra Italien. Hvad er det for en Tingest? skal det være et Mandehoved?

Første Tiener.

Ja, det forstaaer sig. Seer du ikke —

Anden Tiener.

Hvem kan see i dette Tusmørke?

Første Tiener.

Saa meget kan du dog see, at det er et Menneſteansigt. Der ſidder jo Næsen oppe mellem begge Dinene, og Munden ſtrag under Næsen, og Hagen ſkraas under Munden.

Anden Tiener.

Ja, den gjør ogsaa. Men hvorfor er det ſaa hvidt altsammen? Jeg troer, den er af Fedtſteen eller Meerſtum.

Første Tiener.

Jo, nu ſkal du nok see, at man gjør ſaa ſtore Meerſtums Hoveder. Det er af Marmor. Den Gamle har ødt 2000 Specier paa det Lapperi.

Anden Tiener.

Han gaaer i Barndom, det gamle Halehoved. De ſaa mange Penge paa det Fias! Og ſaa kniber han igjen paa Tienestefolkeneſ Løn, og andre Fornødenheder. Hu, det ſeer grueligt ud, ſom en Dødning! Dinene ere brustne i Hovedet paa ham. Han har ingen Dienſtene.

Første Tiener.

Kiender du ham da ikke?

Anden Tiener.

Hvor ſkulde jeg kiende ham?

Første Tiener.

Det er jo vor Herre.

Anden Tiener folder Hænderne.

Herre Gud! er det vor Herre? saadan som de forestille sig ham ude i de catholske Lande?

Første Tiener.

Flynder! det er vor Husbond, siger jeg dig; Baron Silberblume.

Anden Tiener.

Da ligner det ham sgu slet ikke, det kan jeg sige dig. Man kan ogsaa gøre et Skarn Uret, og man maa nu sige, hvad man vil, om den gamle Peer Mittengryn, saa er han dog kionnere, end dette kalkede Fiæs.

Første Tiener.

Ja, det er jo ogsaa kun af Marmor; men naar det kommer Farve paa Kinderne, naar det faaer sværtede Dienbryne, Stene i Dinene og Klud om Halsen, saa kommer det sig nok. Gaa nu og giv Ole Brevet, at han kan sive Baronen det.

Anden Tiener.

Bare den dumme Diævel ikke taber det paa Veien. Han pleier jo altid at løbe med Liimstangen.

Første Tiener.

Gid han vilde! Naar han engang ret begif en dum Streg, saa kunde han dog komme af den Gamles Kridthuus, og en Anden faae et Ord med at sige.

De gaae.

Ole

Kommer listende ind, med en lang Stang.

Hvad snakke de om Kridt? Hvor veed de, at jeg kommer med Stangen? Har J nu atter opstillet Noget der, for at gøre mig bange? De dumme Knegte! — Men grueligt seer det ud, det er vist. Og hvis jeg ikke havde større Courage — Men hi kun! det skal J faae betalt.

J troer at gjøre Ole bange,
 Naar stundom i de mørke Gange
 J stille noget Hæsligt op. —
 Nei, see den kridnehvide Top!
 Den staaer livlig der, min Sandten,
 Som salig Herre Commandanten,
 Der i Comedien blev Giest.
 Men denne her er ei til Hest.

Det er dog selsomt med at frygte;
 Jeg veed, jeg snakker i en Lygte,
 At ingen Vander er paa Jord,
 Og dog er Frygten lige stor.
 Hvad hjælper det, vi er Maskiner,
 Naar Trolden fælt i Mørket griner?
 Men jeg min Herre lystre vil,
 Og modig med min Stok slaae til.

Ei Ole taaler, man ham spotter.
 J veed vel ei, at han slog Potter
 Til Fastelavnen bedst itu?
 Og ligesaa jeg agter nu.

Han slaaer Busten for Panden med sin Stang, saa den falder
 i Stykker.

Nu fik du Andet her at vide.

Undersøger Stumperne.

Ha ha ha ha! den var af Kride.
 Naar kun man bruger sin Forstand,
 Saa skrækker ingen Bussemand.

Han gaaer.

Pladsen uden for Bertshuset.

Baron Silberblumes Portrait hænger som Skilt.

Chor af de forsamlende Mennesker.

Ha ha ha ha! Et herligt Skilt!
 Hos hvem har Berten det bestilt?
 En Abekat blandt Dyrene
 Meeft findes liig et Menneſke.
 En Bavian af første Slags!
 Man kiender ham paa Timen ſtrag.
 Velkommen her! Lyd høit, vor Sang!
 Til Roes for vor Drang-Utang.

Silberblume kommer farende.

Jeg hører her — mig er fortalt —
 Hvad ſeer jeg? Himmel! Jord! Gevalt!
 Uhorſteſte Dumdriftighed!
 Paa Timen ſtrag med Skiltet ned!
 Troer J, jeg har mig foresat
 At hænge her ſom Abekat?
 Men bier kun — i Pokkers Navn!
 Jeg ſkriver ſtrag til Kiøbenhavn,
 Derpaa J viſſe være kan;
 Den hele By blier ſat i Band,
 Og Berten ſelv for Døren hængt,
 Som førſt han havde mig tiltænkt.

Chor.

Ha ha ha ha! Et herligt Skilt!
 Hos hvem har Berten det bestilt?
 En Abekat blandt Dyrene
 Meeft findes liig et Menneſke.

Verten til Silberblume.

Hvad ſynes Herren om min Kat?

Den gamle blæste ned i Nat.
 Til Lykke fandt man strax en ny,
 Som Maleren mig kunde slye.
 Vel sandt, den gjør lidt sure Miner.
 Af Eddiken maaskee den griner,
 Hvortil i Fjor den, ikke fiin,
 Forvandlede mig min røde Viin.

Jonas kommer med Middelboe, Luise og Victor.

Jonas.

Hvilken Larmen, hvilken Stimlen!
 Siig, hvad foregaaer i Brimlen?

Silberblume.

Jeg forstaaer det! Bert og Giesler!
 Alle Drukkenboltes Mester,
 Du forbistrede Poet!

Strax bekiend, hvad der er skeet.

Griber ham i Skolekraven.

Jonas.

Jeg staaer ikke her for Skienten.
 Glem Anstændigheden ei!

Silberblume.

Strax tilstaa paa Pinebænken:
 Stial du ei mit Contrafei?

Jonas.

Contrafei? Det Contrafei,
 Veed De nok, Dem ligner ei.

Silberblume.

Ligner det Portrait, for Fanden!
 Da en Abe? svar mig! hvad?

Chor.

Som een Draabe Vand den anden,
 Som eet Blad et andet Blad.

Silberblume.

Jeg forstaaer halvqvædet Vise,

Sagte.

Maa i sure Gbler bide,

Kedde min Honneur i Tide.

Hoit og venlig.

Bil Herr Victor, Jonas spise

Hos mig paa Torsdag, saa skeer mig en Gre.

Jeg Dem venter begge to;

Dgsaa Dem, Herr Middelboe!

Berten er saa god at være

Skaffer ved vor lille Fest,

Dg han kommer selv som Giest.

De Indbudne.

Megen Gre, megen Gre!

Silberblume til Victor.

Billedet deroppe, Kiære!

Tag kun ned. Jeg det betaler

Med to hundred Rigsbankdaler.

Jonas.

Billedet? Nei, Herr Baron,

Kunstens ædle Skytspatron!

Billedet har Bifald fundet,

Det sit Publicum har vundet,

Det er steget i sin Priis.

Chor.

Billedet har Bifald fundet,

Det sit Publicum har vundet,

Det er steget i sin Priis.

Silberblume affides.

Uk, nu blier mit Blod til Jis,

Mine Lemmer sig forstene.

Jonas.

Fire hundred til det ene
 De høimodig lægge vil.
 Da Dem Skiltet hører til;
 Flux det synker fra sin Hængsel
 I en Fart til Jorden brat.

Silberblume.

Uf! jeg har en stor Forlængsel
 Efter denne fieldne Skat.

Chor.

Uf! han har en stor Forlængsel
 Efter denne Ubekat.

Han tager Pengene af en Brevtaske, og giver dem til Jonas, som atter rækker Victor dem; men denne vægrer sig ved at tage derimod.

De kommer forstyrret.

Herre! der et Brev er kommen —
 Men nu maa jeg dog fortælle —
 Nok, jeg har det her i Lommen —
 Nei, den Galsskab maa jeg melde!
 Her er Brevet, sendt fra Manden,
 Sam i Rom, jeg veed ei hvilken;
 Men saa kom de med den Anden,
 Med det skaldede Skabilken.
 Brevet er paa Romersk skrevet —
 Men saa holdt jeg gode Miner —
 Seer De, Herre! der er Brevet —
 Tænkte, vi er kun Maskiner.
 Sagtens De det dyrt betaler —
 Kom igien med Narrenykker! —
 Fire tusind Speciedaler —
 Og saa slog jeg det i Stykker.

Chor.

Hvilket Virvar! Hvo vel finder
Traaden i den Labyrinth?

Ole.

Det er altid mig til Hinder,
Naar jeg snakker for gesvindt.

Silberblume.

Tal distinct og tydeligt, min Søn! Dette Brev fik du—

Ole.

Fra de forbistrede Spottesugle; men de vogte sig nok
for at komme saadan en anden Gang.

Silberblume.

Hvordan det? Forklar dig, gjør Rede for dig med
Tydelighed og Orden.

Ole.

Accurat som Baronens befalede; som sagt, saa skeet.

Silberblume.

Skulde dette Brev maaskee være fra Canova? Mig
syntes, Drengen taledes om min Buste; men det var saa
forplumret, og jeg var selv saa forvirret, at jeg ikke har
forstaaet det Bitterste. Er Busten kommen, min Søn?
Saae du Billedet, Ole?

Ole.

Ja, vist saae jeg det gamle, vanskabte Skabstykke, over-
smurt men Kridt i Ansigtet. Men Baronens kan troe, at
jeg efter høie Ordre gav det en Kindhest, saa det aldrig
gjør skikkelige Folk bange meer.

Silberblume.

Himmel — min Buste!

Ole.

Nei, jeg taler om Hueblokken, som de Allerhelvedes Anegte
igien havde stillet op i Laden, for at skræmme Livet af mig.

Silberblume.

Hvem spørger om Hueblokken? Noget om Busten vil jeg vide.

De.

Ja, det er det Samme. Den følger formodentlig i Brevet. Men Baronen tager dog ikke unaadigt op, at jeg har slaaet hans Skabilkenhoved i Stykker?

Silberblume.

Nei, det siger Jngenting. Det stod fra den Tid, jeg brugte Parysk; nu bærer jeg mine egne Haar, og bryder mig ikke meer om det gamle Stavær.

De.

Saa er da den Skade glemt?

Silberblume.

Dg tilgivet. Læser uden paa Brevet: All' illustrissimo Signore. — Bare jeg kunde forstaae dette Brev! Det er Italiensk, altsaa har vist Eagen sin Rigtighed. Man glemmer saa let et Sprog igien, naar man ikke øver sig; og nu er jeg desuden saa forstumlet i mit Hoved. Gid der var Gen, som kunde hielpe mig!

Jonas.

Er det et italiensk Brev, Herr Baron! som De ikke kan komme ud af, saa skal jeg strax oversætte Dem det. De veed, jeg gaaer Dem gierne til Haande.

Silberblume sagte.

Ud af det kan jeg nok komme, gid jeg bare kunde komme ind i det. Goit. Ja, vil De oversætte mig det høit og flydende paa godt Dansk, saa skal De have Tak. Ikke for min Skyld, thi jeg forstaaer prægtig Italiensk; men for at disse gode tilstedeværende Folk kan høre, hvor høit en Landsmand med Smag og Indsigter bliver agtet af

Fremmede i Udlandet; saa at de kunne lære at skionne paa deres Eget, og ikke foragte, hvad der er Hiemmegiort.

Jonas,

som har aabnet Brevet, og læst deri.

Brevet er fra den rige Banquier Torlonia i Rom.

Silberblume.

Uf, min Hiertensven, Marquis Torlonia.

Jonas.

Han sender Dem Deres Buste med et Par egenhændige Linier fra Canova.

Silberblume.

O, lad os høre dem! lad os høre dem!

Jonas læser:

„Herr Baron! hermed har jeg den Ære at sende Dem Deres Buste; men Pengene ønsker jeg ikke derfor.“

Silberblume.

O, den Hædersmand! han sender mig Pengene tilbage. Ja, det er en Kunstner, ligesaa udmærket fra Characterens og Hiertets, som fra Geniets Side. Det er almindelig bekiendt.

Jonas læser videre:

„Tilfældigviis lærte jeg for tre Aar siden i Rom at kiende en ung fattig Landsmand af Dem, Maleren Baldemar Frederik Victor, et fortræffeligt Menneſke med ypperlige Anlæg.“

Luiſe.

Himmel, min Ven!

Victor.

Luiſe!

Jonas.

„Jeg har hørt af reisende Danſte, at den vakre unge Mand kun ſkal ſlaae ſig maadeligt igiennem; da der nu

Intet er rimeligere, end at rige Folks Penge blive i Landet for at understøtte værdige Landsmænd, saa beder jeg Dem, fiære Herr Baron! at sende min unge Ven Victor disse 2000 Scudi, til Understøttelse paa hans Bane i Fremtiden, og til Grindring om hans gamle Ven

Canova."

Alle.

O, herligt! ypperligt!

Silberblume affides.

Jeg gaaer i Jorden af Sorg.

Victor.

Jeg er saa lykkelig, at jeg ikke veed at finde Ord til min Glæde. O, min Luise! denne betydelige Sum sætter os i Velstand. Men disse 400 overcomplette Rigsdaler for Portraitet kunne vi ikke modtage.

Silberblume.

Nu, saa giv mig da i det mindste dem tilbage!

Jonas.

Ikke saa Gud en Skilling skal han have. Seer De, Herr Baron? Portraitet hænger deroppe endnu. De veed Betingelsen. Vil ikke Brudeparret have Pengene, saa skal de uddeles til de Fattige i Sognet. Men de skal ikke spises op, det paastaar jeg; der skal købes Vin derfor, god gammel kraftig Rhinsviin, som den i Kielderen paa Rosenborg, til Syge, Svage og Sengeliggende. De skulle drikke Brudeparrets Ekaal, og blive sunde og friske igjen.

Silberblume,

som har staaet i dybe Tanker.

Lad dem kun triumphere, hovere og jubilere, saa meget som de ville! Jeg har dog Busten. Det er Canovas Arbeide; og dersom han — hvad vel kunde skee, thi han har en svagelig Helbred — døde i Dag eller i Morgen, saa skulde jeg nok vide at faae mine Penge ud deraf igjen. Han har

taget mig af med bart Bryst og rundt Haar; jeg kan udgive Busten for at være en gammel romersk Imperator eller Consul, saa kiøbe Liebhaberne den strax.

Baronens to Tienere komme.

Første Tiener.

Af, Herr Baron! vi nødes til at bringe Dem en bedrøvelig Efterretning.

Silberblume.

Hvad for Noget?

Første Tiener peger paa Ole.

Der staaer Forbryderen; han har slaaet Busten for Panden, som det kunde været en Stud, eller en Fastelavnshjdepotte. Den er gaaet i to Stykker.

Jonas.

O, saa kan den jo flinkes igjen!

Silberblume.

Nu staaer jeg som Lear paa Heden, og er nær ved at gaae fra min Forstand.

Jonas.

Saa maa vel Ole være Hofnarren her.

Silberblume.

Barbar! du Busten sønder slog?

Det vil min Helsen knække.

Ole.

Jeg den for et Skabilken tog,

Som skulde mig forstrække.

Silberblume.

Og der — der hænger mit Portrait

Som Ubekat og griner.

Ole.

Af, trøst sig, Husbond! mindes ret:

Vi Menneſter er kun Maskiner.

Silberblume fortvivlet.
 Jeg søger Gensomhedens No,
 Vil Berden Ryggen vise.

Gaaer.

Giesterne synge efter ham:
 Glem ei, at vi paa Torsdag jo
 Skal hos Baronens spise!

Silberblume

kommer tilbage, og siger til Berten:

Glem heller ikke at tage Skiltet ned!

Berten.

Frygt ikke, Herr Baron! Jeg hænger maaskee slet intet op igien. Jeg er bied af at være Bert; jeg staaer mig godt nok til herefterdags selv at være Giest og lade mig opvarte. Det er meget muligt, at naar De om nogle Aar kommer til Roeskilde, og spørger om Bertshuset „I Bildmanden“, er der ikke en Moders Siæl, der kan sige Dem, hvor det var.

Silberblume gaaer.

Chor.

Saadan nu til fælles Glæde
 Altting gif retfærdigt til.
 Lad den gamle Synder græde!
 Snart hans Guld ham trøste vil.
 Victor ikke skal forlise
 Sin Luise.

Victor omfavner hende.

Min Luise!

Begge.

Elste Victor! — Min Luise! —
 Indigt finner Glædens Sol
 Paa vor unge Martsviol.

Jonas.

Han skal gode Tavler male,
Som hans Landsmænd skal betale,
Understøttes bør hans Flid.

Victor og Luise.

Endt er nu vor Kummerstid.

Berten.

Jeg vil deres Bryllup holde.

Middelboe.

Jeg vil bygge dem et Huus.

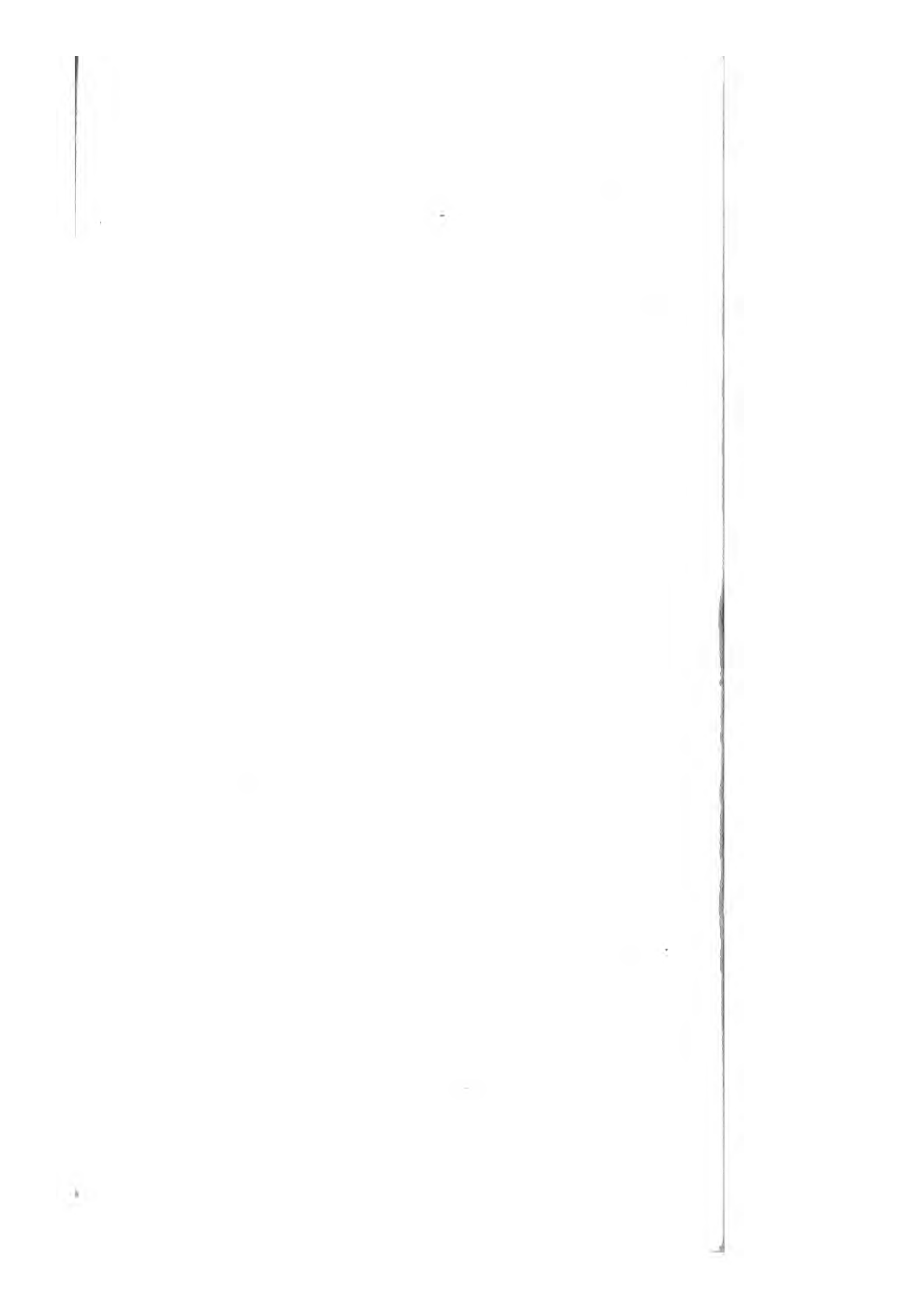
Jonas.

Jeg vil drikke mig en Ruus,
Til Triumph mod alle Trolde.

Chor.

Kunsten sin Belønning fandt,
Riærligheden Seier vandt!

ANMÆRKNINGER.

Side 1: Syngespillet **Tordenskiold** er, i Følge Oehls Erindringer, IV, 1851, Side 5, forfattet i Aaret 1820, og udkom første Gang trykt (A) i Juni 1821, med følgende Dedication: Til Høstgildets og Peters Bryllups Digter, **Thomas Thaarup**, helliger Benskab og Høiagtelse dette fædrelandske Syngespil. Anden Gang (B) udgav Digteren Stykket i Digterværker, X, 1840, og tredie Gang (C) i Digterværker, VIII, 1845. I Bladet Dagen, No. 96 for samme Aar, fortaltes, at Weyse arbeidede paa at componere Musik til Tordenskiold.

Oehls Erindr., IV, Side 5-6:

Tordenskiold blev antaget og betalt mig, men ikke opført. Det hed sig, „at dette Stykke ikke maatte opføres, fordi Kong Frederik den Fjerde optraadte deri“. Tillabelsen til at indbringe danske Konger paa Scenen gif ikke videre end til Souveraineteten. Christian den Fjerde kunde altsaa optræde, men Frederik den Fjerde ikke. Desuden sang han i Stykket. Intet havde været mig lettere end at udslette denne Sang; ja, med ringe Møie havde jeg ogsaa kunnet omarbejde Stykket saaledes, at Kongen ikke var optraadt, men derved havde Scenen med Tordenskiold dog tabt i dramatisk Virkning. Desuden vidste jeg, at det var ikke derfor, Stykket blev forkastet, og da nu min Ven Collin som Theaterdirecteur gjorde allerhøieste Vedkommende opmærksom paa, at Stykket var antaget, og at det ikke gif an at unddrage mig min Indtægt, saa fik jeg 400 Rbd., og glad blev jeg, som gierne vilde være fri for alle de Chicaner, jeg var udsat for, naar mine Stykker spillebes, men ikke kunde undvære Pengene. Desuden vidste jeg, at det ikke egenlig var af de an-

givne Grunde, at Stykket blev forkastet; men Rahbek betroede mig, at det hang saaledes sammen: Jeg havde forelæst Stykket hos Schimmelmans i et stort Selskab, hvor baade Hofdamer og Hofherrer vare Tilhørere, og de havde ikke kunnet lide Scenerne med Matrosen, som taler om Tordenskiolds Extraction, om den fornemme Frues Kudst, Jeppe Liærebotte &c. „Harde du endda givet dem Navne“, sagde Rahbek, „som *Species*, saa havde de maaskee ladet det gaae, men nu nævnes den fornuftige og ufornuftige Hofmand som *Genus*, og det kunde man ikke lide.“ Stykket blev altsaa ikke spillet, og venter endnu paa en god Componist, for maaskee at behage i en Tid, hvor slige Indvendinger ikke længer gøres.

Man læste Stykket med Fornoielse; jeg havde dediceret det til Thaarup, og havde den Glæde aldeles at vinde denne æble Digtergubbe, som en Tid lang havde staaet sig til mit Modparti.

Bemærkninger til Syngespillet Tordenskiold:

Side 7, Linie 2-4, 17-19, og 26-28: Min Fader og min Moder de boede under D, osv.] Disse tre Stropher ere frit oversatte Fragmenter af en svensk Folkevise, der under Navn af Den Bortsålda findes i Geijers og Afzelius' Svenska folkvisor, I, Side 73, Stockholm 1814.

- 9, — 13-30: Altting vil lykkes, det er kun Mafke; osv.] Digteren har i denne Sang lagt den skaanske Degn flere Bellmanske Linier i Munden, især hentede fra Fredm. Ep. No. 9.
- 15 og 16: Slotsforvalteren.] At Digteren ved Skildringen af denne episodiske Person har havt sin Fader for Øie, der, som bekjendt, ogsaa var Slotsforvalter paa Frederiksberg, vil Ingen tvivle paa, som har kjendt Faderen.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 2, Linie 1: Personerne.] = B; mangler i A.
- —, — 17: Soldater og] = B; A: Soldater, Mafker og
 - 3, — 3: Berg. Tidselmand.] = B; A: Berg. Herr Tidselmand.
 - —, — 7: Berg.] = B; A: F. Berg (saaledes i alle Overskrifterne over Bergs Repliker i denne Scene)
 - —, — 21: en] = C; A: jer

- Side 6, Linie 20: fattige] = B; A: fattig
 — 8, — 11: Regle] = B; A: Regler
 — 10, — 16: [snart med den igien sig at forene.] = B; A: snart
 at vende fast i den tilbage.
 — 12, — 15: til] = B; A: for
 — 13, — 23: Dig] = B; A: Dp
 — 14, — 2-3: Kiæk er Kiærlighedens Bei; | Haab! du Skionne!
 ffuf os ei.] = B; A:
 D Salighed! at see igien
 Den elskte Mo, den kiære Ven!
 — —, — 19-22: Ja, en hellig Magt forener | Huldt en Veifer
 med sin Mo! | De gaae. | Frederiksberg Hange] = C; A:
 Engel, Du som raader Kiærligheden,
 Staven over os ei bryd!
 Tryk vor Hytte til et Eden,
 Stænk os Livets bedste Fryd.
 Frederiksberghange
 — —, — 29: Grenene den flinger] = B; A: Træets Grene, flinger
 — 15, — 10: Slotsforvalteren kommer.] = B; A: Slotsforvalteren.
 — —, — 21: sig det] = B; A: siget
 — —, — 26: En Arbejder.] = B; A: Arbejder.
 — 16, — 14: Kongen, han] = B; A: Kongen, og han
 — —, — 19: ret] = B; A: vel
 — —, — 23: er vel] = B; A: er saa vel
 — —, — 28-29: flyver aldrig sig træt. | Naar den] = B; A: flyver
 ikke sig træt, | For den
 — —, — 30: ned] = B; A: hen
 — —, — 32, og Side 17, Linie 3: Jægere] = B; A: Jægerne
 — 17, — 25: snare] = B; A: glade
 — 18, — 8: godt] = B; A: vel
 — —, — 12: Stangen] = B; A: Stagen
 — 19, — 6: Seirene] = B; A: Seierne
 — —, — —: Höchstädt] A, B og C: Hochstedt
 — —, — 19: Violinen] = B; A: Jiolinen
 — 20, — 16: dem] = B; A: os
 — —, — 24: Kirkens] = B; A: Eders
 — —, — 29: Det flod ei tomt og ei forfængeligt] = B; A: At
 det flod ikke tomt forfængeligt
 — 21, — 27: Frascati] = B; A: Frescati
 — 22, — 13-14: Mit Tordensfiold, saa let som Luftens Sky; |
 Det sender Lyn paa Lyn, og synker ei.] = B; A: Mit Skjold,
 saa let som Luftens Tordensky, | Der sender Lyn paa Lyn, men
 aldrig synker.
 — 24, — 26: tal!] = B; A: hvem?
 — 26, — 11-12: været baade Synd og Skam, | Ei] = B; A: været
 Synd og Spot, min Konge | Ei

- Side 28, Linie 12: Noahs Arf] = B; A: Noe Arf
 — 29, — 13: Danerkongen] = B; A: Dannerkongen (saaledes
 hvergang dette Ord forekommer i Stykket)
 — 30, — 26: Krig] = C; A: Kamp
 — —, — 28: To hundred] = B; A: Tuhundred
 — —, — 32: forladne] = B; A: det sorte
 — 31, — 28: og have havt] = B; A: og havt
 — 33, — 5: Qvartteermesteren.] = B; A: Qvartteer-
 mester. (Saaledes i alle Overskrifterne over Qvartteer-
 mesters Repliker.)
 — 35, — 30: i hans Metier; skiondt de tale] = B; A: i sin
 Metier; skiondt de taler
 — 37, — 12: melde] = B; A: sige
 — 38, — 10: Saa hurtig] = B; A: Paa eengang
 — 39, — 2-3: Vi roe til Malmøstrand, og hente der | Et] = B;
 A: Vi vove os til Malmøstrand, og hente | Et
 — 42, — 26: fun] = B; A: lidt
 — 44, — 24: Kugle tiener ham til Døn] = B; A: Kugle blier
 hans Kaffelovn
 — 46, — 25: Indtriner] = B; A: Indtrine
 — —, — 26: fanger] = B; A: fange
 — 47, — 12: fast] = C; A: blødt
 — —, — 20: fun skal] = B; A: skal fun
 — 48, — 7: Berg] = B; A: Fader Berg (ligeledes i alle
 de følgende Overskrifter over Bergs Repliker)
 — —, — 13: Misbrug ei] = B; A: Tirt mig ei
 — —, — 26: Alt] = B; A: Nu
 — 49, — 4: Rød fun og Ulykker] = B; A: Ene fun Ulykker
 — 50, — 29: vist] = B; A: mig
 — 51, — 5: Dmspænder] = B; A: Bespænder
 — 52, — 3: mager] = B; A: maver
 — —, — 31-32: saa lad ham gaae Pokker i Bold! Det] = B;
 A: saa beed ham gaae Pokker i Bold; for det
 — 55, — 19: Glæde offerer jeg min Fader.] = B; A: Glæde vil
 jeg offere ham.
 — —, — 30-31: Veninde, | Dg læg] = B; A:
 Veninde —
 Jeg beed, Du blier ei bange for mit Liig —
 Dg læg
 — —, — 31, til Side 56, Linie 2: Bryst. | Saa tager jeg i
 Evigheden med | Den Blomst fra Jorden, som var mig be-
 skieret.] = B; A:
 Bryst,
 For Risten skrues til. Saa vil din Ulla
 Ret slumre sødt, og ikke græmmes meer.
 — 56, — 16: er pyntet.] = B; A: er i Bryllupsklæder,

- Side 58, Linie 12: om Aften] = B; A: hver Aften
- 60, — 22: Staal] = B; A: Malm
- —, — 24: See mig ved min Rummers Maal.] = B; A: Blomsten visne maa til Halm.
- 61, — 10: Matroserne.] = B; A: Matroser.
- —, — 11: krusede] = B; A: rislende
- 63, — 10: Officeren.] = B; A: Officeer.
- —, — 18: sorgløs] = B; A: sørgeløs
- 64, — 22: dit] = B; A: ved
- 65, — 30: han, fiæk og bold.] = B; A: han Farens Vold.
- 67, — 2: i] = B; A: af
- 68, — 11: Med en Bouteille god] = B; A: Med ret en Flaske god
- —, — 21: Med os til Fyrster, Guder at forvandle.] = B; A: Med at forvandles om til Fyrster, Guder;
- 69, — 22-23: Forelskte. Gustav, Ulla | Gaae nær ved os i] = B; A: Forelskte. De er her, | Afsondrede i
- —, — 26-27: besørget, da de kom | Udfilt i tvende Baade.] = C; A: besørget.
- 70, — 12: sit Barn] = B; A: sin Pige
- —, — 14: hans] = B; A: sin
- —, — 31: Skam] = B; A: Spot
- 71, — 12-13: Melodrama. | De gaae.] = B; A: Melodram,
- Udtrykke Karakteren, Følelsen,
Og mildne Overgangen smukt med Toner.
- (De gaae).
- —, — 18: Taare] = B; A: Taarer
- —, — 23: At] = B; A: For
- —, — 24: Hun snart mig kunde slippe, snart mig binde] = C; A: Snart bort at slippe mig, snart mig at binde
- 72, — 6: Musf.] = B; A: (Milde Violonceltoner).
- —, — 18: Længsel] = B; A: Taarer
- —, — 27: Musf.] = B; A: (Alvorlige Fagotter).
- —, — 29: Hvad skal jeg her?] = C; A: Hvad maa jeg nu,
- —, — 30: Den stakkels Ulla deler ingen Glæde] = B; A: Hvad skal den stakkels Ulla her i Glæde
- 73, — 8: Musf.] = B; A: (Muntre Fløiter og Oboer).
- —, — 14: hurtig] = C; A: ogsaa
- —, — 27: Burleske.] = B; A: Burleske med Clarinetter).
- 74, — 13: Basuntoner.] = B; A: (Fantastiske Basuntoner).
- 75, — 7: Lyftige Toner.] = B; A: (Lyftige Violiner).
- 76, — 3: muntre] = B; A: lystige
- —, — 4: og Sørgelige.] = B; A: og Bedrøvelige).
- —, — 6: Skal Faderkærlighed see sig Glæde?] = B; A: Skal Omhve for sit Barn see sig en Ende?

- Side 76, Linie 10: gamle Hjerte] = B; A: Faderhjerte
 — —, — 21: truende.] = B; A: truende med Vækner og stor Trommel.
 — 77, — 5: denne Nat jeg end til] = B; A: denne Midnat
 jeg til
 — —, — 12: Smeltende Toner.] = B; A: (Smeltende Valdhorn).
 — —, — 20: ondt] = B; A: slet
 — —, — 23: nyde] = B; A: føle
 — —, — 27-28: Hvor er hun? Af, hvor længe skal jeg miste |
 Den Kiære, der] = C; A:
 Hvor er min Ulla? Jeg kan ikke miste
 Det Venſkab, der
 — 78, — 1: Harpetoner.] = B; A: (Eagte Harpetoner).
 — 79, — 3: Armestumper omkring Pengeskrinet] = B; A: Arme-
 stumperne i Pengeskrinet
 — —, — 23: Dplive] = B; A: Dpliver
 — 83, — 4-5: Handling. Haven er illumineret. | Brimmel] = B; A:
 Handling. Slottet ligger dunkelt i Baggrunden. Haven er illumineret.
 Springvandet straalere. Brimmel
 — 84, — 6: venligt blandt] = B; A: venligt, som
 — 85, — 18: hans] = B; A: sin
 — —, — 23: digtet til dig] = C; A: digtet Dig
 — —, — 32: Danemarks] = B; A: Dannemarks (saaledes hver-
 gang dette Ord forekommer i Stykket)
 — 86, — 4: fra Hytte] = B; A: til Hytte
 — —, — 26: atter at opbygge] = B; A: atter op at bygge
 — 88, — 24: Hurra for gamle, for frugtbare] = B; A: Hurra
 det gamle, det frugtbare
 — —, — 25: Hurra for elskede] = B; A: Hurra vort elskede
 — —, — 27: Hurra for Kæmper] = B; A: Hurra de Kæmper

Side 91: *Flugten af Klosteret* maa antages forfattet i Aaret 1824 (fire og tredive Aar efter Mozarts *Cosi fan tutte*; see nedenfor, Side 280, Linie 1-2), og udkom i Skuespil af Oehlenschläger i Januar 1827. Stoffet til dette Stykke, der ikke blev udgivet tiere af Digteren, er taget af Øen i Sydhavet, IV, 1825, Side 170-190. Foran Stykket læstes følgende Digt og Forord (Digtet blev optaget i Digterværker, V, 1836):

Til Mozart.

Du, som med dine Toner
 Har alle Hjertes smeltet,
 Snart nyderigt, og snart med Kæmpevælde,
 I Sydens Blomsterzoner,

Ved Østresalt og Bæltet,
 Bag Apenniner og bag Nordens Fielde;
 Hvem ingen Tid kan fælde,
 Hvem ingen Kuld kan skade,
 Men ung igien med hvert et Foraar kommer,
 Som Rosen i sin Sommer,
 Med Paradisets første Purpurblade,
 Hvis bløde Torn kun saare
 Til salig Veemod kan og søde Taare!

Du, hvem jeg stor har funden,
 Som Shakespear, naar han over Julie sukker,
 Og Rafael, naar han Madonna maler;
 Du, som har lært i Lunden,
 Naar Nattergalen kluffer,
 At kun Naturen sødt til Hjertet taler;
 Du Sol, som ene daler
 For mere skien at stige
 Paa Kunstens Himmelbue,
 Og for med Morgenlue
 At glæde mangan Ungersvend og Pige!
 Forund en lille Fugl i Dag den Ære,
 At smykke sig med dine stolte Fjære.

Tidt sukked jeg: Hvi skiller
 Fra ham saa grumt mig Liden?
 Hvi kan jeg dog ei være Mozarts Digter?
 Han endte sine Triller,
 Da jeg var saare liden! —
 Men Haabet ei i Skjaldens Hjerte svigter;
 Hvor trofast Pilen figter,
 Der rammer den. Jeg maaned
 Din Aand igien af Graven,
 Du stod i Digterhaven,
 Jeg sang, hvad i din Harpelyd jeg aned;

Dg, Mozart! efter treti Aar og fire
Min Vise tro forbandt sig med din Lir.

Ei har jeg mig formastet
Mod dine Mesterværker,
Hvor Poesiens Genius dem fulgte;
En Græstørv har jeg kastet
Kun ind for dine Værker,
Hvor alt for plumpe Buur dem Sangen dulgte.
Din Genius jeg fulgte!
Jeg har kun Blomster flyttet,
Kumsteret lidt i Gangen;
Men aldrig rørt ved Sangen.
Hvis jeg den hele Righed ei har nyttet,
Hvis fremmed her du et Par Urter finder —
Det gavned mig, det var ei dig til Ginder.

Dg du, mit Folk, hvis Bisald er min Hæder!
Jeg længe taug, nu atter Strængen klinger;
Din Gunst jeg beiler til paa Mozarts Vinger.

Forord.

Ovenstaaende Digt, ønsker Forfatteren, maatte bringe Læseren til at bedømme dette Syngeespil fra sin rigtige Synspunkt. Det er nemlig blevet til af Kierlighed og Beundring for en Musik af den ubødelige Mozart, der efter alle Smagfuldes og Hiintfølendes Dom hører mellem de bedste af hans modneste Tid. Thi at ville forsmaae denne Musik, fordi Don Juan, Figaro og Tryllefløiten endnu overgaae den i Kraft og Skionhed, det var det Samme, som at falde det reneste Sølv et uædelt Metal, fordi det ikke var Guld. Uheldigviis var denne skionne Musik forbunden med en Text, som næsten aldeles tilintetgjorde dens Virkning. Ikke som om en fortræffelig Musik behøvede et Mesterstykke af Poesie for at virke. De fleste Syngestykker have

ingen stor poetisk Fortieneste, og mange af disse have dog været meget vel skikkede til at give Componisten Ideer, og til at understøtte Forestillingen. Lige meget, at det er en Skizze, naar kun en poetisk Følelse besjæler Forfatteren, saa at han bevæger sig i Poesiens Land, hvilket ikke behøver at være en Fæverden, eller et Kongerige, eller et broget Carneval, men kan være den dunkleste Braa, den snevreste Hauge, naar der kun intet Opklog er af Reminiscentser, naar kun Menneskenatur deri viser sig fra en egen Side, som fortienet Opmærksomhed, og kan vække Tanke og Følelse. Dette var nu aldeles ikke Tilfældet med *Cosi fan tutte*, et af de sædvanlige italienske Dufinstykker, hvis Indhold er et Plaisanterie mellem et Par Elskere og Elskerinder; hvor Elskerne, for at prøve deres Kæresters Troskab, komme forklædte, som vildfremmede Herrer, og hvor Damerne bilde disse Herrer ind, at de ikke gienkiende dem, og paa Skramt forelske sig hver i den andens Kæreste, for at vække deres virkelige Jaloufie, indtil Tingen opklares. Altsaa er der ikke en eneste alvorlig Følelse i hele Stykket; men Mozart, hvis Genius ikke kunde lesle koldt, hvis Hierte og dybe Natur altid trængte til at httre sig i skionne Toner, udtrykte i sin Composition Sorgens og Veemodens ømme Klage, hvad der kun i Stykket var iiskoldt Skramt, og den taabelige Spas hævede han til munter spøgende Gratie. At bringe disse to musicalske Hovedcharacterer i Forbindelse med Poesie, var min Bestræbelse, da jeg digtede dette Syngepil. Men hvilket vanskeligt Foretagende! Thi her var ikke Talen om at omarbeide eller forbedre et allerede skrevet Stykke; men om at digte et ganske nyt til en allerede længst bekiendt Musik af et ganske andet. Det var ikke nye Bærelser, der skulde indrettes i gamle Mure; men nye Mure skulde bygges op til de forrige Bærelser, uden at fordærve de skionne Tapeter, de prægtige Speile og Lysekroner, de herlige Voftbilleder, de malede Gulve. „Det var umuligt,“ vil man sige; „dette Hereri lod sig ikke engang giøre med Poesiens Tryllestav.“ Naaskee! Men i det mindste var Hensigten god, Forsættet modigt, og Sliden umiskienkelig. Mozarts Musik begeistrede mig, og det hialp ikke, at

jeg selv sagde mig: Der er ikke Larm nok deri for den nærværende Smag. De hyppige søde Udagiotoner, som henrykke dig, ville lide den store Hob. I dit Stykke forekomme ingen romantiske Eventyr, ingen Ulfer, ingen Feer, ingen Helte, ikke engang Chorister! Hvad hjælper det, om du utvungent og naturligt (skiondt spændt i Betingelsernes stiveste Harnisk) har forbunden en original Situation, Characteertegning og poetiske Momenter med denne skionne Musik? Det er hverken phantastisk eller heroisk, hverken sørgeligt eller lystigt nok, til at kunne tilfredsstille Fordringerne. Jeg svarede mig selv: Min Hensigt er heller ikke med dette Stykke at vinde stormende Bisald. Der ville være fintfølsomme Tilskuere nok, som lade Stykket vederfares Ret, og see, at Forfatteren har løst en vanskelig Opgave. Mozarts skionne Musik, forbunden med et erotisk Drama, der ikke støder Natur og sund Sands, vil man gjerne høre, i det mindste eengang om Aaret; og det var jo dog ret smukt, om jeg paa denne Maade havde skaffet Repertoiret et Stykke meer, uden Udgifter til Componist, Decorationer og kostbare Dragter. Publicum, som ofte tager til Takke med fremmede Forfatteres lette Arbejder, vil vel heller ikke vise for stor Strengthed mod en indenlandsk Digter, hvor man tydelig seer, at hans Genius har subordineret sig af Klærlighed til, og for at understøtte en anden. Ogsaa i en frivillig, sindrig Subordination, der stræber til et smukt Maal, ligger undertiden noget Originalt og Behageligt. Saaledes satte jeg da Seil til. Men mit lille Fartoi, skiondt ikke flettere end mangt et andet, der har havt let ved at indseile paa Rhemsen til London, paa Seinen til Paris, paa Spree til Berlin, paa Donauen til Wien, og paa Elben til Hamborg, kuldseiler maaskee snart i denne Lidenskabelighedens og Partiaandens Vintertid, gennem det nordlige Kattegat, fuldt af blinde Stær og lunefulde Kæstevinde. Lad saa være! Jeg er overbevist om, at det dannede Publicum vil lade mig vederfares Ret; og skulde endog en bitter Gølle af usortient Miskenndelse krænke mig, aldrig fortryder jeg dog de Timer, hvor min Lands Forening med Mozarts huldtryllende Musa skienkede mig den sødeste Nydelse.

Jeg har frit, efter min Følelse og Opfindelse, benyttet de forskellige Sngenummere, uden Hensyn til deres forrige Orden, som var mig umulig at følge. De store combinerede Stykker har jeg været nødt til at dele, og at bruge paa forskellige Steder. Nogle Nummere kunde jeg slet ikke bruge. Efter Stykkets Indretning troede jeg paa et Par Steder at behøve fremmed Hielp; men jeg har ved Opførelsen ubeladt dette Fremmede, for ikke at forstyrre Enheden i Tonen af det Hele. Kun Habakuk har beholdt sine to Smaaromancer; og Mozarts herlige Vergißmeinnicht, der ikke findes i *Cosi fan tutte*, har jeg anbragt paa et passende Sted, til Erstatning for det Manglende. For Musikyndere har jeg ved hvert Sngenummer anmærket Stedet, hvor man finder Noderne dertil i det tydske Claveerudtog.

Oehls Levnet, fortalt af ham selv, II, 1831, Side 350-353:

Da jeg i Aarene 1821, 22, 23 og 24 havde beskæftiget mig paa denne Maade [med at oversætte Holbergs Comedier paa Tydsk, og skrive *Øen i Sydhavet* paa Tydsk og Dansk] samt med Udgaven af mine Iyriske danske Digte i tre Bind, hvori var adskilligt nyt Bearbejdet, begyndte jeg atter at skrive originaldanske Sager. Først digtede jeg nogle Sngestykker [udentvivl *Flugten af Klosteret*, *Billedet* og *Busten*, og *Overværelsen*], førend jeg begyndte igien paa større Værker. Jeg har sagt [samme Bind, Side 304], det gaaer Digteren som Maleren: Gensformigheden trætter, Afverling styrker. En driftig Mand kan ikke ganske hvile; men der gives et lettere Arbejde, der dog vederqvæger meer, end den blotte Ro. Dette Arbejde kan ogsaa være en behagelig Nydelse for Læseren eller Tilskueren, hvis Mand ikke altid vil spændes til det Høieste. Har man seet Fossen styrte tragisk, Kilden springe Iyrisk mellem

Linie 13-14: det tydske Claveerudtog.] Udkommet hos J. A. Böhme i Hamborg; see Digterens tydske Oversættelse af Stykket i hans *Schriften*, XIII, 1830, Side 7.

Blomster, saa kan man vel undertiden følge den roligere, muntre Bæf, hvor den leger med Smaastene paa Sandbunden, eller skummer i Sivet. Men denne Frihed formeente man mig. Jeg maatte ikke være comisk. Jeg var ikke comisk, sagde mine Dablere; men de sagde det paa samme Tid, som de paastode, at jeg heller ikke var ægte Iyrisk, eller episk, eller tragisk, eller overhovedet dramatisk; at alle mine Værker vare, paa Romancerne nær, meer eller mindre mislykkede Forsøg, der manglede Characterer, Composition, Tænkraft og Vid; men — mirabile dictu — dog var jeg et sandt Genie og en stor Digter. Det skulde altfaa blot være Phantasien og Følelsen, der ubevidst engang imellem kom over mig som i Dromme, og fik mig til at bestige Parnasset, som en Søvgænger Taget i Maanestien. Mærkværdigt var det ellers, at det meest var Poeter, eller i det mindste Folk, der selv gjorde Vers, der saa strengt dadlede mig. Jeg mindtes til min Trost Petronii Ord i Jacob von Eyboe, „at ligesom en Klædning aldrig bliver rost af en fremmed Skrædder, saa bliver et Vers heller ikke gierne rost af en anden Poet“. Dog skal man ikke beskylde mig for, at jeg „havde en Rem af Huden“; thi i den Tid, J. L. Heiberg allerivrigst dadlede og irettesatte mig, saae jeg med Fornøielse Kong Salomon og Jørgen Hattemager, Aprilsnarrene, De Uadskillelige, Recensenten og Dyrret, og Elverhøi. Hvad Herr Professor Heibergs æsthetiske Meninger derimod angaaer, saa tilstaaer jeg oprigtig, at jeg sandt en stor Deel deraf aldeles stridende imod hvad tredive Aars Studium og Estertanke har lært mig.

Jeg havde i Syngeospillet Flugten fra Klosteret stræbt at overføre det Meste af Musikken i Operaen *Cosi fan tutte* til et menneskeligt Emne, thi Poesien er under al Critik. Enhver Musikkyndig indseer, hvor vanskeligt det var. Jeg var nødt til at forstyrre Ordenen i Mozarts Composition, og saa godt som muligt at sammensætte de store Brudstykker. Det var Skade; men der vandtes igien, at Mozarts Musik, der aander lutter Følelse og Vnde, nu ikke længer blev travesteret af et frækt og

dumt Blaisanterie. Texten blev i Melodiernes Mand, og al den Kiærlighed, Alvor og Lidenskab i de søde Mozartske Adagiotoner fik en alvorlig Betydning. Men fra de Mozartske Adagiotoner havde Modesmagen ogsaa vendt sig for at høre Roulader og Triller; og man httrede, „at Musiken i Cosi fan tutte ikke var af Mozarts bedste, og den var for gammeldags og sentimental“ Imidlertid blev Stykket dog opført fire Gange kort efter hinanden [December 1826 — Marts 1827].

Oehl.s Erindr., IV, Side 46-47:

Et Stykke, som virkelig mislykkedes mig, var Flugten fra Klosteret. En dristig Idee forførte mig til at skrive det. Jeg vilde forbinde det Beste af Tonerne i Mozarts Cosi fan tutte med et menneskeligt Emne; thi det, han havde componeret Musiken til, var virkelig under al Critik. Her tales ikke om Udførelsen og den poetiske Behandling af Stoffet; saaledes bliver ogsaa Tryllesløiten under al Critik. Men alle de poetiske Elementer: det Overnaturlige, det Høie, det Erotiske, det Indige, det Lyftige og Naive bevæge sig i Tryllesløiten som i en Drøm, tydeliggjort og poetisk udmalet af Musiken, og naar man ikke læser Schikaneders Brøvl, og ikke følger Dialogen opmærksomt, nyder man ved Mozart, der her baade er Digter og Componist, det skønneste Eventyr. Men Cosi fan tutte er lutter flau Unatur. Tvende Elskere, for at prøve deres Elskerinder, komme forklædte tilbage efter en fingeret Reise, uden at Elskerinderne kiende dem, og herved opstaae leflende Coquetterier (en ægte Wienertærte), der blot kunde smage Wienerne. Men Mozarts Musik smagte Alle; thi naar man hørte den, vare disse skionne Toner, hvori især Adagioen hersker, fulde af Følelse og Sandhed. Men at componere et nyt Stykke til en stor fremmed Musik med combinerede Nummere, blev altid anseet for en Umulighed, og jeg overbeviste mig derom, skiondt en heel Deel gif ret godt, og det egenlig først var den sidste Act og Slutningen af Stykket, som ikke vilde beqvemme sig. Det blev dog opført fire Gange kort efter hverandre.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 93, Linie 17: mine] Orig.: min
 — 98, — 24: Alt for] Orig.: Al for
 — 114, — 17: D, jeg] Orig.: Dg jeg (Orig.s Læsemaade stemmer rigtig nok med den tyske Oversættelse, men kan dog ikke ret godt være Andet end en Trykfeil.)
 — —, — 23: Wiedenhof] Orig.: Wiedendorf
 — 120, — 31: Murere] Orig.: Murene
 — 130, — 27: bestillerer] Orig.: distilerer
 — 133, — 29: Lademann og Sigberg] Orig.: Lademann Sigberg
 — 135, — 3: Men den gaaer] Orig.: Men gaaer
 — 176, — 21: skuler] Orig.: skuler
 — 177, — 9: Har jeg hørt ret?] Orig.: Har jeg hørt det? (det Sidste burde dog her have været beholdt, da det ikke blot stemmer med den tyske Oversættelse, men tillige gjenfindes i Overilelsen, see Oehls nye poetiske Skrifter, III, 1829, Side 207.)

Side 199: Billedet og Busten udkom (A) i Juli 1829 i tredje Deel af Oehls nye poetiske Skrifter, som tillige indeholder Overilelsen, og har til Motto: *Quid tentare nocebit? Ovid. Deucalion.* I Anledning af Stykkets Opførelse med Musik af A. P. Berggreen udkom i April 1832 Text til Musiknummerne i Billedet og Busten (S), og i Digterværker, X, 1846, fremtraadte Stykket anden Gang, men forkortet til omtrent det Halve, under Navn af Værtshuusskiltet, et Skuespil med Sang (B).

Oehls Levnet, fortalt af ham selv, II, Side 350-352; see ovenfor Side 283, Linie 17, til Side 284, Linie 26.
 Samme Bind, Side 353:

Mine Syngestykker Billedet og Busten og Overilelsen vare antagne af de forrige Censorer med Roes, især det sidste; men da jeg hørte, at de antagne, men endnu ikke spillede Stykker skulde underkastes en ny Censur af de nye Censorer [C. Molbech og Conferenceraad J. D. T. Manthey] efter Rahbeks Død og Conferenceraad Collins Udtrædelse af Directionen, lod jeg det beroe.

Bemærkninger til Billedet og Busten:

- Side 206, Linie 1: tre Bøger, hvoraf han har laant de fleste.] Her sigtes til den bekendte Anecdote om Wessel, som fortællles i Oehls Erindr. I, 1850, Side 213.
- 209, — 12-13: Han frabeder sig al Condolence, som kun vilde forøge hans billige Sorg.] En dengang meget almindelig Floskel i Adresse-Avisens Dødsanmeldelser.
- 213, — 7-8: maatte gaae i Skole hver Morgen med Forklaringen under Armen.] Forklaringen er E. Pontoppidans Bog: Sandhed til Gudfrygtighed o: Forklaring over Luthers Catechismus, 1737, der brugtes til Religionsunderviisning, indtil den 1794 afløstes af Balles Lærebog.
- 244, — 26: den Karl har min Tro god Phantasie] Allusion til Barselstuen, femte Acts fjerde Scene, hvor Poeten siger om Troels: „den Dreng har got Phantasie“.
- 260, — 6-7 og 28-29: En Ubefat blandt Dyrene meest findes liig et Menneſke.] I den ældre Abc fandtes disse Linier under Bogstavet A.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 206, Linie 2: tom] = B; A: tomt
- 207, — 17: Amor] = S; A: Armor
- 209, — 12: sig] = B; A: mig
- 210, — 3: staaer her ved] = B; A: staaer ved
- 212, — 12: Figureerne] A: Figurene; B mangler.
- —, — 17: Dstade, af] = B; A: Dstade; især for Dstens Skjld, som er fortræffelig, af
- —, — 21: Taarerne symmetriſk] = B; A: Taarerne meget symmetriſk
- 216, — 4: det] = B; A: de
- 225, — 12: Ungkarlelv] = B; A: Ungkarlslv
- 226, — 13: ogsaa maaskee at] = B; A: ogsaa at
- 230, — 14: paa laferte] = Componistens haandskrevne Partitur, og B; A: paa de laferte
- —, — 30: Dg saa har jeg jo] A og S: Dgsaa har jeg jo (smlg. Linie 23; Partituren: Jeg har jo; B mangler.)
- 231, — 5: mit Hjerte] = Partituren og B; A: mig Hjertet
- 236, — 11: malet — i det] = B; A: malet i naturlig, i det
- —, — 28: sin] A og B: sine
- 237, — 20: Dm] = Partituren; A, S og B: Dg
- 242, — 17: Men] = B; A: Med
- 244, — 18: man] = B; A: han
- 245, — 5: vor] A og B: vort

- Side 247, Linie 27: præffe ham paa] A: paffe ham paa; B: paffe
 paa ham
 — 261, — 5: Af Gdbiften maaftee] = B; A: Maaftee af
 Gdbiften
 — —, — 13: Jeg forftaaer det!] = B; A: Nu forftaaer jeg!
 — 263, — 3: De høimodig lægge vil] = Partituren; A, S og
 B: Lægge De høimodigt vil
 — —, — 32: det] = Partituren; A og S: den; B mangler.
-

10

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Sextende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1860.

Erpt hos J. S. Schulz.

Oehlenschlägers
Syngespil, Lystspil og Skuespil,

fant

Forspil, Prologer og Epiloger.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Fjerde Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedkommissionær: L. h. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1860.

Druck bei J. G. Schulz.

Dramatiske Digte.

Syngespil, Lystspil og Skuespil,

famt

Forstil, Prologer og Epiloger.

Fjerde Deel.

Indhold.

	Side.
Veriselsen	1.
Ullingbrødrene fra Damask.....	89.
Bezahl.....	225.

Overilelsen.

Syngespil.

Personerne.

Jørgen Grenaa, gammel Advocat.
Alfred, hans Broder søn.
Frøken Camilla Blumau.
Philippa, hendes Veninde.
Justitsraad Blumau.
Eline, hans Datter.
En Gartner.
Morten Preen, Biornetrækker.
Jeremias, hans Broder.
Justitsraadens Tiener.
Advocatens Tiener.
En Onkel.
En Moster.
Chor af Blumaus Familie og Grenaa's Clienter.

Scenen er i Kiøbenhavn.

Første Handling.

Kongens Hauge, ved Enden af Cavaleergangen.

Hercules-Lysthuset i Baggrunden.

Camilla. Philippa. Eline.

Alle Tre.

Svalt i Haugens grønne Gange,
Under Lindetræets Blade,
Dø indbyder køle Sæde,
Skyggesfulde Blomstervraa.
Hulde Flora! vore Sange
Doffre vi dig alle glade.
Du, som skienkte denne Glæde,
Du vil ei vor Tak forsmaae.

Eline.

Alt for eensomt og forborgen
Gaaer man her i aarle Morgen.
Aftenstunden
Kalder Benner først til Lunden;
Da man sig at træffe veed.

Camilla og Philippa.

Hiertet søger Eensomhed.
Dø den Støien glæder ei.
See, Biolen

Trives ei ved Middagsolen,
Blaaner paa sin Skyggevei.

Eline.

Paa Violens blege Larve
Giver jeg kun lidet Agt.
Lueliliens Flammefarve,
Aftren, Malven i sin Pragt
Passe sig til Høitidsdragt.

Camilla.

Ingen Blomst, om nok saa ringe,
Dog Naturen selv forsmaaer.

Philippa.

Billigt, at vi Flora bringe
Tak for den nyfødte Vaar.

Alle Tre.

Hulde Flora! vore Sange
Dffres dig i Lundens Gange,
Hvor de friske Blomster staae.
Hen vi for dit Altar træde.
Du, som skienkte denne Glæde,
Du vil ei vor Tak forsmaae.

Eline.

Sangen tager sig virkelig godt ud i det Grønne. Det er dog Ingen, som hører os?

Philippa sagte.

Det er just det, hun ønsker. Høit. Nei, det er Fordelen af at gaae her saa tidlig.

Eline.

Jeg troer næsten, De er folkesty, Frøken Philippa! Men hvad fattes dig, Camilla? Mig synes, du hænger med Hovedet. Du er bleg, Barn!

Philippa.

Camilla er ikke bleg, men hun har den fine Teint, Roserne paa hendes Kinder ere ogsaa fine.

Eline.

Ja, see, det er dog Fordelen af at være brunet. Det forstaaer sig, der er ingen Regel uden Undtagelse — men Blondinerne ere i det Hele taget dog flauere, og have ikke nær det Piquante, som Brunetterne.

Philippa smilende.

Hver Kiøbmand roser sine egne Varer.

Eline.

Jeg forsikrer Dem, jeg onsker ikke at bringe mine Varer til Torvs — som heller ikke behøves for en Pige med 40,000 Daler. Men jeg taler kun æsthetisk, om Skønheden i Almindelighed. Til Camilla. Gi! Barn! hvor det klæder dig kalvet med de smaae Vokker. Ved du ikke, at nuomstunder maae Damerne gaae med Haardusser og Haarfløiser —

Camilla.

Ligesom Høvlespaaner? Jeg ynder ikke den Mode.

Eline.

Der have vi Særheden igien. Hvorfor tog du ikke ogsaa mig paa Raad med, da du kiøbte dit Shawl? Den Bort kan jeg ikke udstaae.

Philippa.

Men mig synes, Frøken! at De vel meget i Dag betiener Dem af Deres Førstefødselsret, at hovmesterere Deres Cousine.

Camilla.

Skænd ikke paa min lille Ellen, hun mener det ikke saa ilde.

Eline.

Jeg beder dig, Camilla! at du ikke skamferer mit romantiske Navn Eline, som en nyere prosaisk Tid har travesteret. At min Fader undertiden kalder mig Ellen til Hverdagsbrug, maa jeg finde mig i; men jeg taaler det ikke af Andre.

Camilla.

Da er Ellen dog et godt christeligt Navn; Eline klinger mere hedensk.

Eline.

Jeg mærker, du er i dit satiriske Lune, og vil ikke forstyrre dig. Derhenne seer jeg den ny Gartnersvend; det er et smukt Menneske. Hvorom Alting er, saa maa jeg bestille nogle flere Blomster til Papas Fødselsdag; thi vi bruge en forfærdelig Mængde ved slige Leiligheder. Om Forladelse, mine Damer! jeg kommer snart igien.

Gaaer.

Camilla.

Hvilken Indbildskhed! Dersom jeg ikke havde ganske andre Ting i Hovedet i Dag, skulde hun ikke sluppet med det.

Philippa.

Hvad har du da i Hovedet, Camilla? Du sukker og er tankefuld. Jeg er bange, du har ogsaa Noget i Hjertet.

Camilla.

Yes! Hvem gaaer derhenne? Nei — det var ikke ham.

Philippa.

Han? hvilken Han? Nu mærker jeg, hvad Bei Opmærksomheden har taget.

Camilla.

Philippa! nu ere vi ene. Vær alvorlig, thi hvad jeg har at sige, kræver Alvor, i Fald du ønsker min Fortrolighed.

Philippa.

Du tvivler?

Camilla.

Jeg har saa længe været vant til at tvivle og haabe paa den senere Tid, at disse Følelser nu uden Ophør betage mig, og mig synes fast, at der ingen Visshed længer er i Verden.

Philippa.

Er ogsaa nu Røden kommen til dig? Du elsker, og er bleven Skeptiker. Thi Rørligheden tvivler bestandig, og paa de soleklareste Beviis behøver den dog altid nye. Oprigtig, Veninde! hvem elsker du?

Camilla.

Ja, nu vil du vist lee igien uagtet min alvorlige Formaning, ligesom sidst, da vi læste Holbergs Usynlige — en munter Spøg, blandet med Alvor! Thi vel er Rørlighedens Gienstand ei usynlig —

Philippa.

Men Rørligheden selv er blind. Hvem er det da? Siig mig det!

Camilla.

Det veed jeg ikke selv ret endnu.

Philippa.

Der have vi det! Og elsker du igien?

Camilla.

Det veed jeg heller ikke — vist.

Philippa.

Du har min Tro Ret, vi spille Holbergs Usynlige, og i Mangel af Acteur paatager vel Cousine Ellen sig Harlekins brillante Rolle.

Camilla.

Spot kun! Jeg seer det heller, end om en Anden kiedede mig med alenlange Formaninger. Rieærlighedsfølelsen er saa dyb, saa selsom, forener sig saa lidt med det daglige Bæsen, at den maa forekomme kold Forstand som en Slags Jorrrykthed, i det mindste som en sand Barnagtighed. Men den finder sig gierne i at være til Vatter for Andre, medens den selv fælder Taarer.

Philippa.

En Anden vilde sige: jeg hører, du elsker, siden du taler i Poesie. Men det gjør du jo saa tidt. Stedse gienkiender jeg min Camilla, der blev opdragen i Stilhed af den ædle, følsomme Moder, og som har tilbragt de fleste Timer af sit Liv i Gensomhed, i den lille Hauge, hvor Steenbilledet staaer af den Munk, der i gamle Dage skal have været en saa høist ulykkelig Elsker. Dog — nu er ikke Talen om en Elsker af Steen. Siig mig, hvor gjorde du først din ubekiendte Vens Bekiendtskab?

Camilla.

I Kirken og paa Comødien.

Philippa.

Og det er Alt? I saae kun hidindtil paa hinanden?

Camilla.

Ja; men jeg lærte at kiende hans Siæl: henrykt over det Høie, smeltet af det Rørende, lystig ved det Bittige og Lunefulde, opmærksom ved det Forstandige. Han iagttog ogsaa mig. Vi forstode hinandens Vatter og Taarer, og paa den Maade blev Bekiendtskabet sluttet.

Philippa.

En meget grundig Maade at bede, nyde de skønne Kunster, og at lære at kiende hinanden paa.

Camilla.

O, det lader sig bedre forene, end du troer!

Philippa.

Her have vi altsaa den stumme Rørlighed igien, som Musäus saa smukt har beskrevet os. Og veed du intet meer?

Camilla.

Slet intet. Jeg moder ham undertiden paa Gaden. Han er særdeles vel klædt, har et stort Bekjendtskab, og hilses med Agtelse.

Philippa.

Hvis det var en Prinds incognito?

Camilla.

Det har ingen Rød.

Philippa.

En Ugtemand?

Camilla.

Du gjør mit Blod til Is, Philippa! Jeg maa endelig vide, hvem han er.

Philippa.

Og fiender du Ingen, du har seet ham hilses af?

Camilla.

Jo, Fætter Anton.

Philippa.

Hvorfor spurgte du da ikke ham?

Camilla.

Jeg frygtede for at rødme, for at min Stemme skulde røbe mig.

Philippa.

Cupido! man maa nok kalde dig Barn, siden du er saa hielpeløs.

Camilla.

Jeg veed kun, han boer her i Nabolauget.

Philippa.

Naa, saa det veed du dog?

Camilla.

Det opdagede jeg tilfældigviis forleden, ved at gaa forbi. Han stod i Vinduet.

Philippa.

Maaskee var han i Besøg?

Camilla.

Nei, jeg har flere Gange seet ham der.

Philippa.

Stod han der ogsaa i Dag?

Camilla.

Jeg veed det ikke — jeg troer det.

Philippa.

Om Forladelse, Cupido! at jeg kaldte dig Barn. Der er en voxen Skielm. — Saae han os gaae forbi?

Camilla.

Jeg veed ikke —

Philippa.

Men du troer det.

Camilla.

Saa sandt jeg lever, kommer han ikke der med en gammel Herre!

Philippa.

Det træffer excellent. J have begge sørget for Secundanter; saa kan J jo strax give hinanden Satisfaction.

Camilla.

Ikke for al Verdens Guld vilde jeg blive. Han kundtroe, jeg var kommen for hans Skyld.

Philippa.

Maaskee tog han mindre feil, end du tænker.

Camilla.

Kom, lad os sætte os bag Hækken, i Skyggen! Der i Krogen staaer en Bænk.

De gaae.

Alfred Greenaa kommer med sin gamle Onkel Jørgen,
Arm i Arm.

Jørgen.

Her er bleven peent siden sidst. Slip mig, Alfred! Det er varmt. Jeg behøver endnu ingen Understøttelse. Sagte. Jeg maa fritte den Knegt ud, og mærker jeg Uraad, tager jeg ham Bitterkns ud med et Par Maaneder paa min Herregaard.

Alfred sagte.

Onkel Jørgen vil føle mig paa Tænderne. Jeg maa forstille mig.

Jørgen.

Sagde du Noget?

Alfred.

Jeg beundrede kun de nydelige Anlæg her.

Jørgen.

Gi! hvad? Du med din Kiøbstedshauge! Jeg lider ikke saadant Fællesskab. Paa Landet er det ophævet. Jeg forlanger ingen Servitus i anden Eiendom. Træstammerne ere jo desuden saa sorte af den evige Røg, som de vare dypede i Blæk.

Alfred.

Paa Bladene er intet Blæk, Onkel! De ere saa friske og grønne, som i Frederiksdal eller Gurre.

Jørgen.

Du vil dog ikke sammenligne denne Hauge med Gurre?

Alfred.

Hvis jeg var Kong Baldemar, sikkert ikke.

Jørgen.

Det er dog ikke gaaet dig, som ham? Der har dog ingen Lovelille forhejret dig, og gjort dig dette Sted fiært ved at tabe sin Ring her?

Alfred.

Suum cuique! Man kan være tilfreds med Lidet, og savne midt i Overflødigheden.

Jørgen.

Suum cuique! Vel talt, som brav Advocat. Men disse poetiske Følsomheder kan jeg ikke lide. Det er falske Bidner, der bringe den Indstævnte til at tale med Forbeholdenhed. En dygtig Advocat maa altid bilde sig ind, at han staaer for Skranken, og see Naturen og enhver Nydelse indskrænket. Hovedstaden har sit Gode, Landslivet sit.

Alfred.

Hvem negter det?

Jørgen.

Nu, saa tag smukt ud paa Landet med mig! I den hede Aarstid føres ingen Processer. Derude kan du gaae i Bandstøvler, med langt Skiæg, i din gamle Frakke, med Bøssen under Armen, og skyde Becassiner ved den kolige Dam.

Alfred.

Det er mig aldeles umuligt, fiære Onkel! Tillad mig at dele mine Besøg i mindre Portioner.

Jørgen.

Var det nu ikke meget bedre, at fornøie sig tilgavns een Gang for alle, og saa tage alvorlig fat igien? Men saadan ere de unge Herrer nuomstunder. Ingen rigtig Alvor meer, og derfor heller ingen rigtig Spøg. Der more de sig med disse æsthetiske Snurrepiberier, disse Papirblomster uden Duft fra den poetiske Galanteriebod. Traf jeg dig

ikke med en confisqueret Bog forleden? Skifter det sig for en Advocat? Læste du ikke i Werthers Leiden? Nei, da hve mig de Tider bedre, da den store Jurist — hvad var det nu han hed? — spurgte Wieland, da de engang traf sammen: „Sind Sie nicht der große Herr Wielandus, der den berühmten tractatum de Oberone conscribirt hat?“ Thi det beviser, at Manden var solid, og gif ikke uden for sit Fag.

Alfred.

Men, kære Onkel! er det dog ikke bedre, at dannede Mennesker nu forstaae og skionne paa hinanden, end før, da Advocater, Præster, Doctorer og Officerer kom i Selskab, som Kalkuner, Gæs, Høns og Smaagrise i en Baggaard, snadrede og gryntede hver i sit Patois, og bedes, alt imens de aad sammen af eet Trug?

Jørgen.

Ja, hør nu, Krabat! jeg vil ikke disputere med dig; jeg veed nok, du er skaaren for Tungebaand, og siden du er Procurator, skader det ikke. En god Advocat maa ogsaa kunne forsvare en slet Sag. Jeg havde tænkt paa at incaminere Tingen paa en fin Maade; men du gjør bestandig exceptionem fori, og kommer mig med uvedkommende Indlæg, for at spille mig Tægtedagen. Du er en temere litigans. Ultsaa kort og godt, hør mig!

Man siger mig, at du, Krabat!

Forelsket gaaer omkring og drømmer.

Nu spørger jeg, om det sig sommer

For en fornuftig Advocat?

Alfred.

Bagvaskelser! impertinent!

Tro mig, dertil var aldrig Tanken.

Min Phantasi kun staaer for Stranken
Med strengt Beviis og Document.

Jørgen.

Saa har den skielmske Amors Piiil
Da ganske sikkert ei dig truffet?
Man siger, at et Pigesmiiil
Skal ofte gjøre dig forbluffet.

Alfred.

En lille Blomst paa Livets Bei!
Man saares farligt ei af Smile,
Det er uskadelige Pile.

Jørgen.

Saa elsker du alvorligt ei?

Alfred.

Alvorligt, fiære Onkel? Nei! —
Troer De mig ikke mere stærk?
Min Frihed ingen Skionhed tvinger.
Kun Amor er en Dreng med Binger,
Og al hans Daad er Barneværk.

Begge.

Kun Amor er en Dreng med Binger,
Og al hans Daad er Barneværk.

Jørgen.

Man siger ellers, at du stirrer
Paa hende noget tidt, min Ven!
Hvis du det stakkels Barn forvirrer?

Alfred.

Nu, saa forvirres jeg igien.

Jørgen.

Men det adspreder altid noget.
Begriber du ei det, Arabat?

En Advocat, som gaaer i Laaget,
Er ingen rigtig Advocat.

Alfred.

Det varer høit to, tre Minuter;
Som hun er seet, saa er hun glemt.
Bed Synet af de søde Glutter
Man muntres, naar man er forstemt.

Jørgen.

Ja, naar din Stirren kun paa hende
Du bruger som en Medicin,
Saa har jeg mindre at indvende,
End om du drak for megen Biin.

Alfred.

Min Frihed ingen Skionhed tvinger.
Troer De mig ikke mere stærk?

Begge.

Kun Amor er en Dreng med Binger,
Og al hans Leg er Barneværk.

Jørgen.

Ja, saa har jeg ikke et Ord mere at indvende, min
Søn! Herregud, vi er alle Menneker. Jeg har jo selv
været ung. Jeg husker nok Caroline Walter i gamle Dage,
wordan vi stode og stirrede paa hende.

Alfred.

Dengang gif Dnfel ogsaa paa Comodie?

Jørgen.

Og hørte Anfani, og Sartis Compositioner. Jo jo,
det var anderledes Tider! Dengang stod Haugen her heller
ikke saa øde og forladt; der var Illumination og Mafferade
vert Dieblif.

Alfred.

See, nu taler De fornuftigt. Efter Deres forrige Tale at dømme, skulde man jo troe, at De aldrig var gaaet uden for Skrannerne.

Jørgen.

Jeg var fortrædelig. Jeg frygtede for, du vilde begaae en dum Streg. Du skal engang i Tiden arve min Herregaard; men jeg har flere Paarørende, og rede Penge faaer du ikke. Skal Godset drives med Kraft, saa maa Eieren selv have Noget i Ryggen. Den Pige, du ægter, maa i det mindste have 20,000 Rdlr.

Alfred.

Jo, det skal skee.

Jørgen.

Og den omtalte Deilighed — ja, det var jo muligt — Hvad hedder hun?

Alfred.

Hun hedder Frøken Blumau.

Jørgen.

Justitsraadens Datter?

Alfred.

Jeg veed ikke, hvad hendes Fader er.

Jørgen.

Ja, for der er to.

Alfred.

Jeg veed endnu tilforladelig ikke, hvilken er hvilken.

Jørgen.

Den, jeg mener, har Penge; men det skal være en Gaas. Havde du Lyst til at gifte dig med hende?

Alfred.

Ja, hvorfor ikke? Det er godt, at Konerne ikke ere alt for floge.

Jørgen.

Saa jeg altsaa kan forlade mig paa, at der ingen Contract er sluttet?

Alfred.

Nei, sandelig ikke.

Jørgen.

Men dog en consensus tacitus med Dinene. Hvordan forklare vi det?

Alfred.

For Diekast, fiære Dnfel! troer jeg, at der hverken gives nogen authentisk, doctrinal, udvidende, indskrænket, eller logisk Forklaring. De kan ikke være roligere, end jeg. Hun forstyrre hverken min Søvn, eller min Appetit. Naar hun seer paa mig, seer jeg paa hende igien; det byder jo Bøflighed.

Jørgen.

Til Slutning skal man see, det er bare Medlidenhed.

Alfred.

Kald det heller Forsængelighed, hvis Barnet endelig al have et Navn.

Jørgen.

Lad os nu gaae! I Morgen reiser jeg.

Alfred sagte.

Gid det var strax, fiære Dnfel!

De gaae.

Camilla kommer hurtigt og opbragt frem, fulgt af Philippa.

Camilla.

Selbredet er jeg! Laagen faldt fra Diet!

Men jeg vil ei modløs klage,

Ei nedværdige min Ære.

Svage Siæl! hvi klynker du?

Hvorfor skulde du forsage?
 See fortvivlet ei tilbage!
 Kan ei Busken Roser bære —
 Torne har den dog endnu.
 Hun gaaer ind bag Hækkerne.

Philippa.

Stakkels Camilla! Hvad hielpede dig nu dine glimrende
 Egenskaber? Kun til at du saameget dybere føler din Ulykke.

Eline kommer tilbage.

Om Forladelse, at jeg blev saalænge borte. Den
 charmante unge Gartner viste mig Drivehusene. Det er
 en sand Fornøielse, at gaae omkring med saadan et indsigts-
 fuldt Menneſke. Han har en Opdragelse, der gaaer langt
 over hans Stand. Tænk engang, han taler endogsaa
 Hollandſk. Han kan Botanik, og udtrykker sig i de pænest
 poetiske Blomster, som noget Menneſke vil see for sine Dine.
 Men hvor er Camilla?

Philippa.

Hun finder det mere køligt derinde i Skyggen. Hun
 befandt sig ikke ganske vel.

Eline.

Lad hende kun sidde der! Hun klynker altid. Camilla
 er et godt Barn, men forfærdelig iilsindet og ømfindtlig.
 Bestandig troer hun, man vil fornærme hende, og strax skal
 hun hevne sig.

Philippa.

Naar De taler dærvt til hende, saa maa De ogsaa
 finde Dem i, at hun svarer Dem kækst igien.

Eline.

Forfærdelig indbildſt af sin Smule Skønhed og For-
 stand. Og, Herre-Gud! der ere dog flere brogede Koer,
 end Præstens.

Philippa.

Camilla agter vist ikke at gjøre nogen Ro Rangen stridig.

Eline.

Det var vel sagt. Beed De vel, at De er vittig, min Bedste? Det skader mig ikke. Papa bliver ogsaa vred, naar jeg kommer med slige plebeie Vignelser. En Dame af Stand burde egentlig aldrig tage en Ro i sin Mund. Faar og Lam, det er en anden Sag, det er idyllisk, ligesom Hyrder og Gartnere. Og for at komme til min Gartnersvend igjen —

Philippa.

Han lader til at have behaget Dem.

Eline.

Men mødte De ikke en ung Herre med en gammel Mand under Armen?

Philippa.

Nei.

Eline.

Det var da en sød Gentleman! Han var endnu fiønnere, end Gartnersvenden; det kan jeg forsikre Dem.

Philippa.

Saa maa han have været grumme deilig.

Eline.

Men et Træk huede mig dog ikke af ham.

Philippa.

Nu da?

Eline.

Han gav en fattig Kone en Almisse, og det er kun at bestyrke slige ørkesløse Mennesker i deres Lediggang. Og saa havde det pialtede Dyr oven i Kiøbet overtraadt Placaten, hvor der udtrykkelig staaer, at ingen Betlere og Hunde

maa understaae sig at komme ind, mens andre stikkelige Folk spadserer her.

Philippa.

Det staaer der ikke, Froken Eline!

Camilla

træder frem; hun har fattet sig, og siger halvspøgende:

Eline! vil du have ham, denne Høimodige, som i Forbigaaende kaster en Skierv til en Betlerste?

Eline forskrækket.

Have ham? Af, min stakkels Cousine har tabt Forstanden!

Camilla.

Jeg havde tabt den; men jeg forsikkrer dig, at jeg netop i dette Dieblif har fundet den igjen.

Eline.

Hadde du tabt den? Ja, tænkte jeg det ikke nok! Sagte til Philippa. Det arme Barn! Saadan er det at være alt for flog. Man siger jo, Taabelighed og Genie ere Søskendebørn.

Philippa.

Ja, vist ere de Søskendebørn!

Camilla.

Jeg spørger endnu engang, Cousine! vil du ægte den smukke unge Advocat? Bestemt kan jeg Intet love, men det er muligt, at han kommer og frier til dig endnu i Dag.

Eline.

Af, min fiære, bedste Veninde! spørg med alt Andet, men ikke med det. Man maa ikke lege med Gld. — Hvor var det muligt?

Camilla.

Finder du det umuligt, at en smuk ung Mand elsker dig?

Eline.

Nei, det ikke; men —

Camilla.

Jeg har her bag Hækken hørt ham tale om dig og rose een af dine meest glimrende Egenskaber.

Eline.

Siig mig for Himmelen's Skyld, hvad var det for een? Kiender jeg den? Man kiender sig ikke selv.

Camilla.

Kier du ikke 40,000 Rdlr.?

Eline.

Na, Herregud! var det den?

Philippa.

Camilla! fat dig. Uffides. Jeg frygter for, at denne pludselige Sorg har forvirret hende.

Camilla stirrer ud af Scenen.

Der kommer han tilbage! Tilfældet begunstiger mit Forsæt —

Philippa sagte til hende.

Hvad har du i Sinde?

Camilla.

Jeg vil blot vise den unge Mand, hvor gaaset jeg er. Gøit. Spadseer lidt omkring i Haugen, Philippa! med min Cousine. Maaskee, Eline! naar du kommer tilbage, er din Lykke giort.

Eline.

Åh, Camilla! kan du udrette det, saa vil jeg troe, du er stærkere, end Samson eller Hercules, hvad han hedder derhenne, som overvinder en Løve.

Camilla

lægger Haanden paa sit Bryst.

Jeg har overvundet mit Hierte, jeg er stærkere, end Samson.

Eline og Philippa gaae. Camilla sætter sig hen paa en Bænk, og strikker.

Alfred kommer hurtig.

Saa slap jeg da den Gamle tilsidst! Jeg haaber, den Engel er her endnu. Gud! der sidder hun. — Den sønsteligste Veilighed af Verden. Hun har tabt en Sløise af sin Hat — jeg har fundet den — hun maa jo have sin Eiendom tilbage. Og dog skælver og bæver jeg, som om jeg vilde begaae en Forbrydelse, og har neppe Mod til at tale. Han hilser ærbødigt. Tilgiv, naadige Frøken! — at jeg ukiendt — har fundet en Sløise — jeg har fundet en Sløise — falden af en Damehat. Den skulde vel ikke være Deres?

Camilla

staaer op, og modtager den høflig.

Jo, det er min, min Herre! Jeg takker.

Alfred affides.

Kold og fremmed, som om vi aldrig havde seet hinanden før. Høit. Frøkenen tager mig ikke min Dristighed ilde op?

Camilla.

Bevares, min Herre! Det er jo en stor Artighed. Maa jeg spørge, mødte De ikke et Par unge Damer henne i Gangen?

Alfred.

Jo, naadige Frøken!

Camilla.

Det er mine Beninder. Vi skulde hjem; Klokken er nok mange.

Alfred affides.

Et kostbart Dieblif gaaer unyttet bort. Før, naar vi saaes i Frastand, mellem Tusinde, vare vi Fortrolige — her i Centrum iiskolde Fremmede. Frisk Mod! Høit. Min naadige Frøken! det kunde maaskee synes ubestødet, hvis jeg vover — strax — uden ret at være Dem bekendt — dog, jeg har ofte havt den Ære at see Dem før.

Camilla undseelig.

Mig synes ogsaa næsten —

Alfred sagte.

Gud være lovet! Skyen klarer op. Høit. Taler jeg ikke med Frøken Blumau?

Camilla.

Jo, min Herre! Sagte. Men han veed ikke, hvilken er hvilken. Høit. Vi ere to Cousiner af samme Navn; hvem af os mener De?

Alfred venlig.

Jeg mener Dem, Frøken! Hvilken af de to Cousiner, veed jeg endnu ikke.

Camilla sagte.

Rigtig! Høit. Camilla, min Cousine, gaaer derhenne. Mit Navn er Eline. Justitsraad Blumau er min Stedfader. Min Moder døde fra mig, da jeg var ganske lille. Sukker. Den Arv, hun efterlod mig, trøster kun slet for Savnet af en Moder.

Alfred affides.

Eline! søde Navn! Men hvorfor taler hun strax om sine Penge? Det kan jeg ikke lide. Dog, hun er selv forstyrret. — Jeg vover det! Høit. Tilgiv, Frøken! at jeg

nytter Diebliffet, og søger at gjøre en Dames Bekiendtskab, som fra det første Dieblif, jeg saae hende, har gjort et uudsletteligt Indtryk paa mit Hierte. De veed det. Jeg siger Dem intet Nyt. Tidt har mit Die sagt Dem alt, hvad min Læbe kun slet og forvirret vover at gientage. De har ikke undveget mit Blik. De er ædel og uskyldig, og Deres Siæl ligger i Deres Die. Jeg føler, at jeg overtræder Belansthændigheden, ved strax i første Samtale — — De er forstemt — min Nærværelse mishager Dem. O, kiære Frøken! saaledes saae De ikke paa mig, naar et vidt Rum adskilte os.

Camilla.

Afstand forskionner! Indbildningskraften drømmer sig Idealer. Tag nu til Takke med mig, min Herre! som jeg virkelig er.

Alfred.

Maaskee seer jeg Dem aldrig meer. Tilgiv min Fremfusenhed! Jeg har længe nok været alt for tilbageholden. Jeg har aldeles ikke vovet at nærme mig Nogen i Deres Kreds, eller at spørge om Dem. Jeg vidste kun, at De var en Frøken Blumau, og den søde Blomst i Deres Navn var mig nok.

Camilla.

De kiender altsaa ikke min Stedfader endnu?

Alfred.

Nei, kun af Navn.

Camilla.

Nu, da vil det vist være ham særdeles kiært at gjøre Deres Bekiendtskab. Det er hans Fødselsdag i Dag; det er en god Leilighed, thi han seer gierne, man kommer og gratulerer ham.

Alfred.

O, Gud! De tillader mig —

Camilla munter.

Ja, hvorfor ikke det? I vort Huus komme Saamange, der ikke have større Udkomst til vort Bekiendtskab, end De. Men jeg maa dog sige Dem: lad Dem ikke forlede af min Stedfader! Thi — oprigtig talt — han elsker mig ikke meget. Han vilde gierne bestyre min Formue, og for at stramme Beilere fra Huset, har han udspreedt om mig, at jeg var uvidende, ensfoldig, indbildst — kort sagt — en Gaa s.

Alfred.

Umuligt!

Camilla.

Men — De gaaer rask til Værks, og Omstændighederne staae Dem bi. Siig ham reent ud Deres Mening om mig. Det vil glæde mig, at han tvinges til at faae lidt bedre Tanker om sin Datter, naar han hører hende rose af en Mand, som han har Agtelse for.

Alfred.

Himmelske Pige! De tillader mig altsaa —

Camilla kold.

Gjør hvad De vil, min Herre! men staaan mig for noiere Forklaring. Alt, hvad jeg har at sige Dem, er, at hvis De vil vinde min Fader, saa maa De søge at sætte Dem i Gunst hos min Cousine Camilla, som kommer der tilbage. Det vil ikke falde Dem vanskeligt. Et Par venlige Ord ville være tilstrækkelige, især naar De med Overbærenhed veed at finde Dem i hendes Bæsen. Thi jeg vil tilstaae Dem, hun er lidt forsængelig, og seer gierne, at man roser hende.

Alfred.

Befal over mig, Gulde! Jeg er Deres Slave.

Phillippa og Eline komme tilbage.

Camilla

gaaer den Sidste i Møde, og siger sagte til hende:

Kom, min Veninde! Som tænkt, saa skeet; han er ganske indtaget af dig.

Eline.

Er det muligt? Hun neier for Alfred, som hilser hende ærbødigt. Dienerinde, min Herre!

Alfred.

Min naadige Frosen! jeg er henrykt ved at gjøre Deres Bekjendtskab. Deres Veninde har talt saa meget til Deres Noes —

Camilla.

De vil snart see, at Originalen langt overgaaer min svage Copie.

Eline.

Maa jeg spørge, hvem jeg har den Fornøielse at tale med?

Alfred.

Alfred Greenaa, Advocat.

Eline.

Ah, det er mig en stor —

Camilla.

Herr Greenaa har Lyst til at gjøre Faders Bekjendtskab; synes dig ikke, det var smukt, hvis han gif op og gratulerede ham i Dag?

Eline.

O, overmaade smukt! Det vil være min Fader en sand Glæde at see Dem, min Herre!

Alfred sagte til Camilla.

Hendes Fader?

Camilla.

Hun fortalte sig, hun mener: min Onkel.

Alfred høit.

Dg — dersom jeg i Fremtiden skulde behøve det, tør jeg da gjøre mig Haab om, naadige Frøken! at jeg i Dem vil finde en Beskytterinde, der vil understøtte mine Bønner?

Eline.

Min Herre! det er vel meget forlangt i første Samtale.

Camilla.

Det maa du tilgive ham; det er paa Advocatmaneer. Jeg har hørt, at de Herrer ved deres Processer altid gjøre store Fordringer i deres Indlæg, for at Dommerne siden kunne slaae Noget af.

Alfred ventlig bebreidende.

De er haard imod mig, naadige Frøken!

Eline sagte til Camilla.

Af, hvad det er en smuk Mand!

Camilla sukker.

Alt for smuk, desværre!

Gartneren kommer med Blomster.

Jeg kommer, som Frøkenen mig har befalt,
Med udsøgte Blomster.

Eline.

Alt godt, fiære Ven!

Bring Blomsterne hjem, og naar de er betalt,
Tag Kurven igien.

Gartneren affides.

Har Veiret forandret sig? Før var hun mild,
Som deiligste Juni, med Himmelen blaa;
Men nu er hun graa,
Med Banden i Slud, som en Dag i April.

Eline affides.

Hvad vover den Gartnerdreng? Gjør han mig Cour?

Gartneren ligesaa.

Gud! hvor hun er suur.

Eline.

Var før jeg for høflig, for venlig maaskee?

Gartneren.

Nu falder der Sne!

Alfred til Camilla.

Jeg vover da til Deres Fader mig nu.

O, giv mig til Afsted et venligt Farvel!

Saa følger mig Held.

Camilla til Eline.

Beninde! svar du.

Eline.

At see Dem, min Herre! vil være ham fiært;
Han skionner paa Alt, hvad at yndes er værdt.

Camilla. Eline. Philippa.

At see Dem, min Herre! vil være ham fiært;
Han skionner paa Alt, hvad at yndes er værdt.

Camilla.

Saa skynd Dem, min Herre! saa skynd Dem kun snart,
At ei De fortryder Der' Pilegrimsfart.

Alfred sagte.

De spøger?

Camilla ligesaa.

Jeg spøger, jeg nødes dertil;
Men Alvor kun skiules af lystige Spil.

Philippa affides.

Jeg ikke forstaaer dette selsomme Spil.
Hvad tænker Camilla? hvad mon dog hun vil?

Camilla. Alfred. Eline.

Nu vi kort maae Affled tage;

Men vi sees jo snart igien.

Alfred og Eline.

Fremtid spaaer os lyse Dage.

Camilla for sig.

Fremtid spaaer kun mørke Dage.

Eline.

Hiertet fandt en trofast Ven.

Alfred.

De forsmaaer ei Deres Ven!

Gartneren affides.

Først forgabet, siden vrage!

Haabet svandt som Røgen hen.

Men jeg vil mig ei beklage,

Himlen blier vel blaa igien.

Philippa affides.

Glæden vender sig til Klage.

Kommer aldrig den igien?

Først bedraget, saa bedrage!

Hvor er nu den sømme Ven?

Anden Handling.

Et prægtigt Bærelse, med Lysekroner.

Paa et draperet Bord ligge nogle Foræringer. Paa Bæggen sees to store Bogstaver F. B. af Blomsterhængler. I Baggrunden en Floider.

Blumau. Eline.

Blumau.

Ja, seer du, fiære Ellen! dine 40,000 Daler drage bestandig Friere til Huset; men hvem er det? Letfæindige, forvildede unge Mennesker, uden Formue, Rang, Embede. Hvad kan det hielpe? Hvorfor, troer du, Fluerne stimle hen til Honningkoppen? Er det af Kiærlighed til Koppen? Nei, paa min Ære! kun til Honningen, der er i. Men det er en farlig Ting, saadan at sætte Honning hen i Binduet. Man har Exempler paa, at slikmuede Børn ere forgiftede deraf.

Eline.

Men, Papa! her tale vi jo ikke om Børn, men om vogne Folk; ikke om at forgiftes, men om at giftes. Jeg forsikrer Dem, der kommer med det første en ung Mand, som De Intet vil have imod; men det vilde være indiscret endnu af mig at nævne ham.

Blumau.

Ja, mit Barn! jeg er kun din Stedfader; men du veed, jeg staaer paa dit Bedste, som om jeg kunde være din kiødelige Fader. Det var jo ogsaa min Broder.

Eline sagte.

Ja, vist staaer han paa mit Bedste, det faaer jeg at føle.

Blumau lytter.

Men kommer der ikke Nogen op ad Trappen? Det er vist Giesterne.

Eline.

Nei, endnu ikke. De forsamle sig nede i Stuen, og saa komme de op paa een Gang og synge Geburtsdagsverset, hvorpaa Papa triner ud af sit Cabinet.

Blumau.

Jeg maa da affectere en vis Forbauselse ved at opdage dette Bord med Gaverne, og mit Navn derhenne paa Bæggen. Men har du nu ogsaa sørget for en brillant déjeuner à la fourchette?

Eline.

Det forstaaer sig. Den virkelige Skildpadde damper alt i Sølvfadene.

Blumau rørt.

O, det er dog sødt, at fødes til Verden! Livet er dog skjønt, naar man nyder det paa en værdig, behagelig Maade.

Eline.

De delicateste Vine, en skøn Taffelmusik.

Blumau.

Den Frokost vil svie til min Lomme.

Eline.

Det gaaer jo af mine egne Penge, Papa!

Blumau.

Ja, men jeg skal dog gjøre Udlægget.

Eline.

Den Bagatel!

Blumau.

Nu — „wer wollte sich mit Grillen plagen, so lang uns Lenz und Jugend blüht“, siger Hölty. Men jeg hører et forfærdeligt Rabalder paa Trappen; nu maae de vist være i Anmarsch.

Eline.

Ja, nu er det Alvor. Nu maa jeg bede Papa retirere ind i sit Cabinet.

Blumau.

Jeg sidder i Forretninger til op over Drerne.

Gaaet.

Chor

af Tanter, Onkler, Fætttere og Cousiner.

Paa denne kiære Fødselsdag
 Vi nærmer os i Bennelag
 Den elskte Onkels Arnested,
 Og frydes høit derved.

Eline.

Velkommen, mine naadige Tanter, Onkler, Fætttere og Cousiner! Nu kommer Papa strax. Han veed slet ikke, at det er hans Geburtsdag, og jeg tænker, vi skulle surprenere ham paa en ret behagelig Maade. Ville De være saa gode at synge lidt endnu, saa hører han Dem nok; thi han sidder i Forretninger til op over Drerne.

Chor.

Paa denne kiære Fødselsdag
 Vi nærmer os i Bennelag —

Blumau raaber indenfor:

Ellen! Ellen! hvad er det for en Støi? Jeg kan ikke have No til mit Arbeide.

Eline

aabner Doren til Cabinettet.

Na, Papa! der er nogle gode Venner af Familien, som gierne vilde have den Ære at hilse paa Dem i Forniddag, hvis De har Tid.

Blumau.

For mine Venner har jeg altid Tid. Om Forladelse, nu kommer jeg strax.

Han kommer ud, og stiller sig hoist forundret an.

Hør i en trivial Melodie.

Held og Lykke, Lyst og Glæde,
 Ædling! smile paa din Bei!
 Du paa Roser stedse træde,
 Lilier og Forglemmigei!
 Fra dit Hierte Sorger vige!
 Taarer i vort Die staae;
 Lad da nu vor Tausshed sige,
 Hvad ei Læberne formaae!

Fortissimo med alle Instrumenter.

Lad da nu vor Tausshed sige,
 Hvad ei Læberne formaae!

Blumau

tager sit Kommetorklæde frem, og tørrer sine Dine.

Jeg føler mig inderlig bevæget — overrasket, mine vøistarede Venner! En dyb Følelse giennemtrænger mig, og gjør det til Umulighed, at tolke, hvad der foregaaer i mit Indre. Er det muligt? Det er min Geburts — min Fødselsdag, vilde jeg sige. Tredsfindstyve Aar! De ere bundne som en Drøm. Men, Eline! var det ret, at lade

din Fader i Uvidenhed? Beed du ikke, at en alt for pludselig Glæde — Na, Herregud! der have de hængt mit Navn in effigie. Jeg maa græde som et Barn.

Rogle.

Den gode Mand!

Andre.

Et fortræffeligt Hierte!

Chor.

Günstigst vilde De behage
Bore Gaver at modtage,
Skøndt Bærdien ei er stor.

Blumau.

Af, min Lunge mangler Ord.

Eline.

Meerskumspiben, Sølhundsposen,
Legnebog brodeert med Rosen
Af Elines Haand modtag!

Blumau

lægger hendes Haand paa sit Bryst.

Datter! føl mit Hiertes Slag.

En Tante.

Ulden Brystdug, god til Vinter,
Knippet af mig selv, see her!

En Onkel.

Du har gode Fugleslinter,
Tag endnu dog denne der!

En Niece.

Ei forsmaae min Onkel vilde
Denne grønne Fløils-Casquet?

En Neveu.

Vilde vel min Onkel spille
Skaf iblandt paa dette Bræt?

En Fætter.

Dersom du paa Veien trues,
Var en Stof vel ei saa slem?

En Anden.

Disse Sporer paa kan skrues,
Dg behøve ingen Rem.

En Svoger.

Jeg har ingen Sølvbarrer,
Ven! at byde dig i Dag;
Paa en Kasse med Cigarrer
Kaster du vel ikke Brag?

En ung Pige.

Tre Par Handsker!

En gammel Kone.

Get Par Brillen!

Blumau.

Ricere! seer, min Laare triller.

Chor.

Bore Gaver ei forsmaa!
Ord for os vil ikke flyde;

Fortissimo.

Lad da denne Laushed tyde,
Hvad ei Læberne formaae!

Blumau.

Tusind Tak! Gud velsigne Dem! Jeg føler mig alt for uværdig til denne Deeltagelse og Opmærksomhed. Den kommer saa par bricole. Imidlertid, inderlig velkomne! Det gjør mig kun ondt, at vi intet Godt have at byde Dem igien. Det skulde da være, at Eline havde sørget for en Frokost paa egen Haand.

Eline.

Kan De tvivle derom, Papa?

Hun gaaer hen, og luffer begge Skoldøre op; man seer et prægtigt Taffel, og hører en brillant Taffelmusik.

Blumau.

Åh, det fiære Barn! hun har dog et godt Hierte og er mig inderlig hengiven.

En Onkel.

Ja, det er virkelig en allerfiæreste Pige.

En Tante.

Snak mig ikke om min lille Ellen! Det er en Perle

En Fætter sagte.

Der gives ogsaa uægte Perler.

En Niece.

Tante maa ikke sige Ellen, men Eline.

Tanten.

Vær du mig ikke, hvad jeg skal sige, Mamsel! Jeg skal frabede mig, at du altid retter paa min Udtale.

Onkelen.

Nu, saa lad os da i Guds Navn gaae til Bords, og drikke det lille Barns Skaal.

Eline skielmsk.

Maaskee der bliver endnu en Skaal at drikke.

Onkelen.

Hvordan det, mit Godt?

Eline.

De maa forlade mig, det er en Hemmelighed; men den bliver opklaret, inden vi vide et Ord deraf.

En Tiener kommer, og hvisker Blumau Noget i Øret.

Blumau fortrædelig.

Åa Herregud, hvad vil nu han? Han er jo ingen Lem af Familien.

Eline.

Hvem er det?

Blumau.

Den unge Advocat Greenaa.

Eline.

Tal De kun med ham, Papa! Hvem veed, hvad det er godt for? Halsfagte. Hvad han ikke er, kan han maaskee blive.

Hun gaaer med Selskabet, Floidorene luffes.

Blumau ene.

Skulde det være muligt? Den unge Greenaa! Det var i det mindste en Svigersøn, man havde Vre af. Men hvor han kan falde paa — Dog, Kiærligheden er blind. A la bonne heure! Men jeg vil dog vare ham i Tide, hvad jeg altid pleier med min Steddatters Friere.

Alfred kommer, og hilser ærbødigt.

Jeg veed ikke, om jeg har den Vre at være kiendt af Herr Justitsraaden?

Blumau tager venligt hans Haand.

Den unge Advocat Greenaa?

Alfred.

De kiender formodentlig min Onkel?

Blumau.

Gamle Jørgen Greenaa! hvø kiender ikke ham? Han var Deres Mentor, og er det vel endnu.

Alfred.

Sandelig, jeg er min Farbroder uendelig forbunden. Skulde han skade mig med Noget, saa var han uskyldig; saa var det, fordi jeg, som hans Brodersøn, vækker Forventninger, som jeg ikke er i Stand til at opfylde.

Blumau.

De er beskeden. En sielden Dyd hos et ungt Men-

neske! O, De kan aldrig troe, hvor det glæder mig, at træffe Bestedenhed hos unge Mennesker.

Alfred.

Det er en behagelig Egenskab baade hos Unge og Gamle, Herr Justitsraad! Tillader De, at jeg gratulerer Dem paa Deres Fødselsdag?

Blumau.

Jeg takker Dem meget, jeg takker Dem meget for Deres Dpmærksomhed, min unge Ven!

Alfred.

Jeg er maastee ikke saa ung, som Herr Justitsraaden troer.

Blumau.

Nu, De kan dog ikke være over en to à tre og tyve Aar.

Alfred.

Jeg er ikke langt fra de tredive.

Blumau.

Er det muligt? Nu, der slægter De atter Deres Onkel paa, en Gubbe paa 70, og som dog ikke lader til at have meer end 60 paa Bagen. Det var ret! Man maa altid være ti Aar yngre, end man er, saa bliver man aldrig for gammel.

Alfred.

Men om jeg ogsaa kunde tage ham til Mønster i alt Andet, saa er der dog een Ting, jeg ikke agter at ligne ham i.

Blumau.

Og det er?

Alfred.

Min Onkel er Pebersvend.

Blumau.

Og det vil De ikke være? Nu, det er der jo gode

Raad for. Hvad skulde der være i Veien, naar De har fundet en Pige, som De holder af, og som ynder Dem?

Alfred.

Saa manglede dog endnu Get.

Blumau.

Og hvad?

Alfred.

Faderens Samtykke.

Blumau.

Skulde det være vanskeligt at faae?

Alfred.

Det maa De selv besvare.

Blumau.

Hvordan, min unge Ven?

Alfred.

Jeg elsker Deres Steddatter.

Blumau.

Er det muligt? min Eline?

Alfred.

Paa hende tænker kun min Aand,
 I hvor jeg gaaer, hvorhen jeg træder.
 Et sagte Tryk af hendes Haand
 Er mere værd, end alle Glæder.
 Et Smil paa hendes Læbe sødt —
 Og al min Sorg og Frygt forsvinder.
 Naar hendes Dine mit har mødt,
 Da farver Haabet mine Kinder.

Men stundom, naar en dunkel Sky
 Den lyse Pande mørk omtaager,
 Maa jeg forstemt og modløs flye
 Til dunkle Lund, hvor Maanen vaager.

Min Barndomsven, den runkne Teg,
 Jeg haabløs maa til Hjertet trykke;
 Da Maanen staaer saa kold, saa bleg,
 Saa fiern, saa fremmed, som min Lykke.

Blumau.

Det var meget! Skulde Eline have giort sig Vir-
 ning paa en ung Mands Hjerte?

Alfred.

Jeg er sikkert ikke den første Frier, Herr Justitsraad!

Blumau.

Nei, her har været over en Snees; men jeg gav dem
 alle Løbepas, thi jeg mærkede nok, hvad Magnet der traf.
 Naar en Pige i vore Dage har nogle Skillinger —

Alfred.

Jeg forsikrer Dem, det er ikke den Magnet, som
 trækker mig.

Blumau spogende.

Ja, naar det ikke er Magnetisme — Electricitet, synes
 mig, kan det endnu mindre være.

Alfred i samme Tone.

Der gives baade en positiv og en negativ Electricitet;
 den stedfaderlige, eller frastødende, pleier undertiden at være
 af sidste Slags.

Blumau.

I Grunden er der jo intet Bæsenligt at klage over
 lille Ellen. Som overalt, hvad det Bæsenlige angaaer
 — det er ikke værd at tale om.

Alfred.

Forlad mig, jeg er ganske af den modsatte Mening.

Blumau.

Det kan jeg tænke, siden De er forelsket. Men Eline er jo
 ogsaa en ret smuk Pige, og hun har en deilig Syngestemme.

Alfred.

Naar, saa den har hun dog?

Blumau smilende.

Og saa har hun 40,000 Daler.

Alfred.

Jeg fortjener selv meget som Advocat, og jeg skal arve min Onkel.

Blumau.

Nu forstaaer jeg Dem: Hvor godt Folk er, komme godt Folk til; De gifter Dem for Penge. Siig det kun reent ud! Jeg vil være lige saa oprigtig: Det har jeg paa min Aar ogsaa gjort. Men ved Tidsomstændighederne er jeg kommen paa Aaræene.

Alfred.

Jeg spørger ikke om hendes Formue.

Blumau.

Jeg har nydt Renterne deraf hidindtil. Naar hun bliver gift, er det forbi. Dette Tab vilde ruinere mig.

Alfred.

Jeg lader Dem nyde Renterne af Deres Steddatters Formue, saalænge De lever.

Blumau omfavner ham.

O, du Phønix af en Elsker! Saa skal De saa Gud ogsaa have hende, som hun staaer og gaaer.

Alfred.

De gjør mig usigelig lykkelig.

Gæsterne komme ind med Glas i Hænderne.

Tanten.

Kan man troe Røgtet? Naar man stole paa en lille Skielm, som har sladdret af Skole?

Blumau.

Har I hørt det, mine Venner? Nu, hvad siger I?

Onkelen.

Hvad vi sige? Vi sige Amen! til Lykke og Belsig-
nelse! Seer du ikke, vi komme med Glassene i Hænderne?
Lad dem klinge! De ere mere veltalende, end vi. Vor
Glæde er stum; det veed du allerede fra før af.

Alfred henrykt.

Eline! søde Pige! Kan jeg troe min Lykke?

Onkelen.

Hvad have vi videre Vidnesbyrd behov? Der have vi
Brudgommens egen Tilstaaelse.

Blumau.

Men hvor er Bruden?

Tanten.

Hun er saa undseelig, den lille Staffel. Hun staaer
bag Døren derinde med de unge Piger. De omgive hende
i en tæt Ring, for at fritte hende ud.

Blumau.

See, der kommer hun!

De unge Piger komme med Eline, som skjuler sig mellem dem.

Tanten.

Skam dig ikke, lille Ellen! bliv ikke rød. Det er jo
en ærlig Sag. Vi skal alle den Dei; det er Livets Be-
stemmelse.

Eline sagte.

Gjør mig dog ikke saa undseelig! Jeg er ganske for-
styrret i Hovedet. Det er alt for tidligt. — Jeg bad Tante
dog saameget om ikke at forraade mig. Jeg har jo intet
Afgjørende sagt.

Alfred.

Min Eline! hvor er hun?

Blumau.

Der staaer hun.

Alfred

farer forfærdet tilbage, ved at see hende.

Hvor? Hvad? Hvem? De Frøken Eline?

Tanten.

Eller Ellen, det kommer ud paa eet. Bælg selv
Navnet, min Herre! efter Deres egen Smag.

Alfred.

Justitsraad Blumaus Datter?

Dnkelen.

Eller Steddatter; det kommer altsammen ud paa eet.

Alfred affides.

Gud! hvilken Snare! Skræffelige Bedrag!

Blumau,

Hvad forundrer De Dem over?

Dnkelen.

Omfavn Deres Brud, min Herre! Vær ikke undseelig,
fordi vi ere saa mange her tilstede.

Tanten.

Glæden gjør ham ganske tummelumst i Hovedet.

Alfred

i den høieste Bestyrtelse og Forlegenhed.

Tilgiv!

Holder sit Torflæde for Ansigtet.

Eline.

Hvad fattes Dem?

Alfred.

Næseblod! Jeg maa et Dieblif ud i den fri Luft.

Han styrter ud.

Hør efter en lille Pause.
 Angrer han, hvad han har lovet?
 Bryder han igien sit Ord?
 Som for et Medusahoved
 Blegnet han tilbagefoer.

Onkelen og Tanten.
 Rørlighed ham kun bevæger.
 Han er din og evig din!

Blumau halv sagte.
 Hvad betyde disse Streger?

Onkelen.
 Fylder Glasene med Vin!
 Alle synes vel om Tingen.
 Skienfer i til bredfuldt Maal,
 Drifter ved Krystallets Klingen
 Brudeparrets Høitidskaal!

Eline affides.
 Af, hvor er han huld og deilig!
 Men hvi mon han mig forlod?

Blumau.
 Aldrig mere ubeleilig
 Kom mig noget Næseblod.

Hør.
 Alle synes vel om Tingen.
 Skienfer i til bredfuldt Maal,
 Drifter froe ved Glassets Klingen
 Brudeparrets Høitidskaal!

De gaae ind.

En lille Hauge,

omgivet af Bygninger og Mure, som bedækkes af grønne Hækker;
et Steenbilled staaer i en Fordybning, skjult af Buske.

Camilla. Philippa.

Camilla.

Nu er jeg rolig. Man nyder dog Livet meget mere, naar man ikke er forelsket. Kiærligheden er en Feber; den viser os Alting i et falskt Lys, og røver Hjertet alle virkelige Glæder for lutter taabelige Indbildninger.

Philippa.

Camilla! jeg vil ikke trættes med dig om Kiærlighed; endnu kiender jeg den ikke af egen Erfaring. Men saa meget ved jeg, medens du elskede, var du mild og venlig, og nu forstyrrer Brede og ængstlig Uro dit Hjerte.

Camilla.

Jeg er urolig efter at vide Udfaldet af Herr Advocatens Bisit hos min Onkel.

Philippa.

Hvad har du gjort! Indbildt ham, at du var din Onkels Datter, at du var Eline! Dersom han nu frier til hende hos hendes Fader, i den Tanke at det er dig?

Camilla.

Saa er det atter et plumpt Fusentasteri, hvis Udfald han maa takke sig selv for.

Philippa.

Grumme Pige! Jeg kiender ikke min Camilla igien.

Camilla.

O, hvis du havde kiendt mig ret før, Philippa! saa kiendte du mig ogsaa nu. Jeg er saaret, dybt saaret; fornærmet, dødelig fornærmet. Thi jeg har elsket, inderlig elsket ham, medens han hylkede Følelse for mig, berøvede

en uskyldig Pige sin No, og drev det hierteløseste Spil, for at tilfredsstille sin Forsængelighed. For ham er Amor en uforstammet Dreng. Belan, saa lad nu Uforstammenheden finde sin Løn og sin Straf. Var han dristig nok til strax i første Dieblik at tale til min Onkel om sin Kiærlighed — fordi han nu troer, at jeg er en Pige med Formue — er da ikke et slikt Lapseri sliq en Ydmygelse værd?

Philippa.

Men det ydmyger ogsaa Eline.

Camilla.

Hendes uafladelige Uartighed mod Andre forpligter Ingen til Delicatesse mod hende. Hun bliver ikke latterligere derved, end hun allerede var. For Resten har jeg slet ikke gjort det for at hegne mig paa hende; thi hendes fiantede Bæsen kan ikke fortørne mig.

Philippa.

Og hvis nu det hele Fiendskab til Alfred endnu blot kom af en Misforstaaelse?

Camilla.

Ikke engang mit Navn kiendte han; tænk dig, ikke engang mit Navn!

Philippa.

Men du kiendte jo heller ikke hans, vidste jo heller ikke, hvem han var.

Camilla.

En Pige maa finde sig i tusinde Indskrænkninger. Hvad vover hun? Men en Mand —

Philippa.

Er ved slige Leiligheder ikke saa flog og behændig, som et Fruentimmer. Kiærlighed er i Stand til at forvirre de bedste Hoveder; den forfører de flogeste Folk til at handle

bagvendt, og fra en overdreven Forsigtighed og Selvtvang hele Aar falde de undertiden pludselig med Døren i Huset.

Camilla.

Nei, hans Spøg i Samtalen med den gamle Onkel i Morges var for plumpt, for koldt, for haanligt, til at han nogensinde har kunnet elske mig. Saaledes taler man ikke om en fæer Gienstand. Jeg har aldrig forstyrret hans Søn eller hans Episelyst! Naar jeg saae paa ham, var han af Høflighed nødt til at see paa mig igien!

Philippa.

Ja, det sagde han rigtig nok. Men nu hans Opførsel i din Nærværelse! Jeg saae Kiærlighed til dig i hans Die. Saaledes bærer ingen Mand sig ad, som ikke er forelsket.

Camilla.

Forelsket? en Emule forelsket? Jh nu, hvorfor ikke det? Det vil jeg gjerne troe. Men den fornærmer mig endnu meer end Kulde, denne kortblussende, falske, egenkiærlige Straalid, der hvert Dieblif flammer, og gaaer ud igien, ligesom Omstændighederne føre det med sig. Gud bevare mig for saadan en Mand! Bee den Ungling, der spiller Boldt med en uskyldig Piges Hierte, og ved sit Besleri vækker en alvorlig Videnstabs i hendes Barm! Han fortjener Foragt, han fortjener en saadan Ydmygelse.

Philippa.

Du er bleg, Camilla! Du befinder dig virkelig ikke vel.

Camilla.

Det siger Intet. Lad mig kun blive syg, lad mig døe! hvad har jeg meer at leve for i denne Verden?

Philippa.

Saa sandt jeg lever, der kommer han.

Alfred kommer.

Camilla.

Lad os flye! Hun vil gaae.

Alfred med Fatning og Følelse.

Et Dieblig, Froken! Jeg har kun et Ord at si
Dem, og De seer mig aldrig meer.

Hver anden Fryd var tom og mat,
Mig bandt kun Rieklighedens Glæde;
Hvor ei min Elskte var tilstede,
Var Vaaren kold, og Dagen Nat.
Det gamle Sagn om Engle smaae
Igien mig sværmerisk oplued;
Jeg drømte, jeg en Engel skued,
Naar, Grumme! jeg dit Udsyn saae.

Men du har kold din Ven forraadt.
Den skionne Gld, som varme skulde,
Den blev et Spil kun for din Kulde.
Du har Naturen overtraadt.
Min Barm er saaret, sønderslidt.
Jeg vil ei tæres hen af Røden;
I fremmed Land jeg søger Døden.
Camilla! see — det Bærf er dit!

Han gaaer.

Camilla

vrider fortvivlet sine Hænder.

O, jeg har syndet! Jeg har miskiendt ham. Men
end Beviis, meer end tydelig Forflaring har hans Bl
hans Følelse, hans dybe Sorg talet og forsvaret sig i
mit Hierte.

Philippa.

Saa lad mig hente ham tilbage!

Camilla.

Nei, for Guds Skyld ikke! Hvormed kan jeg gjøre min Brøde god? Han tilgiver mig aldrig. Jeg har bestæmmet ham, givet ham til Priis for Hevn, Forfølgelse, Latter og Spot.

Philippa.

Stakkels Beninde! Sagde jeg det ikke nok?

Camilla.

Kun af Rærlighed til mig søgte han at føre sin Dnkel bag Lyset.

Philippa.

Og af Rærlighed til ham førte du ogsaa din bag Lyset. Rærlighed anklager og undskylder eder begge. Du er forstyrret; jeg maa tænke og handle for dig. Hvordan vi faae den Knude løst, som din Hestighed har knyttet, ved jeg endnu ikke. Men — J elske hinanden — det er hovedsagen. Et Dieblis Ubetænkksomhed, et overilet Skridt skal hverken stille dig ved dit gode Navn eller din Lykke. Jeg vil gaae til den gamle Greenaa; det er en klog, fornuftig Mand, han vil bringe Sagen i Rigtighed.

Camilla.

Hvorledes? du flyer til den, som Alfred søgte at undflye?

Philippa.

Af hans Tale hørte jeg, at han er en godmodig gammel Mand. Vor Tillid vil forsoner ham, og han vil ikke lere sin Brodersøn ulykkelig.

Camilla.

Og om vi ogsaa forsonede ham — Alfred forsoner i aldrig!

Aldrig han kan mig tilgive;
 Stolt han sig føler, som Mand.
 Løs han sig fra mig vil rive,
 Gler til fremmede Land.

Philippa.

Elkov paa Flugten ham følger,
 Spirer i Hjertet paa ny,
 Ugter ei Bierg eller Bølger.
 Hvo vil for Kiærlighed flye?

Camilla.

Snart stiller tusinde Mile
 Mig fra mit Haab og mit Mod.

Philippa.

Fuglen saa langt ei vil ile,
 Den har en Traad om sin Fod.

Camilla.

Natten skal høre min Klage,
 Gensomhed dele mit Savn.

Philippa.

Kiærlighed vender tilbage
 Snart i Forsoningens Favn.

De gaae.

Tredie Handling.

Børrelse hos den gamle Greenaa.

Co fremmede, en stor firskaaeren Mand, klædt som en Matros, og en lille tynd Person i en graa Kiøle, tarvelig men reenlig, staae hver i sit Bindue, vente og tie længe stille; endelig siger

Den Første.

Han bliver farlig længe borte i Dag, den Procurator.

Den Anden.

Han har meget at løbe om, skal jeg sige os; han tager paa Landet i Morgen.

Den Første forundret.

Hvad Fanden er det? seer jeg ret? det er jo min kjædelige Broder, Jeremias Preen.

Jeremias kold og misfornøiet.

Morten Preen! er det dig! er det muligt? Jeg troede, du var druknet for længe siden.

Morten med Lune.

Jeg skulde druknes, men fik Pardon, og reddede mig i Skibbrudet paa en Bialke.

Jeremias sagte.

Det var nok en Galgebialke. Goit. Naa, det er mig liært. Hvordan befinder du dig?

Morten.

J lang Tid har jeg neppe havt det, saa jeg kunde ligge tør. Men nu er jeg ovenpaa.

Jeremias.

Det er mig kiært.

Morten.

Jeg har saa meget, jeg kan drikke op i otte Dage. Mere forlanger jeg aldrig forud.

Jeremias.

Alting øder du op i otte Dage? Du er endnu den Gamle, seer jeg.

Morten.

Og du er endnu ikke bleven yngre, seer jeg.

Jeremias.

Naar nu de otte Dage ere omme, hvad saa?

Morten.

Saa kommer næste Uge; i den har jeg gode Udsigter.

Jeremias.

Hvorledes det?

Morten.

Det skal jeg fortælle dig; saa have vi Noget at bestille, til Procuratoren kommer. Hør, hvad der er passeret mig siden sidst. Da jeg intet mere havde, og du intet mere vilde laane mig —

Jeremias.

Jeg gav dig hundrede Rigsdaler paa den Condition, at du aldrig skulde incommodere mig ostere, og reise din Bei.

Morten.

Giorde jeg ogsaa; reiste til Batavia — faldt i Vandet — var nær slugt af en Crocodil — kom op — fik Colera morbus — blev frisk — fortiente Penge — reiste hjem — leed Skibbrud under Norge — blev kastet op paa

Bergens Kyst, vaad som en druknet Muus, fattig som en Kirkerotte.

Jeremias.

Det var haarde Conditioner.

Morten.

Gik paa Bjørnejagt — lærte at kiende en polsk Bjørnetrækker, herlig Karl! sandt Genie! — hjalp ham at tæmme to Bjørne og at faae dem til at dandse paa Bagbenene — drog i Compagnie med dem giennem Everrig, Finland og Lifland — kom i Klammeri med ham i en Kro, vi sloges, skiltes ad — beholdt den ene Bjørn — traf i Rostock Entreprenuren for en Bande Abefatte, en vims Kæltring, der ikke bærer Vand mod min Bjørnetrækker — slog mig sammen med ham, og kommer nu til Kiøbenhavn, for med den høie Dyrigheds Tilladelse at oprette et Morfskabstheater uden for Østerport.

Jeremias.

Hvad for Noget? Du vil opføre Bjørne- og Abefatte-Comodier?

Morten.

Og Tragødier med; Bjørnen kan ligge mausetodt. Men vore Balletter er det Bedste, især Gullivers Reise til Lilliput. Bjørnen er Gulliver, og Abefatterne Lilliputterne. Det gaaer prægtigt, maa du troe.

Jeremias.

Nei, det er for galt! Det kan jeg ikke tilstede.

Morten.

Hvad smaasnapper du? Er det dig ikke tilpas?

Jeremias.

Nei, paa ingen Maade. En agtet, stræbsom Borgermand, der har Sit paa det Torre, og med Tiden kan gjøre

sig Haab om en lille Rang, skulde have en Broder, der var
 Bjørnetrækker og Ubefattecomodiant?

Morten.

Ja, hvordan vil du blive af med mig?

Jeremias.

Jeg vil købe dig til at forandre dit Navn.

Morten.

Ja, hvad giver du mig?

Jeremias.

Hundrede Daler.

Morten.

Top! Faaer jeg hundrede Daler, saa lover jeg, at jeg
 aldrig meer skal kiendes ved dig, og forandre vort adelige
 Familienavn Preen til Eyl, Spandrem, eller hvad dig lystet.

Jeremias.

Belan! jeg giver dig dem paa den Condition.

Morten.

Bravo! Nu kan man dog see, at du er min Broder,
 og mener mig det ærligt.

Jeremias.

Nei, for Pokker! det er just det, Ingen maa see.

Morten.

Der seer det jo heller Ingen, uden vi.

Jeremias

omfavner og kysser ham mechanisk.

Nu, saa takker jeg da hierteligt for alt hidtil beviist
 Slægtskab og Broderskab, som hermed ophører, og ikke behøves
 meer. Pengene kan du lade hente, naar du reiser fra Byen.
 Fra nu af maae vi ogsaa sige De til hinanden.

Morten.

Som De behager.

Jeremias.

Hvad maa man herefter have den Ære at kalde Dem?

Morten.

Mit Navn er Syl, til Tieneste.

Jeremias bukker.

Ærbødig Tiener, Herr Syl!

Morten ligesaa.

Skyldigste Ditto, Herr Preen! Af, hvorfor leve vore salig Forældre dog ikke endnu? De sloges selv tidt, men elskede hinanden dog ret af Hjertet. En saa inderlig Affked mellem deres Børn vilde have trunget dem Bandet af Dinene.

De bukke for hinanden. Morten skraber ud tilbage med Benet, i det han vender sin Broder Ryggen. De gaae hver hen i sin Krog igjen.

Jørgen og Alfred Greenaa komme, fulgt af en Sværm Mennesker.

Chor.

Af, Herr Greenaa! vel, De kommer;

Vi har længe paa Dem biet.

Jeg vil stedes for en Dommer.

Jørgen.

Nu begynder Litaniet.

Alle i Munden paa hinanden.

Her er talende Beviser. —

Nu jeg ikke længer venter. —

Skal jeg taale hans Sottiser? —

Han betaler mig ei Renter. —

Jeg er meget Dem forbunden,

Hvis De kan mig Ret forskaffe. —

Han har slaaet mig paa Munden,

Bør nu Loven ei ham straffe? —

Jeg min Sag kan aldrig tabe. —
 Mener De, at jeg kan vinde? —
 Tænker han, jeg er hans Ape? —

Chor.

Jeg vil hevnes paa min Fiende!

Jørgen.

Mine Damer! mine Herrer!
 De i Dag mig maa undskylde.

Tutti.

Det Processen kun forværrer,
 Hvis den lægges paa en Hylde.

Jørgen.

Ganske sikkert jeg i Morgen
 Høre vil, hvad Hver kan sige.

Chor.

Al, hvis selv Dem trykte Sorgen!

En Pige.

Hielp mig dog! Jeg arme Pige,
 Jeg Glendigste paa Kloden!
 Slig en Tort vil han mig vise?

En Kierling.

Hun har traadt min Kat paa Foden,
 Og det var kun af Malice.

Jeremias Preen.

Han opfylder ei Contracten.

En Kone.

Han mig banker efter Tacten.

En Mand.

Skil mig ved den Grippenille!

Morten Preen.

Troer De, jeg faaer Lov at spille?

Jørgen.

Mine Damer! mine Herrer!
De i Dag mig maa undskyldde.

Chor.

Det Processen kun forværrer,
Hvis den lægges paa en Hylde.

Jørgen stamper utaalmødig.
Gjør mig vred ei i Parykken!
Troer J, jeg er eders Slave?

Manden.

Bredes han, saa vendes Lykken.
Lad i Dag da Fred ham have.

Jørgen.

Til i Morgen!

Chor.

Til i Morgen

Vil vi alle glemme Sorgen.
Naar i Morgen ventes vi?

Jørgen.

Saa imellem Ni og Ti.

Chor.

Swigt os ei med Haabets Anker!

Jørgen.

Ei paa een Dag bygtes Rom.

Chor.

Godt Salarium der vanke,
Hvis der vanke gunstig Dom.

De gaae.

Alfred.

Stakkels Onkel! de stimle jo omkring dig, som Spur-
ene om Kirsebær, som Makrel om en Mand, der falder i
landet, for at fortære ham levende. Hvor jeg beklager

Dem! Hvor jeg hader en Bestjæftigelse, der sætter et ærligt Hierte daglig i den ubehageligste Forbindelse med den finere og grovere Bøbel!

Jørgen.

De fleste af disse Narre sender jeg til Forligelses-commissionen; adskillige forliger jeg selv strax, ved at tale dem til Rette. En Advocat maa ikke gjøre sig kostbar, maa høre Alle, som ville betro sig til ham; derved vinder han i Popularitet. Desuden have mine Commissioner ogsaa i en Række af Aar indbragt mig en artig Skilling, og, som jeg haaber, til alle Parter's Fornøielse.

Alfred.

Nei, jeg vil ikke længer være Klammeriets Haandlanger. Menneſkene lade sig ikke tale til Rette, man maa tvinge dem.

Jørgen.

Det var at tage sig selv til Rette, min Søn. Glem ikke Lovens første Bogs første, tredie.

Alfred.

Jeg siger Dem, jeg vil ikke leve meer af Andres Jammer.

Jørgen.

Hvordan Fanden vil du da leve? Lever ikke bestandig den Ene af den Andens Jammer? Hvad gavtede Doctoren, hvis der ingen Syge vare? Præsten, hvis der ingen Syndere vare? Philosophen, hvis der ingen Døsmere vare, og Soldaten, hvis der ingen Cujoner vare?

Alfred.

Jeg vil ikke være en flau Balsom paa Saaret; jeg vil sveises ind i Staalet paa det Sværd, som afbugger Skaden. Min Beslutning staaer fast: jeg gaaer til Morea, jeg strider for Grækerne.

Jørgen.

Du gjør Fanden heller. Jeg haaber dog ikke, den løgnagtige Mamsels Uforskammenhed har gjort dig til en Gief og til en Fusentast. Jeg tænker, den har aabnet dine Dine, lært dig, hvad Kiærlighed er, og at være fornuftig.

Alfred.

Nei, aldrig skal jeg bande Kiærligheden! Hvad kan den uskyldige Amor for, at jeg tog et Blus i Mosen for hans Fattel? Jeg siger endnu: kun Kiærlighed gjør ædel. Det var Mænd, som aldrig elskede, der bleve Jordens Skræk og Plageaander. Hvorfor kiender Uergierrigheden ingen Grændser? hvi gjør Egennytten intet Offer? hvi leder Fanatismen til Grumhed og Forsølgelse? hvi svækker Bellysten Kraft og Ure? Fordi Egoisten kun elsker sig selv; fordi Sværmeren, uden en skøn Gienstand, kun griber efter et tomt Begreb; fordi den grovere Sands ingen Skranker kiender, naar den savner Følelsens advarende Engel. Nei, Kiærlighed! du knuser mit Hierte, men jeg skal aldrig forbande dig. Jeg gaaer til Grækenland, til det Land, som først lærte Europa at tænke og føle; og det Hierte, som en grusom Pige forskød, offerer jeg nu hele Menneskeheden.

Han gaaer ind i Sidenværelset.

Jørgen.

Det er Alvor, mærker jeg. Hvad i al Verden skal jeg nu gjøre med ham? Jeg lod være at gifte mig, for ikke at have Sorg af mine Børn, og nu kommer den ligesuldt, thi jeg elsker den Dreng, som min kiødelige Søn, og det skræker mig i mit Hierte, at han har tabt sin til Datum gode funde Forstand, og er bleven en Nar, ligesom alle de Andre.

En Tiener kommer.

Herre! her er en Dame udenfor, som paastaer, at

hun endelig strax maa tale med Dem, skøndt jeg sagde hende, at De ingen Tid havde.

Jørgen.

En Dame? Er hun ung og smuk?

Tieneren.

Smuk? Det har jeg ikke seet efter. Det pleier Herren jo ikke at bryde sig om. Skal jeg gaae ud og see paa hende, hvordan hun seer ud?

Jørgen.

Doømer! Lad hende komme ind.

Tieneren gaaer.

Jørgen.

Det er ganske vist denne Frøken Blumau, der har bestaaet min Brodersøn i Morges, og nu kommer for at undskyldte sig. Men lad hende komme; hun skal finde Mand for sig.

Philippa træder frygtfom ind.

Tienerinde, min Herre!

Jørgen affides.

Ja, vist er det hende. Smuk er hun, og forlegen og ængstelig er hun ogsaa. Vi kun, Mamsel!

Philippa.

Min Herre! jeg kommer til Dem i et for mig høist ubehageligt Grinde; men Pligt og Venskab byder mig det.

Jørgen.

Maa jeg tage mig den Frihed, at spørge Frøkenen: var det ikke hende, som spadserede i Morges i Kongens Hauge med en anden Dame, da jeg gik derigennem med min Brodersøn?

Philippa.

Jo, min Herre!

Jørgen.

Fy, De maae skamme Dem i Deres Hierte! Og De vover at komme for skikkelige Folks Dine efter saadan en Streg? Beed De vel, at den, der fornærmer min Brodersøn, fornærmer ogsaa mig?

Philippa.

Min Herre! jeg har ikke i Sinde at fornærme Dem.

Jørgen.

Nei, men det er allerede skeet paa den eclatanteste Maade. Og til hvad Ende? Har De ikke prostitueret Dem selv meest derved? Hvis De ogsaa ikke elskede min Brodersøn —

Philippa.

Min Herre! De tager feil.

Jørgen.

Hvad for Noget? elsker De ham da?

Philippa.

Jeg? nei! men —

Jørgen.

Lad mig tale ud, og fald ikke gamle Folk i Talen! Hvis De ogsaa ikke elskede ham, siger jeg, skulde De derfor give ham til Priis for Andres Spot, og giøre Deres egen familie latterlig?

Philippa.

Min Herre! jeg er ikke den Dame, De holder mig for; jeg er hendes Veninde.

Jørgen.

Er det ikke Dem? Ja, det er en anden Sag! Saa vedder jeg Dem at mortificere mine Udtryk. Jeg erklærer Dem døde og magtesløse; de skal ikke komme Deres gode Ravn og Rygte til Forkleinelse i nogen Maade.

Philippa.

Alt forladt, min Herre!

Jørgen.

Men saa raader jeg Dem ogsaa, jo før jo heller at bryde Benskabet med et Fruentimmer, som ikke fortjener det.

Philippa.

De tager atter feil, min Herre! Frøken Camilla Blumau har et ædelt Hjerter, en fortræffelig Character; men hun er sværmerisk, og Kiærligheden forledte hende til en uoverlagt Handling.

Jørgen.

Kunde hun ikke, ad Helvede til, sværme for sin Siælestat, uden at beskæmme stikkelige Folks Børn? Hvad kunde min stakkels Brodersøn for, at hun elskede en Anden?

Philippa.

De tager atter feil, min Herre! Det skete just, fordi hun elskede ham saa høit; fordi hun folte sig smertelig skuffet, ved at høre ham tale haanligt til Dem om Kiærlighed. Derfor vilde hun hevne sig. Hendes Hevn kan paa ingen Maade undskyldes; men hun bøder selv meest derfor.

Jørgen.

Hvad han sagde, var meget fornuftigt og solid tænkt. Gid han altid var bleven saaledes ved!

Philippa.

De tager atter feil, min Herre! Det var ikke hans Mening; han sagde det blot for at føre Dem bag Lyset.

Jørgen.

Hvorfor Diavlen spillede da Deres Veninde ham det Puds?

Philippa.

Fordi hun tog feil, min Herre! og troede, det var hans Alvor.

Jørgen.

Det var da en forbandet Hob Feiltagelser!

Alfred

iler ind, og kysker Philippas Haand.

Har jeg hørt det? Jeg er elsket igien?

Philippa.

Alf, min Herre! min Veninde er trøstesløs over at have fornærmet Dem. Hun hørte Deres Samtale i Morges med Deres Onkel, Deres Spøg frænkede hende, hun troede, De havde et koldt Hierte, at De drev en forføngelig Leg med omme Følelser.

Alfred slaaer Hænderne sammen.

Gode Gud! det var jo blot for at sætte min Onkel en Bognæse paa.

Jørgen.

Og det vover du at sige mig lige i Dinene, Knegt?

Alfred.

Bedste Onkel!

Philippa.

Gode Fader!

Begge.

Ei De Deres Børn forlader,

Staaer ^{os} dem } bi med Raad og Daad,

Standser Kiærlighedens Graad!

Jørgen.

Derfor veed jeg intet Raad.

Du har beilet til den Anden;

Eige Nei gaaer nu ei an,

Var hun end saa styg som Fanden.

Ord et Ord, og Mand en Mand!

Du dit Ja har hende givet.

Alfred.

Heller strax jeg mister Livet.

Jørgen betænker sig.

Dog — i Fald din Elskte sig
Selv paatager denne Svig,
Falder kun paa hende Skammen.

Alfred.

Heller springe strax i Dammen,
End beskæmmet hende see!

Alfred og Philippa.

Hun maa staae saa reen som Sne.

Jørgen.

Reen som Sne, og heed som Flammen!
Alting blander Amor sammen.

Alfred og Philippa.

Hun maa staae saa reen som Sne.

Jørgen.

Nei, vil man kun bare see!

Alfred.

Gode Dnkel!

Philippa.

Kære Fader!

Alfred og Philippa.

Ei De Deres Børn forlader,
Hjælper os i denne Bæ!

Jørgen grundende.

Intet Raad jeg veed desværre;
Haabet vifter hen i Bind.

Alfred og Philippa.

Intet Raad han veed desværre,
Ha, det ængster mig mit Sind!

Morten Preen

stikker Hovedet ind ad Døren, og siger:

Om Forladelse, min Herre!

At jeg gaaer saa lige ind.

Jørgen studser.

Seer jeg ret? der kommer jo den Caricatur igien, som var her i Gaar. Ha, jeg faaer et Indfald! Lykkes det, Alfred! saa er din Kærestes Ære reddet, hendes Dverilelse bliver en Hemmelighed, og du kan trække dig tilbage uden Nidmygelse.

Alfred.

Og dertil bruger De denne Deus ex machina, fiære Onkel?

Jørgen grublende.

Blumau glemmer ikke det lille Bon, han bragte med fra Tydsland, og vilde vist rynke Næsen forbistret over saadan en Svoger. Man maa bilde ham ind, at der læber en levis notæ macula ved vor Familie.

Alfred.

Men saa falde vi jo fra Scylla i Charybdis.

Jørgen.

Gaa ind med Frøfenen i det andet Værelse! Jeg giver er Lov til at lure ved Døren, saa behøver jeg ikke at fortælle jer, hvad der er skeet.

De gaae; Onkel Jørgen vinker Morten hid, som har holdt sig meget nymg i Baggrunden.

Jørgen.

God Dag, min Ven! Jeg troer, han var her i Gaar. hvad er det nu, han hedder?

Morten.

Jeg hedder Morten Syl, til Tieneste.

Jørgen.

Mig synes, det var et andet Navn.

Morten.

Nei, det er mit fiødelige Tilnavn. Jeg er døbt saaledes.

Jørgen.

Man bliver jo ikke døbt med sit Tilnavn, veed jeg.

Morten.

Ikke det? Ja, det kan gierne være. Det maae mine Faddere bedst vide. Jeg var en raa Unge, da det skete.

Jørgen.

Og nu kommer han —

Morten.

For at spørge Dem, om De troer, jeg faaer Lov at oprette mit Biørne- og Abekatte-Theater uden for een af Byens Porte.

Jørgen.

Det kan jeg ikke sige ham, det kommer ikke mig ved, men hvis han har Lyst til strax at fortiene hundrede Rigsbankdaler, saa kan jeg skaffe ham dem.

Morten.

Hundrede Rigsbankdaler? ja, dem siger jeg ikke Nei til.

Jørgen.

Vi have en lille Spøg for i vor Familie, som ikke videre kan interessere ham. Alt hvad han har at giøre, er paa Diebliffet at begive sig hen til Justitsraad Blumau — Giver ham et Kort. Der har han hans Adresse — og give sig ud for en Broder af min egen Brodersøn Alfred Greenaa. Der er ogsaa hans Adresse. Siig kun reent ud, at han har hørt, hans Broder er bleven forlovet med Justitsraadens Datter, og at det glæder ham usigeligt.

Morten.

Men faaer jeg ikke en Ulykke, naar han hører, det er Lagn?

Jørgen.

Af hvem? Det var jo netop af min Brodersøn og mig, han skulde have Ulykken, hvis han fik nogen. Han lyver jo ikke Justitsraaden paa, men os.

Morten.

Det er sgu ogsaa sandt.

Jørgen.

Dog giver jeg ham kun Pengene paa det Vilkaar, at han strax reiser bort, og udspreder det Rygte, at han har pillet os dette Puds af Hevn, fordi jeg ikke vilde hielpe ham til at etablere sit Abefatte-Theater.

Morten.

Meget vel! Sagte. Saa faaer jeg ogsaa de hundrede Daler af min Broder.

Jørgen.

Han kan give sig ud for en forulykket Lem af Familien, som vi ikke ville kiendes ved, men som nu glæder sig ved at komme i fornemt Svogerskab. Har han nogensinde været fagstrøget?

Morten.

Nei, Gud bevares!

Jørgen.

Det er Skade; det vilde gjøre bedre Effect. Men det imidlertid godt, som det er. Han kan ogsaa gierne bagle min Brodersøn lidt.

Morten.

Jo, det skal jeg nok.

Jørgen.

Nu, saa gaae paa Diebliffet derhen; der er ingen Tid at spille.

Morten affides.

Det er underligt nok: min virkelige Broder giver mig Penge for at jeg ikke skal være hans Broder, og en wild Fremmed betaler mig ligesaa meget for tilløiet Broderskab. Nu hedder jeg altsaa ikke længer Morten Syl, men Morten Greenaa. Strækker sin Hat ud. Er der ikke flere godt Folk, jeg kan tiene med at være, eller ikke være i Broderskab med? Det er ikke dyrt; det koster kun hundrede Daler.

Gaaer; Onkel Jørgen følger ham.

Haven hos Camilla.

Philippa. Alfred.

Philippa.

De veed nu Alting, min Herre! og er ikke længer vred paa den stakkels Camilla?

Alfred.

Gud! hvor kunde jeg være vred, naar jeg hører, at hendes hele Harmen blot kom af Kiærlighed til mig?

Philippa.

Det er en fortræffelig Pige, men alt for heftig, alt for romantisk.

Alfred.

Denne sidste Feil elsker jeg, som en Dyd. Hun er poetisk; Hverdagslivet kieder hende, hun vil gjerne udsmykke det med Skionhedens og Følelsens Blomster. Er det en Feil?

Philippa.

Nu vel! jeg seer, De ere skabte for hinanden; og jeg er vis paa, at naar hun først ret kiender Dem, vil hun aldrig mere blive alvorlig vred paa Dem. En lille Kurre paa Traaden kan der vel undertiden komme imellem hende og selv hendes bedste Venner; men jeg er vis paa, at Ingen onskede at see hende mindre omsindtlig paa hendes Hengivenheds Bekostning.

Alfred.

De henrykker mig med hvad De siger.

Philippa.

Saa lad os nu tænke paa Forsonings-scenen. Den maa ikke være ganske triviel og hverdags. Jeg har en Idee, som De maa hielpes mig med at udføre. Det er da ingen Sag for Dem at spille denne Scene, thi De skal kun være Statist.

Alfred.

Det er en meget underordnet Rolle i en Kiærligheds-scene for en Elsker.

Philippa.

Nei, De er dog Hovedpersonen. Seer De det gamle Steenbilled bag Jasminbusken der?

Alfred.

Ja, hvad er det? En Mand i en Kappe, som udtrækker sin Haand.

Philippa.

Man siger, det forestiller en sorgende Munk. Paa hans Pegefinger er der udhugget en Signetring. De har gaaet en paa Deres.

Alfred.

Hvad er Deres Hensigt?

Philippa.

Man siger, her har i gamle Dage staaet et Kloster paa denne Grund. Hvor vidt det er sandt, kan jeg ikke historisk bevise. Kun en gammel Vise og dette overblevne Billed stadfæster Sagnet. Og — fort og godt — De maa løse Munken af, som næsten skjules af Busken, stille Dem hen i Krogen, og udstrække Fingeren med Ringen.

Alfred.

Hvordan? For at blive en lykkelig Høgtemand, maa jeg først være Munk?

Philippa.

Ja, det er her en Gienvei til Brudekammelen.

Alfred.

Belan! jeg adlyder blindt.

Philippa.

Det var ret. Kærligheden bør altid være blind; og Tingen opklarer sig selv strax. De behøver kun at skjule Dem bag Steenbilledet og staae ganske rolig og stille.

Alfred.

Stille skal jeg staae; men rolig kan jeg ikke være.

Philippa.

Jeg løser Dem snart fra Deres Klosterløfte. Gaa bag Busken! der kommer Camilla.

Han skjuler sig.

Camilla kommer i dybe Tanker.

Her stod fordum et Kloster; denne lille Hauge var et Klosterhauge. Man skulde dog ikke aldeles have ophævet Klosterne. End gives der ulykkelige Siæle, der trænge til et saadant Tilflugtssted; som feilede; som Verden har forstødt hvem Glædens Sol ikke længer sender sin Straale. De stakkels Duer havde det dog godt i sigt et Dueslag, hvor Helligaanden selv svævede over Taget som en Due.

Philippa.

Camilla! har du den gamle Kæmpevisе hos dig om Munken derhenne?

Camilla.

Jeg har ikke lagt den fra mig.

Hun tager et Papir frem.

Philippa.

O, skal vi ikke læse den engang endnu? Den morer mig saameget.

Camilla.

Jeg læser den gierne saa tidt, du vil.

Efter en Indledning af Musikken læser Camilla Kæmpevisen, der ledsages af Toner mellem Versene.

Herr Sivard og Ridder Herr Esbern
De yppede dennem en Riv
Alt over hiin stolte Rosenvand,
Hun var saa ven en Biv.

Og haver med List eders yngste Søn
Alt fæstet min klare Lilie,
Det sværger jeg ved den overste Gud,
Da skete det mod min Billie.

Herr Danved lader sig Klæder skære,
Hannem lyster til Jorsal at gange.
Hiemme sad liden Rosenvand,
Hun blegnede som en Fange.

Inde sad liden Rosenvand,
Hun kurrede som en Due;
For hende bade med Taarer paa Kind
De Terner i Fruerstue.

Herr Danved vinder rigeligt Bytte,
 Hiemiler ad salten Hav;
 Han fandt ei længer skion Rosenvand,
 I Kirken stod hendes Grav.

Herr Danved sig i Kloster mon give,
 Vel hos de Brødre graae.
 Hver Morgen og hver Aftenstund
 Paa hendes Ring han saae.

Inde sad stolten Herr Danved
 Og stirred, naar Sangene lode;
 For hannem bade de Munke graae,
 Han sørged sig selver til Døde.

End stander ved Muren i Urtegaard
 Herr Danved, skaaren af Steen,
 Med Ringen paa sin hvide Haand;
 Den læger for Elskovs Meen.

Hver en Jomfru saa forrigfuld,
 Hvis Ringen hun rører der —
 Hun vorder atter en lykkelig Brud,
 Gienvinder sin Hjertenskiær.

Philippa.

Det er dog forunderligt! Der er Noget i slige gamle
 Folkesagn. Man skal ikke forkaste det altsammen. Hvem
 veed, om det endnu ikke kunde hjælpe, at røre ved Ringen
 paa dette Steenbilledes Begesfinger!

Camilla.

Du spøger altid. Ja, sandelig er der Noget i slige
 Viser. Det, der rører os i dem, er ingen taabelig Overtro;

det er en dyb Tanke, en skøn menneskelig Følelse, indflædt i Billedet. Om aldrig Ulykken er nyttig til Andet, saa nytter den dog ved sit Exempel, til at forsoner Andre, til at smelte de kolde, stolte Hjerter — at, ofte for silde!

Philippa.

Ja, det er nu en philosophisk Forklaring; men den tilfredsstiller mig ikke. Jeg vil, at det skal tages lige efter Bogstaven. Der staaer i Bisen, at hver ulykkelig Brud, som rører ved den Ring, Munken har paa Fingeren, vinder sin Beiler igien. I slige Ting har jeg en Kulsviertro.

Camilla.

Hvor kan du dog nu spøge?

Philippa.

Jeg forkaster ikke ganske Sympathie. Probeer engang, lad dig stryge af den døde Munks Begesfinger! Jeg vedder, det hjælper.

Camilla.

Det er da en besynderlig Munterhed. Du har for megen Forstand og for godt et Hjerter til at ville frænke mig med et utidigt Spøg i min Ulykke. Hvad skal jeg troe?

Philippa.

Luf dine Dine, og lad mig føre dig baglænds hen til Munken.

Camilla.

Nu da? Hun lukker Dinene.

Philippa

fører hende hen til Alfred, og lægger hendes Finger paa hans Signetring.

Føler du ikke Noget?

Camilla.

En Ring.

Philippa.

Vend dig om, og synk i hans Arme! Jeg har her intet mere at gjøre, jeg er nu en overflødig Person.

Sun gaaer. De Elskende omfavne hinanden.

Camilla.

Edle! kan du mig tilgive —

Alfred.

Gulde! kan du mig tilgive —

Camilla.

At jeg bød mit Hierte Trods?

Alfred.

At jeg bød mit Hierte Trods?

Begge.

Riærligheden sønderrive

Regningen imellem os!

Alfred.

Jeg har Intet dig at laste.

Camilla.

Intet dig at forekaste.

Begge.

Skylden falder kun paa mig.

Alfred.

Burde jeg med Troskab spøge —

Camilla.

Burde Hævnen jeg forsøge —

Begge.

Som til Døden elsker dig?

Edle Ven! } du mig tilgive,
Gulde Mø! }

At jeg bød mit Hierte Trods.

Kiærligheden sønderrive
Regningen imellem os!

De gaae.

Børelse hos Blumans.

Eline alene.

Jeg er i den ubehageligste Forfatning, og veed egentlig slet ikke, hvorledes det hænger sammen. Han forelsker sig i mig paa en Promenade, kan neppe tale for Kiærlighed, beder om Tilladelse til at gjøre mit nærmere Bekiendtskab, bliver vel modtaget — og saa faaer han Næseblod, og løber sin Bei! Men det er jo muligt, at hans Blod virkelig er kommen i saadan Bevægelse. Ak, den Arme! det var dog tungt, hvis han havde faaet en Blodstyrtning for min Skyld. Men jeg er mere bange for, at det var et Fjef, for at slippe fra mig igien. Gartnersvenden elsker langt oprigtigere. Det er virkelig et pænt Menneske. Men det vilde Papa gjøre forfærdelige Ophævelser over. Jeg er i meget slet Humeur, og vil synge den Arie af Den forladte Dido, som jeg i denne Tid øver mig i. Den er komponeret i allernyeste Smag. Det Bærste er, at der er flyttet en Kobbersmed ind ligeover for, der ofte gjør saadan en Støi, at man ikke kan høre sine egne Ord. Men jeg maa dog probere.

Medens hun synger, hamrer Kobbersmedden alt imellem af alle Kræfter nede i Gaden paa en stor Brændeviinskiedel.

Io d'amore, oh dio! mi moro,
E mi nièga il mio tiranno
Anche il misero ristoro,
Di lagnarmi, e poi morir.

Che costava a quel crudele
L'ascoltar le mie querele,
E donare a tanto affanno
Qualche tenero sospir?

Det er besynderligt, han har banket i eet væk, og det har ikke skadet Musikken i mindste Maade. Tværtimod har det givet mit Foredrag en Kraft, som jeg troer hverken den store Tromme eller Slaget af Bækkener havde været i Stand til. Tilforladelig, i alle gode Orkestre burde herefter engageres en Kobbersmed.

Gaaer.

Gartneren

Kommer med en Kurv fuld af Blomster.

Her er Ingen. Jeg maa tale med Frøkenen selv. Maaskee gjør jeg endnu min Lykke. Jeg mærkede nok i Morges, at hun godt kunde lide mig, mens vi vare alene; men hun skammede sig, da der kom Nogen. Hun behøver saamænd ikke at skamme sig for mig; jeg er af ligesaa god Familie, som hun. Men jeg maa see at insinuere mig hos hende. Mestersvenden har raadet mig, at tale i Blomstersproget, som det nu er Brug i alle høiere Dramer. Det vil falde mig lidt vanskeligt i Begyndelsen, men jeg tænker nok, jeg kommer ud af det.

Eline kommer tilbage.

God Dag, min Gode! Det var Ret, bringer De mig Blomsterne?

Gartneren.

Udfillige fieldne, naadige Frøken! En usynlig deriblandt — mit eget Hjertes Følelse — skjuler sig under Løvet. Den ligner denne Erica. Vel hører dens Slægt kun til det almindelige Lyng; men i Rieerlighedens Dribhuus

bliver det en skøn Blomst. Man siger, den er fra det gode Haabs Forbjerg. Hvor lykkelig vilde jeg være, hvis det var sandt!

Eline.

Jeg takker Dem. Ei! hvad vilde Camilla sige til alle disse moderne, nysopfundne Blomster? De kiender dog min Cousine Camilla?

Gartneren viser hende en Blomst.

Camellia, Frøken! er en Buskart fra Japan, en Modeplante, som cultiveres meest i England.

Eline.

De er satirisk, Gartner!

Gartneren rækker hende Kurven.

Forsmaa nu ikke, naadige Frøken —

Eline.

Hvad skal jeg ikke forsmaa?

Gartneren.

Blomsterne ere tause. Min Beskedenhed er en Aca-cia, der ikke maa forveksles med vore Pseudo-Acacier. Den indfolder sine Blade, som en Mimosa pudica, ved mindste Berøring; og dog yder dens Trostak en Gummi, der ikke viger den arabiske.

Eline.

Maaskee det er Gummi elasticum, som man kan viske ud med?

Gartneren.

Frygt ikke, naadige Frøken! i mit Hierte at finde Stapeliernes bladløse Slægt, hvis frække Duft ligner en Gdderkop, og hvis affyelige Duft kun hidlokker Fræhedens Epyflue.

Eline.

Jeg tvivler ikke om Deres gode Hjerter, og ønsker Dem al Glæde.

Gartneren.

Åh, Frøken! min Glæde er en bladløs Cactus, hvis Purpurblomst i Solskin Diet neppe taaler at skue, og som dog maaskee kun blomstrer, fra Sol gaaer op, til den gaaer ned.

Eline sagte.

Han taler godt for sig. Høit. De lader til at være et Menneske af Opdragelse, min Gode! Hvorledes har De havt det Uheld, at blive Gartnerensvend?

Gartneren.

Det Uheld har jeg ikke havt endnu, naadige Frøken! men faaer det først til Mikkelsdag. Jeg staaer endnu i Lære. Mange holde det ellers for en Lykke, at jeg, som et fattigt Barn, kom den Vej. Min Moder beskæftigede sig selv med Floras og Pomonas Gaver. Rigtig nok var det ikke siunget for hendes Bugge, at hun skulde gaae med Kurven paa Armen. Hendes Moder, en tydsk Lieutenantensfrue, mistede i Syvaarskrigen Alt, hvad hun eiede, og maatte flygte til Danmark, hvor Nøden tvang hende til, som Emigrantinde at gjøre botaniske Excursioner til Frederiksberg og Amager.

Eline.

De er altsaa af Adels?

Gartneren.

Denne Lobelia hører ikke til en større Slægt, og vi kunne, som den, i vor Æt opvise mangen splendens og fulgens. Dens mørkerøde Blomst er ikke rødere, end det Purpur, der flød i mine Forfædres Aarer.

Eline.

Er det muligt?

Gartneren.

Bort egentlige Navn er von Wafferschreck; men jeg maatte aflægge det, fordi de plebeiske Gartnerdrenge kaldte mig Båndskræk, og styrtede mig ud i Bassinet med Springvandet.

Eline leer.

Der, hvor Drengen sidder og trækker Halsen af Gaasen?

Gartneren.

Om Forladelse, naadige Froken! det er Amor, som rider en Svane. Det betyder Kærlighed og svanehvid Ustyld, som Livsens Bånd evig bestænker.

Eline sagte.

Han taler guddommeligt. Høit. Hvordan? De er en von Wafferschreck? Det er jo en ældgammel Familie, som min Fader meget godt kender.

Gartneren.

Er det muligt? man kender den?

Eline sagte.

Advocaten er egentlig kun en Bonde fra Greenaa. Hvi betænker jeg mig? Jeg har Penge nok for os begge. Von Wafferschreck aflægger sit Incognito, og fremtræder som Cavaleer. Høit. Kan De bevise Deres Adel?

Gartneren.

Naar forlanges; med alle Documenter.

Eline.

Saa fat Mod, unge Mand! og lad ikke Haabet fare.

Gartneren.

Hvorledes fatter jeg min Lykke?
 Hvor kommer denne Glæde fra?
 Er den ei en Orchidea,
 Hvis Parasiter Træet smykke?

O, Elskte! denne høie Naade,
 Udspringer fra din Godheds Bæld!
 En Epidendron er mit Held,
 Der hænger i saa fine Traade,
 At den seer ud med samt sin Duft,
 Som om den bares kun af Luft.

Eline.

Min Fader kommer. Gaa et Dieblif ind i næ
 Bærelse, kære Ven! Alting kan blive godt endnu.

Gartneren sagte.

Det gif jo meget godt. Der seer man, Blomste
 lignelser have deres Nytte.

Hun følger ham ind, og kommer tilbage.

Blumau kommer med Morten Preen.

Blumau.

Jo, her høre vi artige Løier,
 Som en Brud vist særdeles fornøier.
 Denne Somand, som Boverne pløier —

Morten falder ham i Ordet.

Om Forladelse, det jeg begav;
 Nu som Rotte paa Landet jeg roder.

Blumau.

Denne Karl er din Kæreestes Broder.

Morten.

I det mindste vi Fader og Moder
 Har tilfælles fra Fødselen af.

Eline.

Han dog vil ei sin Broder fornegte?

Morten.

Der i Verden er nedrige Aegte.
 Er, som han, jeg vel ikke saa ægte?
 Han kun tænker paa Binding og Roes.

Han var stinkhellig, slog sig til Bogen,
 Sad og muled og dovned i Krogen,
 Mens jeg slagred ad Bølgen, som Maagen.
 Er det Skam vel at være Matros?

Seer J, Jlden den ulmed i Afsken!
 Procuratoren leer under Masken;
 Men Koksmaten — han slaaer sig til Flasken,
 Og det Morten har giort allensfund.
 Naar nu hiem jeg imellem er kommen
 Med en Ruus, uden Skilling i Lommen,
 Gamle Jørgen da strax fælder Dommen:
 „Pak paa Porten igien dig, din Hund!“

Blumau og Eline.

Hvilket Svogerskab! „Pak dig, din Hund!“

Morten.

Før mig altsaa lidt at lempe
 Efter Deres Fornemhed,
 Sogte jeg min Lyst at dæmpe,
 Lagde Sømandskabet ned,
 Undgik Havets kolde Dunster,
 (Flaskens Dunst kun stod mig bi),
 Lagde smukt mig efter Kunstler;
 Der er syv, og de er frie.
 Skuespillet Alle skatte,
 Baade vorne Folk og Børn:
 Jeg har sexten Abekatte
 Og en deilig pelsset Biørn;
 Dermed snart i Byens Gader
 Morten høster Laurbær — tænkt!
 Og min Broders Svigerfader
 Sidde skal paa første Bænk.

Morten, Eline, Blumau.
 Hele sexten Abefatte
 Samt en Biørn! o, hvilke Skatte!
 Hvilket Svogerflab! betænk!
 Hvilken Rang: paa første Bænk!

En Tiener kommer, og melder:

Den gamle Advocat Greenaa vilde gierne have de
 Gre.

Morten stiller sig forskrækket an.

Død og Plage! kommer han der? Det siger j
 reent ud, jeg tør ikke være ham bekiendt. Jeg har faa
 Penge for at antage et andet Navn; derfor hedder j
 Morten Syl. De maa ikke forraade mig, Herr Justitsraad
 Hvis De gjør det, gaaer jeg Død og Plage fra det al
 sammen, og siger, det var kun sagt i Spas, for at hol
 Dem for Nar.

Blumau.

Vær kun rolig, min Ven! Jeg agter ikke at indla
 mig i Klammeri. Hver kan være god for sig. Jeg takk
 Gud, at jeg fik Alting at vide tidsnok; og alle Parter vin
 ved at Sagen dysses ned. Men bliv dog tilstede; ha
 Nærværelse kunde behøves.

Jørgen Greenaa kommer. Eline gaaer.

Jørgen.

Ærbødig Tiener, Herr Justitsraad! Jeg kommer so
 Sendebud fra min Brodersøn. Han har beilet til Der
 Datter, og han gaaer ikke fra sit Ord.

Blumau.

Han forlod os saa pludselig.

Jørgen.

Næseblod! Sygdom er hver Mand's Herre.

Blumau.

Jeg haaber, han har dog ikke forblødt sig?

Jørgen.

Nei, Gud ske Lov, det gif snart over, da han kom ud i den fri Luft, og fik lidt Eddike.

Blumau.

Den kunde han faaet her.

Jørgen.

Mig synes, Justitsraaden er ikke i godt Humeur. De svarer mig saa kort. Jeg har intet Næseblod, og trænger ikke til Eddike.

Blumau.

De kommer som Ambassadeur fra Deres Brodersøn, forestiller altsaa hans Person, og maa tillade mig, at jeg taler til Dem i samme Tone, som jeg vilde tale til ham selv.

Jørgen.

Hvad har De imod min Brodersøn? Er han Dem ikke længer tilpas?

Blumau.

Ikke saa ganske.

Jørgen.

Maa jeg spørge om Aarsagen?

Blumau.

Før det første frygter jeg for, at dette pludselige Uanfald af Gledbefindende i min Steddatters Nærværelse kunde komme oftere, og være hende til stor Uleilighed. Før det andet har jeg gjort en Opdagelse, som ikke huer mig.

Jørgen.

De forsmaaer altsaa vort Svogerskab?

Blumau.

Svogerstabet kan undertiden gaae vel vidt. De kiender min Familie, og veed, vi ere af gammel tydsk Adel. Jeg

vilde aldeles ikke betænke mig paa, i Danmark at forbinde mig med en agtværdig Embedsmand af borgerlig Fødsel; thi her gaaer jo Alting efter Embede, og skiondt Advocatstanden egentlig intet Embede er, er den dog meget hæderlig og meget indbringende. Men, med Tilladelse, kiender De det Menneske der?

Jørgen.

Nei, jeg har ikke den Ære. Dog jo — mig synes, jeg saae ham i Gaar et Dieblif.

Morten.

Det var ogsaa første Gang i dette Liv.

Blumau med et spodsk Smil.

Forlad mig, Herr Advocat! de to Herrer have nok kiendt hinanden førend i Gaar.

Jørgen.

Jeg forstaaer Dem ikke.

Morten.

Det er mig en mørk Tale.

Blumau.

Maaskee en Gaade?

Alfred kommer med Camilla, Philippa og Eline.

Alfred.

Som jeg vil løse. Beger paa Morten. Denne Mand er hverken i Slægt med min Onkel eller med mig.

Blumau.

Hvordan, Uforstammede? han har vovet at lyve for mig, og at beklifke en agtværdig Families Ære?

Jørgen.

Skiondt ikke paa ham; det er skeet efter vor egen Ordre. Selvgiort er velgiort.

Blumau.

Hvorledes?

Jørgen.

Jeg er ikke vant til at forstille mig, og gider ikke længer spille Comødie med Dem. Det var en pia fraus, et fromt Bedrageri af mig, for at redde min Brodersøn, for at faae Deres Tænkemaade lagt for Dagen. De har givet Alfred sit Ord tilbage, og faaer det ikke igien. De har kastet Brag paa os, fordi vi vare i Familie med en Biornetrækker. Sæt, at vi virkelig havde været det? Kunde vi for det? Vare vi ikke lige gode for det?

Blumau til Alfred.

De har havt den Uforsømmelighed, at komme og beile til min Steddatter i et heelt Selskabs Nærværelse, og kaster nu Brag paa hende, og blamerer hende for Verden?

Alfred.

Hvorledes det er gaaet til med Frieriet, bliver en Hemmelighed; kun saa meget skylder jeg at sige Dem; det var en Misforstaaelse. Jeg troede, Deres Datter var frøken Camilla, hendes Cousine af samme Tilnavn, som jeg elsker, og som har skienket mig sit Hierte.

Blumau.

Fornærmelse paa Fornærmelse! Burde De ikke erkyniget Dem nøiere? Skikker det sig for en Mand, at handle overlagt som et Barn? O, Herr Greenaa! dette Trækjør saa lidt Deres Forstand som Deres Hierte Ære, og skal blive bekiendt for hele Verden til Deres Skam.

Camilla.

Det er ikke hans Skam, men min. Skal Noget lide derfor, saa er det mig. Jeg bedrog ham, jeg forførte ham af en daarlig Brede, som ingen Grund havde, til at roe, at jeg var Eline.

Alfred.

Jo, elskede Pige! den havde meer end Grund nok.

Blumau.

Saa ere da nu Eline og Camilla dødelige Fiender.

Eline.

Nei, tværtimod, de bedste Venner. Vi have aldrig holdt saa meget af hinanden, som nu.

Blumau.

Er det muligt? og hun berøver dig din Brudgom!

Eline.

Hver taer sin, saa taer jeg min, staaer der i Bispen. Genter Gartneren. Tillad, kære Stedfader! at jeg her presenterer Dem den unge Herr von Wasserschreck som min Brudgom. Ham skal Ingen berøve mig. Herr Advocaten har lovet mig sin Bistand.

Alfred.

Det har jeg. Og Herr Justitsraaden vil Intet have at indvende mod en ung Mand af Adels, der har lært en skøn og nyttig Kunst, og som ved at komme i Besiddelse af Formue kan købe sig en Landeiendom og gjøre sin Kone lykkelig. Frøken Eline har lovet at betale Deres Gield, som en Erstatning for' hvad hendes Opdragelse har kostet Dem. Det vil være Dem en let Sag at slaae Dem rigeligt igiennem herefter, naar De intet Huus gjør, og ingen Gield har. Og tillad mig nu, da der er sluttet Fred til alle Parters Fornøielse, af Hjertet at ønske Dem til Lykke paa Deres Fødselsdag!

Blumau sagte.

En Mand comme il faut maa see at trække sig ud af en mislig Affaire med Grace og Værdighed. Søit. Belan, mine Venner! jeg samtykker i Alt, og finder mig i at man har spillet Comodie med mig.

Jørgen.

Det er egentlig den lille skjelmste Gud Amor, som

her har havt sit Spil, og i de Processer, han fører, maae selv de fineste Verdensmænd, de største Advocater finde sig i at lege Blindebuk, og at lade sig lede til Bedstemoders eller Bedstefaders Dør.

Chor.

Saa slutter i Dag
Nu alle vi enige Freden.
Ei Anger og Nag
Forstyrre vort Kiærligheds Eden!
Gud Amor, den venlige Slut,
Er atter fornøiet,
Taer Bindet af Diet,
Dg læger det Saar, han har skudt.

Trillingbrødrene fra Damask.

Lystspil.

Personerne.

Harun Alraschid, Chalife.

Ibad, }
Sghuk, } Trillingbrødre, Knivsmedde.
Babekkan, }

Lira, Babekans Kone.

Salle, hendes Veninde.

Mirza, }
fatme, } Chalifens Slavinder.

En gammel Slavinde.

Nadir, Beduinscheik.

Schemseddin,

Kobad og

Flere Beduiner.

Ibrahim, Karavanfører.

En Bert.

En Drager.

Saadi, en gammel Læge.

Jussein, Fangevogter.

Muladdin, hans Medhielp.

Hovidsmanden for Chalifens Bagt.

Chor af Seraillets Slaver og Slavinder.

Scenen er i Bagdad.

Forste Act.

Forstad i Bagdad; Plads med Træer, en Khan paa venstre Haand.

Ibrahim. Ibad. Sjahuk.

Ibrahim.

Saa ere vi da lykkeligen komne
Til Bagdad, og ret gierne gav jeg eder
Credit saa længe, skiondt en saadan Reise
Igiennem Orken paa Kamelens Ryg
Er kostbar. Jeg har vel bevertet jer,
Og gode Tæpper har I slumret paa;
En skion Kameel, som strakte stolt sit Hoved
Op over Sletten, tiente jer til Ganger.

Ibad.

O, tal dog ei om al den Herlighed!
Man skulde troe, vi kom, naar du fortæller,
Ei fra en Ork, men fra et Paradiis.

Ibrahim.

Jeg fandt mig vel ved eders muntre Selskab,
Og hele Karavanen leed jer godt;
Ihi moret har I os, deels med jert Spøg,
Og deels ved den forunderlige Viighed,
I har som Tvillinger.

Ibad.

Lad Karavanen,
 I Fald den end er her, da skyde sammen,
 Betale Fragten for os, Ibrahim!
 Gen Billighed er jo den anden værd;
 Man gjør sig ei til Gief for Jngenting,
 Dg har de leet ad os, saa er det billigt,
 At deres Høimod rører os til Laarer.

Ibrahim.

Som Stormen spreder ad det Flyvesand,
 En Hvirvelvind har samlet i sin Tragt,
 Saa har nu Hændelsen adspredt dem atter,
 Dg Hver er draget hjem til Sit.

Ibad.

O Bee,

At vi har intet Bort at drage til!

Ibrahim.

Hvem er I egentlig?

Syahuf.

To Haandværksmænd,

Som reise paa vor Knivsmed=Profession.
 Thi som os Fødselen har ligedannet,
 Saa skiller os ei heller Skiebnen ad,
 I Arbeid, Morstab uadskillelige.

Ibrahim.

To lystige Svende! Hvordan kan man være
 Fornøiet, naar man ingen Penge har?

Ibad.

Spørg før: hvor kan den Rige være munter?
 Et Skib med liden Ladning flyder let.
 Besøg os atter om en fiorten Dage!
 Du træffer os maaskee dybsindige,

Betænkkelige Folk med Panderynker;
 Thi — mellem os — vi haabe vist at gjøre
 Vor Lykke her, og blive rige Karle.

Ibrahim.

J bygge Lykken vel paa Flyvesand?

Ibad.

Nei, her er ingen Drk. Hør Eventyret,
 Dg tag det, hvis det ellers morer dig,
 Smukt i Betalings Sted, thi det er Alt,
 Hvad vi for Diebliffet har at byde.

Ibrahim.

J slaaer en Mynt, som gielder lidt i Bagdad;
 Men frygt, hvis J bedrage mig, for Kadi!
 Han slaaer med Bambusrøret under Saallen.

Syahuf.

J Fald din Tunge dig skal lyve grum,
 Saa lad ei Diet straffe den med Løgn!
 Med sliq Barmhiertighed i Blik og Miner
 Slaaer ingen Sultan sine stakkels Slaver.

Ibrahim.

J smigre! Lutter falske Regnepenge.
 Som gielde lidt i Bagdad.

Syahuf.

Iværtimod!

J Verden gielder ingen Mynt, som Smiger;
 Den kan en tiggescærdig Stymper slaae,
 Dg om man ogsaa veed, at den er falsk,
 Saa tages den dog steds for gode Varer.

Ibrahim.

Jert Eventyr!

Ibad.

Ei noget Eventyr,

En sand Tildragelse! Vi fødtes begge
For tredve Somre siden i Damask.

Ibrahim.

Sandsynligviis, da I er Tvillinger.

Ibad.

Tilgiv! dermed har vi bedraget dig.

Ibrahim.

Bedrageri er altsaa eders Bane.

Ibad.

Ei Tvillinger; vi fødtes Trillinger.
Og her besøge vi vor tredie Broder,
Der ligner os saa stærkt i Krop og Skind,
Som — desto værre — lidet kun i Sind.

Ibrahim.

Hvad? end et Exemplar af samme Suurdeig?
Umuligt! usandsynligt!

Ibad.

Har du glemt
Det gamle Ordsprog, Ben? „Sandsynligviis
Skeer der i Verden meget Usandsynligt.“

Ibrahim.

Nu gad jeg dog nok høre jer Fortælling.

Ibad.

Ja, tænkte jeg det ikke nok? Ved Dufsten
Af gode Netter vækkes Spiselysten.

Ibrahim.

Spild Tiden ei!

Ibad.

Men da vi dog saa ofte
Fortælle maa det Samme, seer du vel,
Har vi Fortællingen udsat paa Niim,

At den med Smidighed kan løbe let
I Dret, over Tungen.

Ibrahim.
Lige meget!

Ibad.

Forstaaer du Poesie?

Ibrahim stolt.
Et selsomt Spørgsmaal

At giøre Ibrahim, en Morgenlænder!

Ibad.

Fortæl da, Syahuf! lad Tungen løbe.

Syahuf.

Udi Damask, den prægtige By, den ærlige Sadib mindes,
En Mand, som stod i et bedre Ry, jeg vedder, neppe der
findes.

Ein Fattigdom dog fandt han sig i, gif ei med Skiebnen
i Rette,

Skøndt med sin Hammer, med Fingre ti, tolv Munde han
maatte møtte.

Tilfaldt faldt Konen i Barselseng, og det fik slet ingen Ende;
han havde ventet endnu en Dreng, men Hustruen bragte
ham trende.

Og ganske lignede da saa scert det ene Foster det andet,
Som Bønner tre i en knækket Ert, og som tre Draaber i
Bandet.

De voxte til, og han mægted knap at sætte de Børn i Skole;
Og hver var klædt i en gammel Lap af Faderens gamle
Kiole.

Hans ældste Turban kun var en Klud; men Moderen brugte
Forstanden,

Dermed hun pynted os deiligt ud, med Hanefiæder i Panden.

Saa sadde vi der i et Brædestuur, vi arme Stakler, som
Duffer,
Som Fuglen sidder i snevre Buur; fik Vand, men sielden
kun Suffer.
Naar Gadedrengene gif forbi, og saae, vi smeddede Syle,
Forhaaned de os paa snevre Sti, og gave sig høit til
at hyle.
Ibad var rolig, og Syahuf, Babekan hidsig i Sindet;
Han bad dem tidt med en Tale smuk, at holde sig smukt i
Skindet.
Men da det lidet og intet hialp, det bragte ham meer i Que,
Da skieldte han mangen for en Gvalp, begyndte med Næven
at true.
Engang, da samlet de ret omkaps vor Svaghed vilde benytte,
Da traf hans Steen en forbandet Laps, som vilde just paa
ham spytte;
I Rendestenen den Herre faldt, og dermed endtes hans Latter,
Ihi, som man siden os har fortalt, han vrænged ei Munden
atter.
Nu bleve vi støvnet for Retten ind; man vidst' ei, hvilken
var hvilken,
Ihi rolig sad atter enhver paa Pind, som Stikkelsbærret
paa Stikken.
Babekan vilde det ei tilstaae, han haabed kun liden Naade.
Dg heller lod vi os levende flaae, end Broderen at forraade.
Da Sagen var uden Sammenhæng, man ikke gad ventet
længe;
Da man for en eneste Gadedreng tre Smedde dog ei fan
hænge,
Saa joge de bort os alle tre, forfulgt af samtlige Poge.
Med Trusel: Lod vi os atter see — saa blev vi fastet
paa Kroege.

Ibrahim.

I arme Dæble! Nu, hvad videre?

Ibad.

Det Dvrige fortæller jeg i Prosa.

Du seer, det var en ulyksalig Tilstand.

Ibrahim.

Især for ham, som faldt i Rendestenen.

Ibad.

Han faldt paa sine Gierninger. Det var

Ei Syahuf, ei heller mig, som slog;

Det var Babekan, og vi redded ham

Med egen Fare.

Ibrahim.

Det var smukt af jer.

Saa blev han da vel ogsaa ret taknemlig?

Ibad.

Det komme vi just for at undersøge.

Vi skiltes ad i Drken ved Damask;

Han foreslog os der Skilsmissen strax.

„Vor Liighed“, sagde han, „vil stedse skade,

Den er os kun til Skam, og vækker Latter.

Lad hver nu paa sin Maade søge Lykken;

Vi fange den ei alle tre paa een Gang.

Gaaer I til Høire, saa gaaer jeg til Venstre;

Om nogle Aar vi samles vil paa ny,

Den, som er rig, da deler med de Andre.“

Saa gif han bort. Vi saae ham aldrig siden.

Ibrahim.

Og skiltes ogsaa I?

Syahuf.

Vi skiltes ei.

Ei nænte vi at sønderslide Hiertets

Dg Blodets og den fiære Banes Baand;
 Langt heller taalte vi den Smule Spot,
 Som den forunderlige Liighed vakte.
 Vi streifet har i Persien, i Arabien,
 Egypten. Hvor vi kom, har man os brugt
 Som duelige Smedde; men erhverve
 Sig Velstand, var der ei at tænke paa.
 Da bragtes os det Budskab, at vor Broder
 I Bagdad havde giftet sig en stor
 Formue til, var bleven hovedrig.
 Knap hørte vi den skionne Tidende,
 Saa drog vi hid, at dele Lykken med ham.

Ibrahim.

Dg troer I, han vil dele den med jer?

Syahuf.

Det har han svoret paa.

Ibrahim.

Men uden Bidner.

Imidlertid — jeg vil ei varsle slemt;
 Saa galt har man seet før, og hvem kan vide?
 Gud være med jer! Dersom Haabet svigter,
 Saa ængstes ei for eders Gield til mig!
 Jeg kræver Intet, og jeg skienker eder
 Den Sum, I skyldte mig, i Fald den sætter
 Jer i Forlegenhed. Men blier I rige,
 Saa boer jeg i den store Khan paa Torvet
 Endnu i fiorten Dage, før jeg reiser.
 Dg kan jeg tiene jer med Get og Andet —
 Jeg mener ei med Penge, men med Raad —
 Saa er jeg gierne strax til Tieneste.
 Farvel!

Ibad.

Farvel, du ædle Mand!

Syahuf.

Guds Fred!

Ibrahim gaaer.

Ibad.

Saaledes kom vi ud af det.

Syahuf.

Ret vel!

Han kræver ei Betaling for det Episte;
Men af det Nydte blier man ikke mæt,
Den Mad, hvorpaa jeg fik Credit i Gaar,
Kan mig i Dag ei styrke.

Ibad.

Nu er vi

Jo strax hos vores Broder.

Syahuf.

Hiertet svulmer

Mig underligt, hvergang jeg tænker paa ham;
At vi skal staae for ham som Betlere.
Gud veed, hvorledes han modtager os;
Thi Aar forandre meget, Rigdom meer,
Og af os alle tre var steds Babekan
Den Koldeste — endskiøndt den Sidsigste.

Ibad.

O, det har ingen Nød!

Syahuf.

Jeg kan ei træde
For ham med Mod, naar jeg er fastende.

Ibad.

Nu, derfor er der gode Raad endnu.

Seer du den Khan, hvor Taget luder ud

J friste, føle Luft, i Træets Skygge?
Der kan vi spise Frokost.

Syahuf.

Har du glemt,

Du eier ei en eneste Denar?

Ibad.

Det mindes jeg. Men tvivl ei heller om,
Babekan har i Bagdad overalt,
Hvor han er kiendt, uendelig Credit.
Jeg veed fra gammel Tid, han var en Ven
Af Lækerbidstner, af forbuden Biin,
Dg skulde tage meget feil, om Berten
J denne smukke Forstad, Haugen nær,
Ei kiendte ham, og ei med Hiertensglæde
Gav ham Credit for Frokost til i Morgen.

Syahuf.

Vel ham, men ikke os.

Ibad.

Det er det samme;

Vi bilde Berten ind, vi er Babekan.

Syahuf.

Babekan er dog ingen Dobbeltgænger.

Ibad.

Nei, vi maae komme Mand for Mand; den Ene
Afløse maa den Anden uformærkt.

Syahuf.

Den Spøg var god; men troer du, den vil lyffes?
Af Aashyn ligne vi vor Broder vel,
Men ei paa Røsten.

Ibad.

Den maa efterlignes

Saa godt, vi kan. Maaaskee Babekan har

Ei meget talt med Verten; han er ei
En Ben af lange Taler, naar han spiser.

Verten kommer ud i Døren.

Syahuk.

Der er han uden Tvivl.

Ibad.

Ja, ganske vist!

Det er en Bert; man kiender Witten strax.
Han har det Speiderblik, som Drengen har,
Naar han fra Taget figer efter Duer.
Han gnider sig i Hænderne, han skotter
Saa klogt omkring, seer grumme høflig ud,
Men rød i Ansigtet af al den Viin,
Som Giesterne har nødt ham til at drikke.
Han lader ogsaa til at kunne blive
Lidt grov iblandt, og kaste Folt paa Døren,
Som ingen Penge har.

Syahuk.

Tag dig i Agt.

Ibad.

Gaa, skiul dig bag Cypressen hist. Du ligner
Jo fast en Død, med den forsultne Mine.
Men trøst dig; du skal fange Liv igien.

Syahuk skiuler sig bag Cypressen.

Berten hilser Ibad venligt.

God Dag, Babekan! Ei! du vise Mand!
Der foregaaer du atter med Exempel
Den brogede, forsængelige Berden.
Jeg gratulerer til den nye Raftan,
Langt meer forslidt og lurvet, end den gamle.
Hvad siger det? Du bliver derfor dog
Den rige Mand. Lad Sommerfuglen flagre!

Ibad.

Du kiender mig igien i disse Pialter?

Berten.

Det er Philosophie, det veed jeg nok.
Troer du da ikke, jeg forstaaer at skille
Den hvide Kierne fra den sorte Skal?

Ibad.

Da kiender du mig knap igien paa Røsten;
Jeg er lidt rusten, har forkølet mig.

Berten.

Du har jo aldrig før mig gjort den Ære
At tale til mig.

Ibad sagte.

Ha, det træffer godt.

Berten.

Og om du havde gjort det, fiære Herre!
Tilgiv — jeg er saa lidet musicalsk,
At knap paa Talestemmen jeg kan skille
En Bas fra en Discant.

Ibad.

Det siger Intet.

Berten.

Nei, ganske vist, det siger Ingenting.
Jeg holder mig til Meningen, og ei
Til Klangen, og hvad Folk forlanger af mig
Af Mad og Drikkevare, faae de strax,
Og tales kun en lille Emule høit,
Saa skal man aldrig mærke, jeg er tunghør.

Ibad.

Det er i Dag min Bods- og Bedrings-Fest,
Thi har jeg hyllet mig i Sæk og Afke.
I Alt er jeg dog ei saa streng.

Berten.

Jeg veed det:

J Mad og Drikke er du tolerant.
 Dog ynder du ei Larm og store Selskab,
 Ei Giestebud, hvor du skal være Bert;
 Men i en lille udsøgt Bennekreds,
 J Genrum med dig selv, der kommer det
 Dig aldrig an paa nogle Dalers Penge.

Jbad.

Saa bring herud det Lækkreste, du har,
 J Skyggen under dette Palmetræ.

Berten.

Strax, Herre! Hvor det glæder mig, at du
 Engang dog gjør mit ringe Huus den Ære.

Jbad.

Men først et Ord: Jeg har ei Penge hos mig.

Berten.

Det veed jeg nok, at du har Penge hos dig.

Jbad hoiere.

Jeg siger: Jeg har ingen Penge hos mig.

Berten.

Du spotter, Herre! Desto flere har du
 Paa Kistebunden. Tal dog aldrig om
 En saadan Bagatel.

Jbad.

Belan! jeg tier.

Berten gaaer.

Jbad.

Nu har jeg ærligt varet ham i Tide,
 Og jeg har ikke sagt, jeg var Babekan.

Verten

Kommer med Mad og Vin, som han sætter paa et Tæppe, hvilket
han udbreder i Græsset, i Skyggen af Træerne.

See, her er Frugter, Bagværk. Denne Postei
Af Agerhøns er delicat, min Herre!
I denne Dunk er Vin; men siden Dunken
Ugiennemsigtig skjuler mørkebruun
Den listigrode Bæde, kan det gielde
For Sorbet, dersom Kadi gaaer forbi.
Samvittigheden —

Ibad sætter sig.

Gaaer forbi, som Kadi,
Og seer slet Jngenting. Nu drif mig til.

Berten.

Hvad siger du?

Ibad.

Jeg siger: drif mig til.
Berten forundret.
Formodentlig har jeg forkølet mig,
Det klinger mig saa underligt i Dret.

Ibad.

Hvordan?

Berten.

Det forekom mig — bliv ei vred!
Jeg veed, det var kun Blodets Tryk derinde
Paa Trommehinden; men det var livagtigt,
Som om du bad mig drikke med.

Ibad.

Det gjør jeg.

Berten

sætter sig hos ham, drikker en dygtig Slurk, stirrer paa ham, ryster
 paa Hovedet, og siger:

Det ligner ei Babekan.

Ibad sagte.

Falder jeg

For meget ud af Rollen?

Goit.

Men beskedent,

Ei alt for meget! Det er godt nok med
 De mørkebrune Dunser; men man seer
 Kun slet i dem, hvor hurtigt Binen synker.

Berten drikker.

Jeg drikker ikke meget; heller lod
 Jeg reent det være. Tro mig, fiære Herre!
 En stakkels Bert har ingen værre Fiende,
 End denne Høflighed af Giesterne,
 Som byder: drik og sæt din Sundhed til!
 Langt heller helded jeg i Rendestenen
 Den mig tiltænkte Laar, og satte den
 Paa Giestens Regning med, som vel bekommet.

Drikker igjen.

Ibad tager Glasfen fra ham.

Din Eftergivenesshed gaaer alt for vidt,
 Du offerer dig for det gemene Bedste,
 Og der maa sættes Skranker for din Høimod.

Spiser og drikker.

Fortæl mig Noget, lad din Bid og Kløgt
 Her bøde paa en Taffelmusicant.
 Saa gielder jeg for sfig en Rittengryn?
 Man kiender sig ei selv; man hører sielden
 Det rene Sandhedsprog. Fortæl, Herr Bert!

Det er i Dag min Bods- og Bedrings-Fest.
 Frisk Mod! forhold mig alle mine Laster.
 Det ei forstyrre skal min Appetit.

Berten.

Mig synes, den er ikke dog saa gal.

Ibad.

Særdeles god. Jeg siger: Folkesnak
 Skal ei forstyrre mig min Appetit.

Berten.

Hvad bryder du dig vel om Folkesnak?
 Du har, hvad du kan trodse Sladdren med:
 Det rene Bæsen.

Ibad.

Au, der vælted jeg

Saltkarret.

Berten.

Strax jeg henter dig et andet.

I det Berten gaaer ind, vinker Ibad ad Syahuf, som sætter sig
 i hans Sted. Ibad smutter bag Cypressen. Berten kom-
 mer med Salt.

Syahuf

spisende, i en rolig, ligegyldig Tone.

Nu da, hvad siger man om mig, Herr Bert?

Berten.

Man siger, at du er en gierrig Hund
 (Tilgiv! det er ei mine Ord, men Byens);
 At du er ubarmhiertig mod din Kone,
 Og prygler hende, skøndt den stakkels Løffe
 Forgabet har sig i dit sare Fias,
 Og bragt dig alle sine mange Penge;
 At ei du har en Skilling for en Fattig,

Men Skieldsord, Brantenhed til hele Verden;
 At du dig drikker fuld — det siger man.

Syahuf.

O, Verden! hvad du kiender lidt til Folk.
 Jeg negter ikke, jeg har mine Feil,
 Og drikker mig vel med en Ruus iblandt;
 Men alt det Andet — det er lutter Løgn,
 Derpaa jeg gjør min Ed, naar det skal være.

Berten.

Hvis alt det Andet kun er Løgn, min Herre!
 Har du i mine Dine ingen Feil.
 Jeg kan ei kalde Drikken godt en Feil,
 Saa var jeg daarlig Bert.

Syahuf.

Du taler efter
 Mit Hierte. Seer du? Dunken er alt tom.

Berten affides.

Han har da en forbandet Appetit.
 Den Kieltring spiser mig i Dag for To;
 Men han skal og betale mig for Fire.

Hoit.

Det glæder mig at see, hvor godt det smager.
 Du gjør de unge Reifende til Skamme,
 Som søge hid, naar de har giennemploiet
 Den nøgne Drk. Du gaaer kun fra dit Hiem
 Til Khanen, for at smøge din Tobak,
 Men du bestæmmer disse flygtige Anegte.

I det Berten vender sig, smutter Syahuf bag Cypressen, og
 Ibad sætter sig igjen.

Ibad tager nogle Frugter.

Hvad siger man om mine Brødre, Bert?

Berten.

Hvad siger du?

Jbad.

Jeg spørger: hvad man siger
Om mine Brødre?

Berten.

Brødre? du har ingen.

Jbad.

Hvad? ingen Brødre.

Berten.

Jo, du havde to,

Men de er døde.

Jbad.

Hvoraf veed jeg det?

Berten.

Du har jo broderligt begravet dem.

Jbad.

Har jeg begravet dem?

Staaer op.

Gud være med dem,

Og ligesaa med dig. Nu Tak for Mad!

Betalingen —

Berten.

Af, tal dog ei om Sligt!

Gid du mig skyldte hundred Gange mere.

Jbad.

Saa blev du reent en Praffer.

Berten sagte.

O, den Ræfel!

Beständig lyver han sig fattig, skiondt

Man veed, han eier Guld som Sand.

Høit.

Babekan!

Nu Allah være med dig.

Ibad.

Tak for Mad!

Berten.

Selv Tak!

Gaaer.

Syahuf

raaber efter ham fra Cypressen.

Nu Tak for Mad!

Berten vender sig, og bukker.

Slet ingen Anrsag!

Sagte, i det han gaaer.

Saa høflig har endnu han aldrig været.

Ibad og Syahuf gaae hinanden i Møde, og see betænkeligt paa hinanden.

Syahuf.

Et Uglestrig os følt i Dret lød.

Ibad.

Men over os det dog ei Staven brød.

Syahuf.

I Fald Babekan os ei fiende vil —

Ibad griber hans Haand.

Saa høre dog vi to hinanden til.

Syahuf.

I Fald hans fulde Børs for os er tom —

Ibad.

Vi nøies atter med vor Fattigdom.

Syahuf.

Ja — lad ham være vranten, tvær og mørk!

Han slipper aldrig af en nøgen Drk.
For os dog skygger Palmen, os til Held
Sødt flyder mangt et eensomt Rildevæld.
Har vi os kæmpet giennem Dagens Sand,
Da dækker Nøisomhed ved Bækkens Rand.
Bort Haandværk nærer os; thi Sværd og Kniv
Behøver Mennesket til Død og Liv.
Den stærke Hammer, som gjør haarden Staal,
Skal hamre Utaalmodighed til Laal.
Frist Mod, min Ven! I Klinten voxer Korn,
Og Rosen findes paa den skarpe Torn.
Vor Munterhed for Guld ei sættes til.
Men først vi dog tilsammen prøve vil,
Om Broderhiertet Broderhiertet skyer.

Ibad.

Ha, lystig, Broder! til vort Eventyr!

De gaae.

Anden Act.

Bærelse hos Babekau.

Lira. Salle.

Salle.

Men, Lira! sig, hvor kan du dog udholde
Det Gnav, de Skiend? Er det en Mand for dig?

Lira.

De andre Mænd er vist ei meget bedre.
Det alt er Hip som Hip.

Salle.

Steds misfornøiet!

Lira.

Det er han rigtig nok.

Salle.

Bestiller Intet!

Lira.

Hvad skulde han bestille? Smedde Knive?
Saa blev i Huset der langt mere Støi,
Dg han langt mere smudsig, end han er;
Dg saa faldt ogsaa Regen ham for Brystet.

Salle.

Saa gif dog Tiden.

Lira.

Dg hvad kunde det
 Vel mere mig, at han sad i sit Bærsted,
 Dg prated der med Svendene? Nu snakker
 Han dog med mig.

Salle.

Han skjelder altid opbragt.

Lira.

Saa muler han dog ikke ligegyldig.

Salle.

Du holder af ham, troer jeg?

Lira.

Hadde jeg

Vel ellers taget ham?

Salle.

Hvad er det da,
 Hvori du har forgabet dig? Min Tro,
 Jeg seer ei mindste Smule Deiligt paa ham.

Lira.

Desbedre! Det er ikke just saa deiligt,
 At andre Koner finde vore Mænd
 For deilige.

Salle.

Men du? Jeg ønskede dog
 At vide, hvad du er forelsket i.

Lira.

Du snakker som en Gaas. Kan Nogen sige,
 Hvori man er forelsket? Rikærligheden
 Bestaaer just i, at man slet ikke veed det.

Salle.

Dg elstes du igien?

Lira.

Det troer jeg sikkert.

Salle.

Hvorfor?

Lira.

Fordi han prygler mig.

Salle.

Et skönt

Beviis paa Rærlighed! Hvi faaer du Hug?

Har du fortient hans Prygl?

Lira.

Nei, Gud skee Lov.

Salle.

Du takker Gud?

Lira.

At det er ufortient?

Naturligviis! Troer du, det var en Trøst,

I Fald jeg virkelig fortiente Prygl?

Salle.

Nei — det just ikke. Jeg maa sige, jeg

Beundrer din Taalmodighed; dog gaaer

Den næsten mig for vidt.

Lira.

En Kones Taalmod

Kan aldrig gaae for vidt; der er ei meer,

End Manden fuldeligt hver Dag behøver.

Salle.

Dg troer du, alle Mænd er som Babekan?

Lira.

O, nei! de fleste Mænd er meget værre.

Salle.

Langt smukkere!

Lira.

Endeel er styggere.

Salle.

Langt yngre!

Lira.

Jeg forlanger ingen Laps
Til Høttemand. Endeel er meget ældre.

Salle.

Ei, ei! du er jo ret lykkelig med ham.

Lira.

Gjør det dig ondt? Du vilde gjerne have
Medlidenhed med mig, og harmes nu,
Fordi jeg ingen Medynk trænger til.

Salle hidsig.

Det er Enfoldighed, du Taabenakke!
Du kan ei see, hvad hele Verden seer.
Han er en Drukkenbolt, en Døgenigt,
En Skiendegiest, en gierrig Nittengryn;
Han lever af dit Gods, og negter dig
Enhver Fornøielse.

Lira ogsaa heftig.

Det er ei sandt!

Jeg er fornøiet med ham, som han er.
Hvad rager dig vel min Fornøielse?
Gaa du kun hjem til din udvalgte Mand,
Som pynter sig, som skiender ikke paa dig,
Er sød og venlig — men som holder Friller,
Dg deler Hjertet daglig med en Anden.
Min Mand er tro — der har du Hemmeligheden —
Dg denne Egenskab opveier langt
I mine Dine alle andre Dyder.

Salle.

Ja, han er tro, fordi der Ingen er,
Som ønsker at forføre ham.

Lira.

En Rig

Steds finder Qvinder nok, der lokke ham.

Salle.

Dg hvoraf veed du da, han lokkes ei?

Lira.

Jeg har Spioner ude overalt,
Men ingen har opdaget mig det Mindste.

Salle.

Nu da, saa gratulerer jeg, og ønsker
Fremdeles Held og Fryd og tørre Hug,
Som kan bevise dig den bedste Dyd.

Lira.

Farvel! Dg hvis du intet Andet vil,
End sætte Splid imellem Ægtefolk,
Da saae jeg helst, det blev den sidste Gang,
At du bevidned mig Medlidenheden. —
Der er min Mand.

Salle.

Gud frie os fra det Gnav!

Hun løber bort.

Babekan kommer; vranten og tvær:

Hvad vil den Qvinde her? Hun render for mig;
Sambittigheden slaaer. Hvad vil hun her,
Den Koblerste? Jeg kan ei lide hende.

Lira.

Jeg heller ikke meer, og derfor viste
Jeg hende Døren.

Babekān.

Ha, du falske Blakke!

Du viste hende Døren! Er hun ikke
Maaskee din Siæls Fortrolige?

Lira.

Det var hun

I gamle Dage, men ei meer.

Babekān.

I Morgen

Er hun her dog igien.

Lira.

Hvis hun fortryder

Uartigheden.

Babekān.

Var hun saa uartig?

Hvad har hun sagt?

Lira.

Lad det nu være godt;

Det kommer Ingen ved.

Babekān.

Ei heller mig?

Nu vil jeg vide strax, hvad hun har sagt.

Lira.

Undskyld! jeg kan ei sige det.

Babekān.

Det skal du.

Lira.

Jeg gjør det ei.

Babekān slaaer hende.

Hvad? vil du strax bekiende?

Lira.

Hun kaldte dig en Skiendegiest, en Dranker,
En Døgenigt, en gierrig Nittengryn.

Babekan.

Har jeg seet Mage? Uforskammede!
Det vover du at sige mig igien?

Lira.

Du prygler mig jo til det.

Babekan.

Det er sandt.

Saa faaer det være da for denne Gang. —
Hvor skal du hen? Hvad vil du med dit Slør?

Lira.

Jeg gaaer i Bad.

Babekan.

I Bad, og altid Bad!

Mig synes, der kan være vasket nok.
Men ei al Berdsens Vand og skarpe Lud
Kan tvætte Synden af en listig Qvinde.
I Fald ei disse Bade var — min Sandt,
Da saae det daarligt ud med eders Rænker.
Hvad Børs for Kiøbmænd er, er Bad for Qvinder.
Der sliule sig de fremmede Galaner
Bag Pillerne, bestikke Bademanden,
Dg titte sliult igiennem Sprækkerne.
Paa Gaden glider Sløret let tilside,
Saa staaer han der med Haanden fuld af Blomster,
Dg byder hende strax en Urtekost.
Man siger, det betyder Kiærlighed,
Bønhørelse, ja selve Sted og Time
Til Sammenkomst. Fordømmelige Urter!
Men jeg forstaaer ei disse Hieroglypher.

Saa meget veed jeg, at jeg hader Blomster;
 Thi Negliken gjør mig mit Hoved broget,
 Og Rosen gjør mig rød i Hovedet
 Som en Ralkun, saasnart jeg bare seer den.

Lira.

Min lille Mand! vær ikke længer vred;
 Jeg kommer strax igien.

Babekan.

Dg al den Pynt!

Hvortil den Pynt? Hvem pynter du dig for?

Lira.

For dig.

Babekan.

For mig? Saa lad det heller være.

Jeg hader Pragt, den er til ingen Nytte,
 Den koster Penge, loffer Betlere.
 Man Folk indbilde maa, man selv er fattig,
 Hvis man vil have Ro.

Lira.

Du har jo Ro.

Der vover Ingen meer at bede dig
 Om mindste Hvid. Vær du kun rolig selv.

Babekan.

Vær du mig ikke, hvordan jeg skal være.

Lira.

Giv mig et Kys.

Babekan.

Du fik jo eet i Morges.

Lira.

Hielp, Allah! er du farrig selv paa Kys?

Babekan kysser hende.

Belan! — Men jeg vil have det igien,

Det siger jeg dig. Ikke just, fordi
 Jeg er saa hungrig efter dine Kys;
 Men gammel Bane bider altid bedst,
 Og hvad jeg laaner Folk, maae de betale.

Lira smilende.

Vel! du skal faae det, naar jeg kommer hjem.

Gaaer.

Babekan alene, lidt formildet.

Jeg troer, det er en ganske ærlig Siæl,
 Men veed det ikke vist; og vidste jeg det,
 Saa maatte jeg dog lade, som om jeg
 Slet ikke vidste det. Veed Koner først,
 Man holder af dem, er der ingen Redning.
 Man steds maa holde dem i stramme Lomme;
 Thi det er halve Børn. Den Haand, som straffer,
 Den kysse de, men bide den, som klapper.

Sukker.

Hvad hendes Ddslen koster mig om Haret
 For Musselin, for Shawler, Turbanfiær!
 Jeg troer, jeg havde aldrig giftet mig,
 Hvis det jeg havde vidst. — Hvad snakker jeg!
 Det er jo hendes Penge. Men hvad hjælper
 Det mig, naar hun forøder dem igien?
 Jeg blev saa glad, da vi fik ingen Børn;
 Men hun har Børn fuldt op, den Taabenakke!
 Smaa Hundehvalpe, som hun lærer Kunstner.
 En Skole har hun ogsaa rettet op
 Med Papegøier, Stærer, Kafaduer,
 Og underviser dem i Modersmaalet.
 Det gjorde mig dog ondt forleden, da
 Jeg dreied Halsen om paa Poppedrengen,
 Fordi han kaldte mig en gierrig Hund.

Det havde den fordomte Salle lært ham.
 Jeg kunde solgt ham med en stor Profit
 Til Storveziren, thi han holder meget
 Af alle Dyr, som sukker efter Munden.
 Hvem banker der? Kom ind! Hvad godt, min Ven!

Ibrahim kommer; affides:

Ha, hvilken Liighed!

Soit:

Allah signe dig,
 Min gode Herre! Træffer jeg ei her
 Den vidtberømte, herlige Babekan?

Babekan.

Babekan er mit Navn; men Gud skee Lov,
 Jeg er ei vidtberømt, og ikke herlig.
 Kun er jeg Herren i min egen Stue.

Sagte.

En Tigger uden Tvivl; han er saa høflig.

Ibrahim.

Jeg veed ei, om maaskee jeg har den Ære,
 At være kiendt af dig?

Babekan.

Den Ære har
 Du ei, min Ven! og har du ingen anden,
 Saa har du ingen.

Ibrahim.

Jeg udleier Telte,
 Kameler; jeg bispiser Karavaner,
 Som gaae til Mekka.

Babekan.

Jeg skal ikke reise;
 Jeg har betalt en anden Pilegrim,

Som beder for mig ved den hellige Grav.
Jeg trænger ei til Telt, ei til Kameler,
Dg tarveligt bespiser jeg mig selv.

Ibrahim.

Viis mig ei Døren, værdige Babekan!
Jeg bringer Hilsen dig fra dine Brødre.

Babekan.

Hvad Brødre? Har jeg Brødre? De er døde.

Ibrahim.

Det er de rigtig nok. Jeg var tilstede,
Da man begravet dem.

Babekan med lettet Hierte.

Na, Herre Gud!

Saa har dog Nøgtet ikke løiet for mig.
Hvorledes stod det sig med deres Sager?
De var vel fattige?

Ibrahim.

Naar man er død,

Behøves Intet meer.

Babekan.

Det gjør mig ondt,
At først jeg hører Noget om dem nu;
Jeg havde gierne hiulpet dem. Nu kommer
Min Hielp for silde.

Ibrahim.

Hvis de leved end,
Kom den dog uden Nytte; thi de trængte
Saa lidt, Babekan! til din Tieneste,
Som du til deres.

Babekan.

Hadde de Formue?

Ibrahim nikker betydningsfuldt.
 Og de har indsat dig til Hovedarving
 Af Alt, hvad de har efterladt.

Babekan brister i Graad.

O, Allah

Besigne dem, de fromme Siæle — ei
 For Pengene — forstaa mig ret! — men for
 Den Estertanke, den Opmærksomhed.
 Ja, det var ægte Perler, fiære Ben!
 Det var to ærlige, trofaste Dreng.
 Jeg var ei værd at løse deres Skoe;
 Thi de har reddet mig med egen Fare
 Fra Galgen, hvor jeg skulde været hængt.
 Hvor stor er Arven?

Ibrahim.

Hundred tusinde

Guldstykker.

Babekan.

Jeg kan ikke sige dig,
 Hvor du bedrøver mig med denne Ryhed.

Ibrahim.

Det kan jeg tænke, og du købte gierne
 Vist deres Liv igien for dette Guld.

Babekan.

Tvivl ei derom; man skionner paa det Gode
 Først, naar man mister det.

Ibrahim.

Saa tilgiv mig

Den lille Skræk og denne korte Sorg,
 Der snart forvandler sig til varig Glæde.
 Med sorte Dug bandt jeg dig kun for Diet,
 Som Børn, der ledes til et Gavebord,

Besat med Kierter; Mørket skulde kun
 Dig tiene til en Folie for Glandsen.
 Giv Slip paa Tanken om det døde Guld,
 Og levende du har de fiære Brødre,
 Kan afbetale dem Alt, hvad du skylder.
 Saa faaer vel ogsaa jeg min Fragt betalt.

Han henter Ibad og Syahuk.

Ibrahim.

Jeg gaaer, for ei med Ubefskedenhed
 Et fiærligt Broderoptrin at forstyrre.

Gaaer.

Babekan vranten.

Snart død, snart levende! Han pumper Gen
 Jo Blodet op i Hovedet, og dybt
 I Benene, som Vandet i en Post.

Syahuk.

Tvivl ikke, fiære Broder! om vi leve.

Babekan told.

Nu, det fornøier mig; men hvorfor lyver
 Han eder døde først?

Ibad.

Bliv ikke vred!

Han mener os det ærligt. Glem nu Sligt,
 Og favn igien som Broder dine Brødre.

Babekan.

Nu da, i Allahs Navn! Det glæder mig
 At see jer frisk og vel.

Omfavner dem toldt.

Ibad efter et lidet Ophold.

Du seer, vi har

Ei stort forandret os.

Babekan halvsagte.

Nei, nei! Gud bedre!

Syahuf.

Mig synes, ogsaa du er end den Gamle.
Jeg troede, du var bleven federe.

Babekan.

Nei, det er Skiebne's urandsagelige
Beslutning: samme Længde, samme Drøide,
Og een Kaliber for os alle tre.
Det Held, som følger andre Mennesker,
At man kan stille strax dem fra hinanden,
Det kiende vi ei til.

Syahuf.

Nu, desto bedre.

Lad os forplante denne Broderlighed
Fra Legemet til Sielen.

Babekan utaalmodig.

Nei, min Broder!

Det er urimeligt og unaturligt.
Naturen lagde Selvopholdelsesdriften
I Mennesket, og man er Jngenting.
Naar ei engang endnu man er sig selv.

Ibad.

Du er da misfornøiet med vort Komme?

Babekan.

O, nei! slet ikke, for et kort Besøg;
Men I maae strax forlade mig igien,
Thi sliq en Liighed gaaer ei an i Bagdad,
Hvor ellers man har nok at glose over.
Som Drengene gif det an til Nød og neppe,
Og selv som Dreng var jeg jo nødt at straffe
Den Uforstammede med Kampestenen.

Men her — som Mænd — her maa Personligheden
 Udflækkes, og en bosat Skatteborger,
 En Egtemand maa være Egoist,
 Maa kunne skilles klart og tydeligt
 Fra hver en Anden, ellers vilde deraf
 Uordner flyde, Misforstaaelser,
 Som trued Stat og Liv med Undergang.

Ibad.

Vi samles efter fælles Dvereenkomst.
 Du har dog ikke glemt den Ed, vi svor,
 At dele vor Formue med hinanden
 Om nogle Aar, hvis Lykken skulde smile
 Til Een iblandt os? Vi har stræbt forgieves
 At banke den til Effen med vor Hammer,
 At gribe den i Farten med vor Tang.
 Men du forstod det bedre. Nu velan!
 Ei skamme vi os ved at minde dig
 Om Løftet, thi vi føle, hvilken Glæde
 Det vilde været os, hvis vi var rige,
 At kunne dele broderligt med dig.

Babekan forlegen.

Det er umuligt. Hør mig, kære Brødre!
 Det gjør mig ondt for jer, at I er reist
 Saa langt forgieves. Eden mindes jeg.

Syahuf.

Vi svore den i Maanskin ved en Kilde,
 I Palmehyet, mens Prophetens Maane
 Sig speilte blank i Søverbakkens Bover.
 I Vandet dypped vore Fingre vi,
 Hvor Maanen straalte, væded Bryst og Ansigt,
 Og raabte Eden høit tre Gange hen
 Mod Mekka, mod Medina.

Babelan falder ham i Taler.

Ganske rigtig!

At dele broderligt — vor Eiendom.

Benlig.

Men denne Rigdom, jeg bestyrer her,
Er ikke min; det er min Kones Penge,
Dg jeg behandler dem kun som Forvalter,
Som Regnskabsfører. Hvis ved egen Flid,
Bed egen Daad jeg havde samlet Grunker,
Da var det Bligt at dele dem med jer;
Men nu — Gud bedre!

Hemmelighedsfuld.

Nu — som Brødre kan

Vi tale jo oprigtigt med hverandre:
Jeg staaer aldeles under Toffelhælen,
Min Hustru er en arrig Rappenskralde,
Dg jeg vil ikke raade jer at komme
For hendes Dine. Altsaa — lever vel!
Jeg skal betale Reisen hid og did —

Det banker.

See saa! der kommer Nogen. Gaaer tilside!
Man maa ei see os alle tre paa een Gang,
Saa bliver jeg til Spot for hele Byen.

Han lukker dem ind i et Sideværelse.

Verten fra Forstaden kommer.

Babelan affides.

Hvad vil nu den fiedsommelige Karl?
Den Prakker! han vil sikkert laane Penge,
Dg derfor holder jeg mig altid fra ham,
Endskiøndt han boer ret smukt der uden Porten,
Dg laver skionne Sager til Forfriskning.

Desuden er han tunghør, og man altid
Maa skraale til ham, hvad han skal forstaae.

Berten.

God Dag, du værdige, du vise Mand!
Jeg kommer for at takke dig for sidst.

Babekan.

Du har mig Ingenting at takke for.

Berten.

Jeg troede næsten, du var blevet stødt,
Og havde reent i Hidsighed forsvoret
At sætte Foden i mit Huus.

Babekan.

O, nei!

Jeg kommer, naar mig lyster.

Berten.

Hvad behager?

Babekan.

Jeg siger, at jeg kommer, naar mig lyster,
Naar jeg behøver det.

Berten.

Ja, for det første
Behøver du vel sagtens intet meer.

Babekan.

Misund mig ikke, hvad jeg fik.

Berten.

Bevares!

Jeg ønsker dig fremdeles Appetit.

Babekan.

Jeg takker.

Berten.

Hvordan smagte Agerhønen?

Babekan.

Hvad Agerhøne?

Berten.

Hvordan smagte Vinen?

Babekan.

Bestylde du mig for at drikke Vin?

Kan du bevise? har du Vidner paa det?

Berten leer.

Nei, du forsigtige, du kloge Mand!

Du veed nok, hvad du gjør: du pimper kun

J Smug. Vær du kun rolig, kiære Herre!

Jeg skal ei røbe dig.

Babekan vred.

Der Intet er

At røbe.

Berten.

Det forstaaer sig; men der er

Dog Noget at betale.

Babekan.

Hvad jeg nyder,

Betaler jeg.

Berten.

Det veed jeg. Tro dog ei,

Jeg kommer for at mane dig.

Babekan.

Hvad mane?

Man maner Fanden.

Berten.

Fanden? hvad har han

Vel her at gjøre? Kald dog ei paa ham.

Men — for at komme paa en anden Gienstand,

Du kunde gjøre mig en Tjeneste,
I Fald du vilde.

Babekan.

Jeg ei tiener Folk
Med Rogenting. Det veed du eengang.

Berten.

Ja,

Det veed jeg; du er en tienstagtig Mand.
En Billighed er jo den anden værd.
Man kan et Dieblif undvære Penge;
Om det var dig i Dag, saa trængte du
Jo til en Times Tids Credit. Mig gaaer
Det ikke bedre. Mine Slaver skal
Paa Torvet efter Høns og Havefrugter.
Laan mig, Babekan! paa en Uges Tid
Kun tredive Zechiner.

Babekan.

Jeg vil laane

Dig hede Helvede.

Berten.

Jeg takker dig.

Babekan.

Hvorfor?

Berten.

Jo, for de hele elleve.

Babekan.

Slet Intet faaer du.

Berten.

Saa betal mig da
Min Regning i det mindste! To Zechiner.

Babekan.

Hvad, Uforstammede? Jeg skylder dig?

Berten.

For Frokost: Frugter, Agerhøns og Viin.

Babekan.

For Frokost? Har jeg faaet Frokost af dig?

Berten.

Og den, som god var.

Babekan.

Naar?

Berten.

I Formiddags.

Babekan.

Det gaaer for vidt. Bort, pak dig af mit Huus,
Du Druffenbolt! Kom du igien og lyv!

Berten.

Hvordan? udskielder du mig for en Tyv?

Hvor seer jeg Mage til sliig Ubluhed?

Han fylder sig med Agerhøns og Viin

Hos mig, mig arme Mand! og siden negter

Han mig Betalingen, naar han har spist

For Lo, ja om jeg sagde selv for Fire.

Griber ham opbragt i Brystet.

Vil du betale mig min Regning strax,

Du gierrige Diævel? Skielder du mig ud,

Og tyvter mig? Jeg skal trasaffe dig.

Babekan.

Jeg har ei tyvteret dig. Gevalt! Gevalt!

O, lad mig være!

Berten prygler ham.

Vil du negte nu,

At du har faaet Frokost?

Babekan.

Alf, jeg negter

Slet Intet! Du har givet mig mit Livsbrød.
 Hielp! Hielp! Her er en Gal fra Daarekisten,
 Som overfalder mig.

Berten prygler fort.

Ja, skrig du kun!

Jeg længe har tiltænkt dig den Dragt Prygl,
 Thi du har ofte drillet mig, din Kieltring!
 Men nu er Galden kommen mig i Kog,
 Og nu skal Jernet hamres, før det køles.
 Og var der Tre som du —

I det samme gaaer Døren op, Ibad og Syahuk komme ind.

Berten slipper ham forfærdet.

Nu er han Tre!

Hielp, Allah! det er jo en Herremester,
 Der gjør sig til saa Mange, som han vil.
 Men hi du! Der er Ret og Dom i Landet.

Han løber bort.

Babekan.

Almægtige Prophet! hvad vil det sige?
 Viin! Ugerhøns! Skieldssord og Næsestyvne!
 Er Karlen gal?

Syahuk.

Min fiære Broder! lad

Mig kortelig dig løse denne Gaade.
 Vi kom i Morges fastende til Bagdad;
 Den gode Ibrahim gav os Credit
 For hvad vi havde nydt, men intet meer.
 Derude boede just en Bert, hvis Bod
 Stod aaben, smukt i Palmetræets Skygge.
 Os dufted Dampen fra hans Kiøkkenvindue
 Langt meer behageligt, end Haugens Roser.
 Vi tænkte nok, han kiendte dig; vi troede

Maaskee til Nød at kunne gaae for dig.
 Han mærked ingen Forskiel, og vi spiste
 Vor Frokost, fiære Broder! paa din Regning.

Babekan

flaaer Hænderne sammen over Hovedet.

Der seer man, hvortil denne Liighed fører!
 Vi maae nødvendig skilles ad igien.
 Hver Mand har nok at feie for sin Dør,
 Og jeg, min Tro, jeg feier ei for Tre.
 Skal jeg mig lade banke bruun og blaa
 Med tørre Munde, naar I spise for mig?
 Skal jeg som Skyldner og som Cautionist
 Betale Giæld for I, som ei er min?
 Skal jeg, som ansees for en ærbar Borger,
 I Fængsel, naar I øve Drengestreger?
 Gud veed, hvad I kan falde paa. I Fald
 • I kom til Vira, gav jer ud for mig —
 Ha, ved Prophetens Skiæg, en artig Epas!
 I Fald I stial — og eders sidste Daad
 Var ikke saare langt fra Tyveri —
 Skal jeg for eders Skyld da tamps, hænges?
 Nei, ellers mange Tak! Jeg protesterer.
 Man Broderskabet drive kan for vidt.
 Afsted med jer, forlader strax mit Huus!
 Der har I fem Zechiner hver til Reisen.
 I skal endnu faae hver en Klædning af mig;
 Endskiøndt jeg derved kun befordrer meer
 Den ulyksalige Liighed, thi jeg lader
 Mig altid sye min Raftan og min Turban
 Af eet og samme Løi. Saa bort med jer,
 Og kommer aldrig meer for mine Dine!

Syahuf med Foragt.

Glendige! vi takke dig; du river
 Os Bindet løs fra Diet, og vi see
 En ussel Træl, hvor før vi saae en Broder.
 Den Ed, du svor, har troløs du forglemt;
 Thi sæt, du tør ei dele din Formue,
 Tør du ei heller vise dine Brødre
 Den Giestfrihed, som selve Røveren
 I Orken viser fremmed Mand? Har du
 Ei Raad til at husvæle dem, som redded
 Dit usle Liv, med nogle Dages Herberg?
 Dg gaaer din Uforstammenhed saa vidt,
 At en uskyldig Spøg du stempler med
 Forbrydelsernes fæle Brændemærke?
 Er du haardhertet nok, til os at jage
 Fra egen Tærskel i en nøgen Drk,
 Hvor snart, med meer Medlidenhed end din,
 Det tørre Sand vil hvirvle Graven os,
 Dg skiule vore trætte Been for Solen?

Ibad.

Fy, Syahuf! hvo vilde være rørt,
 Medslaaet, fortvivlet i den Stympers Nærhed?
 See, hvor han staaer og gloer med dumme Dine,
 Begriber ei et Ord, hvad du har sagt.
 Frisk Mod, min Broder! tab dog ikke Haabet.
 Lad denne Midas bide paa sit Guld,
 Til selv han bliver Malm. Han er det alt.
 Vi flyve rast paa Munterhedens Vinge
 Igiennem Orken, som paa Fuglen Rok,
 Dg Lykken svigter ei de muntre Svende.

De gaae.

Tredie Act.

Babekans Hauge.

Lira. Salle.

Salle.

Saa kan jeg nu forlade mig derpaa,
Du har tilgivet mig?

Lira.

Af ganske Hierte.

Det var jo slet af mig, at bære Nag
Til en Veninde, som tilstaaer sin Feil,
Dg lover Bedring.

Salle.

Lira! fæere Lira!

Du er saa god, saa rolig, saa tilfreds;
Du flyder, som en giennemsigtig Bæk,
Hen over Muddret af din slette Tilstand,
Dg det var blodig Synd imod dig, Lira!
At røre Grunden op og mørkne Bølgen.

Lira leer.

Saa gjør da intet Mudder — for at blive
Bed Vignelsen — og du skal altid finde
I mig din Barndoms fæerlige Veninde.

Dmfavner hende.

Salle.

Babekan vil jo ikke see mig meer.

Lira.

Det har han sagt saa tidt, og finder sig
Dog daglig i at see dig.

Salle.

Han er mig

Maaskee forbunden, naar han stundom seer mig,
Fordi han faaer et Paaskud til at sfiende.

Lira.

Maaskee.

Salle.

Men siig mig nu oprigtig, Lira! —

Jeg spørger ei, for at belære dig;
Nei, nei, belær du mig, og siig mig venligt,
Hvad elsker du hos ham? hvordan kan du
Fordrage ham? thi om jeg skulde døe,
Begriber jeg det ei, og veed det ei.

Lira.

Han elsker, næst sig selv, dog Lira meest.
Hans Gierrighed er eengang nu en Sygdom,
Som ikke kan helbredes; med en Syg
Den Sunde have maa Medlidenhed.
Hans Brantenhed er kun en hæslig Bane.
Jeg veed det eengang: han skal sfiende paa mig,
Og savner næsten Noget, naar han tier.
Det er, som Folk, der boe i Nærhed hos
En Robbersmed: i Førstningen forstyrer
Den evige Skralden; men om fiorten Dage
Den høres ikke meer. Man morer sig
I Haugen ved et Vandfald, ved en Bæk,

Dg Digterne beskrive denne Eusen
 Som noget Indigt og Behageligt.
 Babekan støier som et Møllehiul
 Vel uafsladeligt, men driver Bærket.
 Jeg ønsker Intet, som han ikke negter
 Med megen Larm, og som jeg ikke faaer.
 Han siger mig hvert Klofleslet paa Dagen,
 At han er Husets Herre; godt, jeg tier
 Beskedent, ydmygt — og er Herskerinde.
 Kan Noget ønske sig en bedre Mand?

Salle.

Hans Ansigt er dog saa besynderligt.

Lira.

Dg derfor mig just saa særdeles fiært.
 Jeg har forgabet mig i dette Ansigt,
 Dg skulde have ondt maaskee, at finde
 Paa hele Jorden eet, som ligte det.

Salle.

Det troer jeg ogsaa.

Sagte.

Det var ikke godt,
 At der var Fler af den Slags.

Ibad

kommer i en af Babekans Klædninger, og med en Turban, som
 tilhørt ham. Han bliver staaende i Baggrunden, og gior en
 bevægelse mod Salle, at hun skal gaae.

Lira! jeg

Bil tale med dig ene.

Salle sagte.

Ha, der har vi
 Det Ansigt, som ei findes Mage til!

Hoit.

Jeg gaaer paa Diebliffet.

Hun gaaer.

Lira

forlegen, med nedslagne Dine.

Kiære Mand!

Tilgiv — du havde rigtig nok forbudt —

Jbad med forstilt Stemme.

Ei meer om det! En Sag af Bigtighed,

En fordeelagtig Handel kaldte mig

For Diebliffet hiem, at hente Penge.

Lira.

Godt! jeg har Nøglerne til Pengeskrinet —

At sige, til det mindste.

Jbad.

Ganste rigtig!

Jeg ei betroer dig Nøglen til det store.

Hvor meget er der i det lille Skrin?

Lira.

To hundrede Zechiner.

Jbad.

Hent mig dem.

Lira.

Strax, kiære Mand!

Gaaer.

Jbad alene.

Det gaaer fortræffeligt

Hun stiller Jbad ikke fra Babekan.

Lira

kommer igien med to Pengepunge.

Her er Zechinerne.

Han tager dem but.

Lira kærlig.

Men er du vred,
Fordi jeg har tilgivet stakkels Calle?

Ibad.

Den Høne skal jeg siden plukke med dig.

Lira.

O kom, og giv et Kys mig til Beviis
Paa din Forsonlighed.

Ibad.

Det skal du faae.

Kysser hende.

Syahuk

styrter ind, ligeledes i Babekans Klæder og med hans Turban.

Forræder! kysser du min Ægtehustru?
Forbryderske! jeg strax vil skilles fra dig.

Lira

er nær ved at falde i Usmagt.

O, Muhammed!

Ibad.

Hvad vover han, den Giegler,
Den uforstammede forklædte Karl?
Vil han berøve mig min lille Lira?
Nei, hun er min, kun min, og ingen Andens.

Han trækker hende til en Side.

Syahuk.

Nei, hun er min, og hun skal blive min.

Han trækker hende til den anden Side.

Lira vrider sine Hænder.

Jeg Ulyksalige!

Ibad slipper hende.

Lad hende dømme

Imellem os! Siig, elskelige Lira!
 Est du ei min? .

Syahuf ligesaa.

Est du ei min, min Engel?

Lira.

Nei, Ingen, Ingen af jer er Babekan.
 To Troldmænd er J. Kan J end jer lyve
 Hans Ansigt til, J har dog ei hans Røst.

Jbad med naturlig Stemme.

Den kunde vi maaskee dog efterligne.
 Og hvis vi vare komne Mand for Mand,
 Hvem veed? Du gav mig alt det Guld, du har,
 Jeg fik et Kys — og kunde faaet fleer.

Lira.

Almægtige Gud! hvor kan en stakkels Kone
 Bevare sig imod en saadan Liighed?

Jbad.

Der har du Pengene tilbage, Lira!
 Tak alt for Laan, og tilgiv denne Spøg.

Flyer hende Pungene.

Syahuf.

Den har en vigtig, en alvorlig Grund;
 Den skal bevise dig den Afstand, Lira!
 Der er imellem hvad vi kunde tage
 Og vor bestedne Fordring.

Lira.

Ha, hvem er J?

Saaledes ligne Brødre kun hinanden.

Syahuf.

Har aldrig før Babekan dig fortalt
 Om sine Brødre?

Lira.

Jo, det har han tidt;
Men han har altid sagt, de vare døde.

Ibad.

Saa har han altsaa loiet Livet af os
Til Tak, fordi vi redded ham hans Liv.
Veed du vort Eventyr, hvordan det gif
Os i Damask for denne Liigheds Skyld?

Lira.

Hvordan han slog en Dreng ihjel med Stenen?

Syahuf.

Nu, naar du dette veed, saa veed du ogsaa,
Vi ere disse Brødre. Sligt et Syn
Sig viser ikkun eengang; thi Naturen,
Rig paa Forskiellighed, er arm paa Liighed,
Dg vinder neppe sliq en Terne meer
I Mulighedens store Lykkespil.

Lira.

Jeg tvivler ikke om, I er hans Brødre.

Syahuf.

Vi er hans Brødre, Lira! ganske vist;
Men han er ei vor Broder. Lykken er
Et Fruentimmer, som du selv, med Luner.
Ham har hun overvaldet med sin Rigdom,
Os har hun nedstødt i Glendighed.

Ibad.

Paa ingen Maade! Hun har ei berøvet
Os Arm og Hænder, Hoved eller Hierte,
Men kun for Diebliffet nogle Penge,
Som rigtig nok vi trænge til.

Lira.

Har I

Ei seet min Mand?

Ibad.

Jo, han har viist os Døren.

Lira.

Den sære Mand! det var ei rigtig handlet.
Hvad har han da imod jer?

Ibad.

At vi ligne

Ham alt for meget; og jeg tilstaaer gierne,
Det er vor værste Feil. Han gav os dog
En Skier, som Betlere.

Syahuf.

Da gif vi bort

Fortørnede, tog ei de ti Zechiner,
Hvorned han vilde gnidst frakiøbe sig
Sin Fødselsret. Jeg troer, i Fald han bød os
I Morgen en Ret Lindser, hvorfor Esau
I Jødeland bortsolgte sin, saa toge
Vi derimod, for ei at døe af Hunger.

Ibad.

Allt, hvad vi tog af ham, var disse Klæder,
Hvortil Anstændigheden tvang vor Stolthed,
For ei at bære meer de gamle Pialter.
Desuden vilde vi dig vise, Lira!
At ei vi er Bedragere, skiondt let
Vi kunde dog bedraget dig. Vi vilde
Forsøge, om du var saa streng og haard,
Som vistnok dig Babekan lyver paa.
Han kalder dig en arrig Rappenskralde,

Forfikkrer, det er kun af Frygt for dig,
At han tør ikke huse os.

Lira.

Den Stakket!

Han plages grusomt af Indbildninger.
Det er en piinlig Sygdom, kære Brødre!
Den er ulægelig, og man maa have
En inderlig Medlidenhed med ham.

Syahuf forundret.

Medlidenhed med ham, og ei med os?

Lira.

Jo, det forstaaer sig; men dog meest med ham.
Jer mangle Penge, denne Mangel kan
Afhielpes let; men han, den arme Mand!
Kan jeg for Guld ham købe Billighed
Mod Næsten, og Tilfredshed med sig selv?

Syahuf forundret.

Nei — det er sandt.

Lira giver dem Pungene tilbage.

Tag dette for det første,

Jeg skienker eder det af villigt Hierte.

Syahuf.

Vi takke dig, du Edle!

Lira.

Men I trænge

Vel til en Hiertestyrkning?

Ibad.

Og et Herberg.

Lira.

Maar I har Penge, faae I begge let.
Her kan I ikke blive, hvis Babekan
Har viist jer bort. Men hvorum Alting er,

Tomhændet skal J ikke gaae fra Bagdad,
 Og vil min Mand ei selv, saa skal hans Kone
 Betale jer det Liv, J redded ham.
 Men, fiære Brødre! holder eder inde,
 Gaaer kun om Aftnen ud! thi, ærlig talt,
 Jeg saae ei heller gierne —

Hun seer ud af Vinduet.

Gud! der kommer

Min Mand tilbage.

Isad.

Hvad er her at giøre?

Lira.

Gaaer, skiuler eder! Der er Kiældernøglen.
 Den hemmelige Kielder er i Haven;
 J finde Døren dækt med Viindruranke,
 Og Viin i Kielderens. Afsted i Hast!
 Jeg henter eder, naar min Mand er borte.

De gaae.

Babekan

kommer med en lille Perial.

Allt for forsigtig kan man aldrig være;
 Hvem veed, hvortil de Ræfler var i Stand,
 Især da nu de gaae i mine Klæder?
 Jeg endelig maa tale først med Lira,
 Saa gaaer jeg atter rolig til mit Arbeid;
 Thi naar man drikker, maa man have Ro,
 Det kommer ellers i den vrange Strube.

Han opdager Lira.

Nu, fiære Kone! er du der?

Lira forstemt.

Her er jeg.

Hvor skulde jeg vel ellers være?

Babekan.

Rigtig!

Du har bestandig Ret. Du er en ærlig
Og trofast Siæl. — Her har dog Ingen været,
Som vilde tale med mig?

Lira.

Nei, slet Ingen.

Babekan.

Det kunde hænde sig, der kom dog Nogen;
Saa luk ei op, sig, jeg er ikke hjemme.

Lira.

Det skal jeg.

Babekan.

Du maa ikke lukke op
For Andre, end for mig.

Lira.

Godt, kære Ven!

Babekan.

Og naar jeg kommer, luk ei heller op
For mig; thi muligt er det ikke mig.

Lira.

Du taler lidt forblummet; har du alt —

Babekan.

Paa ingen Maade. Jeg er ganske ædru,
Og hvad jeg siger, er den rene Sandhed.
Bogt dig for Skindet, Lira! Det bedrager.

Lira.

Hvad vil du sige? Jeg forstaaer dig ei.

Babekan.

Det var ei heller godt, om du forstod mig;
Saa var Ulykken skeet.

Lira.

Hvad vil du her?

Er du alt kommen hjem fra Drifkelaugget?

Babekan.

Paa ingen Maade. Jeg er ikke her,

Jeg er endnu derhenne — det vil sige:

Med Liv og Siæl. Jeg staaer kun for at gaae.

Lira.

Saa gaa; men kom kun ei for silde hjem.

Babekan.

Det bliver min Sag. — Men som bedst jeg sad

Dg drak i broderlig Samdrægtighed

Imellem nogle Benner, som tracteerde,

Faldt det mig ind: du kunde muligt faae

Et slemt Besøg af mig, mens jeg var borte.

Lira.

Mens du var borte? Er du fra Forstanden?

Babekan.

Jeg mener nemlig, af de salig Brødre,

Som ei er døde.

Lira.

Er de ikke døde?

Du har jo sagt, du har begravet dem.

Babekan.

De var skindøde kun. Man grov dem op,

Da jeg var gaaet fra Begravelsen,

Dg, kort og godt, de leve her i Bagdad,

Dg ligne mig, som Egget ligner Hønen.

Lira.

Nei, er det muligt?

Babekan.

Ja — om det er muligt,

Skal jeg med Visshed ikke kunne sige;
 Saa meget veed jeg: det er virkeligt.
 Og nu jeg hører til min største Skræk,
 Det er de værste Skielmer paa Guds Jord;
 Hvad inderligt maa smerte deres Broder,
 Som ligner dem aldeles paa et Haar.

Græder.

Lira.

Nu, altsaa?

Babekan.

Er min tjenstligste Begiering,
 At du vil vel forskandse dig, mens jeg
 Er borte; vogte dig forsigtig, Lira!
 For Overfald, og for en Sammenkomst
 Med dem og med mig selv, naar vi ei Ordet
 Kan sige, Losenet: „Viin og Zechiner!“
 Viin og Zechiner! kun paa dette Feltstrig
 Du aabner Fæstningen. Forstaaer du mig?

Lira.

Ret vel! Viin og Zechiner.

Babekan.

Saadan var det.

Og hver en Ræfel, som ei hilser dig
 Med Viin, Zechiner, jager du paa Porten.

Lira.

Viin og Zechiner! Den, som ei forlanger
 De to Artiller, kommer ikke ind.

Babekan.

Nu gaaer jeg atter rolig til min Dont.

Han gaaer med stive Skridt, hun følger ham ud.

Biinkielderen.

Ibad, Syahuk med fyldte Bægere.

Ibad.

„Biin og Zechiner!“ Den, som ikke siger
 Det Rosen rigtig, kommer ikke ind.
 Han troer ei, vi kan høre ham herinde.
 Men vi har faaet Biin, vi fik Zechiner,
 Og vi er begge komne rigtig.

Syahuk stirrer tankesuld hen for sig, og nipper af Bægeret.

Ibad.

Hvad falder du i Staver over, Kære?

Syahuk.

Jeg tænker paa de deilige Slavinder,
 Som gik til Badet fra Chalifens Harem,
 Og blottet deres Ansigt, deres Hænder,
 Imens de mærked, vi betragted dem.
 Nei, aldrig saae jeg sligt et Farvespil!
 Hvad er en Rose mod et Pigeansigt?
 Hvad er en Myrtes Lov mod hendes Haar,
 Det allerbedste Billedhuggerarbeid
 Mod hendes hvide Haand?

Ibad.

Jeg negter ei,
 At det gik mig, som dig, og jeg er skudt
 I Hiertet af to sorte Dines Pile.

Syahuk.

Min Siæl sig drukned i to store Søer,
 Hvori sig Himlen speilte lyseblaa.

Ibad.

Jeg flagrer, som en Kramsfugl i en Done,
 Snoet af en deilig Qvindes sorte Lov.

Syahuf.

Jeg sprætter, som en Fisk i Haabets Græs
Henkastet af en Havfrues lyse Haar-Net.

Ibad.

De Skionnes Skaal!

Syahuf.

Den Skaal jeg drikker med.

Ibad.

En Bise! Lad os synge til vor Drif,
Da vi dog ei kan drikke til vor Mad.

Han synger, Syahuf stemmer i med ham.

Den, som ei drikke kan,

Han vide dette:

Det Gode skiller han

Slet fra det Slette.

Dog bør ei Binen os

Til Dyr forvandle.

O, Hafis! lær du mig

Fornuftigt handle.

Persiens Digters Ord

Hør, I Rebelste:

„Den, som ei drikke kan,
Bør aldrig elske“!

Dog, Dranker! kro dig ei,

Dg glød dig ikke:

Den, som ei elske kan,

Bør aldrig drikke.

Syahuf.

Der overfalder mig en Dødsighed.

Ibad.

Mig ogsaa.

Syahuf.

Vi har reist den hele Nat,
Og tumlet meget om den hele Dag.

Ibad.

Og druffet godt i Morges og i Aften.

Syahuf.

Og her i Kielderen, hvor vi maae helde
I Bægeret af disse store Kruffer,
Kan man ei passe godt det rette Maal.

Ibad.

Nu vel! saa lad os sove Rusen ud.

Strækker sig hen paa Jorden.

Syahuf gjør ligesaa.

God Nat!

Ibad.

God Nat! Jeg sover allerede.

De sove ind.

Lira kommer med Salle.

Lira.

Vel, at du kom igien; jeg vover ei
Her at besøge dem i Kieldren ene.

Salle.

Forunderlige Liighed! Er de alle
Hinanden da saa lige? Jeg har end
Ei seet den Tredie.

Lira.

Hvor er de dog?

Man kan ei skielne Folk i dette Mørke.

Salle.

Maaskee har de sig listet ud igien.

Hvad hedde de?

Lira.

Den Eine hedder Ibad,
Den Anden Syahuf.

Salle.

De burde hedde
Babekam alle tre.

Lira kalder:

Min gode Ibad!
Min gode Syahuf! hvor er I henne?

Salle.

Der svarer Ingen.

Lira.

Hellige Prophet!
De er dog ikke kommet Noget til
I denne mørke Kielder?

Hun snubler over Ibad.

Hvad er det?

Salle.

Du falder.

Hun vil komme hende til Hielp, og snubler over Syahuf.

Au! der falder ogsaa jeg.

Hvad er det dog for Bylster, som I lægge
Her midt paa Gulvet?

Lira.

Det er ingen Bylster,
Nei, det er Mennesker. Det er dem selv.

Salle.

Ja — her opdager jeg din Mand i anden
Og tredie Person.

Lira ryster den Eine i Armen.

Min gode Ibad!

Min fiære Svoger! reis dig dog. Hvad fattes
Dig, Ibad?

Salle.

Hvoraf veed du, det er Ibad?

Lira til den Samme.

Min fiære Syahuf!

Salle til sin.

Min fiære Ibad!

Bliv ikke vred, hvis du er Syahuf;
Men reis dig bare, hvis du ellers frygter
Babekan.

Lira.

Allah! frels os! de er døde.

Salle.

Nei, nei! min snorker sagte, som en Sølhund
Paa bløden Sand, naar Floden er forbi,
Og det er blevet Ebbe. Der var Flod
Af Viin i deres Hierner nys, nu følger
Smukt Ebben ovenpaa af deres Kræfter.
De druffet har for meget. Seer du ikke?
Den gode Viin er spildt. Der staaer en Blase
Paa Gulvet. Det er Spot og Skam. Det havde
Babekan aldrig giort. Hvad ei han helder
I eget Spunds, han taber ei paa Gulvet.

Lira.

Hvad skal jeg gribe til, jeg arme Kone?
Her kan de ikke blive. Kom Babekan,
Og fandt dem her, hvad skulde vi da sige?

Ibad i Sovne.

Viin og Zechiner!

Lira.

Gud! det er min Mand;

Han veed Parolen.

Salle.

Nylig gif din Mand

Af Døren ud, jeg mødte ham paa Gaden.

Lira vrider sine Hænder.

Hvorledes har da denne hørt Parolen?

Han veed Parolen; og min Mand har sagt,

At jeg skal lukke dem i Huset ind,

Som veed Parolen.

Salle.

Desto bedre da!

Han veed Parolen, altsaa kom han ind.

Lira.

Det vil ei hjælpe ham, ei heller mig.

Jeg troer, det hele Huus er reent forhejet.

Salle.

Ei! Lira! heller være død end raadvild.

Her gielder det jo kun, at skaffe begge

De kiære Svogre Herberg for i Nat.

Du veed, den hellige Dervisch Mesrun's Gravsted

Er i vort Nabolag; en Marmorhal,

Hvori den brune Porphyrkiste staaer.

Man glemmer tidt at lukke Døren der,

Jeg saae i Aften, at den stod paa Alem.

Der kunde man henbringe dem.

Lira.

Men hvo

Skal bære dem derhen? Vi kan det ei,

Om vi forene Begge vore Kræfter.

Salle.

Jeg saac en Drager for en Lime siden,
 Han stod paa Hjørnet, gaved efter Arbeid,
 Fra Basra kommen for to Dage siden;
 Han kiender Ingen her, og han beklaged
 Bidtløst sig med dumme Ord, fordi
 Der Intet var i Bagdad at fortiene.
 Ham henter jeg, og for et Par Zechiner
 Han bærer gierne Levende til Graven.

Lira.

Men hvad vil dette dumme Menneſke
 Vel ſige, naar han ſeer det lige Par?

Salle.

Det maa han ikke ſee. Lad mig kun raade,
 Jeg ſaaer et Indſald. Om to, tre Minuter
 Er jeg her alt igien med Drageren.
 Men ſkiul den Gne forſt omhyggeligt.
 Hvad ligger der?

Lira.

En Bunke ſtore Poſer
 Til Dadler og til Figen, ſom ſkal ſendes
 I Høſten paa Kameler til Damask.

Salle.

Saa tag og ſkiul ham med et Par af dem.
 Jeg kommer ſtrag igien.

Gaaer.

Lira.

Jeg arme Kone!

Dækker Shahuk til med Poſer.

Hvad dog man prøve maa i denne Verden!
 Al, hvis Babekan nu kom druſken hjem
 Fra Aſtengildet, ſom han ofte pleier,

Dg som han ganske vist i Aften gjør,
 Han var alt halv beruset, da han gif;
 I Fald han sine Brødre fandt med Guldet,
 Som jeg har givet dem — af, Gud! han slog mig
 Fordærvet, og de fik vist Banesaar.
 Jeg stakkels Kone! skal jeg gielde nu
 For en Forbryderske, fordi jeg frelser
 Nødlidenhed af mine egne Midler?

Salle kommer tilbage med Drageren.

Salle.

Jeg traf ham heldigviis her udenfor;
 Han vilde just fortvivlet vandre hjem.
 Nu faaer du Handsel, Kaleb! noget silde.
 Drik først et Bæger Biin, min Ven!

Hun tapper, og rækker ham Bægeret; han seer sig frygtfom om.

Frygt ei!

Der Ingen skal forraade dig.

Han drikker.

Og her

Peger paa Ibad.

Er Mennesket, som du skal bringe bort.

Til Lira.

Jeg har alt sagt ham Alt, hvad han maa vide.

Lira.

Kan du vel bære ham til Mesrun's Grav?

Drageren.

O ja, i Fald jeg havde kun en Sæk,
 Hvori jeg kunde skiule ham paa Gaden.

Lira.

Her ligge Poser nok i Hobetal.

Salle.

Saa lad os prøve da.

Hun hjælper Drageren med at faae Ibad i Posen.

Den passer ham,
Som den var syet til ham. Nu skynd dig, Drager!
Bær Sækken hen i Mesbruns Marmorhal,
Og sæt den der; kom hurtig saa tilbage,
Saa faaer du to Zechiner.

Drageren.

Meget vel!

Han bærer Ibad bort paa Ryggen i Posen.

Lira.

Men sig mig nu, hvad gjør vi med den Anden?

Salle.

Bær du kun rolig, Lira! lad mig raade.
Nu lad os hente Lys, her bliver mørkt.

Lira.

Du er og bliver dog en selsom Kone;
Men jeg maa føie dig, du hjælper mig.

De gaae.

G a d e

med Træer og Græsforhøininger, i Nærheden af Babekans Huus.

Mirza og Fatme

komme fra Badet, fulgt af nogle Slaver og en gammel Slavinde.

Mirza til Slaverne.

Bliv staaende lidt der! Her er et Sæde,
Og her er ingen Menneker. Vi hvile
Lidt først; jeg trænger til Forfriskelse.

Det er i denne Forstad som paa Landet.

Slaverne trække sig tilbage; de sætte sig paa en Græstov
i Forgrunden, og slaae Størene op.

Mirza sagte til Fatme.

Bemærkede du de to Fremmede
Paa Gadehjørnet, da vi gik til Badet?
De stirrede med høistforelskte Blik,
Dg ligned saa forfærdeligt hinanden.

Fatme.

Vist saae jeg dem.

Mirza.

Gad du vel have sligt
Et Menneske til Mand?

Fatme.

Hvorfor ei det?

De var ei hæslige. Dg heller gift
Med sliig en ringe Mand, end oversees
I Brimlen af Chalifens Herskerinder.

Mirza.

Men jeg saae Tre langt smukkere forleden,
Da vi til Badet gik med Zobeide.
De var forelsket i os alle tre,
Dg med de stolte, brune Ansigter,
Som Solen havde brændt, men ei berøvet
Sin Sundhedsrødme, stirred de paa os,
Som Ornen paa tre bange Turtelduer.

Fatme.

De var saa vilde, det var Beduiner.
Jeg foretrækker dog de Blidere,
Vi traf i Dag.

Mirza.

Jeg ogsaa, thi de sætte
Kun deres Stolthed i at elske os.

Fatme.

Hver Mand, som seer os, maae vi elske lidt.

Han vover jo sit Liv af Rærlighed;
Thi mærkte Bagten det, da var han Dødsens.

Mirza.

Chalifen er ei grum, og Slaverne
Har vænt sig til at see igiennem Fingre.

Den gamle Slavinde nærmer sig.

Nu, mine Døtre! det er Tid at vandre.
Det sømmer sig ei for Chalifens Qvinder,
At hvile paa den offentlige Bei,
Om ogsaa Gaden reent er fri for Folk.

Mirza.

Nu kan vi gaae; nu har vi pustet lidt.

De gaae.

Biinkielderen.

Hira med **Lys**. **Salle**. **Drageren**. **Snahuk** ligger i Baggrunden,
bedækt med Poser.

Salle til Drageren.

Nu, gode Ven! Vi ventet har saa længe,
Du skulde komme. Du har dog ei glemt
Dit Løfte?

Drageren.

Nei, mit Løfte har jeg holdt;
Han ligger alt og sover i sin Pose.

Salle.

Du skulde bære bort en drukken Mand,
Som falden var i Sovn i denne Kielder,
Og bringe ham til Mesrun's Marmorhal.

Drageren.

Det har jeg giort, og Posen staaer paa Gulvet.

Salle.

Vist ligger han paa Gulvet, og vi vente
Dg vente, men der kommer ingen Drager.
Du loved dog saa vist, at skynde dig.

Drageren.

Han er alt borte, Frue!

Salle.

Borte, Ven?

Du kiender ham dog atter, naar du seer ham?

Drageren.

Ret godt; jeg luffed Posen op derhenne,
Deels for at skaffe ham lidt Luft, den Staffel,
Dg deels — deels var det af Nysgierrighed.
Jeg kiender Karlen nu til Punkt og Prikke,
Dg der skal Ingen narre mig med ham.

Salle tager Poserne bort af Shahuk.

Da ligger han dog der endnu, som før.

Drageren forfærdet.

Allah! Prophet! der ligger han igien;
Dog døer jeg paa, at jeg har slæbt ham bort.

Salle.

Det maa du have drømt i Drukkenskab.

Drageren.

Gud hielp mig, jeg har fast Intet nydt.

Salle.

Saa var maastee du alt for fastende.
Jeg har dog ikke nødig at bevise
Dig, hvad du seer for dine egne Dine?
Der ligger han.

Drageren.

Det kan jeg ikke negte,
Der ligger han, jeg kiender ham igien,

Dg er han her, kan han ei være hist.
Saa beder jeg da om Forladelse;
Indbildningen har spillet mig et Puds.

Salle.

Bogt dig, min Ven! for overspændte Dromme,
Lad Phantasien ikke rende af
Med dig, men rend du af med denne Mand,
Saa faaer du to Zechiner.

Drageren.

Meget vel!

Salle.

Put ham i Sæffen.

Drageren gjør det.

Hvilke skønne Poser!

Salle.

Du gad vel gierne selv havt een?

Drageren.

D ja!

Jeg siger tusind Tak.

Salle til Lira.

Maa han faae een?

Lira.

Ret gierne, naar han bare skynder sig.

Drageren

tager Shahuf paa Ryggen, og ryster paa Hovedet.
Hvor jeg dog saadan kunde gaae i Laaget,
Dg troe, jeg havde gjort, hvad ei var gjort!

Salle.

Troßt dig, min Ven! det hændes Fleer, end dig,
Som er langt høiere paa Straa, end du.

De folge Drageren ud.

Gaden uden for Babekans Huus.

Babekan

kommer med en Lygte, og er drukken. Synger:

Om Alforanen er fra Evidhed,
Jeg ikke veed;
Men vist jeg veed,
At Binen er fra Evidhed.

I Alting har Propheten Ret, i Alting!
Han var en hellig Mand, en tapper Mand,
En Philosoph, som Sandheden beviste
Med dragen Kaarde, som med tørre Hug;
En klog, fornuftig Mand, kort en Prophet.
Der er kun een Ting, som han feiler i,
Det nemlig: at man ei skal drikke Viin.
Men det bør ingen ægte Muselmand
Tilregne ham; thi selv en stor Prophet
Kan feile. — Her er dog vel Ingen,
Som hører mig?

Lyser omkring med Lygten.

Nei, jeg er muttersene.

Han sætter sig paa Græsforhøiningen.

Det var fornuftigt, at jeg tog en Lygte,
Især da dog min egen Praas er nær
Bed at gaae ud. Men det er ogsaa silde.
Gud være lovet, at jeg fik de To
Paa Døren; thi Doublanter duer ei,
Mindst for en Ægtemand, og dividere
Med tre sin Eiendom og sin Formue,
Det var et hæsligt Regnestykke. Men
Nu maa jeg see at komme hjem engang.
Mit Huus kan ikke være langt herfra,

J Fald det ellers staaer paa samme Sted.
Men det er paa min Ære meget muligt,
At det har dreiet sig; thi, som mig tykkes,
Saa dreier Alting sig.

Staaer op, og tumler.

Vi har et fælt
Jordskælv i Aften; men det gaaer nok over.

Drageren

kommer tilbage med den Sæk paa Armen, som han fik i Foræring
af Sælle.

Hvad Dævlén er dog dette? Nu forstaaer jeg
Den hele Spas. Den Gavtyv lister sig
Tilbage strax, naar jeg har baaret ham
Til evig Hvile, for at skille mig
Bed mine suurtfortiente to Zechiner.
Men det skal blive Løgn den tredie Gang,
Saa sandt jeg hedder Kaleb. — Kiære Ven!
Bær kun saa god, spadseer igien i Bosen.
Her hjælper hverken Pulver eller Draaber.

Babekan.

Hvad vil du, gode Ven? Du tager mig
Bist for en Anden, for den falske Mynt
Med samme Præg; men prøv os efter Bægten,
Saa vil Bedrageriet vise sig.

Drageren tvinger ham i Bosen.

Ja ja! du skal strax prøves efter Bægten.

Babekan.

Hvad gjør du ved mig? Klæder du mig af?

Drageren.

Ja vist! jeg giver dig Natstiorten paa,
Og bringer flug dig til dit Hvilested.
Nu er det ikke Tid, at banke meer

Paa fremmede Folks Dør, forstyrre dem
 I deres gode Nattero saa silde.

Babekan, halv kommen i Bosen, leer.

En ny Befordring! Hvad man hitter paa!
 Det er i Mangel af en Palankin,
 Og den er bedre, meget mindre kostbar,
 Thi her man bæres kun af Gen, og altsaa
 Man spare kan derved den halve Fragt.

Drageren lukker Sækken.

Babekan i Sækken.

Men veed du ogsaa rigtig, hvor jeg boer?

Drageren.

Frygt ei for det!

Babekan.

Og glem ei Løsenet:

Viin og Zechiner!

Drageren.

Vinen har jeg faaet,

Gid bare nu jeg fik Zechinerne! —

Nu skal det dog forlange mig, om han

Vil blive liggende den tredie Gang;

Thi jeg er fied af denne evige Slæben.

Gaaer.

Fjerde Act.

Anderjordisk Hule.

Nadir, Beduinscheik; Kobad, Schemseddin og flere Beduiner.

Nadir.

J raske Brødre, tappre Beduiner,
 J Søner af den nøddebrune Hagar,
 Hvis Slægter aldrig end forlod den Slette,
 Hvor Ismael, vor Stammefader, fødtes;
 Som aldrig foretrak den snevre Stad
 For bredden Dik, hvor Palmen og hvor Kilden
 Staae som et Tempel til Prophetens Ære
 Og som en Khan til Menneskets Forfriskning;
 J Ryttere, som frit paa raske Heste
 Ved Mahoms Maane søge kostbart Bytte,
 Naar fremmed Mand forjager Dikens Fred,
 Naar Rigdom paa belæssede Kameler
 Vil snige sig vor Fattigdom forbi;
 Men J, som ogsaa kiende Giestfrihed,
 Og mod den Pilegrim ei Sables drage,
 Som tillidsfuld vor Tærskel tør betræde,
 Og nyder Salt med os: o, hører mig!
 Et vigtigt Meed har loffet mig til Bagdad

Med Kobad og Schemseddin, mine Brødre,
Dg Mattens Dieblikke maae benyttes.

Schemseddin.

Ja, Nadir! siig dem nu Anledningen
Til dette Eventyr. Det veed kun vi.

Nadir.

Den stærkeste Magnet har draget os,
Som lokker Solens Ild til Blomstens Kalk,
Dg Maanen til at svæve rundt om Jorden:
Kun Kiærlighed. — For nogle Dage siden,
Da jeg og Kobad og Schemseddin vandred
Igiennem Byen, for at kiøbe Sabler,
Saae vi Chalifens trende Hustruer,
Den skionne Zobeide, Mirza, Fatme,
Fra Badet vandre hiem med blottet Ansigt,
Dg Elskov slog sit Lyn i vore Hjærter.
Hvad skal Chalifen med saa mange Roser
Bel i sit Harems lille Klosterhauge?
Han kan dog ikke nyde deres Duft,
De giør ham Luften qualm, og Hiernen ør.
Nei — lad os plante dem i Drken ud,
Saa vorder Drken strax et Paradiis;
Dg derfor kom vi.

En Beduin.

Vi er rede til

At staae jer bi. Men hvordan vil I fange
De skionne Guldfisk af et Marmorbækken,
Som Ridkiærheden dækker med sit Gitter?

Nadir.

Derfor er sørget. Hører mig, I Brødre!
For nogle Dage siden Saadi kom,
Den vidtberømte Læge, med sin Rigdom

Fra Basra, for i Bagdad at besøge
 Chalifen Harun Alraschid. Jeg tog
 Hans Benge fra ham, skienkte Livet ham,
 Og loved dobbelt Rigdom, hvis han skaffed
 De trende Sultaninder i min Bold.
 Han loved det.

Beduinen.

Du stoler paa hans Løfte?

Nadir.

Jeg skienkte Livet ham, og han er ædel,
 Han pønser ikke paa min Undergang.
 Jeg tog hans Velstand, Alt, hvad ham hans Kunst
 En Livstid samlet har; troer du da ikke,
 Han heller nu vil være dobbelt rig,
 End tiggefærdig?

Beduin.

Var han Beduin,
 Betænkte han sig sagtens ikke længe;
 Men Saras Søner er fordærvede,
 Spidsfindighed og Særhed lede dem.

Nadir.

Nei, nei! Belønningen er alt for stor.

Beduin.

Du er dog ikke sikker.

Nadir.

Desto bedre!

Usikkerhed er just vort Element,
 Som Vand for Fisken, og som Luft for Fuglen.
 Hvo Intet vover, vinder saare Lidt;
 Og bedste Bytte selv, reent uden Fare,
 Var som et lækkert Maaltid uden Salt.

En anden Beduin.

Saa sig os, hvad du vil, og hvad vi skal.

Nadir.

Mig Saadi lovet har i Nat at give
 En Dvaledrif til disse skionne Qvinder,
 Som intet skader, men berøver dem
 For nogle Timers Tid dog al Bevidsthed.
 Derpaa han lader dem i Sække bære
 Som Flyttegods fra Slottet i sit Huus,
 Og saa i Mørkningen af sine Slaver
 Til Marmorhallen ned, til Mesrun's Gravsted
 I Bagdads Forstad under Palmerne.
 Der hente vi dem selv herved til Hulen,
 Hvor vi maae dvæle, til det atter mørknes;
 Og derpaa gaaer det som en Østenvind
 Ud Drken til.

Beduiner.

O, det er herligt! herligt!

Nadir.

Nu Haand paa Bærket med Forsigtighed!
 Det er en Dyd, som vi er ikke vant til.

De gaae.

Bærelse hos Chalifen.

Harun. Saadi.

Harun.

Du ønsker midt i Natten, vise Saadi!
 At tale med Chalifen? Vel, her er han.
 Men du forfærder mig; du kommer fra
 Dschafar, min ædle Ven, min Storvezir,

Som Dødens Engel frygteligt omsvæver.
 At, har alt Israfil bestænket ham
 Med Gravens folde Dug? Har alt hans Aand
 Sig svunget til Prophetens Paradiis,
 Og skal jeg mindes kun min Ven herefter,
 Som en lykkelig Drøm fra bedre Dage?

Saadi.

Nei, Troendes Behersker! jeg har reddet
 Bezirens Liv; din Ven er uden Fare.

Harun.

I Fald saa er — o, vise Gubbe! tal,
 Udbeed dig strax en Naade, hvad du vil;
 Kun ei Prophetens hellige, grønne Fane,
 Kun ei min Jobeide.

Saadi.

Høie Fyrste!

Jeg er en Olding alt, min Grav saa nær,
 At der imellem mig og den er liden,
 Heel liden Plads til uopsyldte Dnsker;
 Og med din hele Magt, du Herlige!
 Forlænger du dog ikke Saadis Dage.

Harun.

Nei, du har Ret. Med Magtens lange Sværd
 Kan jeg berøve Millioner Livet,
 Men redde Livet, Saadi! kan kun du.

Saadi.

Jeg reddet har din Ven, Chalife! Hvis
 Jeg sparer dig endnu et kostbart Liv,
 Vil du da love Naade mig for flere?

Harun.

Du taler Gaader.

Saadi.

Som jeg kun tør løse,
Hvis, Herre! du opfylder mig min Bøn.
Vil du mig skienke Raade for en Flok
Forvildede, som Lidenstaben drev
Til Handlinger, hvis Uretfærdighed
De selv ei kiende?

Harun.

Hvis det kan bestaae
Med min Retfærdighed, saa loves det.
Men selv min Zobeides Liv og Lykke
Gi købte jeg for Skaansomhed mod Last
Og Ridingsværk.

Saadi.

Saa er jeg ganske rolig.
Du selv er viis nok til at stille Fordom
Fra Last, og daarlig Ungdoms Driftighed
Fra Ridingsværk. — Det gielder Zobeide.

Harun.

Ha, Gubbe! tal.

Saadi.

Jeg drog fra Basra hid
Til Bagdad med min Eiendom, mit Gods
Paa Muuldyr og Kameler. Midt i Ørken
Traf mig en Skare vilde Beduiner,
Som Alting fra mig tog, men loved dog
Et dobbelt Bederlag, i Fald jeg skaffed
Dem dine trende Qvinder: Zobeide,
Samt Mirza, Fatme. Ved en Dvaledrik
De skulle skilles, blot for nogle Timer,
Bed al Bevidsthed, bringes hemmeligt
I Sække siden til et gammelt Gravsted,

Hvor Nadir og hans vildforbovne Skare
 I Morgenstunden vilde hente dem.
 Jeg svor en Ed, ei at forraade ham;
 Derved jeg reddet har mit eget Liv,
 Som i sig selv vel ei er meget værd,
 Men dog i dette Dieblif var kostbart,
 Da Storveziren laa for Døden, Herre!
 Og ene kunde reddes ved min Kunst.

Harun.

Du handled viseligt, min gamle Ven!
 Som Floden her for Bagdad, var du os
 Mod lynildsvangre Sky en Tordenleder.
 Du hindred Nadir i, sig at betro
 Til andre Mænd, ei dydige som du. —
 Den Uforflammede! hans Driftighed
 Er uhørt; men jeg lover dog for din Skyld,
 Jeg skal ei hevne mig.

Saadi.

O, vise Fyrste!

Det er din egen Fordeel. Hevne sig
 Kan ogsaa Beduinen; Udelmod,
 Harun Ulraschid! lærer han af dig.

Harun.

Forsængelige Qvinder! aldrig kan de
 Afholde sig fra midt paa Gaden stundom
 At blotte deres Ansigt.

Saadi.

O, Chalife!

Den stærke Hede maa undskyldte dem.

Harun.

Og neppe blottes det, saa staaer en Nar
 Paa Gaden, og forgaber sig deri.

Saadi.

Betragt ham som en Flue, store Fyrste!
Der sætter sig paa din Fyrstindes Bænde.
Kan vel en Flue gjøre Harun skinsyg?

Harun.

Ha, det er smukke Fluer, gamle Ven!
Arabien's Beduiner, kraftige Blomster
Paa Heden. Sandet taaler ellers Intet
Af Blomstrende, men skionne Mennesker
Frembringer Drken. Tidt har jeg beundret
De raske, ranke, brune Ryttere,
Alt Kraft og Sene, Smidighed og Ild;
Dg ønsket at beherske slig en Skare.

Saadi.

Umuligt, Herre! Lettere du tæmmer
Den vilde Hest i Drken, Dschegatai,
End Beduinen.

Harun.

Ja — jeg veed det, Saadi!
Hvad gjør vi altsaa nu?

Saadi.

Jeg kiender Hulen,
Som giemmer dem. Did maa du sende strax
En Flok Bevæbnede, som bringe Naade,
Hvis Radir og de andre to Forelskte
Indstille sig ærbødigt for din Throne.
Der maa du tage dem i Ed, Chalife!
At aldrig de vil hevne sig, og aldrig
Forsøge tiere sligt et Qvinderan.
Dg har de gjort dig sligt et Løfte, Herre!
Saa er vi alle sikke. Slip dem atter,
Som Fuglen ud af Buret, kun i Drken;

Thi Eden holder Beduinen hellig,
 Og før han døer, end overtræder den.

Harun.

Hvad du dog er en Mand — som skienker mig
 Min Ven, min Elskte, og som taler ei
 Et Ord om al den Velstand, du har mistet!
 Den maae de give dig tilbage.

Saadi.

Nei!

Jeg svor en Ed: ei at forraade dem;
 Det var Forræderi, at stille dem
 Ved hvad alt sikkert er i deres Bold.
 Nei, hvad de har engang, tilhører dem;
 Men forebygge Fare for Chalifen,
 Naar intet Ondt derved tilføies dem,
 Deri mig hindrer ingen daarlig Ed.

Harun.

Jeg skal erstatte rigeligt dit Tab.
 Nu iler jeg at sende Bagten did.

De gaae.

Mesrums Grausted.

Bosphyrscrophagen i Baggrunden. De tre Sætte ligge midt
 paa Gulvet.

Isad

stikker Hovedet frem af sin Pøse
 Hvor er jeg? Jeg har sovet. Af, nu veed jeg —
 Babekans Kielder er det, hvor vi bleve
 Saa mødige med eet. Men hvad er dette?
 Jeg ligger i en Pøse! Hvordan kommer

Jeg dog i denne Sæk? — Ha, nu begriber
 Jeg Alt: den gode, kære Svigerinde
 Har bragt mig i et saadant Overtræk,
 For at bevare mig mod Rattefulden.
 Nu skal jeg aldrig tiere falde hende
 En Gaas, om end hun elskede Babekan
 Til Raseri. — Men, Syahuk! hvor er du?
 Jeg tvivler ikke om, at hun har brugt
 En lignende Forsigtighed med ham.
 Ja, ganske rigtig! Der opdager jeg
 Min Nabopose. Syahuk! vaagn op,
 Tag dig i Agt, forsov dig ikke, Broder!
 Babekan kunde komme, naar vi ventede
 Det mindst, og gjøre frygtelig Allarm.
 Lad os forlade denne Kielderhvælving
 Før Dag, men drikke dog endnu en Slurk
 Os af den store Dunk, som staaer derhenne.

Beger paa Liigkisten.

Syahuk

stikker ogsaa Hovedet frem af sin Pose.

Hvor er jeg?

Jbad skjuler sig til Hovedet i sin.

Kære Ven! vi lege Skjul.

Syahuk.

Ha, hvad betyder dette Mummespil?

Hvi har man puttet os i disse Poser?

Jbad.

Naturen, den forsigtige Natur

Indhyller altid sine Sommerfugle

I Larven først, før de i Morgenrøden

Udfolde broget Bingerne til Flugt.

Syahuf.

Jeg mærker nok, jeg stikker i en Sæk.

Ibad.

Det er den brune Hud, min søde Valnød!
 Som slutter nærmest om din hvide Frugt;
 Den stærke Skal — det er Babekans Kielder,
 Dog — iblandt alle Kieldere den bedste,
 Den venligste, den lifligste, som ganske
 Betager Kielderens det Gyselige,
 Det Gravelige, som ellers ruger der:
 Biinkieldren, nemlig. — Kom, og lad os tage
 Endnu en dygtig Slurk til aarle Frokost,
 Thi Kaffe faae vi sikkert ikke her;
 Og lad os saa i Allahs Navn forsøge
 At smutte bort igien, før Berten kommer.

Babekan i sin Sæk.

Vira! hvor er du? Er du staaet op?
 Saa bring mig strax min Kaffe her paa Sengen.

Ibad sagte.

Babekan! — Ha, der er han alt.

Syahuf ligesaa.

Babekan!

Ibad.

Stik Hovedet ned, og skjul dig i din Pose.

De skjule sig i Poserne.

Babekan stikker Hovedet ud af sin.

Hun kommer ikke. Hun kan ikke høre.

Den doyne Krop ei gider hielpe mig,

Saa maa jeg da vel selv staae op. — Hvor er jeg?

Jeg kiender ikke dette Sovestammer.

Her er saa mørkt, man skielner Ingenting.

Dog veed jeg vist, at jeg boer ikke her.

Hvad jeg kan komme til. Hvi ligger jeg
 I Sækken da, som i en Ormesæk?
 Jeg er dog ingen Orm, hvad jeg kan blive.
 Og der er Fleer endnu. Hvem stiules der?
 Jeg gad dog vidst, hvem jeg har havt den Ære
 At have, uden selv at vide det,
 Til Sovestammerater denne Nat.

De stikke Hovederne ud af Poserne.

Babekan.

Hielp, Allah! det er alle mine Brødre.

De stige ud.

Ibad.

Tilgiv, Babekan! Nøden drev os til
 At gieste dig endnu engang i Berden.
 Jeg lover, det skal være sidste Gang.
 Din Hustru, meer medlidende med os
 End du, nedlukkede os i denne Kielder.
 Vor Armod dækte hun for Nattekulden
 Med dette Seildug. Det er Morgen alt;
 Tillad os da til Afsted kun endnu
 Et Bæger Biin at tappe fra din Tønde,
 Saa gaae vi, og du seer os aldrig meer.

Babekan.

Men, hellige Prophet! hvor er jeg da?

Syahuf.

Du kiender ei engang din egen Kielder?

Babekan.

Min Kielder?

Ibad.

Din Biinkielder.

Babekan.

Min Biinkielder!

Har jeg da sovet her i Kielderen?
 Ha, nu begriber jeg mit Eventyr:
 Den skielmske Drager, som i Aftes bar mig
 Fra Stedet, hvor jeg ikke orked meer,
 Af Magelighed har aflæstet mig
 I Kieldren, hvortil Døren stod paa Klem,
 Da han mig bragte hjem igiennem Haven.
 Nu da — for Broderskabets Skyld vil jeg
 For denne Gang ei gjøre meer Allarm.
 Drif jer et Bæger end paa Falderebet!
 Nu seer jeg selv Bojanen tydelig
 Udovne bredt og høit i Skyggen der.
 De ti Zechiner skal I ogsaa faae.
 Og saa afsted, til Døden os forener!

Ibad.

See, nu staaer Solen op, og kaster hen
 Sit Skin, igiennem Bindvet, paa Bojanen.
 En Solstraale falder paa Liigkisten; de opdage Graven.

Syahuf.

Det er en prægtig Porphyrsarcophag
 Med gylden Indskrift.

Ibad.

Ha — hvor er vi henne?

Syahuf læser:

„Du, som dig nærmer denne Grav!
 Foragt de Glæder, Jorden gav;
 Viid: Evigheden slukker først
 Med Himmeldriften Siælens Tørst.“

Ibad.

O, Bee! den Krukke har jeg ingen Lyst til
 At faae Sorbetten af endnu. Hvor er vi?

Vi troe os i Babekans muntre Kielder,
 Og levende vi sluttet i en Grav.

Syahuf.

O, Himmel! vi er levende begravne.

Ibad.

Vist ikke! Døren staaer paa Alem derhenne.

Babekan.

Det er den hellige Mesruns Hvilested.
 Jeg kiender Kisten. — Men der kommer Nogen!
 Det er Bevæbnede; jeg hører Raslen
 Af Baaben. Det er sikkert Mattevagten.
 Lad os i Poserne, som før, os lægge,
 Saa seer os Ingen, hvis man figer ind;
 Og saa kan vi vel smutte bort herfra,
 Naar vi har Dør og Gaden atter frie.

De krybe i Poserne.

Nadir, Kobad, Schemseddin og flere Beduiner komme forklædte.

Nadir.

Den vakkre Saadi har holdt ærligt Ord.
 Der ligge de, de hulde Deilige,
 De bedste Blomster i Chalifens Lystgaard.
 Nu lad os vise, Brødre! vi er Mænd,
 Som kan beherske vore Lidenstaber.
 Jeg byder ved den Magt, jeg har som Scheik,
 At Ingen her skal aabne Sækkene;
 Thi hvert et Dieblif jo voxer Faren.
 Paa Gaden udenfor staae vore Muuldyr,
 Vi ere klædt som Bønder, Gartnere,
 Der bringe deres Frugter ind til Torvs;
 Saaledes snige vi os giennem Byen
 Til sikre Hule. Naar vi først er der,

Da kan vi lade Skyerne forsvinde,
 Som nu indhylle vore lyse Maaner.
 Tag hver sin Sæk, som jeg, og saa afsted!
 Radir, Kobad og Schemseddin tage hver sin Sæk, og gaae.

Babekans Huns.

Lira. Siden Drageren.

Lira.

Jeg svævet har i Uengstelser og Fare
 Den hele Nat, ei havt et Die luft.
 Min stakkels Mand er ikke kommen hjem.
 O, Gud! han er vist falden ud i Floden
 Og druknet. Jeg affhyelige Kone!
 Kan jeg forsvare det for Allahs Domstol?
 Jeg veed, han har den Feil, at drikke tidt
 Forstanden bort; og har ei den Forstand,
 At sende Noget med ham, som i Rødsfald
 Dog kunde passe paa ham. Hvilken Moder
 Udsender vel sit Barn, og giver det
 Ei først en Barnepige med? Og jeg,
 Som elsker meer min Mand, end nogen Moder
 Sit Barn, jeg slipper ham i Natten ud
 Aldeles uden Bogter, uden Leder!

Hun vrider sine Hænder.

Drageren kommer.

Tilgiv, min gode Frue! at jeg kommer
 Nu først, og henter mine to Zechiner.
 Jeg negter ikke, jeg var ganske træt
 Af al den Slæben. Det var noget silde;
 Jeg tænkte, du var gaaet vel i Seng.

Desuden frygted jeg, oprigtig talt,
 At muligt atter min forslagne Skielm
 Den fjerde Gang et Puds mig skulde spille;
 Og jeg var fied af meer at være Hest
 For sliq en slap og tung og doven Rytter.

Lira.

Der har du dine to Zechiner, Kiære!

Giver ham Penge.

Drageren.

Jeg takker dig. Saa skal det heller ei
 Fortryde mig, at jeg den tredie Gang
 Var nødt til at bortslæbe ham igien.

Lira i Tanker.

To Gange, vil du sige.

Drageren.

Nei, min Frue!

Forlad mig det, jeg vilde sige tre.

Lira.

To Gange var du her og tog paa Ryggen
 Den Sovende.

Sagte.

Al, jeg fortaler mig!

Drageren.

Ja, ganske rigtig. Og om Lykken ei
 Mig havde meer begunstiget, saa havde
 Du seet i Kielderens mig tredie Gang.
 Min Gavtyv havde nemlig atter sneget
 Af Sækken sig, og var paa Beien hid;
 Thi skiondt han alt var pærefuld, saa vilde
 Han dog i Kieldren efter mere Biin.
 Men jeg forstod ham uret, og jeg greb ham
 Paa fjerste Gierninger.

Lira.

Hvad siger du?

Du tog ham tredie Gang?

Drageren.

Her udenfor.

Han var alt smuttet mig forbi, den Strik!
Gud veed, hvorledes det gif til. Det gaaer
Langt over min Forstand; thi jeg var ædru,
Dg han var fuld, han sneg sig som en Snegl,
Dg jeg fløi som en Piil. Dog, det maa være
En Herremester.

Lira.

Gud! det var min Mand,

Ulykkesfugl! min Mand, min Diesteen,
Som du har baaret bort. Ei sandt, han kom
Paa Gaden med en Lygte?

Drageren.

Ganske rigtig!

Til ingen Nytte; thi om tusind Kiorter
Der havde været tændt, jeg vedder dog,
Han havde ikke Solen seet paa Himlen.
Blind var han, som en nyfødt Hundehvalp,
Man kunde prikke ham paa Dinene.

Lira.

Jeg kiender dette Billed! Elskte Ven!
Du er berøvet mig. Din stakkels Hustru
Er ikke rolig, for hun har dig atter.

Drageren.

Hvorledes, Frue! du betalte mig,
For bort at slæbe dig din egen Mand?

Lira grædefærdig.

Det var ei ham, det var slet ikke ham.

Drageren.

Hvad Diæblen, var det ikke ham endnu?
Tre Gange var det ham, og ikke ham?

Lira.

Skaf mig min Mand igien! Jeg giver dig
Strax hundrede Zechiner, hvis du bringer
Mig ham i samme Tilstand, som han var.

Drageren.

I samme Tilstand kan jeg ikke love,
Thi nu har han vel sovet Rusen ud;
Men hvis man ei har stiaalet ham derhenne,
Saa er han heel og holden i sin Pose.

Lira.

Følg mig derhen! Jeg er ei rolig, før
Jeg har ham atter.

Drageren affides.

Hvad de Røner dog

Er underlige! Snart forlange de,
At man skal stille dem ved deres Mænd;
Dg neppe skeer det, saa fortvivle de,
Dg købte gierne dem langt over Prisen.

De gaae.

Beduinernes Hule.

De tre Sække staae paa Gulvet.

Nadir. Kobad. Schemseddin. Beduiner.

Nadir.

Saa er den der, den lykkelige Stund,
Da vi os nærme vore Dnskers Maal.

Som Fiskeren, der fandt en kostbar Perle
 Skiult mellem Rognen i en Gieddes Bom,
 Saa vil vi neppe troe vort eget Die,
 Naar dette grove Seildug drages bort,
 Og viser os de hulde Englebørn,
 Som Purpurjordsbær under grønne Blade.
 Men, Brødre! nu betager mig en Rædsel:
 Den gamle Læge gav dem Dvaledrif;
 Der ligge de endnu saa rolige,
 Saadan i flere Timer laae de først
 I Marmorgraven, disse fine Qvinder,
 Kun vant til Overflod, Bequemlighed!
 Hvad staaer os inde for, at denne Nat,
 Den glubste Jagt har skaanet Fuglens Liv,
 Som levende vi lokke vil af Buret?

Schemseddin.

O, frygt kun ei for det!

Nadir.

Og hvis de leve,

Og Intet fattes, gyser du, Schemseddin!
 Da ikke ved, at de skal reise sig
 Som Støtten hist i Orken, hvirvle Sand
 Os stolt i Diet, og langt heller døe,
 End svigte deres elskede Chalife?

Kobad.

Det gielder et Forsøg. En Qvinde stormer
 Gi længe, Raseriet trætter hende,
 Og flyder først den svage Beemodstaare,
 Da aabnes Hjertet let for Mandens Trøst.

Nadir.

End om den gamle Læge var en Trold,

Som havde gieffet os med sare Larver?
 Thi Lægekunsten er jo selv en Trolddom.
 Hvis Saadi stod nu i Forstaaelse
 Med Zelulu og andre onde Mander,
 Som tidt os drille gioglene paa Heden?
 Schemseddin.

Hvorledes? du, den Kiæfeste blandt os,
 Du frygter meest?

Nadir.

Fordi jeg elsker meest.

Hvad Baaben har en Mand mod Kiærlighed?
 Schemseddin.

Kast Haabets Anker i din Lykkes Havn.
 Kom, lad os aabne vore Sække hver,
 Og lad saa Birkeligheds søde Fryd
 Forjage hver en Drøm om Harm og Trolddom.

De aabne Sækkene. De trende Brødre staae for dem stivt
 ubevægelig med boiede Knæe, opstrakte Pegeringre
 stirrende Blik. De synge:

Ibad.

Saadi! min Mester! i din Bold
 Du Røverne gav til Orkentrold.

Syahuf.

Vi flyve med dem i dette Nu
 Til Svovelskilden, til Zelulu.

Babekan.

Der dyppe vi dem i Svovelsflod,
 Og Orken skal drikke Røverblod.

Alle Tre.

Med Liget mættes Hyæn' og Ulv.
 Nu lystig i Ring paa Hulens Gulv!
 De danser i Ring.

Beduinerne.

Flyer! Hereri! Geoncha! hjælp os du,
 Du Orkens gode Mand! bevar os mod
 Den onde Zelulu og mod hans Hær.

De flye.

Brødrene drage deres Lande dybt, og fatte sig af deres Forfærdelse.

Isad.

Det hjalp. — Nu, Syahuf! jeg lover dig,
 At aldrig oftere jeg spotte skal
 Dit Sang til Digtekunst, din høie Flugt.
 Men næsten meer end Røverne forundres
 Jeg over den Behændighed, hvormed
 Babekan greb dit Indfald, og hvor smukt
 Samdrægteligt han dandsed her i Ring
 Med sine Brødre.

Babekan.

Al, hvad tvinger Nøden
 Os ikke til? Jeg troede mindst, at jeg
 Paa mine ældre Dage skulde dandse
 Som Giel, og synge dumme Folkeviser.

Syahuf.

Tak Gud, at du har ikke glemt den Vise,
 Og aldrig sliend paa vores Liighed meer,
 Thi anden Gang den reddet har dit Liv.

Babekan.

Al, det er ikke sagt, at vi er reddet
 Endnu. Hvad gjør vi meer?

Syahuf.

Vi maae benytte

Dø klogeligt af deres første Skræk,
Dg smutte bort, før de faae Tid til Fatning.

Man hører Larm udenfor af Bevæbne.

Babekān.

Åh, Muhammed! den Glæde var kun kort.
De har alt fattet sig, og komme der
Tilbage, for at myrde os.

Shahuf.

Til Dandsen!

Babekān stønnende.

Jeg kan ei dandse meer, jeg kan ei dandse!
En Sønen gennemfarer mine Been.

Chalifens Vagt kommer.

Hovedsmanden.

See, her er fleer af disse Røverhunde,
Som stæle vor Chalifes Koner bort.
J Vænker med dem, og saa strax i Fængsel!

Ibad sagte til Shahuf.

Det er Chalifens Vagt. Gud være lovet!
Nu faaer den hele Sag et andet Udfald.

Babekān.

Gud hielp mig! skal jeg nu gielde for
En Jomfrurøver? Åh, Høistærede!
Seer jeg da ud som Een, der stæler Koner?

Hovedsmanden.

Nei, du seer ud som Tre, der stæler Koner.
Tre Allen er J af det samme Stykke.
Steds ligne disse Skurke dog hverandre!
Man skulde have ondt vist ved at finde

Tre skikkelige Folk i samme Mængde
 Af samme Snit.

Babekan.

Høistærede! det er
 En Misforstaaelse, det er en Irring;
 Det døer jeg paa.

Hovedsmanden.

Ja vist, vist døer du paa det!
 Du har forbrudt dit Liv, det veed jeg nok.
 Giv du kun Tid; du er alt Strikken vis.

Babekan.

Af, skal jeg stranguleres, blot fordi
 Man taer mig for en Anden — jeg, som slap
 Engang for Døden af den samme Grund?
 Seer jeg da ud som en forelsket Nar,
 Der sætter Livet til af Sværmeri?

Hovedsmanden.

Hvad? har du Pande nok til mig at negte,
 Du er en Beduin, en Stratenrøver?

Babekan.

Gjør dog ei Gøderkoppen til en Flue,
 Min gode Mand! Jeg kan ei ride; jeg
 Har aldrig været oppe paa en Hest.

Hovedsmanden.

Du stiller dig enfoldig an, Krabat!
 Speil dig i dine Kammerater der;
 Du ligner dem jo dog i Get og Alt,
 Saa lær af dem at doe med Bærdighed.

Babekan.

Af, skal jeg døe, saa er det mig det samme,
 Hvordan jeg døer.

Hovedsmanden.

Fy, skamme dig, du Riding!
Er du en Orkens Søn? Du slæber jo,
Som om du var en gammel Kierling.

Babek an.

Ja,
Det er jeg ogsaa. Lad mig være Kierling,
Men slaan mig for at være Beduin.

De føres bort.

Femte Act.

Fængsel.

Hussein. Muladdin med et Bæger i Haand.

Muladdin.

De Staller! skal de rettes nu med Gift?

Hvad har de gjort?

Hussein.

Det vover du at spørge?

Troer du dig sikker bag din Østersskal?

Din Laabelighed gjør dig til en Spot

For Hoffets Qvinder, og det gjør dig næsviis.

Men vogt dig for at være alt for kiæk;

Til Bands gaaer Krukken, til den mister Hanken.

Muladdin.

Jeg har slet ingen Hank at miste, Hussein!

Og jeg gjør heller ingen Karrestreger;

Bed vor Chalifes lattermilde Hof

Er jeg maaskee den meest Alvorlige.

Hussein.

Det er din Alvor just, som vækker Latter!

Muladdin.

Jeg taler ei et ufornuftigt Ord.

Huſſein.

Juſt derfor! Ingen taler klogere,
End dumme Menneſker, ſom altid ſpille
De gamle ſtufne Trumfer ud igien.

Muladdin.

Det hielper ei, jeg ſpilder kun min Tid
Med at bevise dig, hvor klog jeg er.
Det er Miſundelſen, ſom taler af dig.

Huſſein.

Jndbildſke Nar!

Muladdin.

Nu ikke meer om det!

Siig mig, hvi handler man ſaa haardt og grumt,
Dg dræber diſſe ſtaffelſ Trillinger?
En ſaadan Sieldenhed! Fordi de ſatte
Sig ſelv i Spirituſ, og drikke ſig
En Perial, og ſlæbes i en Cæf
(Hvoraf de neppe vide meer, end Barnet
I Moders Liv) til Graven, ſkal man derfor
Nu virkelig begrave dem for Alvor?

Huſſein.

Uagtet din forfærdelige Dumbhed
Vil jeg nedlade mig til en Forflaring.

Muladdin.

Nu da?

Huſſein.

Muulæfeldriveren fra Baſra,
Kameeludleieren — hvad hedder han?

Muladdin.

Han hedder Ibrahim. Du har en daarlig
Hukommelſe; det hændes gierne Folk,
Som har en uſædvanlig Dømmekraft.

Hussein.

Han var i Morges tidlig hos Chalifen,
 Og har fortalt ham længe, vidt og bredt,
 Om disse tre besynderlige Mænd.

Muladdin.

Ja, det er sandt! Jeg havde aldrig troet,
 At der blandt Mennesker var saadan Liighed
 Og Enighed; thi de bestemme fast
 Jo Dyrene og Dvægene paa Marken.
 Seer jeg en Tyr, en Ko, en Hest, en Bødder,
 Saa er der dog et Horn, en Blis, en Plet,
 Hvorved jeg kan orientere mig;
 Men her —

Hussein.

Chalifen have vil en Spøg,
 Og vi skal give disse trende Brødre
 En Dvaledrik, beredt af gamle Saadi.
 Slig Saft indluller dem i dyben Blund;
 Men naar de lugte til et kraftigt Vand,
 De vaagne let. Dog skal de Sovende
 Først bringes herfra til Chalifens Harem.
 De To skal finde sig i Paradiis,
 Bakt af en sød Musik, blandt unge Qvinder;
 Den Tredie, slet og vranten af Natur,
 Skal vaagne, som i Helvede, forfulgt
 Af sorte, grimme Slavers Dæmleskaf.
 Men synes dig ei selv, at Skuespillet
 Vil vinde meget, naar de alle troe,
 At man dem virkelig har dræbt med Gift?

Muladdin.

Jo, upaatvivlelig; og da jeg hører,
 Det er til deres eget Gavn og Bedste,

Muladdin klør sig bag Øret.

Det skal vi alle jo;

Dg det er altid bedst, naar galt skal være,
At have slikt et Onde overstaaet.

Babekan.

Jeg Ulyksalige!

Ibad med Fatning.

For Bødlens Haand?

Muladdin.

Bevares! Seer da jeg ud som en Bøddel?

Syahuf foragtelig.

Du?

Muladdin angst.

Gode Herre! jeg er saa uskyldig,
Som Bægret, der indslutter denne Gift.

Syahuf resigneret.

Gift altsaa? Godt! Chalifen byder her,
Jeg forudsæer det, der er ingen Redning.

Ibad ligesaa.

Et Menneske kan ei undgaae sin Skiebne.

Muladdin.

Jeg kan ei sige jer, hvor det mig glæder,
At finde eder saa fornuftige.

De fleste larme, skiende, hyle, tude,
Naar de skal rettes. Det er ikke smukt;

Det er usædeligt og uanstændigt.

Syahuf.

Forlad os nu, du fæle Uglebilled,

Du dumme Fugl, som klapper med din Ving
Paa Bindvet, uden Sands og Følelse!

Muladdin.

Jeg negter ei, jeg kommer rigtig nok

Som en Ulykkesfugl, og kan det lette
 Jer i den sidste Stund, saa maae J gjerne
 Udskielde mig saa meget, som J vil.
 Her sætter jeg da Bægeret paa Bordet.
 Det er fortræfflig gammel Cyperviin,
 Som vi har blandet Saften i; det smager
 Som Honning. J kan trøste jer dermed,
 At Mange drikke langsomt sig ihjel;
 Her gaaer det hurtigt i en Haandevending.
 Og er J virkelig uskyldige,
 Saa kommer J til Paradiis paa Hesten
 Al Borak, paa Prophetens egen Hest.
 Jeg Staffel maa henslæbe mig maaskee
 Endnu en Tid lang paa mit eget Uffel.

Gaaer.

Babekan hulker og græder.
 Jeg er saa inderligt, saa dybt bevæget,
 Mit Hierte røres, mine Taarer flyde.
 O, mine fiære, vakkre, gode Brødre!
 Tilgiver mig den Haardhed, Følesløshed,
 Som jeg i Livet viste jer. O, lader
 Mig døe i eders Arme!

Eyahuf kold.

Fy, Babekan!

Din Blødhed er utaalelig, din Taare
 Fast mere vammel, end den Gift, der staaer
 I dette Bæger.

Babekan vil omfavne Ibad.

Ibad! du er ikke

Saa følesløs; tilgiv din staffels Broder.

Ibad støder ham fra sig.

Bliv mig fra Livet, væmmelige Græder!

Det er kun Dødens Skræk, som ryster dig,
 Det er ei Rærlighed; den har du ei,
 Og hvis du atter kom i Lyffens Favn,
 Du blev den samme følesløse Klods.

Babekan vrider sine Hænder.
 Af, mine kære Penge!

Ibad.

Penge kan
 Du faae endnu, hvis det kan trøste dig.
 See her! der har du hundrede Zechiner;
 Dem gav din Kone mig til Reisepenge.
 Til denne Reise, som nu forestaaer,
 Behøves ei Zechiner.

Giver ham en Pung.

Syahuf.

Der er fleer:
 Endnu et hundrede; dem gav din Lira
 Mig ligeledes.

Rækker ham endnu een.

Babekan opbragt.

Ha, troløse Qvinde!
 Det vover du dig til paa egen Haand?

Ibad.

Der har vi Rærligheden! Jeg maa lee
 Af din Forbarmelighed, skiondt jeg staaer
 Paa Dødens Tærskel.

Syahuf alvorlig.

Ibad! kære Broder!
 Vi fulgtes troligt ad paa Livets Bei,
 I Medgang og i Modgang, Sol og Skygge;

Saa lad os ogsaa følges ad i Døden.
Omfavn din Broder.

De omfavne hinanden.

Lad os drikke Giften
I trofast Favnetag.

De drikke.

Saa! i Guds Navn!
Lad os nu synke ned i Hulens Baggrund,
Fromt sammenslynge som gode Brødre.

De sætte sig.

Saaledes svæve vi til Paradiis,
Og Englene vil glædes ved at see os.

Ibad kysser ham.

Gud lønne dig din Troskab og dit Venskab.
Lad nu Babekan i den sidste Stund
Sig trøste med sit Guld. Det er jo dog
Det Gæst, han elskte her i Verden.

De love ind.

Babekan efter et lidet Ophold.
De er alt borte. — Af, det gif jo let!
Mon de drak Alting ud?

Riger i Bøgeret.

Nei, Broderparten
De levnet har til mig; det kraftigste,
Det værste Bundfald. Af, saa skal jeg døe,
Forlade dig, min Hustru! mine Børn
I en ynkværdig Tilstand. — Utter Børn!
Jeg har jo ingen. Men jeg havde Penge,
Og det er mere tungt, at miste Penge,
End Børn. De fiære Grunker! Jeg vil have
Dog den Fornøielse for sidste Gang

At ryste dem af Tutton i min Turban,
Dg rage mellem dem med Fingrene.

Han gjør det, og skjuler dem derpaa bag en løs Klise i Fængselgulbet.

Saa! nu er det forbi. Hvad hjælper det
At klynke? Jeg vil ogsaa være kiæk,
Da dog jeg seer, at Feighed intet nytter.
Gi Mennesket undgaaer Bestemmelsen,
Det bør en ægte Muselman jo troe;
Dg hvad Chalisen eengang har bestemt,
Det er Bestemmelsen, og dermed Basta!

Drifter.

Nu er det skeet. Men jeg vil ikke sidde
Hos disse to storagtige Personer,
Som holdt sig selv for gode til at dee
Med mig.

Sætter sig i en anden Krog.

Jeg sidder her — og sover alt.

Han sover ind.

Babekans Huns.

Lira. Salle.

Lira fortviølet.

Min arme Mand! jeg kan ei finde ham,
Han er berøvet mig, maaskee for evig.
Jeg været har i Mesrun's Marmorgrav,
Men, ak! han er saa lidt imellem Døde,
Som mellem Levende. Hvor er han da?

Salle.

Du Taabenafke! græder du igien,
Dg ærgrer mig med denne fiantede

Dg ubegribelige Kiærlighed?
 Din stakkels Mand! So vist! nu skal du see,
 At man har stiaalet bort din Edelsteen.
 Nu faaer du Bindet endelig fra Diet,
 Dg lærer, hvilket Afstum du har elsket.

Lira.

Min Mand et Afstum?

Salle.

Veed du vel, hvorfor
 Han ikke kom i Nat? Har du ei hørt
 Den lastefulde Daad, han har bedrevet?

Lira.

Hvad Last? Fordi en Mand faaer sig en Ruus,
 Kan ikke gaae, og trænger til at bæres
 Hen over Gaden.

Salle.

Deri har du Ret:

Bist trængte han til Dverbærelse.
 Hans Eventyr i Nat veed hele Byen,
 Du er den Eneste, som ikke veed det.
 Saa gaaer det Konerne, de stakkels Gæs!
 De gaae som Blindebukken midt i Flokken,
 Dg mærker ei, man peger Finger ad dem.

Lira.

Jeg veed det alt; den taabelige Drager
 Har jo fortalt mig det.

Salle.

Saa veed du da,
 Babekan er en Riding, en Forræder?

Lira.

Dg om han drukken var hver Dag i Ugen,

Dg lod sig bære hjem hver Nat i Sækken,
Jeg skulde moderligt tilgive ham.

Salle.

Hvem taler om hans Drukkenskab?

Lira.

Saa stifter

Du paa hans Gierrighed?

Salle.

Hvem taler her

Om Gierrighed?

Lira.

Hans Brantenhed?

Salle.

Vist ikke.

Lira.

Hans Dovenskab?

Salle.

Nei, han har været flittig

i Nat.

Lira.

Hans Ubarmhertighed?

Salle.

O, nei!

Han var særdeles hiertelig i Nat.

Lira.

Hvad flittig og hvad hiertelig i Nat?

i Nat, og altid Nat! Din Tale selv

Er mørk som Natten.

Salle.

Giv mig bare Tid,

Saa skal den blive lys med eet, og klare,

Som Middagsolen, dig i Dinene.

Hør kort og godt: Babelan har i Nat
 Giort Selskab med en Mængde Sviregaster.
 I Fuldstab fik de det forvovne Indfald,
 At liste sig hen i Chalifens Harem
 Og stiale nogle smukke Koner bort.
 Det lyktes dem.

Lira vrider sine Hænder.

Jeg Ulyksalige!

Salle.

En ung Brunette, smuk og blomstrende,
 Faldt i din Husbonds Lod.

Lira opbragt.

Den stammelige,

Afskyelige Mand! den Drukkenbolt!
 Udhaler! den i Grund og Bund Forvorpne!
 Han stiaalet har en Kone fra Chalifen?

Salle.

Fatime hedder hun, en deilig Pige.

Lira.

Ha, jeg vil skilles strax fra det Uhyre.

— Men er det ogsaa sandt?

Salle.

Troer du, at Byen

Det vilde sige, hvis det ei var sandt?

Lira.

Den lumpne Mand! den Uafnemmelige!
 Var det min Tak, fordi jeg lukte Diet
 For alle Laster, hvormed han er proppet
 Til Halsen fuld? Jeg taabelige Gaas!
 Nu falder det mig først som Skæl fra Diet.
 Hvor er han henne? Er de flygtet bort,
 Saa maa man hurtig sætte efter dem.

Chalifens Kone skal igien han bringe,
Dg jeg vil fradse ham hans Dine ud.

Salle.

Man har i Morges grebet Røverne.
Chalifens Koner er i Sikkerhed.

Lira.

Gud være lovet!

Salle.

Gyser du nu ikke
For den Ulykkelige's Straf?

Lira.

Hvad gysse?
For sig en Synd er ingen Straf for stor.

Salle.

Han har forbrudt sit Liv.

Lira.

For mig ret gierne!
Jeg gaaer i Bøn ei for ham med et Ord.

Salle.

Men hvis han gjorde Bod, og loved Bedring?

Lira.

Hvo eengang stæler, altid er en Tyv.

Salle.

Jeg kan dog trøste dig med, at Chalifen
Har alt benaadet ham.

Lira.

Jeg maa derop!

Salle.

Hvor vil du hen?

Lira.

Op for Chalifens Throne.

Salle.

Hvad vil du der?

Lira.

Jeg gjør et Knæfald for ham.

Salle.

Dg beder om —

Lira.

At i det mindste han

Lildeler min Forræder Bastonnade,

Halvtredstindstuve Slag med Bambusrøret!

Det gaaer ei an, at see igiennem Fingre

Med flige Synder. Land og Stad og Throne

I Fare stod ved slig utidig Mildhed.

Nei, Bastonnade maa der til, Babekan!

Saa lister du dig ei saasnart igien

Med omme Saaler paa forbudne Veie.

De gaae.

En stor, rummelig Tøvsal i Chalifens Hauge.

Harun Alraschid. Saadi.

Harun.

Jeg veed nu Alt. Min Hustru er uskyldig;

De unge Piger Mirza, Fatme — mindre.

De fiende sig, de vil ei tækkes mig.

Jeg har knap talt med dem, knap seet dem ret,

De bragtes mig i Baaren fra Georgien,

Dg dersom jeg lod Døren staae paa Alem,

Saa smutted disse Fugle mig af Buret.

De veed, jeg hører ei blandt de Chalifer,

Som nidkiært for en liden Aarsags Skyld

I Tigerfloden drukne deres Koner. —
 Bereed dig paa det kostelige Middel,
 Hvorved du vækker Liv i mine Døde.

Saadi viser ham en lille Flaske.

Her er det.

Harun.

Man hidbringer dem i Haugen,
 Og nu skal Skuespillet strax begynde.
 Babekan vaagner mellem onde Aander,
 Der true ham med Fakler og med Ferler.
 Den fromme Syahuf, den vakre Ibad —
 Jeg ynder dem, endskiøndt jeg ei har seet dem,
 Men blot af Ibrahims Beskrivelse.
 Den Gne munter, og den Anden sværmerst;
 Tienstvillig hver, med roligt, barnligt Mod,
 Tilfreds med deres Armod, haabefulde,
 Fornøiet over Andres Held, skiøndt Skiebnen
 Forfulgte dem, og aldrig klynkende.
 Det rører mig; thi egenkiærlig Blødhed,
 Den er sædvanlig, ofte væmmelig,
 Men venligt Smil igiennem Taarer, Saadi!
 Det smelter Stene. Dog var deres Broder
 En saadan Steen, der ikke lod sig smelte.

Leer.

Derfor han bøde skal i Helvede.
 Kun staaer tilbage nu med Værdighed
 At stilles vel ved Beduinerne.

Saadi.

Du glemmer ei dit Løfte, store Fyrste?

Harun.

Et Haar ei krummes skal paa deres Hoved;
 Men de maae love Venkab mig og Fred.

Saadi.

Den raske Nadir venter udenfor;
Et Ord af ham er nok for hele Flokken.
Og jeg behøver ei at sige Harun
Ulraschid, hvordan man skal vinde Hierter.

Harun.

Gaa, vise Ben! og kald den unge Scheik.

Saadi gaaer; et Dieblisk derefter triner Nadir ind. Han bøier sig ikke for Chalifen, men bliver staaende stolt med naturlig Værdighed i nogen Afstand, og venter paa, at Chalifen skal tale til ham.

Harun

efter et Dieblisk taus at have betragtet ham.

Du vilde røve mig min Hustru, Nadir?

Nadir.

Chalife! ja.

Harun.

Hvorfor?

Nadir.

Jeg elsker hende.

Harun.

Men hun er min.

Nadir.

O, du har nok igien!

Harun.

Nu fanged jeg dig, Røver!

Nadir.

Jeg er fangen.

Harun.

Hvad mener du jeg har bestemt dig?

Nadir.

Døden.

Harun.

Dg du?

Nadir.

Jeg har beredt mig paa at døe.

Harun.

Du beder ei om Naade?

Nadir.

Nei.

Harun.

Hvorfor?

Nadir.

Fordi jeg skatter Æren meer, end Livet.

Harun.

En vakker Ære vist, at være Røver!

Nadir.

Det var selv Muhammed. Jeg ligner ham
Langt meer, end du.

Harun.

Det vover du at sige

Hans Ætling? mig?

Nadir.

Der flyder ogsaa Blod

Af ham i mine Arer.

Harun efter et Ophold.

Hvis jeg skienkte

Dig Livet nu?

Nadir.

Saa tog jeg derimod.

Harun.

Men hvis jeg først en Gd af dig forlangte,
Ei meer at efterstræbe mine Qvinder,
Dg ei at hevne dig?

Nadir.

Saa svor jeg den.

Harun.

Hvis jeg tilbød dig Tjeneste som Høvding
I Haruns Hær?

Nadir.

Afflaaet!

Harun.

Dg hvorfor?

Et Træ med Frugter i en giødet Hauge
Er meer, end Flyvesand i golden Drk.

Nadir.

Men Sandet flyver frit, og Træet staaer
Med sine Rødder fængslet i din Grund.

Harun.

Saa gaa med Allah! Jeg tilgiver dig.

Nadir.

Din Høimod rører mig, og vær forsikkret,
At du fra denne Dag skal finde Venner
I Drken.

Harun.

Bælg dig af mit Harems Qvinder
En Hustru, hvilken selv du vil; kun ei
Min Zobeide.

Nadir

lægger rørtalvorlig Haanden paa sit Bryst.

Kun for hende brændte

Mit Hierte — men nu vil jeg glemme hende,
Dg mindes Haruns Høimod.

Han hilser med Haanden, og gaaer.

Harun.

Skionne Røver!

Hvi kan man ikke tæmme sig en Ganger?
 Og naar den tæmmes — af, hvi mister den
 Saameget af sin herlige Natur?

Hussein og Muladdin træde ind med dybe Bue.

Hussein.

Tilgiv os, Troendes Behersker!

Harun.

Hussein!

Muladdin! bringer I de Sovende?

Hussein.

Ja, store Fyrste!

Harun.

Har alt Choret her

Forsamlet sig?

Muladdin.

Ja, Troendes Behersker!

De sorte Slaver har alt Horn som Dæble,

Og Pigerne seer ud som Englebørn.

Den var som Fod i Høse, den Forvandling.

Harun smilende.

Mon de nu ogsaa troe, de vaagne hisset?

Muladdin.

Derfor har Hussein sørget.

Hussein sagte.

Hold din Mund!

Harun.

Hvi skal han tie? Kun af Børn og Narre

Man hører Sandhed.

Til Muladdin.

Hvorfor har han sørget?

Hussein.

Min høie Herre! harnes ikke paa

Trillingbrødrene

Din Slave, hvis jeg han
Det var kun for at gøre
Lidt mere morsom, jeg h
At Sovedrikken var en G

Harun

Paa min Befaling?

Mulad

De

Uf Verden fromt og rolig
Thi jeg har selv berettet

Harun opbrag

Knæl, Slave, der paa ego
Tør straffe den Ufskyldige

Hussein

Chalife! det var kun med

Haru

drager sin Sabel, og rækl

Der! — hug hans Hoved

Muladdin

Behersker? Jeg forstaaer
Jeg har kun lært at brug

Haru

Afhug hans Hoved, eller

Mulad

Ja saa!

Til Hus

Saa seer du selv,

At jeg er nødt; Nød bryr

Tilgiv mig godhedsfuldt,

Jeg snitter dig i Skuldren

Jeg faaer Hovedet af dig. Det er ikke
Saa let, det lykkes ikke første Gang.

Hussein beder:

Der er een Gud, og Mahom hans Prophet!

Muladdin

lader Sablem synke, og trækker sit Beir dybt.

Harun

er nær ved at briste i Latter, men tvinger sig, og siger med barsk Mæst:

Nu? bliver der vel Noget af?

Muladdin.

Chalife!

Jeg faaer —

Harun.

Hvad faaer du?

Muladdin.

En Benauelse.

Jeg tvivler om, der bliver Noget af.

Harun.

Er du en Mand?

Muladdin.

Nei, desto værre; det

Er ikke min Skyld.

Harun.

Hug!

Muladdin

knæler ved Siden af Hussein.

Saa troer jeg dog,

Naar galt skal være, at jeg heller mister

Mit eget Hoved, end afhugger Andres.

Tilgiv! jeg kan ei være Bøddelknegt.

Rækker Chalifen sin Sabel.

Behag selv at forrette Executionen.

Harun leer.

Reis dig, din Taabenakke! Reis dig, Hussein!
 Det var kun Skræk for Skræk. Vær nu herefter,
 At være meer medlidende med Andre,
 Og overstrid ei min Befaling tiere.

Hussein springer glad op.

Chalifen leve!

Muladdin ligesaa.

Ja, det er en Mand,

Som lever og laer leve! Jeg beholdt
 Mit Hoved. Ha, nu komme der mig Nogen
 Og paastaae uforflammet, at Muladdin
 Har intet Hoved. Hvad er da den Knap,
 Som mig Chalifen naadigst lod beholde?

Harun.

Ha, det er lidt, som kan fornøie Børn.
 Nu følger mig! Musikken skal begynde.
 Ibad og Sjahuk indbringes først.
 Alt hænger Natteskyggen under Løvet,
 Man stielner ei ved Faklerne saa nøie,
 Og denne Hal maa tiene til en Forgaard
 Saavel for Himlen, som for Helvede.
 Det er den jo — den er et Sted paa Jorden.

De gaae.

En sagte Udagio begynder, under hvilken Ibad og Sjahuk
 bringes sovende ind paa Loibænke af nogle Slaver, fulgt
 af Seraillets Kvinder med Binger paa Skuldrene, færdige
 til Sang og Dands. Chalifen kommer med Saadi.

Harun.

Nu, vise Saadi! øv din Kunst, og gnid
 I Tindingerne disse Covere
 Med Livsens Vand, blæs Aand i deres Næse

Med denne stærke Duft, som bringer atter
 Bevægelsen i Dødens stive Lemmer,
 Dg aabner Dinene for Livets Lyst.

Saabi vil giøre det.

Harun.

Dog — bi et Dieblif! Man vaagner ei
 I Paradiis, naar man ei finder der
 Sin Huri. Hvem skal jeg nu vælge her
 Til Huris for de tvende. Slumrende?
 I Piger! siger, hvo vil være Huris
 For Ibad og for Syahuf? Men de,
 Som vorde det, maae siden ægte dem;
 Thi ei det sømmer sig Chalifens Qvinder
 At kiale for to Fremmede, hvem ei
 Han skienker siden dem til Ægtemænd.
 Nu? hvo vil være det? I tør ei tale;
 I Manges Die læser jeg dog Dnsket.
 Saa maa jeg vælge selv da. Fatme, Mirza!
 I har dog nylig blottet eders Ansigt
 For Røvere, saa kan det ogsaa skee
 For fredelige Svende. Det skal være
 Jer Straf, i Fald det ellers er en Straf,
 At synge Liv igien i disse Døde,
 Dg siden pryde Livet dem med Blomster.

Mirza

trækker Fatme til en Side, og siger sagte, medens Saabi paa Chalifens

Vink beskæftiger sig med de Sovende:

O, Allah! Min Veninde! kiender du
 De tvende Fremmede, vi saae i Gaar?

Fatme.

Vi lade maae, som vi har aldrig seet dem.

Mirza.

Men om de fiender os?

Harun.

Hvad hvistes der?

Mirza.

Vi kun aftale, Troendes Behersker!
Den Sang, som vi vil synge, naar de vaagne.

Harun.

Har I alt fundet een, saa synger den;
Ihi Saadis Middel virker allerede.
Nu hilser venligt dem med Chor og Dands.
Han gaaer tilside.

Chor og Dands.

Hvad Propheten har forjettet,
Etkienkes efter Dødens Blund.
Hvis dig Livets Bei har trættet,
Hvil dig i en hellig Lund!
Solvklar Kilde køl sig sniger
Mellem røde Blomsterbed,
Dg en Sværm af unge Piger
Beiler om din Kærlighed.

Syahuf, som har reist sig overende.
O, Himmel! Broder! vi er salige
I Paradiis.

Ibad ligesaa.

Nei, nei! det er en Drøm.
Jeg frygter for at vaagne; den er sød,
Den hulde Drøm, jeg vil ei miste den.
De lægge sig ned igien.

Mirza og Fatme

nærme sig, bøie sig over dem, og synge:
 Den Længsel, som i Jordens Trængsel
 Blev tilfredsstillet ei,
 Den svinder, naar din Sol oprinder,
 Hvor der er evig Mai.
 Det Billed, som sig for dig stilled,
 Men bort i Taager svandt,
 Det kommer i en evig Sommer;
 Du søgte, hvad du fandt.
 O, Lykke! du den Elskte trykke
 Skal salig til dit Bryst,
 Og Toner under Palmens Kroner
 Forkynde dig din Lyst.

Ibad

springer op, og omfavner Mirza.
 Jeg drømmer ikke; det er virkeligt.
 Syahuf ligesaa med Fatme.
 Jeg trykker den Tilbedte til mit Bryst.
 Mirza hvisker sagte til Ibad:
 Nu stille, stille!

Fatme ligesaa til Syahuf:
 Røber eder ei!

Syahuf.

Hvad skal vi ikke røbe? At vi fandt
 I Mahoms Himmel Siælens Ideal?

Chor og Dands.

Følger nu, hvor Glæden vinker
 Bag de friske Palmetræer!
 Stiernen over Lilien blinker,
 Rosen staaer i Maanestier.

Alle gaae. Musikken gaaer over fra det Yndige og Glædelige til det Burleske og Truende, dog først sagte, siden larmende. Babekan bæres ind paa en Træbænk af sorte Slaver med Horn i Panden, de dansende have Fakler og Sveber. Chalifen kommer med Saadi.

Saadi.

For længe vil vi dog ei ængste ham.

Harun.

Hvad ængste ham? Det er en Blok, saavidt
Jeg hører, der ei foler Nogenting.
Han hører Intet uden Guldets Klang,
Han har blot Smag for Mad og stærke Drikke.
Jeg vil kun have lidt min Spas med ham;
Dg fremfor Alting længes jeg at vide,
Hvordan hans gode Kone tager det.
Man siger mig, hun er i Slottet alt,
Bil kaste sig i Støvet for min Throne,
Dg raabe kiærlig om Barmhiertighed
For hendes Drog. Thi hun skal være blind
For alle denne Egteherres Feil,
Dg tiene meer end Nogen til Beviis,
At Kiærligheden gaaer med Bind for Diet.

Saadi.

Mig er fortalt om hende, store Fyrste!
Hun er ei taabelig, nei tværtimod:
Fiin, yndig, venlig, smuk; hun har Forstand,
Saasnart ei Talen er om hendes Mand.
Mig rører sliq en stakkels Qvinde, Herre!
Af god Natur, tilbøielig til Trofskab,
Som Skiebnen gav en saadan Egtesfælle.
Den svage Bedbend trænger til en Støtte;
Er Stammen krum, er den i Bullen huul,

Det siger ei; den friske Bedbend slynger
 Sig uførtroden dog om flette Træ,
 Pligt luffer Diet for de mange Mangler,
 Og overbærende Taalmodighed
 Gjør taaleligt selv det Utaalelige.

Stryger Babekans Tindinger med Bandet.

Han rører sig.

Harun.

Saa lad os gaae tilside,

Og lad saa Dæmlechoret strax begynde.

Chalifen og Saadi gaae. Babekan springer op, og seer
 forundret om.

Chor og Dands.

Dæmles Hær med Blus og Svøber
 Efter dig, Babekan! løber;
 Red i Dybet vi dig drage,
 Ugter ei din Bøn og Klage.

Babekan.

Ah! hvad vil dog Enden blive?
 End jeg føler mig i Live,
 Men jeg mærker nok, desværre,
 Det er ikke hos vor Herre.

Choret.

Eblis venter dig dernede
 I sin fæle Dglerede.

Babekan.

Ah, hvi er I dog saa vrede?

Choret.

Helvedetræet, dig til Gre,
 Skal kun sort Oliven bære.
 Bandet foger alt med Beget,
 Hvor du vorder vederqvæget.

Babekān.

Af, jeg er saa dybt bevæget!

Nogle

med Frugt og Bagværk i Skaaler.

Bryd dig ei om disses Tale;

Her vi ville dig husvæle;

Saftig Frugt og lækker Kage —

Naar Babekān vil tage det, rive Andre det bort.

Andre.

Men som han skal ikke smage.

De Første med Bægere.

Her er Viin, den allerbedste.

• De Andre

snappe ham Bægeret fra Bæberne.

Men som han skal ikke gieste.

Babekān.

Had saa stærkt ei eders Næste

De Første med Pengepunge.

Her er Guld; du bør med Rette

Gne dig paa Guldet mætte.

Babekān.

Af, hvad hjælper mig nu Guldet?

Kan jeg her, som over Muldet,

Faae for Penge Mad og Drikke?

Choret.

Brygl kun — Andet faaer du ikke.

Babekān.

Aldrig har jeg saadan skiælvet.

Unkes Ingen over mig?

Choret.

Troer du da, at man i Helved
Kommer for at gotte sig?

Frygtelig Musik.

Chor.

Hør Hulerne brage!
Den spraglede Drage
Med Flaggermuusvinger
Fra Mulmet sig svinger;
Den ride du skal
Til Jammerens Hal.
Og aldrig tilbage
Hærskaren dig bringer
Fra evige Nat,
Af Haabet forladt.

Babek an græder.

Af, hellige Prophet! hvi lever jeg
Dog ikke meer? Mens der er Liv, er Haab.
Jeg skulde sikkerlig forbedre mig;
Jeg blev et ganske andet Menneſke.
Ja, ja! det føler jeg. Her luttres Malmet
I denne Helvedild fra Slakkerne,
Og bliver ædelt. Seer I, hvor jeg græder?
Mit Lømmetørklæd er alt ganske vaadt.
Af, fiære Dævel! røres I dog ei?

En Dævel.

Nei, vi er ei sentimentalſke her
I Helvede; det er den eneste
Af Jordens Laſter, ſom vi ikke har.

Babek an.

Umennesker!

Diævlen.

Det er vi.

Babekan.

Uf, hvi trænger

Mit Skrig ei til Barmhiertighedens Dre?

Det vilde sikkert ynkes over mig.

Chalifen kommer med Englechoret, med Ibad og Sjahuk,
fatme og Mirza.

Harun.

Det hører dig, og ynkes over dig.

Her er Barmhiertigheden. Din Chalife

Staaer for dig. Vængst dig ei for Helved meer;

Det var en lystig Spøg af mine Slaver,

Som jeg tillod dem. Kiender du ei Diævle

Fra forte Slaver?

Babekan

bukker dybt med Armene over Kors.

Troendes Behersker!

Tilgiv; jeg seer i Dag dem første Gang.

Harun leer.

Altsaa — du lever, dine Brødre leve.

De er uskyldige, retskafne, gode.

Jeg gav dem hver en Hustru af mit Harem;

Det havde du vel ogsaa lyst til?

Babekan.

Nei,

Paa ingen Maade, Troendes Behersker!

Uf den Slags har jeg alt, hvad jeg behøver.

Jeg har en ung, en smuk, en artig Kone;

Hun hedder Lira. Staffels jelle Skrog,

Hun har vist ængstet sig for mig i Nat;

Men hvad var hendes mod min egen Angst?

Harun affides.

Han holder dog af Konen; dog en Blis
Af Hvidt i Panden paa den sorte Bøffel!

Goit.

Babekan! ei du er i Helved meer,
Dog uden Straf kan du ei slippe bort.
Vi vide nu med Sikkerhed, at du
Har i Damascus dræbt en Borgerson
I Hidsigheden med en Kampesteen.
Vel sandt, det var en Baadesgierning, men
En Brøde dog, som vel fortjener Straf.
Desuden har du feigt i Fare sat
De to Høimodige, som vilde redde
Dit Liv med eget Liv, og negtet dem
Al Hielp og hver en Understøttelse.
Thi dømmes jeg dig til at udbetale
To Trediedele strax af din Formue
Til dine Brødre, og desuden faaer
Du fem og tyve Slag af Bambusrøret
Paa Saalerne.

Babekan.

Den sidste Deel af Straffen
Jeg underkaster mig med villig Taal;
Men Pengene tilhøre ikke mig,
Det er min Kones.

Muladdin melder:

Troendes Behersker!

Babekans Kone staaer her udenfor,
Hun beder høit med Utaalmodighed,
At maatte stedes for dit Nafsyn.

Harun sagte.

Nu,

Saa faae vi da Beviis paa denne fieldne,
Den ubegribelige Kiærlighed.

Hoit til Slaven.

Lad Konen komme.

Til andre Slaver.

Lægger ham paa Ryggen,
Blot Saalerne, og henter Bambusrøret.

Lira kommer, og kaster sig paa Knæe for Chalifen.

Harun reiser hende op.

Jeg kiender dig. Det gjør mig ondt for dig,
At du skal see din Husbond lide Straf.

Lira rolig.

Chalifen er retfærdig.

Harun.

Bastonnade

Har jeg tiltænkt ham.

Lira.

Hvo formaster sig

At knurre mod dit Bud?

Harun.

Jeg kan ei see

Med Sligt igiennem Fingre.

Lira.

Jungenlunde.

Din Throne, Stat, Prophetens Dynastie,
Alt stod i Fare, Alting vilde vafle,
Hvis sliig Udsvævelse fik Overhaand.

Harun sagte.

Er det den fromme Kone, som er blind

For alle hendes Ægtefælles Feil?

Høit.

Jeg har tiltænkt ham fem og tyve Slag
Med Bambusrøret.

Lira

kaster sig paa Knæ igien med grædende Taarer.

Troendes Behersker!

Forbarmes over mig, og lad min Bøn
Dit Hierte røre.

Harun sagte.

Ha, nu kommer det!

Høit.

Det kan ei være mindre.

Lira.

Mindre, Herre?

Nei, sikkert ei! Men hvis en stakkels Kone
Kan røre til Barmhiertighed dit Bryst,
Og hvis du hendes Fremtid sikke vil
For lignende Fornærmelser og Farer,
Saa vær høimodig: til de fem og tyve
Læg fem og tyve til, giv ham halvtreds!

Babekan springer op.

Er Konen tosset? Er du fra Forstanden?

Lira.

Kom du mig saa en anden Gang, og stiel
Chalifens unge Koner af hans Harem.

Babekan.

Har jeg da stiaalet Koner? Er du gal?

Bukker for Chalifen.

Tilgiv mig, Troendes Behersker! men
En Ting maa nævnes ved sit rette Navn.

Lira.

Har du ei stiaalet dig i Nat en Frille?

Babelan.

Gud hielp mig! jeg havde druffet mig
 En ærlig Ruus — blev levende begravet —
 Bortført af Røvere — fik Gift, og kom
 I Helvede, hvor fast jeg vilde ønske
 Jeg var endnu; der blev det kun ved Trusler,
 Men her, her faaer jeg virkelige Brygl,
 Fordi jeg i Damascus slog den Dreng
 Uheldigviis med Stenen lidt ihjel.

Lira forundret.

Ei Andet?

Harun leer.

Ikke Andet?

Lira formildet og blid.

Naadigste

Monarch! her er en Misforstaaelse.

Jeg seer, min stakkels Mand er reent uskyldig.

Harun.

Altsaa — naar ei han egger længer dig
 Til Nidkærhed, saa er han reent uskyldig?

Lira.

Han er uskyldig.

Klapper ham.

Arme stakkels Dreng!

Hvorledes gaaer det? Har du ængstet dig?
 Har du forkølet dig? Du kan ei troe,
 Hvor jeg bekymret været har for dig.

Harun.

Nu seer jeg dog, at Rygtet havde Ret:

Du er en Elskovsfee med Bind for Diet.

Løskløber du din Mand fra Straffen, Lira!

Her med to Trediedel' af din Formue,
 Saa har du ham igien. Jeg skienker ham
 Med Hensyn til den Angst, han leed i Nat,
 Benaadelse for Stofkepryglene.
 Og Ibad, Syahuf foræres hver
 En Trediedeel af disse Pengebøder.

Ibad.

Chalife —

Syahuf.

Troendes Behersker —

Harun.

Stille!

Jeg vil ei høre her Indvendinger.
 Det er ei længer hans, men Statens Penge.
 De skienkes eder, til at sætte Bo
 I Bagdad, at I øve kan jert Haandværk,
 Og smedde skionne Damascenerklinger,
 Som vi kan svinge kiækt mod vore Fiender.
 Saa skeer jer eders Ret, og saa opfylder
 Babekan eder kun et gammelt Løfte.

Lira.

En Trediedeel er meer end nok for os,
 Jeg under gierne Brødrene det Andet.
 Jeg har min Mand, og det er nok for mig.

Babekan ryster paa Hovedet.

Af, Lira! Lira! deri feiler du;
 Af Penge kan man aldrig have nok.
 Dog maa man bide vel i surest Uble.
 Jeg redded dog mit Liv, og altsaa takker
 Chalifen jeg for allernaadigst Straf.

Chor.

Leve Chalifen! Harun den Vise!
Digternes Sang skal evig ham prise,
Kiærlige Piger fletter hans Krands.
Medens paa Sablerne Muhammeds Maane
Skinner, hvor Nattens Hvælvinger blaane,
Medens ved Palmerne Tigeren rinder,
Solen i Ost med rødmende Kinder
Stigende kaster i Drken sin Glands —
Blomstrer dig, Harun! Evigheds Krands.

N ü b e z a h l.

Et dramatisf Eventyr.

Personerne.

Rübezahl, en Mand i Riesenbieregene.
Veit, en Landmand.
Grethe, hans Kone.
Maria, deres Datter.
Johan og to andre deres smaae Børn.
Kendig, }
Diedrik, } Studenter.
En Hattemager.
En Skomager.
En Bert og
Flere Borgere.
Birkedommeren.
Hans Skriver.
En Capuciner.
En Anfører.
Tre Gnomer.
Chor af Gnomer.
Soldater og Vægtere.

Første Handling.

Bild Skou ved en Biergflod.

Veit

Kommer med Vandringsstav i Haand.

Saa staaer du, Veit! tomhændet da
For Børn og Hustru snart igien.
To Dage var jeg hiemme fra;
Forgieves søgte jeg en Ven.
Vindskibelig og stræbsom slog
Jeg mig igiennem al min Tid,
Indtil en Nabo mig fratog
Min Eiendom ved nedrig Splid.
I Sagen selv jeg havde Ret,
Enhver det kunde snart forstaae.
Min Dommer selv tilstod mig det;
Men Lovens Bogstav følges maa.
Beviset for min Faders Gield —
Gengang betalt — var kastet bort;
Saa flyttedes mit Markeskiel,
Og stakkels Bonde kom tilfort.
Nu har jeg kun den Ager halv,
Som fra min Faer jeg fik i Arv;
Jeg maatte sælge Ko og Kalv
I haarden Vinter, Ploug og Harv.

Min stakkels Hustru, lidet hun
 Til Verden fiender og til Folk:
 „Skynd dig til mine Frænder kun,
 Lad Tungen være Hjertets Tolk!“
 Ak, hvor jeg kom og banked paa,
 Der lukked ingen Ven mig op.
 Gen med Foragt kun paa mig saae,
 Dg kaldte mig en doven Krop;
 Men Gen var høflig — ofte før
 Jeg havde viist ham Giestfrihed —
 Han viste artigt mig sin Dør,
 Dg lyste mig af Trappen ned.
 Tabt er mit Mod, mit Haab er endt,
 Jeg vender ei tomhændet hjem.
 Hvor mangel Aften er jeg vendt,
 Træt af mit Arbeid, glad til dem!
 Dg naar min Haand af Hjertens Grund
 Hun trykte, var den meer ei træt;
 Dg kyssed Børnene min Mund,
 Da blev den af en Skofte mæt.
 Det er forbi — forbi — forbi!
 Fortvivlet blege Fader staaer
 I mørken Skov paa vilden Sti,
 Hvor Elven under Klippen gaaer.
 Gi skal mit Hierte pine's meer
 Bed mine Kiæres sidste Nød,
 Naar Flokken mig i Møde seer,
 Dg strækker Haanden efter Brød.
 Min Død skal røre mangt et Bryst,
 Som nu er lukket for min Qual.
 Høit tale skal Naturens Røst,
 Dg han, som mig min Ager stial,

Han dræbte mig; jeg ikke selv.
 Jeg følger kun Naturens Bud,
 Jeg styrter mig i dyben Elv,
 Og gaaer til en barmhiertig Gud.
 Han vil styrte sig i Elven, men standser.
 Ha, Beit! tal ei saa frækt et Ord.
 Spidsfindigt er dit Tankespil.
 Er ei et Selvmord ogsaa Mord?
 Mon du en Morder være vil?

Nei — et Forsøg er muligt end;
 Det til min Redning faldt mig ind.
 Jeg kiender denne Dal igien
 Og Fjeldet med sin Hvirvelvind.
 Man siger: her boer Rübezahl,
 En Drot i Niesenbiergets Egn.
 Han kunde lindre let min Qual,
 Som efter Tørke liflig Regn.
 Men Rübezahl — et Dgenavn —
 Jo altid ham forbittret gjør.
 Naar jeg ham kalde vil til Gavn,
 Mon jeg et Skieldsord bruge tør?
 Dog, andet Navn jeg ikke veed,
 Og anden Redning er der ei.
 Gud kiender min Uskyldighed;
 Belan!

Raaber:

Hei, Rübezahl! hei, hei!
 Hei, Rübezahl! du Biergets Mand!
 Kom, hielp mig, eller end min Qual;
 Min Skiebne lægges i din Haand.
 Hei, Rübezahl! kom, Rübezahl!

Uhygelige, høitidelige Toner fra Afgrunden. Rübezahl stiger op af Jorden saa Skridt fra Beit, klædt som en Kulsvier; en stor Stang, forbrændt i den ene Ende, har han paa Skulderen, et ildrodt Skiæg rækker ham til Bæltet.

Rübezahl.

Hvad, Dm! — hvad vil — hvad raaber du?
 En saadan Frækhed tør du vove?
 Udskielde mig høit uden Blu
 Paa eget Bierg, i egne Skove?

Beit

forfærdes først, men fatter sig.

Jeg skielder ei. Fortvivlet Mand
 Dig kalder kun, ham at bestierme.
 Est du en Aand, som har Forstand,
 Saa kan en Lyd dig ei fornærme.

Rübezahl.

Du kalder mig?

Beit.

Til Hielp i Nød,
 Da Menneſker forladt mig have.
 Og hvis du skienker mig min Død,
 Jeg takker selv for denne Gave.

Rübezahl.

Hvormed da skal jeg hielpe dig?
 Siig mig, hvad du saa strengt befaler.

Beit.

Af, Biergets Aand! du spotter mig.
 Min hele Trang er hundred Daler.

Rübezahl.

Og for nu ei at trænge meer,
 Du raaber mig til dette Møde?

Troer du, jeg er en Bøgeleer?
En Vagerkarl? en Skafferjøde?

Beit.

Alf nei! jeg veed, at du er rig,
Dg kræver ingen høie Renter,
Naar ærligt man betaler dig,
Dg naar du ei for længe venter.

Rübezahl.

Din Nød betvinger fast min Harm,
Din Tillid dig min Bistand skaffer.

Beit.

Storheden i din Vandebarm
Foragte kan al Verdens Klaffer.

Rübezahl.

Bagtales jeg?

Beit.

Det veed man nok,
Misundelsen groer allevegne.
Der lever rundt omkring en Flok,
Som gierne vilde dig forkleine.
Dit Utaalmod, dit vrede Sind
Med Uret Mange Grumhed falder;
Men Taaren paa Ulyffens Kind
Dit Hierte træffer, naar den falder.

Rübezahl.

Følg mig i Bierget, har du Mod,
Dg skælver ei for dette Stævne.

Frngtelige Toner.

Hvor nylig Klippevæggen stod,
Der findes nu en Klipperevne.

Man seer Nabningen i Fielbet.

Veit bestemt.

Jeg følger trygt.

Rübezahl.

Dg skrækkes ei?

Ei Modet dig endnu forlader?

Spodsk.

Du est jo Helt!

Veit.

Af, Herre! nei;

Men jeg er Ugtemand og Fader.

Han følger ham i Bierget, som lukker sig efter dem.

Bierghallen med et Stenbord.

Gnomerne møde Veit, der indledes af Rübezahl.

Gnomerne.

Velkommen, hvor Echo i Bierghallen lyder,
 Hvor skumfuld i Afgrunden Elven nedflyder,
 Hvor Jordens naturlige Grundpille staaer,
 Kraftigt i Dag, som i Oldtidens Aar;
 Hvor Fiieldenes Træer med Frugter sig hvælve,
 Der aldrig for Vinden med Bladene skælve,
 Der kiender ei Sommer, Høst, Vinter og Baar;
 Velkommen i Biergdrottens prægtige Gaard!

Rübezahl gaaer ud.

Tre Gnomer

komme med Kiedler fulde af Penge.

Fremmede! hvad du befaler:

Kobber, Sølv og Guld,

Skillemynt, Ducat og Daler,

Af hvert Malm er Kiedlen fuld.

Vælg — hvad du igjen betaler.

Beit.

Skillingen er for en Tigger,
Guldet for en Rig;
Sølv et mellem begge ligger.
Tæl mig uden Ewig
Hundred blanke Sølvverdaler.
Om et Aar jeg dem betaler.

Gnomerne række ham en Pose.
Hvis du vil, du dem kan tælle;
Vi har alt
Summen talt.

Beit affides.

Elfste Børn og Egtfælle!
O, hvor vil I glædes, naar
Denne Skat I skue faaer.

Gnomerne.

Hvis du vil, du dem kan tælle.

Beit.

Ganske vist vil jeg dem tælle;
Man i Pengesager maa
Selv for Summen indestaae.

Han gaaer hen til Steenbordet i Forgrunden, og tæller.

Gnomerne

komme skielmsk med Kurve, fyldte med Edelstene, for at forstyrre
ham under Tællingen; de danser omkring ham, og række ham Kurvene.

Vil du Demanter?

Vyse Sapphirer?

Grønne Smaragder?

Rød Carneol?

Smaa Amethyster?

Store Granater?

Purpurrubiner?
 Hvad du besol,
 Bringer dig Gnomen,
 Før Hanerne gol.

Beit

fortrædelig over at forstyrres i Tællingen.

Riære! Riære!
 Lad mig være.
 Hvad skal jeg med sli­g en Skat?
 Hvi vil J mig Sli­gt forkynde?
 Nu maa forfra jeg begynde.
 Anap jeg kommer hiem i Nat.

Han tæller igjen.

Rübezahl

kommer med Pergament og Griffel.

Lad ham fare,
 Og sit Arbeid tage Vare.
 Drengeskare!
 Gjør dig ei vigtig.

Beit, som er færdig.

Summen er rigtig.

Rübezahl.

Paa dette Blad jeg mig betinger,
 At du de hundred Daler bringer
 Mig senest om et Aar;
 Hvad heller før, saasnart du det formaaer.

Beit.

Det Vilkaar jeg med Laf indgaaer.

Han skriver Beviset under.

Rübezahl giemmer det i Barmen.

Farvel! Du ei dit Løfte glemme,
 Naar du er lykkelig og hiemme.

Beit.

Nei, Herre! fremmed eller hiemme,
Jeg lyder Verlighedens Stemme,
Dg strax betaler, naar jeg kan.

Rübezahl forsvinder.

Chor af Gnomer.

Farvel, du dødelige Mand!
Vi følge dig til Biergets Rand.
De følge ham ud.

Skoven igjen.

Bendix og **Diedrik** komme lystige med Badsække paa Ryggen.

Bendix.

Nu, Broder! kun endnu en Fierdingvei,
Saa er vi alt i Hirschberg; og i Aften
Min Kammerat jeg slipper ei,
Før vi har tømt endnu et Glas af Druesaften.

Diedrik.

To Flasker, Broder! har til Middag vi
Udstuffet ved vort Afskedsgilde.
Nu Giessteriet være bør forbi;
Det mørknes alt, og det er silde.

Bendix.

Hvad silde? Unge Folk, som os,
Gi sommer det sig end om silde tale.
Nu vil vi, Aftenen til Trods,
Bed Flasken i den grønne Sommersvale
Forlystes, til det Morgen blier igjen,
Dg Lærken fylder Luften med sin Klukken.
Thi af Musik først ret man blier en Ven,
Naar man forelsket er — og man er drukken.

Diedrik.

Forelsket er du; druffen ikke just,
Dphidsket kun af Viin og Glæde.
Du er ei vant til megen Most —

Bendig.

Hvad vil du? Dnsker du, at jeg skal græde
Ad Maanen, som veemodig staaer
Bag Træet hist ved Fjeldets Huler,
Og i de lange gule Haar
Forræderist et deiligt Ansigt skjuler?

Diedrik.

En herlig Aften!

Bendig.

Kom mig ei

Med trivielle Reflexioner.

„En herlig Aften! prægtig Bei!“

Saa sommer det sig Borgermænd og Koner
At tale, ei en Bursch, som kom
Fra Wittenberg, for snart til Brud at vorde viet.
Du gierne her maa see dig om,
Men jeg frabeer mig Landskabsmaleriet.

Diedrik leer.

Dig Landskabsmaleriet volder Skræk;
Er smukke Billeder da fæle Farver?

Bendig.

Nei; men med Ord, saa lidt som Blæk,
Du ordentligt kan male Farver.
Naar jeg Marie dig beskrev,
Hvad fik at vide ret du om Marie?
Hvad i vor Magt ei givet blev
At tolke, derom skal vi tie.

Hvor ofte ynkt jeg atter har
 Den stakkels Rose med den stakkels Lilie,
 Som, naar forelskt en Minnesanger var,
 Paa ny for Dagen maatte mod sin Billie!
 Forbyde under Livsforliis
 Paa Tydsk og paa Latin Poeterne man burde,
 At give Blomsterne saa fælt til Priis;
 Saa gad jeg see den Rimesmed, som turde.

Diedrik.

Naturlig er din Overgivenhed:
 Du din Juridicum har overstaaet;
 At du er elsket, vist du veed,
 Du har et prægtigt Embed faaet.
 Du iler til din Hjertenskiær,
 En fielden Lykke snart du frister,
 Og i dit Overmod selv Skov med Krat og Træer
 Dig forekommer halvt som en Philister.
 Men vogt dig, Broder! snart du skal
 I Lænestolen hos din Mage
 Indskrives selv i det Philistertal,
 Hvis Salighed du nu tør vrage.

Bendix.

Den Tid, den Sorg! — Men det er sandt,
 Her er vi ei aldeles uden Farer:
 Er det ei her i denne Skovens Kant,
 At Rübezahl sig aabenbarer?

Diedrik alvorlig.

Hvor falder du just nu paa ham?
 Ei stille, Bendix! tal om Andet.

Bendix

stirrer ham forundret i Dinene.

Hvad? overtroist? Broder! skam

Dig dog for Fanden. Det var da forbandet!
Det er naturligviis dit Spøg.

Diedrik.

Følg mig af Skoven hen i Byen.

Bendix.

Nei, først jeg vover et Forsøg,
Hans Navn jeg raaber høit i Skyen.
Hei, Rübezahl! du gamle Diævel! hør,
Kom, lad os dit Skabillen skue;
Dg, hvis du er i slet Humeur,
Maa med din Stang du gierne true.

Sytter.

Mig tykkes, alt sig aabner Biergets Bæg —
Hvad ønsker Ammestuen heller? —
Dg Trolden med sit røde Skæg
Paa Marken staaer, og sine Noer tæller.

Diedrik.

Urværdigt er et gammelt Sagn; man skal
Naturen i sin Storhed ei forhaane.

Bendix.

En Trold du regner i Naturens Tal?

Diedrik.

Man skal et Barndomsminde skaane.

Bendix.

Nei, Mænd skal ikke være Børn.

Diedrik.

Du har en Ruus, og selv som Barn du handler.

Bendix skraaler:

Kom frem, du gamle, lodne Biørn! —
See, om han gør. Maaffee han sig forvandler.

Seer paa Diedrik.

Hvad? Overtro? Fy, skam dig, Broer!

Bør flige Tanker Philosophen nære?
 Troer du paa Jupiter og Thor?
 Mon Rübezahl vel bedre være?
 Troer du paa Juno? Venus? — Jo,
 Paa Venus — det tillader jeg dig gierne;
 Paa Venus kun du altid troe,
 Hun funkler end paa Himlen som en Stierne.
 Men alt det andet Narreri,
 Som vilde Folk med blinde Trusler skrække —
 Ha, dette Herskab er forbi!
 Nu er vi floge Folk, og ingen Gieffe.

Diedrik.

Glem ei Religionen! Har maaskee
 Erasmus smittet dig, hos hvem du var saalænge?
 Har han dig kølet med sin Snee?

Bendix.

Jeg beder dig: ei slaa paa disse Strænge!
 Religion og Dvertro
 Har med hinanden lidt at giøre.
 Jeg kunde svare: Doctor Morten jo
 Jeg her kan i min Diedrik høre.
 Det er en from, en hellig Mand,
 Han lader sig vist ikke friste;
 Sin Gud i Himlen elsker han,
 Men Fanden vil han heller ikke miste.

Diedrik.

Kald Skovens Rædsel Rübezahl,
 Kald Afgrundsvælget, hvad dig lystet;
 En Mand dog hersker i den eviggrønne Sal,
 Hvis Styrke selve Fjeldet ryster.!

Bendig.

Ja, taler du Allegorie,
Saa er vi enige.

Diedrik.

Jeg troer just ei paa Rygter —
Sagte.

Gid denne Vandring var forbi!

Hoit.

Jeg er slet ikke bange.

Bendig.

Men du frygter.

Diedrik.

Bestylder du mig for Gijoneri?

Bendig.

Nei, nei! For Mennesker er du ei bange,
Det har du tidt beviist med roden Skrift.
Det gaaer kun dig, som det gif Mange:
En Drom dig skrækker meer, end en Bedrift.
Og det er en naturlig Drift
I Mennesket — den Bise siger.
Men skal der drømmes, Ven! hvad Drom er smuk,
Med saa behagelige Hjertesuk,
Som den — paa Binens Dunst — om søde Piger?

De gaae.

Rübezahl træder frem af Skrattet.

Hvad holder, Madik! mig derfra
Dig i en Hvirvelvind at knuse?
Hvad var det meer, om jeg endda
Rev Taget af en halv Snees Huse?
Men nei — hvis jeg dig Halsen brød,
Det blev en Ære dig, hvis Rygte vared længe.

Du skal ei døe saa skion en Død;
 Nei, Bødlen dig som Tyv skal i en Galge hænge.
 Til Bendix jeg forvandler mig,
 Af Rædsel vil den Frække snart besvime;
 Hans Larve laaner jeg, skiondt ei det sømmer sig
 For ædel Ganger just at bære Ujelgrime.
 En Israelit med Bylt paa Ryg,
 Med Stav i Haand, hist op ad Bakken kommer;
 Han smiler skielmsk i Skægget, tryg.
 Ham tømmer jeg de fulde Lommer,
 Jeg raner Kiortel ham og Vest,
 Og i Studentens Badsæk Alt henslytter.
 Saa rider snart du en trebenet Hest
 Paa Marken, Praler! som den blege Rytter.

Han skiuler sig.

Moses,

en gammel Jøde, kommer med en stor Bylt Klæder paa Ryggen.

Uf, Gud! hvad det er tungt og suurt
 For Jacobs Børn end Brødet at fortiene;
 Om det ei altid skeer saa reent og puurt,
 Hvor kan man os det forekaste nænne?
 I Havsnød griber strandet Mand
 Til første Biælke, river den af Pinden,
 Som sad der alt. Vi seile kun paa Land,
 Men Jøden er ei mindre der i Vinden.
 Moses har ingen Biælker lagt,
 Man siger for et Ordsprog, under Isen;
 Men derfor er det ikke sagt,
 At man paa Landet vinder Prisen.
 Der kan man ogsaa plumpe ned;
 Rundt om er Farer at befrygte,

Og derfor er Forsigtighed
 For Mennesket den allerbedste Lygte.
 Af, stakkels Jøde! uden Huus og Hiem
 Du paa din Fod kun gaaer, og fielden ager;
 Meer eller mindre, fra Jerusaleem,
 Du ligner hiin omvandrende Skomager.
 Fortænkler man os nu deri,
 At vi den lykkelige Christen — snyder?
 Vi snyde ham? Hvad er da Snyderi?
 Er det saa let at skille Last fra Dyder?
 Een kalder Dyd, hvad Andre kalde Last,
 Philosophien aldrig enig bliver.
 En Studiosus trænger i en Hast
 Til Biin — han mig sin Overkiøle giver.
 Den bruger han til Vinter først,
 Men Binen drikker han i Sommer;
 Om Somren lides meest af Tørst,
 Skal Staklen tørste da, til Vintren kommer?
 Paa Moden gierne være vil en Flok;
 Dog Herr Papa dem siger gnaven:
 „De gamle Klæer er gode nok!“
 Men naar der ingen er — hvem takke de for Gaven?
 Vel sandt! jeg vinder stundom lidt;
 For Sælgeren er dog ei stort Forluset.
 Det gier ei altid slig Profit,
 Som da med Kiolen Beit bortsolgte mig Beviset,
 Beviset for sin Faers betalte Giæld.
 Jeg giemmer det endnu i mine Lommer.
 For Contraparten var det Held;
 Han fandt derved en gunstig Dommer.
 Om Munden maatte Martin smøre mig;
 Han ruineerte Beit, sin Nabo og sin Næste.

Det nederdrægtigt var; men, Gud forbarme sig —
Enhver er sig dog selv den Bedste.

Gaaer.

Rübezahl kommer frem.

Nu skal jeg være strax din Næste,
Lad see saa, hvo af os der er den Bedste.

Han forfølger Moses i Baggrunden; paa Veien, i det han
kommer forbi en Busk, forvandler han sig til Bendix, med
en stor Brygl i Haanden, og bliver borte mellem Træerne.

Bertshuus i Hirschberg.

Den virkelige Bendix. Nogle Haandværksfolk.

Bendix.

J gode Venner! inderligt jeg beder,
At i jert Aftencompagnie
Af mig forstyrres J ei lader eder,
Endskiøndt jeg er saa dristig fri,
At blande mig i dette Compagnie.

Den Første sagte til den Anden.

Det er en meget artig Mand,
Endskiøndt dog af Studenterstand.

Den Anden

trækker den Første til en Side.

Farlille! giv jer ikke af
Med denne Svend; han har os kun til Bedste.

Bendix

ryster den Førstes Haand meget fibel.

En Borgermand, som drifter brav,
Han er min Eigemand, min Næste.
J Aften selv jeg eder vil tractere;

Vi klinker til Marias Staal.

Tre, fire Daler — hvad er det saa mere?

Jeg dog maa slaae mig her til Taal,

I Aften ei min Brud jeg kan besøge.

Første Giest.

Det er en lystig Fyr, han holder af at spøge.

Bendig.

Herr Bert! tre, fire Flasker Viin,

Og det den ældste, det den bedste.

Første Giest.

Der hører du, han er beleven, fin;

Og han behandler os jo som sin Næste.

Bendig.

Min Herre! hvem er I?

Tredie Giest.

Jeg er en Hattemager.

Bendig.

Tilgiv, at af jeg Hatten ikke tager,

Jeg kun en Hue tog paa Reisen med.

Han letter paa Huen.

Tredie Giest.

Ja, den er ogsaa god til Tid og Sted.

Bendig.

Min Herre! I?

Anden Giest.

Min gode Ven! jeg høvler;

Med andre Ord: jeg Snedker kaldes maa.

Bendig.

Og I, min Herre?

Første Giest.

Jeg sjer Støvler.

Bendig.

Skomager da, saavidt jeg kan forstaae.
 Og nu en Sang, men ei af disse vilde
 Studenterviser, ei Bacchanterstrig!
 Jeg synger helst, især naar det er silde.
 En Drilkevise, som det gif til Liig.

Verten kommer med Glasker, som han sætter paa Bordet.

Bendig.

Nu er jeg ikke længer vild Student,
 Men Embedsmand; det staaer paa Prent.
 Nu Blomsterne jeg lader fare —
 Og naar jeg fylder min Pocal,
 Saa helder jeg deri bestandig lidt Moral,
 Som paa mit Brændeviin lidt Cochleare.

Første Giest.

Nu veed jeg nok, hvad han har villet;
 Han vil en Bise uden Poesie,
 Med ret fornuftig Mening i,
 Men uden alle Blomster, uden Billed.

Bendig.

Og — hvis det muligt er — reent uden Melodie.

Verten, som har Iyttet ved Binduet.

Men hvad er det? Jeg seer derude,
 Man stimler hid.

Bendig.

Biff eders Rude.

Verten.

En Mand er dræbt. Hvo er den Døde?
 Nei, det er kun en plyndret Jøde.
 En agtbar Borger understøtter
 Den Stakkel, mens han Foden flytter.

De nærme sig til dette Sted,
Dg Birkedommeren er med.

Alle Gæsterne staae op fra Bordet, undtagen Bendix.
Moses, i bare Skjortærmer, kommer fulgt af Rübezahl, der er
klædt som en fornem gammel Borger. Birkedommeren,
Skriveren med Protocollen, og flere følge dem.

Birkedommeren raaber i Døren:
Hold Bagt imens; her er vor Fange.
Dg luk i Stuen ei for Mange.

Rübezahl.

Der sidder han. Jeg godt ham fiender,
Endskiøndt han stolt os Ryggen vender.
Jeg selv har seet, han Jøden slog,
Dg fra ham Guld og Edelstene tog.

Moses.

Ja ja! der sidder den Forræder;
Det Guld var giennt i mine Klæder,
Thi skiøndt de lod som gamle Lapper,
Ducater var i alle Knapper,
Dg fem Rubiner, tre Demanter
Forsigtig syet i Vestens Kanter,
Dg Sølv i Trøiens Ermer, Skiød.
Jeg tager vist deraf min Død.

Birkedommeren,

som har sat sig med Skriveren ved Bordet.
Staa op; her er ei Tid til Benten.

Bendix forundret.

Hvad? er det mig, det gielder her.

Birkedommeren.

Ja, det forstaaer sig; dig især.

Bendix leende, i det han staaer op.
J Sandhed? jeg er Delinquenten?

Birkedommeren.

Hvor han er fræk! Han sig forstiller.
Ja, vær du dristig kun og løv!
Det see vi dog foruden Brillen:
Her har vi alt vor rette Lyv.

Bendix.

J tyvter Folk paa blotte Klager,
Herr Birkedommer? Hvor forkeert!
Er J Jurist? har J studeert?

Birkedommeren.

Bryd du dig ei om mine Sager,
Svar til dit Eget, hvis du kan.

Til Skrивeren.

J har dog Alleting i Stand,
Blæk — Pen — Papir og Glimmersand?

Skrивeren nikker til det alt.

Saa skriv.

Til Bendix.

Jert Navn?

Bendix.

Den stolte Spørgen!

Jeg hedder Bendix.

Birkedommeren.

Meer?

Bendix.

Hans Jørgen.

Birkedommeren.

Jert Haandværk?

Til de Omkringstaaende.

Bas nu paa: nu kommer —

Nu kommer Løgnen.

Bendix.

Birkedommer.

Birkedommeren.

Hvordan, Forræder? Birkedommer?

Bendix.

Ja, som J selv — naar Tiden kommer.

Birkedommeren.

En uforstammet Anegt! — Lad gaae! —
Dg hvor?

Bendix.

J Reichenberg.

Birkedommeren.

Ja saa!

Dg hvad har du vel her at giøre?

Bendix.

Hvad alt min Fader, mig forud,
Selv længst har giort.

Birkedommeren.

Na, Herregud!

Det Skarn sin egen Faer beskylder.

Bendix.

Dg hver en Siæl, som Amor hylde —
Jeg kom at hente mig en Brud.

Birkedommeren.

Ei ei! en Brud vil du dig hente,
Dg for at hun skal ikke vente
Paa deiligt Udstyr alt for længe,
Du frygter ikke for at hænge,
Men plyndrer dristigt Jøder ud.

Bendix.

Jeg Intet veed af sliig en Brøde,

Dg jeg har plyndret ingen Jøde,
Skøndt Jøder tidt mig plyndret har.

Birkedommeren.

Snart bliver Broden aabenbar. —

Jert Pas?

Bendix rækker Berten en lille Nøgle.

D, tag min Handsel, Kiære!

Den ligger der. Den selv opluf!

Birkedommeren sagte.

Mon han uskyldig skulde være?

Jeg har dog ei begaaet en Bu?

Handselen lukkes op, Tyvekosterne falde ud.

Hvad seer jeg?

Tager Besten op, føler paa Knapperne, og sprætter een op med
Skriverens Penneniv.

Besten med Ducater!

Han putter den udsprættede Ducat i Lommen.

Moses hopper af Glæde.

Ha, skionne randede Krabater!

Saa seer mit Die jer igien?

Birkedommeren

tager Troien op, og lader den falde.

Dg Troien falder tung til Jorden.

Bendix

pludselig alvorlig og forfærdet.

Mig rammer Lyn — mig træffer Torden!

Moses

danser af Glæde, og kysser Besten.

See der, vi Besten har igien!

Seer paa Birkedommeren. —

Herr Birkedommer tog den ene
Ducat — han gierne maa beholde den.

Birkedommeren.

Det var med Forsæt giort, min Ven!

Moses.

Jeg veed det, det har ingen Fare.

Birkedommeren.

Corpus delicti Retten maa bevare.

Moses.

Corpus delicti — ja — ja, Gud bevare!

Føler ængstlig efter.

Men Edelstenene?

Føler efter.

Gud være lovet!

De blev af Foret sprættet ei endnu.

Birkedommeren til Bendix.

Det gielder her din Hals, dit Hoved;

En Tyv est du, en Røver du.

Rübezahl jublende.

Hæng — hæng ham! hæng ham!

Birkedommeren.

Galgen venter.

Rübezahl.

Med sine Ravne, sine Glenter.

Hæng, hæng ham!

Birkedommeren.

Lasten straffes maa,

Skal Folk i Fred paa Gaden gaae.

Rübezahl.

Hæng — hæng ham!

Bendix.

O, min elskede Marie!

Birkedommeren.

Ja, efter Kløen følger Sveie,
 For silde kommer Angren nu.

Mængden forbittret.

En Tyv est du — en Røver — Morder du!

Bendig

holder sig et Dieblit taus for Dinene, derpaa siger han dybt bevæget:

Forsvunden er den lette Ruus,
 Og alt for ædru staaer jeg nu tilbage.
 Med Skieldsord bringes jeg til Fangehuus,
 Og man beviser en løgnagtig Klage.
 Jeg, som forsmaaer hver ussel Rænke,
 Foragter Egennyttens fast
 Meer end hver anden Nidingslast —
 Mig slutter man i Tyvelænke.
 Glad som en Fugl, der slagrer ud
 I Skovens moderlige Skygge,
 For snart sin Rede der at bygge,
 At hente sig en deilig Brud;
 Saa ilte jeg — til Gravens Rand!
 Ja ja! for godt jeg Rettergangen kiender,
 Dens usle Tilstand i et Land,
 Hvor slet kun Sandheds Fakkell brænder.
 Hvad Under, at Bagvaskelsen formaaer
 Med falske Vidnesbyrd en værlig Mand at døde?
 Til Guds Barmhertighed kun staaer
 Mit Haab. Jeg gaaer min Undergang i Mode.
 Han fores bort.

Anden Handling.

Stue hos Beit.

Beit, hans Hustru Grethe, hans Datter Maria, og endnu tre
Børn af forskjellig Alder.

Grethe glad.

Min kjære Beit, min gode Ven!
Saa har vi der vor Faer igien.

Børnene.

Vor Faer, vor Faer!

Maria.

Vor elskte Faer!

Beit.

Og her jeg Brød i Kommen har.

De Smoae hielpede ham at tømme Kommerne.

Det traf saa heldigt paa min Sti,

At Bageren jeg kom forbi,

Just som han luffed op sin Bod.

Nu, Børn! nu, Moder! freidigt Mod!

Vor Nød er endt, endt er vor Sorg;

Nu laane vi ei meer paa Borg,

Jeg bringer hundred Daler her.

Grethe.

Den gode Gud velsignet vær'!

Saa har vi to.

Beit forundret.

Hvorledes to?

Grethe.

O, hvor jeg dog er siælesfro!
Jeg havde drømt forgangen Nat,
At vinde sikkert snart en Skat.
Tre Tal jeg drømte — de kom ud.
Vi takke maae den gode Gud.

Beit.

Fortræffligt! hvilket fiældent Held!
Vi strax betale kan vor Gield.

Grethe.

Hvad Gield?

Beit.

De hundred Daler, som
I Gaar jeg laante.

Grethe.

Hvis du kom
Fra mine Frænder, fra min Slægt,
Saa lægge de vist ingen Bægt
Paa en saa snar Betaling.

Beit.

Nei,

Det gjøre rigtig nok de ei.
Men jeg dem gav min Haand som Mand,
Strax at betale, naar jeg kan.
Jeg kan; og det for mig er nok.
I Morgen med min Børneslof
Og med min Hustru fører jeg
Igien ad Skovens grønne Bei
De fiære Frænder at besøge.
Det deres Godhed vil forøge,

Dg de vil unde mig mit Held,
Naar jeg betaler strax min Gield.

Grethe.

Hvad er det værdt? Bi dog et Aar,
Maaskee vi Raad da bedre faaer.

Hvi satte jeg paa Ternen dog
Saa lidt? Jeg var ei rigtig klog.

Beit.

Dog er du Lykken høist forbunden.

Grethe.

Det er fra Haanden kun i Munden.

Beit.

Kan du ei Lykken smile see,
Før strax du vil, at den skal lee?
Bær nøisom, og i Morgen flink
Lyd Pligten og din Husbonds Bink.
Paa Bogn du med din Mand dig sætter
Dg fører —

Børnene

hoppe, og klappe i Hænderne af Glæde.

Til den fiære Fætter!

Maria.

Men, Faer! hvi kom du ei i Nat?

Beit

tager hende under Hagen.

Det skal jeg sige dig, min Skat!
Jeg standsset blev midt paa min Sti;
Thi der var skeet et Røveri
I Skoven paa en stakkels Jøde.
I Ketten først jeg maatte møde
Som Vidne, skøndt jeg Intet saae.
Nu sidder han i Fængseløvræ

Den Ulyksfælige, som vilde
 Tilrane sig i Natten silde
 Guld, Sølv, Demanter, Edelsteen,
 Og ned slog Gubben med en Green.
 Men Mordet blev dog ei begaaet.
 Snart han sin Straf har overstaaet.

Grethe.

Hvad hedder han?

Beit.

For Markens Ravn
 Vil snart ham Galgebælken bære.
 Hans Jørgen Bendix er hans Ravn,
 Man siger, han Student skal være.

Maria svimler, og synker i Moderens Arme.

Grethe.

Maria! Gud!

Maria.

Er det en Drøm?

Beit ængstlig.

Mit kjære Barn! — hvad vil det sige?

Grethe.

Hun er saa følsom og saa øm —

Det gaaer nok over.

Beit.

Gode Pige!

Grethe.

I Luften! Stuen er for varm.

Beit.

Kom, støt dig til din Faders Arm.

De lede hende ud.

Fængsel.

Kendig i Lænker.

Saa skal jeg døe i Ungdoms Dage!
 Døe? — Døden selv er ei saa tung;
 Een gammel døer, og Een døer ung,
 Det er en kort, en fælles Plage.
 Men — Skændselsdød, uskyldig lidt,
 Mens Hjertet banker sundt og frit;
 Og drage med en elsket Pige
 I Svælget — det vil mere sige.

Og naar hun nu foragter mig,
 Naar hun tiltroer mig denne Brøde,
 Til levret Blod forvandler sig
 Da Kiærlighedens Morgenrøde.

Jeg aandelig — o, Gud! — er dræbt,
 Før jeg blier hen til Døden slæbt.
 Mit Mod er qvalt — og den, som qvæler
 Mig Modet, den mig Livet stæler.

Nei — jeg vil fatte mig. Man skal
 Ei see mig som en ussel Synder,
 Ei regne mig i Riddingstal,
 Naar man min Dødsdom mig forkynder.
 Skjøndt over mig man Staven brød,
 Vil jeg dog kiæk mit Hoved bære;
 Thi kan jeg ikke døe en ærlig Død,
 Saa kan jeg for min Gud dog døe med Ære.

Han gaaer hen i Baggrunden til sin Løibænk.

En Capuciner kommer.

See der, der har vi atter i Gruben
Et af de vilde, glubende Dyr,
Der gaaer i Skoven paa Eventyr,
Dg overbider de Andre Struben.

Bendix.

Min fiære Herre! hvem er J?

Capucineren.

Hvad? end du vover fræk og fri
Med slikt et Spørgsmaal at fornærme
Den Mand, der vil din Siæl bestierme?
Est du endnu saa stiv og strunk,
Dg saa ugudelig i Sindet,
At ei du fiende kan en Munk
Paa det Udvortes?

Bendix.

Herre! Skinnet

Kan let bedrage. Mig man kalder
J ufordærvet Ungdomsalder
En Røver og en nedrig Tyv;
Jeg er det ei.

Capucineren.

Kom kun og lyv!

Det hjælper dig slet ikke længer,
J Morgen ligesuldt du hænger.

Bendix.

Dg det fortæller J, en Præst,
Saa fro, som J forkyndte Freden?

Capucineren.

Mig klæder Munterheden bedst,
Den vidner om Uskyldigheden,

Og til mit Liv den lægger Aar.
 Troer du, at jeg kan dele Nøden
 Med alle de fortabte Faar,
 Som jeg beretter her til Døden?
 Alt er saa trist: den rustne Lænke,
 Den sorte Bæg, de haarde Bænke,
 Det lille Bindue, den svage Lampe;
 Min Munterhed helbroder Krampe.
 Jeg aabner Skyn for min Synder,
 Og naar at præke jeg begynder,
 Saa dufte Paradisets Roser,
 Hvor Lænken rasler, Lampen oser.
 Omvend dig, hvad det ogsaa koster;
 Dit Credo læs, dit Paternoster.
 Jeg hører, at du est Student,
 Saa est du ogsaa vel bekiendt
 Med Skriften, haaber jeg for vist,
 Endskiøndt du kun est en Jurist
 Og, hvad man ei mig har fortiet,
 Forsørt af Luther-Riætteriet,
 Hvorfor du havde strax fortient
 Paa røden Baal at vorde brændt.
 Men derfor lukker jeg et Die,
 Og regner dig det ei saa nøie.
 Omvend dig kun med Bøn og Sukken!
 Man siger, du har været drukken;
 Og det gjør Synden noget mindre,
 Endskiøndt det Straffen ei kan hindre,
 Thi hvad den Drukne falder paa,
 Det ædru Mand forsvare maa.
 Jeg ynder ogsaa Druesaften,
 Men drikker ei Forstanden bort;

Dg kommer jeg engang til kort,
Saa gaaer jeg ikke ud den Aften.

Bendig.

Hvad vil J mig?

Capucineren.

Hør vel mit Ord:

Min Søn! Misgierningen var stor,
Dg i din Skærnsild maa du bøde.
Taf Gud, det var kun paa en Jøde,
Gi paa en ægte Catholik,
At du sligt Røveri begif.
J tusind Aar, det kunde hænde,
Du ellers derfor maatte brænde;
Men nu jeg nok ved Sang og Bøn
Skal bringe det saa vidt, min Søn!
Du slipper med et hundred Aar
(Som hisset meget hurtigt gaaer)
Til Knæet kun i Svovelspølen.
Men reent at bringe dig af Sølen
Er mig umuligt. — Er der Noget,
Som ellers du dig ønster? Tal!
Jeg gierne lindre vil din Qual.

Bendig sagte.

Den gamle Staffel gaaer i Taaget;
Men er af Hiertet ikke haard.

Soit.

Herr Pater! hvad især mig staaer
For Hovedet, og mig bedrøver,
Er, at man mig min Ære røver.
J Fald J bringer det dertil,
J Fald J mig den Godhed viste

At skaffe til mit Liig en Kiste,
Jeg høistforbunden være vil.

Capucineren torrer sine Dine, affides.

Den arme Diævel, unge Blod,
Saa smuk, saa stærk, med saadant Mod,
Skal ned i Graven allerede,
Dg mig om en Liigkiste bede,
Som om det var en Brudeseeng.

Heit.

Fat du kun Mod, min stakkels Dreng!
Vor Herre hjælper nok. Her bringer
Jeg Noget, som din Rædsel tvinger.

Han tager en Dunk op af Lommen.

En Flaske Biin! Drik den, og beed!

En ægte Saft! Slut Sorgen ned!

Det styrker Legem dig og Siæl.

Dg ikke dig med Drømme qvæl!

Du skal ei dybt i Bølen vædes,

Skal ei til Knæ i Svovlet staae,

Men ifkun med den store Laa,

Naar rigtig Siælemesssen qvædes.

Nu gaaer jeg hen, stol paa mit Ord,

Dg skaffer dig i christen Jord.

Med Bægt din Dommer jeg forkynder,

At du est en bodsfærdig Synder,

Som angreer Alt, og kysser Riset —

Bendix.

For Guds Skyld nei! Jeg mod Beviset
Høit til min Død vil protestere.

Capucineren.

Tys! lad mig ikke høre mere

Saa frække Ord. Saa mister du

J mig den Ven, du eier nu.
 Nu gaaer jeg; sluk imens din Tørst!
 Jeg Alt skal paa det bedste lave.
 Man skal som Christen dig begrave;
 Men hænges — hænges maa du først.

Bendig.

Gud raader Alt, som forestaaer.
 Capucineren.
 Hans Fred med dig, fortabte Faar!
 Han forlader ham.

Skoven som i første Handling.

Diedrik kommer med **Maria**, der seer fortvilet ud, med nedhængende Haar, hvori Lov og Dviste hænge.

Maria.

Stig mig, J Skovens Alfer! hvor
 Trøldurten, Glemselsurten groer,
 Som med sin Duft betage kan
 Grindring, Følelse, Forstand.
 Bæk! tag mig i dit falske Siv,
 Vi mig til Dødens blege Biv.

Diedrik.

Det arme Barn! O, Gud! min Ven,
 Den bitter Skaal hun med dig tomte.
 Jeg kiendte Billedet igien,
 Skjøndt Maleren det selv fordømte.
 Tidsnok ved Elvens bratte Flod
 Jeg hende traf, hvor alt i Fare
 Det skionne Barn paa Manden stod;
 Alfader hende vil bevare.

Maria.

Men han er brodefri! Husval
Med denne Tanke dig, mit Hierte!
Hvad er Uskyldighedens Smerte
Imod Samvittighedens Qual?

Diedrik.

Dg ganske sikkert Biergedrotten
Har spillet ham til Straf det Puds,
Fordi han var saa stolt og studs
I Nærheden af Tryllegrotten.
Men — her er Stedet — har du Mod,
Saa vil en ædel Alf vi bede,
At han betvinger billig Brede
Til Frelse for uskyldigt Blod.
Før jeg Forsigtigheden lod,
Thi — godt er ikke Biergets Rygte;
Men Benskab kan ei længer frygte,
Naar Bennen er bestedt i Rød.

Maria.

Jeg elsker Bendix. Ricerlighed
Til Døden falder eller Livet.
Min Faer og Moer slet Intet veed,
Thi jeg har intet Lofte givet,
Dg Intet jeg bestemt har sagt;
Men Bendix i mit Blik har lagt
Et Svar, og Tausgheden forklaret
Just saadan, som han ønskede Svaret.
Dg nu er han ulykkelig,
Nu har Ulykken os trolovet.
Hvo Alt har tabt, har Intet vovet.
Til Bierget fiæk jeg følger dig.

Sun gaaer hen til Klippen i Forgrunden, banker paa Fjeld-
væggen, og knæler.

Du Kæmpe med det røde Skæg!
 Hør mig bag Fjeldets brune Væg.
 Jeg nærmer fiæk mig Klippebuen,
 Jeg frygter ei min egen Død;
 Ei meer et Barn i Amnestuen
 Forfærdet paa min Moders Skjød
 Jeg mig om dig fortælle lader,
 Og trøster mig, at du er fiern,
 Fordi du Menneſkene hader,
 Og har et Hierte haardt som Jern.
 Jeg troer det ei; thi mangt et Rygte
 Lød atter om dit Udelmod.
 Hvi ſkulde da Maria frygte?
 Nei! du ei tørſter efter Blod.
 Tilgiv min Ben! — Du gjør det gierne,
 Du ſvarer mig med venlig Røſt.
 Naar Binen ſpøger i en Hierne,
 Og Kiærligheden i et Bryſt,
 Naar Diet funkler, blusſer Kinden,
 Hvad er da Labens Ord? Kun Tant!
 Betragt det, ſom et Etød af Binden,
 Der slog paa Klippen, og forſvandt.
 O, du os ſætter kun paa Prove,
 Ei Hevn har i dit Hierte Rum.
 Du, ſom har Skægget af en Love,
 Du kan ei være tigergrum.

Musik fra Fjeldet.

De tre Gnomer komme ud, og ſynge:
 Du fiække, stolte Mø, ſom vover
 At vække Drotten, naar han ſover,

Med dristig Smigren, Tale smuk!
 Hør, hvad han svarer dine Suk:
 Hvis Mod dertil du skulde have,
 At lade dig som Død begrave,
 I Kisten lægge
 Bag Laagets tunge, sorte Dække;
 Kan det ei skrække,
 Saa redder du din Hjertensven,
 Frihed og Gien faaer han igien.

Maria.

Alt jeg vover for min Ven,
 Frihed og Gien faaer han igien.
 Gnomerne gaae ind i Bierget.

Diedrik.

Maria! dristige Marie!

Maria.

Min Ven! du med dit Barsel tie.
 Husk paa hvad du mig selv har sagt,
 Her Drotten sikkert giver Agt,
 Og sætter kun mit Mod paa Prøve.
 Men vil han Bendix Livet røve,
 Troer du, Maria skulde tøve?
 Nei, Elskov er mit Offer bragt.

Hvad var den hele Baarnatur
 Mig uden ham? Da Natten viste
 Sig mere sort end Dødens Kiste,
 Og Dagen var mit Fangebuur,
 Hvert Blomster paa min øde Bei
 Et Billed paa min tabte Lykke,
 Hver venlig Trøst — en ussel Krykke,
 Som holdt mig opreist længer ei.

Hos Faer og Moer var selv ei Trøst;
 Thi vel Reseda duster herlig,
 Men den er ei saa skion og kjærlig,
 Som Rosen paa det unge Bryst.

De gaae.

Fængselet.

Bendix i Lænker.

Inde i en mørk Alkove seer man uthdeligt en Liigkiste.

Bendix stirrer paa Kisten.

Det var den sidste Godhed da,
 Som Verden viste Bendix. — Ha,
 Maria! naar du det erfoer!
 Held dig, at du med intet Ord
 Din Skiebne bundet har til min.
 O, var jeg trøstet kun for din!
 Og dog — maa jeg det ei tilstaae:
 Hvis jeg bedrovet hende saae,
 Det var for dette knuste Bryst
 Den eneste, den sande Trøst!

Rübezahl

kommer som en anden Capuciner.

Ha ha! der har vi vor arme Synder.
 Gi! hvor han staaer fortviolet bleg.
 Fordi du Jøden har spilt den Streg,
 Gif du bedrovet, stakkels Flynder?

Bendix.

Hvad? atter her en lystig Munk,
 Selv mere jordisk af Natur,

End den, som i mit Fangebuur
Før bragte Binen paa denne Dunk?

Rübezahl.

Fater Hilarius kan ei tvinge
Sin Svimmelhed; den ham overfaldt,
Dg skiondt han Draaber har taget alt,
Vil de paa Benene ham ei bringe.
Han mig har sendt; du Intet taber,
Thi bedre jeg, end han, forstaaer
At redde Kirkens fortabte Faar,
I hvor ubændigt sig Fanden skaber.
Jeg lover dig, du skal ei staae
I Bølen med den mindste Taa;
Men heel og holden jeg dig hæver,
Hvis Dævlen du forsager fiæk,
Hans Kammerater uden Skræk,
Dg ei for Alf og Trolde bæver.

Bendig.

Med Dævlen Intet jeg har at giøre.

Rübezahl.

Et saadant Ord maa jeg gierne høre.
Jeg alt dig kiender; jeg har hørt,
At selv du Skieldsord har fremført
Mod Biergets Trolde med Rødeskiægget
(Jeg glemmer, jeg har selv et rødt),
Du har ham fiæk i Skoven mødt,
Dg som en Gedebuk opegget.

Bendig.

Det var i Rufen. Naar jeg drak,
Philisteriet i mig stak.
Respect for Biergets Drot — Naturen —
Vi om dens Bærsted Intet veed —

Den evigstore Hemmelighed,
 Som Stormen synger i Kæmpeluren;
 Ja, selve Lynet — Fjeldets Torden,
 Som styrter Klipper i Kæmpeleg,
 Og bøier tusindaarig Gøg
 For Almagt ydmygt imod Jorden.
 Den store Pan bag mørken Hæk,
 Som stod alt ved Olympens Bierge,
 Bør ham forhaane Nutids Dverge?
 Ha, tugt dem, Pan! med dybe Skræk.

Rübezahl sagte.

Her faaer jeg jo en Satisfaction
 Saa god, som Nogen den kan forlange.

Soit.

Du est en egen, sær Patron,
 Men alt for kiephøiet for en Fange.
 Mig tykkes, selv i din Ydmyghed
 En Stolthed sig og en Begeistring viser,
 Som for det meste den forliser,
 Der her sin Dom og Skiebne veed.

Bendix.

Jeg møder Skiebnen uden Sukken.

Rübezahl lofter paa Dunken.

Jeg mærker, Binen er ikke drukken.

Et Glas dog vel du tommer paa

Marias Held med rolig Smilen?

Skienker i Bægeret.

Bendix.

I værste Gift du dypper Pilen,

Dog skal den ei mig i Støvet slaae.

Tager Bægeret.

Marias Sundhed! Bed den Høie,

Den drifter jeg med Ild i Die.
 Marias Skaal! Skient hende, Gud!
 Alt Livets Held ved dit Faderbud.

Til Rübezahl.

Troer du, jeg, indist som Braminen,
 Forlanger, at hun deler Pinen
 Med mig, og brændes paa det Baal,
 Som tændtes mig? — Marias Skaal! —
 Troer du, mig trøster i min Qvide
 Den Tanke: hun skal ogsaa lide,
 Og negte sig den søde Lyst,
 Som brat forsvandt af dette Bryst?
 Nei, nei! Skilsmisfen meget koster;
 Men vidste jeg, at i et Kloster
 Hun skulde visne, deilig, ung,
 Da blev mig Døden dobbelt tung.
 Hun lyde skal Naturens Stemme,
 En Andens Brud mig aldrig glemme!
 Jeg gaaer herfra med freidigt Laal.
 Paa Gravens Rand: Marias Skaal!
 Han tommer Bægeret.

Rübezahl.

Du har dig frasagt nu din Brud i Livet,
 I Kisten er dig Bruden givet.
 Liigkiste! tal! hvad siger du dertil,
 Du sidste Scene for et Sørgeespil?

En sagte yndig Musik høres. Det bliver lyst i Alkoven.
 Liigkisten forvandles til en Søjebænk med Blomster, hvorpaa
 Maria ligger smykket som Brud, med et Diadem af Dia-
 manter. Hun springer op, og iler i sin Elfers Arme.
 Musikken tier, og Alkoven bliver mørk igien.

Maria.

Min Ven!

§
§
Maria!

Du min!

Ben
Nei — §
Me

Jeg af Forundring
Af Fryd — af Sk
Ei

§
En Tassenspiller, de

Nu nyd din Lykke,
§
Og Døden skiller os

!
Troer du, jeg ellers
§
Jeg skal da leve?

§
§
§

§
D, Redning paa mir
§
Og der — der staaer

§
§
Ha, ubekiendte stærke
Modtag min Tak ei

At lønne dig ei staaer i Støvets Magt.
Mit Hierte —

Rübezahl mørk.

Skaan mig for din Tak og Bønner!

Af Egennytte Støvet lønner.
Jeg kiender nok den hele Snaf
Om eders Hiertes varme Tak.
To Klumper jer Naturen bygged
I Brystet, og med Been betrygged,
Til Luften een, og een til Blod.
Jeg tænker, Lungen er saa god
Som Hiertet, skiondt I dette roser
Og laster hiin, naar Talen gialdt
Om Uerlighed. Hvad er det alt?
Af røde Riød to hule Poser!
Jeg mindes vel, da jeg engang,
Indtaget af en Piges Sang,
Bedaaret blev. Jeg maa mig skamme;
Thi hun foragtede min Flamme,
Og mens jeg talte mine Noer
Paa Marken, brød hun fræk sit Ord,
Og flygted, spotted mig for Savnet —
Og derfra fik jeg Dgenavnet.
Opirr mig ei med kælent Føleri;
Jeg handler ei af Sympathie,
Men efter Indfald, efter Lune.
Jeg lider godt den lille Brune;
Og at du dog i Dødens Skræk
Dig viste paa en Maade kæk,
Det huer mig. Belan — din Elskov længes?
Saa tag din Brud, og gaa! Du skal ei hænges.
Der kommer Fangefogden. Nu

Skal det mig ret i Siælen gotte,
 At see den gamle Fængselsrotte
 Selv gnave Lovens Garn itu.
 Han troer, han drømmer; giver Agt!
 See, hvor han spiler Dielaaget;
 Den Døsmer altid gaaer i Laaget,
 Dg dog — dog vil han holde Vagt.

Fangefogden

Kommer som Søvnægner, med sit store Nøglesnippe.

Nei, aldrig har jeg gamle Dreng
 End havt en Drom saa sær, som denne.
 Hvo er dog det, som staaer derhenne?
 Jeg veed, jeg ligger i min Seng,
 Ja, ganske vist — ha, hvilket Laas!
 Dg dog jeg troer, jeg hid maa trippe
 Til Fangen med mit Nøglesnippe,
 Dg aabne ham den stærke Laas.

Han stikker Nøglen i Døren.

Bendix sagte til Maria.

O, vi Lyksalige! vi skal
 Snart luffes ud af denne Hule,
 Dg Skovens Grene skal os skjule
 Med sine Blomster uden Tal.

Fangefogden.

Mig synes, at jeg hisset seer
 En ung og deilig Dame stande
 Med Diamanter om sin Pande.
 Mig synes næsten, at hun leer.

Han lukker Døren op.

Bendix.

Jeg føler Luftens friske Strøm.

Maria.

Den skumle Hvælving han opluffer.

Bendix.

Nu Hængslen hviner, Dybet sukker.

Fangefogden.

Nei, det var da en Fandens Drøm.

Jeg — jeg, som altid er saa fuld —

Af Embedspligt — Samvittigheden,

Jeg kommer her og bryder Freden,

Jeg er en Lyv, en Røver huld.

Bukker for Bendix og Maria.

Nu vær saa god! J er alt frie.

Sagte.

Hvor nederdrægtigt man kan drømme!

Bendix til Fangefogden.

Vi høit din Godhed skal berømme.

Fangefogden gnider sine Dine.

En alt for selsom Phantastie!

Maria taknemmelig til Rübezahl.

Vor Redningsengel!

Rübezahl.

Stille, stille!

Fangefogden bukker.

Paa vide Bæg alt Døren staaer.

Rübezahl.

Saa skynder eder bort, Børnlille!

Jeg bliver hos mit selle Faar.

De Elskende slye, Fangefogden lukker Døren igien.

Rübezahl.

Nu ende maa det sære Bæsen.

Hvordan helbredes denne Mand?

Her er ei kraftigt Hovedvand,
 Men samme Birkning gjør et Knep paa Næsen.
 Han giver ham eet.

Fangefogden vaagner.

Hvor er jeg? Hvordan kan det sammenhænge?
 Jeg selv har lukket Fangen ud
 Af Fængselet? Du Fredsens Gud!
 Nu har jeg levet dog saalænge,
 Halvfierdsindstve Aar; ei sveget
 Min Pligt, og ingen Gudsbred veget
 Fra min Samvittighed, og Næstens Nød
 Har aldrig Dinene mig lagt i Blød.
 Med største Sindets Ro jeg kunde
 Fra Delinquenten gaae i Seng og blunde,
 Naar lukket var den jernbeslagne Dør;
 Endskiøndt naturligviis jeg vidste,
 At denne Nat var ham den sidste.
 Medlidenhed jeg ikke fiendte for,
 Men nu har dog den Hæx forført mig,
 Og uden mindste Bøn derom,
 Til Hielp jeg denne Røver kom.
 Hvis nogen Anden havde hørt mig!
 Hvem der? — O, Bee! jeg kiender Munken,
 Ved Bordet sidder han med Dunken.
 Jeg er forraadt. Ærværdige Fader! spar,
 Min Handling Retten ei forklar.
 Jeg ei begriber, hvordan Mennesket kom ud.

Rübezahl.

Dertil behøves intet Hovedbrud.
 Men jeg forbauses: du forklager
 Dig selv for hvad dog jeg har gjort.

Jeg aabned for Studenten denne Port,
 Og du dog Skylden paa dig tager?

Fangefogden forundret.

Hvad J?

Rübezahl.

Han Røver var af Navnet,
 Men jeg i Gierningen. Thi min Samvittighed
 Var fløv, som din Medlidenhed,
 Vi mærked begge neppe Savnet.
 Jeg plyndred Jøden, ham til Jorden slog,
 Og alt hans Guld og Mammon tog.
 Jeg vilde mig paa Bendix hevne,
 Fordi han var en ubehøvlet Knegt,
 Der haaned mig med samt min Slægt;
 Dog skete det ei efter Gyne.
 Jeg i hans Randsel bragte snild
 Al Jødens Rigdom, giemt i Psalter,
 Jeg sang som Munk for Synderen en Psalter,
 Og gotted mig ved Angstens Skuespil
 I min Forklædning. Men, som tidt kan skee —
 Du veed, man bliver let forført —
 Paa een Gang følte jeg mig rørt;
 Thi han var kold og bleg som Sne.
 Med disse Lyvedirker atter

Viser ham nogle Dirker.

Jeg reddet har mit Faar. Da kom i Drømme du.
 Men din Beskyldning mod dig nu
 Jeg, gode Ven! paa ingen Maade fatter.

Fangefogden glad.

Er jeg uskyldig? Himlen være lovet!
 Det havde jeg dog neppe tænkt.

Rübezahl.

Alt kommer over mig. I Fare staaer mit Hoved,
Dg hjælper du mig ei, saa blier jeg hængt.

Fangefogden.

Det kunde hændes.

Rübezahl.

Lad os flygte,

Følg mig ad ubekjendte Sti.

Ei noget Kostbart efterlade vi;

Ihi det er — i det høieste — vort Rygte.

Fangefogden.

Du her til den Urette kom.

Mit Rygte — al min Eiendom,

Det Gneiste, jeg kan testamentere

Til Slægt og Benner — slænges ikke bort.

Rübezahl.

Ryd Livet end, det er kun kort,

Dg jeg dig skaffer meget mere.

Fangefogden.

Du lover meer, end du mig holde kan;

Du er en Luv, jeg er en ærlig Mand.

Rübezahl.

Jeg gjorde kun, hvad selv til Punkt og Prikke
Du vilde giort.

Fangefogden.

Det er en anden Sag;

Det var i Drømme, det var Selvbedrag,

Dg den, som sover, synder ikke.

Rübezahl.

Jeg skienker dig et deiligt Huus

Bed Skovens Ly, med frugtbar Agergrøde;

Fiernt kan du høre Fossens Bruus

I Solens Morgen-, Aftenrøde.
 Du kan i stoppet Rænestol
 Af Terner dig opvarte lade,
 Klædt i den varme Vinterkiol,
 Naar Stormen hvirvler sine gule Blade.
 Der lægger sunde Luft til dine Dage Aar,
 Og end du skuer mangen Vaar.

Fangefogden gnaven bidst.

Jeg vant er til mit Fangehul,
 Jeg mager er, og ønsker ikke Talgen.
 Mig lokker ikke Skovens Bul;
 Der ingen Blade groe paa Galgen.
 Jeg vant er til min rustne Laas,
 Til Fangens Angst, til Hængslen, naar den hviner,
 Til Dommens Biisdom og til Munkens Baas.
 Du bygger mig en Hytte ved Raviner,
 Paa Lava, som end ei er kold —
 Og troer, jeg lader mig bestikke?
 Jeg overgiver dig i Rettens Bold,
 Af Fængselet du slipper ikke.
 Jeg Bagten hisset komme seer,
 Og jeg forklager dig. Saa lidt dit Løfte virker.
 Nu hjælper, Røver! ikke meer
 Dig alle dine Tyvedirker.

Rübezahl.

I Retten gaaer jeg fra, hvad her er sagt.
 Min Tale jeg forstaaer med Kløgt at vende.

Fangefogden.

Naar du paa Pinebænken bliver lagt,
 Vil du nok Sandheden bekiende.

Rübezahl.

Paa Pinebænken? — Ha ha ha!

Det er mig noget Nyt. Jeg holder af at spøge.

Belan, saa lad os pines da!

Det vil min Agt for Mennesket forsøge.

Tro mig: Fortienesten jeg skatte veed,

Med Eftertryk.

Og I kan være vis paa min Taknemlighed.

Tredie Handling.

R e t t e n.

Birkedommeren. Skriveren. Rettens folk.

Birkedommeren.

Man knap sit eget Dre troer,
 Og Uforstammenheden gaaer,
 Mig synes, mere vidt i Aar,
 Endskiøndt den alt gif stærkt i Fjor.
 Snart Fyrsten Dommen her har underskrevet.
 En saadan Karl har alt for længe levet;
 Ei Fængslet holder ham, ei Dør, ei Bæg.
 Kald Munken ind! Men har vi og Drabanter?

Skriveren seer ud af Vinduet.

De strømme til fra alle Kanter.

Birkedommeren.

Skiøndt Fru Justitia har Skiæg,
 Er hun — som Alle veed — et Fruentimmer bare,
 Der trænger til, man hende skal forsvare.

Skriveren.

Herr Dommer! vi har ingen Fare.

Birkedommeren.

Saa lad ham komme da.

Rübezahl træder ind som Capuciner, i Lænker.

Birkedommeren.

Ugudelige!

Du Borger af det underjordske Rige!
Du trække tør en saadan Kiortel paa?

Rübezahl.

J Mørke, veed J nok, er alle Katte graae.
Graahætten skjuler mangen Skalk og Gief;
Det er jo kun et Overtræk.

Birkedommeren.

Est du en Munk, som hører til et Kloster?

Rübezahl.

Ja, ganske vist. Mit Kloster, bygt af Steen,
Halvt ligger skjult bag Skovens Green,
Men har en deilig Udsigt.

Birkedommeren.

Livet koster

Dig dette Eventyr. Du selv tilstaaet har
Paa Pinebænken, at i Munkedragt
Du falske Vidnesbyrd for Retten har afslagt.

Rübezahl.

Ja, tro mig paa mit Ord, naar jeg forkynder:
Hvert Ord er Løgn, som kommer af min Mund.

Birkedommeren.

Hvad har dig dog, ugudelige Synder!
Fordærvet reent af Hjertensgrund?

Rübezahl.

Ugudligheden. Barnet nævner
Herr Dommer ved sit rette Navn.

Birkedommeren.

Men veed du vel, at Loven er en Hevner,
Dg kommer den Retfærdige til Gavn?

Rübezahl.

Saa hevn jer da! Jeg underkaster
 Mig villig Lovens Straf.

Birkedommeren.

Du nodes vel dertil.

Rübezahl.

Men førend J med mig til Galgen haster,
 En Kammerat jeg her angive vil,
 Saa skyldig som jeg selv, ja endnu mere.
 Han hænges maa, som jeg, for Røveri.

Birkedommeren.

Ha, nu opdage vi det hele Compagnie!
 Jeg tænker, snart der kommer Flere.
 Saa lad ham kalde, lad ham møde.
 Er det en Munk, som du?

Rübezahl.

Nei, det er kun en Jøde.

Birkedommeren.

En Jøde?

Rübezahl.

Moses.

Birkedommeren.

Moses? Du, min Gud!

Det er jo netop ham, som her er plyndret ud.

Rübezahl.

En Maske blot. Ebræeren har løiet;
 Han vilde kaste Retten Blaar i Diet.
 Med mig han hærget har i mangel Berdens Kant;
 Derfra han fik sit Guld, Solv, Diamant.
 Og til Beviis derpaa, at ei jeg farer
 J Retten her med Tant — saa spræt ham op,
 Jeg mener Trøien, ei hans Krop,

Saa finder J forbudne Varer
 I Foret: et Beviis, der bragte Veit, en Mand
 Af ærlig Stræbsomhed, i Betlerstand.

Moses bringes ind. Rübezahl gaaer ham paa Livet med en Kniv.

Moses.

Ach Weih, ach Weih!

Rübezahl.

Stat stille, Jøde!

Du skal kun hænges, ikke bløde.

Jeg river kun dit Kallun lidt itu.

Han sprætter Trøien op, og tager Beviset ud.

See her! Hvad siger Retten nu?

Birkedommeren.

Tag Kniven fra ham.

Kniven tages fra Rübezahl.

Birkedommeren læser Beviset.

Ha — der har vi jo Beviset!

Rübezahl til Moses.

Jeg haaber altsaa, nu du kysser Riset,

Dg gaaer taalmodig med din Ben den Bei,

Hvorfra tilbage vendes ei.

Moses.

Ach Weih, ach Weih! Ach Weih, ach Weih!

De fores bort.

Skou.

Grethe pyntet, med et ældre og et yngre Barn.

Grethe.

Jeg ei begriber eders Fader,

For Resten en saa fornuftig Mand,

Dg dog i Dag just falder han
 Paa sig en Grille. Maria forlader
 Fortvivlet Huus og Hiem, og gaaer
 I Skoven med udslaget Haar,
 Fordi en Yngling, som hun ynder,
 Er greben som en nedrig Synder.
 Dg dog — dog Bognen færdig staaer
 Til Reisen. Fader strax betaler
 Til Fætteren de hundred Daler,
 Som han dog først har laant i Gaar.
 Dg vi maae følge ham, og pynte
 Os med den bedste Søndagsdragt.
 Nu er det ogsaa Tid til Pragt!
 Men Fader Reisen os forkyndte
 Saa bydende, saa heftig streng,
 At jeg ham ei modsige turde —
 Endskiøndt vel egentlig jeg burde.

Til den Lille, som er urolig.

Hvad fattes dig, min gode Dreng?

Den Lille.

Jeg vil hjem!

Grethe.

Det gaaer ei an, mit Barn!

De fiære Fættre vi besøge;
 Men her forvildet mellem Bøge
 Vi hildes ind i Skovens Garn.

Den Lille.

Jeg vil hjem!

Den Eldre.

Vær artig dog, Johan!

Dg gjør, hvad Moder til dig siger.
 Hvad hjælper det, du staaer og skriger?

Grethe.

Ei længer Bognen komme kan;
 Og Broder Henrik holder Lommen
 Hift henne ved en Afgrunds Rand,
 Mens Fader, som han gif i Drømmen,
 Har os forladt, og søger — blind —
 Den Vej, hvorfra han er forvildet,
 I Hækker og i Brombær hildet.

Den Lille.

Jeg vil hjem!

Grethe vred.

Saa hold dig i dit Skind!

Hvis ei, jeg blier alvorlig vred.

Jeg er i Hovedet alt heed;

Du gjør det værre ved din Klage.

Den Lille heftigere.

Jeg vil hjem!

Grethe.

Du lille Skrighals! ti!

Hvis ei, paa denne vilde Sti

Skal Trolden Rübezahl dig tage.

Den Lille skraaler:

Jeg vil hjem!

Grethe opbragt.

Hent, Rübezahl, som boer

I Bierget! den uorne Klynker.

Drengen synker ned, Græsset lukker sig over ham.

Grethe fortviblet.

O, Gud! han tog mig paa mit Ord.

Mit elskte Barn i Jorden synker!

Veit kommer.

Nu, Moer! med dine Børn du fiæk
 Mig dybt i Skovens Mørke følge.
 Bær ikke bange, dæmp din Skræk.
 Jeg vil dig Sagen længer ei fordølge —
 Hvad fattes dig? du vrider Hænder,
 Fortvivlet Diet imod Himlen vender?

Grethe.

Ulykkelige! hvordan skal min Mund
 Forkynde dig den grændseløse Jammer?
 Hvad skulde jeg i Dag i Krat og Lund?
 Hvi lod du mig ei, ene paa mit Kammer,
 Begræde min Marias Tab?

Veit.

Jeg handler heller, end jeg græder.
 Hun løb jo selv, halv som i Galenskab,
 Til disse mørke, styggefulde Steder.
 Jeg havde paa mig ingen No;
 Mit Barn jeg haaber atter her at finde.

Grethe.

Ulykkelige! du har mistet to!
 Tab alt dit Haab, og lad dit Mod forsvinde.

Veit.

Det svinder først med Kraft og Liv.

Grethe.

Hvi lod du os ei hjemme blive?
 Din Punctlighed — det er din Tidsfordriv;
 Men man kan Alting overdrive.
 Min Fætter kiender jeg, det er en holden Mand;
 Ham hundred Daler siger lidt i Grunden.
 Men du er stolt, og føler ei som han,
 Thi du vil ikke være ham forbunden.

Beit.

Hvad vil du sige med de Ord —
Hvor er Johan? Han løb vel til sin Broder,
At klappe Hestene?

Grethe vrider sine Hænder.

I sorten Jord

En Dævel drog ham fra hans arme Moder.

Beit.

Uk! faldt mit Barn af Klippen ned?

Grethe.

Nei! Græsset skjuler ham. Der, hvor du træder,
Til Spot nu Skovens Urtebed
Beleer mig — nikker lystigt, naar jeg græder.

Beit.

Ha, Kone! piin mig længer ei,
Tal usforblommet.

Grethe.

Biid: mens som en Daare

Du søgte den forglemte Bei,
Dg mens jeg for Maria flød i Taare,
Var Drengen utaalmodig her,
Han vilde hjem. Oprørt var dette Hierte;
Et kærtligt Bryst har Sorgen kjær,
Dg vil selv ei forstyrres i sin Smerte.
Jeg utaalmodig blev, som han;
Dg da jeg ei hans Bildskab kunde stække,
Jeg raabte: „Rübezahl! kom, tag Johan!“
Jeg vilde Drengen kun forstrække.
Men Trolden tog mig paa mit Ord;
Jeg hørte det i Dybet lyde,
Mit Barn sank ned i sorten Jord,
Jeg seer det aldrig meer.

Beit.

Det Gud forbyde!

Du høist — høist ubetænksomt handlet har.

Grethe.

Hvad skulde jeg i Dag alt hos min Fætter?

Beit.

Om ogsaa Byrden ligger, svar

Paa Hjertet dig, mon det dig Hjertet letter,

At tænke dig Ulykken som en Last

Og som din Egtfælles Brøde?

Fat dig, min Hustru! Haabet end staaer fast.

Viid: jeg var nødt til dette Møde.

Grethe.

Du nødt! Min Fætter —

Beit.

Er en Karl, saa kold,

Kold som den Sneemand, vore Børn i Vinter

I Gaarden bygged; er en gierrig Trold;

Med Biælken i sit Die seer han Splinter

I alle Andres. Uden Haab han lod

Forvivlt, med Haan og Spot, mig gaae tilbage.

Halv som i Drømme jeg i Skoven stod,

Ulykken raabte: Tag dig selv af Dage!

En Tanke blev dog atter Modets Tolk;

Og Sagnet om den stærke Biergets Kæmpe,

Der stundom hjælper, ofte skader Folk,

Stod for min Siæl, Fortvivlelsen at dæmpe.

Jeg raabte — Dgenavnet — som du selv;

Men ei af Spot, jeg vidste jo ei andet.

Da toned Boverne fra dyben Elv,

Og Kæmpeskjygen mødte mig ved Bandet.

Han tog mig med i Biergets Hal,

Han laante mig de hundred Daler.
 Saasnart jeg kan, jeg dem betale skal,
 Og derfor jeg dem strax betaler.
 Nu iler fiæf jeg giennem Buss og Tiørn,
 Hans Penge bringer jeg tilbage.
 Men skaffe maa igien han mine Børn,
 Hvis ikke, mig til dem i Dybet drage.

Grethe.

Forfærdelige, uheldsvangre Dag!

Beit.

Stol paa din Gud, med en retfærdig Sag!
 Klar over mørke Skov sig Himlen hvælver.
 Jeg er en ærlig Mand. En Riding skælver.

Han gaaer.

Grethe.

Han gaaer. Hvis han forgieves gaaer,
 Hvis jeg mit Barn ei atter faaer,
 Da gjør jeg som den fromme Qvinde,
 Om hvem der i Legendens staaer,
 Da hun sit Barn ei kunde finde.
 I Kirken gif i Maanestien
 En Midienat hun modigt ind,
 Og nærmed sig i Muren Karmen,
 Hvor en Guds Moder hellig stod,
 Med friske Roser ved sin Fod,
 Og med et Jesusbarn paa Armen.
 Tog Barnet af Marias Arm,
 Og lagde det ved egen Barm,
 Og glemte det i eget Lufke;
 Det hørte hende daglig sukke.
 Da vared det ei længe, før
 At Søn stod ved sin Moders Dør;

Da endtes hendes Suf og Klage,
 Med glade Smil paa røden Kind
 Hun atter gif i Kirken ind,
 Og gav Guds Moer sit Barn tilbage.
 Gaaer med Børnene.

—
 Tre giennem Skoven.

En Marsch spilles. Rübezahl og Moses føres til Galgen, bevogtede af en flok Soldater. Birkedommeren med en hvid Stav i Haand gaaer foran.

Birkedommeren raaber:

Halt!

Drabanterne staae.

Deres Anfører.

Hvad skal dette Væsen dog betyde?

Til Birkedommeren.

J commandere vil mit Compagnie?

Birkedommeren.

Nei, Herr Captain! det Gud forbyde.

Tilgiv mig, at jeg var saa fri.

Men her paa denne Steen i Skoven

Man Delinquenterne sædvanlig hvile laer,

Før dem paa Marken — Galgen taer.

Anføreren.

En anden Gang vær ikke saa forvoven;

Naar noget Sligt J vil, saa vend til mig jer smukt.

Jeg selv skal holde Krigens Tugt.

J er Civil, Jurist, J er en Dommer,

Jeg forestiller den executive Magt;

Den Kraft er mig i Sværdet lagt,

At der maa Ingen rettes, før jeg kommer.

Rübezahl.

J taler jo, som selv J var en Bøddel.

Birkedommeren.

At Dommen holdes skal til mindste Løddel,
Dg for at læse den paa Retterstedet op,
For Staven over ham at brække,
Jeg følger den ugudelige Krop,
Som ingen Trusel kan forstrække.

Anføreren.

Det kan J; men J skal ei commandere.

Til Drabanterne.

Dg J, Gijoner, som forbluffet staae
For Gen med sorte Kiøle paa!
Man burde jer infam cæsere.

Birkedommeren.

Nu, Herregud! hvad er det mere?
Jeg beder ydmygst om Pardon.
Jeg tænker, det er nok Satisfaction.

Anføreren.

Ja, meer end nok — af en Gijon.

Birkedommeren sagte til ham.

Lad os ei mere kvæles, kære Herre!
Dermed vi gjør det Onde værre.
En tragisk Act som denne, nok J veed,
Udkræver en Slags Værdighed.
Jeg tilstaaer, at jeg mig forløb;
Men nu jeg gierne giver Kiøb.
Tving eder ogsaa; Kulden er fornøden.
Dg lad os hænge Røveren og Jøden.

Anføreren fatter sig.

Belan da! lad os det.

Rübezahl.

Saa faae

J Noget dog at føle Breden paa.
 Men siden det os er tilladt,
 Paa denne Steen et Dieblif at vente —
 Mig synes selv, jeg bliver noget mat —
 Lad Capucineren dog atter hente.
 Tilfids han utaalmodig mig forlod,
 Skiondt han var lang Tid ufortroden.
 Jeg for min Død vil gjøre Bod,
 Og muligt, at jeg selv omvender Jøden.

Birkedommeren.

Det glæder os, at i dig selv du gaaer.

Til Gen af Følget.

Bring Capucineren sig glædelig Fortælling.

Budet.

Jeg troer, han hist endnu ved Ledet staaer,
 Og handler med en Ublefælling.

Birkedommeren.

Den stakkels Mand har brugt sin Hals omsonst,
 Han kan vel trænge til den lidt at smøre.
 Han snildt har anvendt al sin Kunst,
 Men Synderen ei vilde høre.
 Dog, det er ikke første Gang,
 At hurtig Overmodet svinder,
 Naar hist man seer den hvide Stang,
 Og Dødninghovedet med de blege Kinder.

Følget trækker sig tilbage, og lader Rübezahl tale ene med Moses. Birkedommeren gjør først Mine til at befale Føl-
 kene igien, men bukker i det samme dybt for Officeren, og
 overlader det til ham.

Rübezahl.

Nu, Moses! hvor blev Modet af?

Moses.

Af, jeg har intet havt i hele Livet,
Mindst nu, jeg stander ved min Grav.

Rübezahl.

Har til Fortvivlelsen du reent dig overgivet?

Moses.

J stemme Skarn! jert Mod vel ogsaa buffer,
Naar J med mig skal drikke besken Skaal.

Rübezahl.

Jeg tommer den med rolig Taal,
Jeg gjør den sød med Trøstens Suffer.

Moses.

Hvad Suffer og hvad Trøst?

Rübezahl.

Jeg har ei Børn og Liv.

Moses.

Jeg heller ei. Men hvis — det var jo ikke
Dem her, der misted deres Liv,
Men mig — mig selv.

Rübezahl.

Den stærke Strikke
Til Abraham dig hæver. J hans Skiod,
Jeg tænker, Moses! du har ingen Nød.

Moses.

Af, Skiod! hvad Skiod? det er en Talemaade.

Rübezahl.

Saa stoler du ei paa Jehovas Naade?

Moses.

Jeg kiender ei det andet Liv, som vi

Nu skal forvises til; een Fugl i Haanden
Er bedre dog, end hist i Luften ti.

Rübezahl.

Du taler ærligt, dig tilfuger Manden.
Vel sandt, i Paradiis du ingen Penge faaer,
Men der du daglig synger Psalmer,
Og hvis med Guld og Sølv i Haanden ei du staaer,
Saa staaer du derimod med Palmer.

Moses.

Jeg har ei Lyst med jer at løbe did omkaps.
Jeg er saa slau — jeg trænger til en Snaps.

Rübezahl.

Den faaer du vist, før man dig hænger.
Men, stakkels Diævel! skialv ei længer.
Jeg nænner ei at pine dig med Angst,
Og skiller gierne Retten ved sin Fangst.
Du har ei Lyst endnu at hænges?

Moses.

Jeg kan ei sige just, jeg længes.

Rübezahl.

Saa lad det være da. Din Krop
Ei måtte skal endnu de sorte Giester.
Men kan du løbe, Moses?

Moses.

J Galop!

Men, af! hvad nytter det?

Rübezahl.

Jeg er en Herremester;

Jeg skiller dig fra dine Baand,
Naar jeg dem rører med min Haand.

Moses.

Af, fiære Herremester! red mig.

Rübezahl.

Bel,

Jeg redder dig; men een Ting er fornøden.

Moses.

Dg hvad?

Rübezahl.

At jeg maa slaae dig først ihjel.

Moses.

Curerer Livet J med Døden?

Rübezahl.

Det Hele, kiære Broer! er kun en Maske,

For at bedrage Rettens Trop.

Du stiger, som en Phønix, af din Aske;

Naar man i Skoven har henslængt din Krop,

Saa kan du løbe fra dem i Galop.

Moses.

Belan da! Ondt skal Ondt fordrive.

Jeg blev dog kun et Dieblif i Live.

Saa slaa mig da ihjel; men slaa dog ei for haardt.

Rübezahl.

Gjør bare mig nu ingen Tort.

Han slaaer ham i Nakken, saa han styrter ned.

Birkedommeren og Ansøreren komme tilbage med Drabanterne.

Birkedommeren.

Ha, hvad er det?

Rübezahl.

Jeg sparer Retten

En Hampesnor, og Synderen en Sprætten.

Birkedommeren.

Du hugger ham i Nakken? du ham døder?

Dg det du kalder at ombvende Jøder?

Rübezahl.

Det er den bedste Maade, kære Herre!
 Saaledes taler man med Eftertryk.
 Han gjorde mig lidt vred i min Paryk;
 Thi man kan aldrig gjøre værre,
 End naar man ei vil gjøre Bod,
 Og naar man siger mig imod.
 Beltalende jeg brugte mine Grunde,
 Jeg talte først til Hjertet, til Forstanden;
 Men da han Intet har i Brystet og i Panden,
 Saa tabte jeg tilsidst mit Taalemød.
 Jeg raabte: „Hvad, din Hedning? er det Taffen?“
 Og dunked ham derpaa i Naffen,
 Saa at han styrted for min Fod.
 Men dersom Livet ham forlod,
 Er han ei længer at beklage.
 Han har udstaaet sin Straf — min staaer tilbage.
 Jeg er uskyldig i hans Blod,
 Jeg har kun givet ham en Sandselag.

Birkedommeren forlegen til Anføreren.
 Hvad gjør vi nu?

Rübezahl.

Her lidet er at gjøre,
 Det halve Arbeid er alt gjort.
 Men vil J en bodsfærdig Synder høre,
 Som staaer paa Tærskelen til Dødens Port:
 Jeg er saa mat.

Birkedommeren.

Mat? du, som Folk kan slagte
 Blot med et Raffedrag? Troer du, jeg er din Gief?

Rübezahl.

Herr Birkedommer! J maa agte,
 Den Staffel var alt næsten død af Skræk.
 Jeg sværger eder til, jeg knap kan staae
 Paa mine Been. Tillad mig hen at gaae,
 Hvor Busken groer, hvor Mossen dækker Stenen,
 J Køligheden under Birkegrenen;
 Og lad mig der med Munken tale først,
 Og faae et Bager Viin — jeg lider stærkt af Tørst.

Birkedommeren.

Hvad gjør vi, Herr Captain?

Anføreren.

Det er civile Sager,

Jeg blander ikke mig deri.
 Døm selv, saameget jer behager,
 Men commandeer kun ei mit Compagnie.

Birkedommeren.

Vi en Coureer hensende maae til Fyrsten,
 Og melde, hvad sig her tildraget har.

Rübezahl.

Imidlertid J lædske mig vel Tørsten?

Han gaaer hen, og sætter sig paa Stenen bag Busken.

Birkedommeren.

Og J derhenne! Liget taer,
 J Græsset kaster ham, langt bort, for Orn og Ravn.
 En christelig Begravelse
 Som Galgecandidate og Hedning bør han savne;
 Thi Dommen holdes skal til sidste Stavelse.

Anføreren.

Den lider, synes mig, dog af Begnavelse.

En af Folkene.

Han er ei ærlig, vi tør ham ei røre.

Birkedommeren.

Her rører jeg ham med min Stok,
Nu er for jer han ærlig nok.
Nu gaaer, og laer mig ingen Flauser høre!

De gaae med Moses.

Capucineren kommer.

Jeg hører, mit fortabte Faar
Dog endelig tilsidst smukt i sig selv nu gaaer,
Dg vil omvendes, før han hænger.
Dg maaskee Jøden med?

Birkedommeren.

Nei, han til Intet trænger;

Udrundet er hans Timeglas,
Dg han gif heden uden Pas.

Capucineren.

Saa lad den Anden os da skue.
Hvor er han?

Birkedommeren.

Hist han sidder paa en Steen
I Rølighed bag Træets Green.
Han kan ei taale Solens Rue.

Capucineren.

Det troer jeg nok; den Onde Lyset frygter.
Men bringer ham dog hid.

Formanden for dem, der bare Moses bort, kommer tilbage med
de Andre.

Formanden.

O Bee, o Bee!

Birkedommeren.

Nu skal vi fleer Dptøier see.
Hvad bringer du for nye Rygter?
Hvad er der? Blev I af med Jøden?

Formanden.

Vi bar ham hen i Skoven efter Døden,
 Og vilde kaste ham i Svælget ned —
 End paa min Pande staaer den kolde Sved —
 Da blev han tung som Bly med eet. Vi kunde
 Ham bære længer ingenlunde;
 Vi lod ham falde, maatte giøre Stop.
 Men knap i Græsset faldt den døde Krop,
 Før hurtig den igien sprang op,
 Og løb ad Skoven til i fuld Galop.
 Vi stod som naglede til Grunden,
 Og da vi kunde gaae — var Jøden reent forsvunden.

Birkedommeren.

Her, mærker jeg, vil mere til,
 End Galgen. Her et Baal maa tændes,
 Og Troldene paa Baalet brændes;
 Thi sikkert Fanden har sit Spil.
 Strax henter mig den falske Capuciner!

De, som komme med ham.

Han er saa stiv. Han giør saa sære Miner.

De slæbe ham hid.

Birkedommeren ruffer i ham.

Ugudelige! værre skal du døe.

Har du ei Jøden hiulpet med at flygte?

En.

Herr Birkedommer taler i en Lygte —

En Anden.

Det er en Duffe, stoppet ud med Hø.

Rübezahls Larve gaaer i Stykker, Høet og Klæderne falde til
 Jorden i en Bunke. I det samme stiger den virkelige
 Rübezahf under gyselige Toner op af Jorden, som Kulsvier,
 med sin Stang paa Skulderen.

Alle.

Hielp, alle Helgen! det er Rübezahl,
Som hersker her i Skov og Dal.

De flye.

Rübezahl

med en foragtelig Skoggerlatter.

Ha ha! Hvad? flygter ogsaa Hovedsmanden?
Jeg troede, han var tapper, selv mod Fanden.
Herr Dommer! Fru Justitia! betænk
Lidt nøiere den Sag, affkaf jer Pinebænk.
Dog — Mennesket, en Padde med et Pandser
Mod gode Følelser, mod sund Forstand,
Er ikke anderledes. Det fik Sandser,
Men sandser kun, hvad Sandsen pirre kan.
Dog ikke hver — en ærlig Mand
Staaer uden Mærke paa min Liste.
Endnu engang vil jeg ham friste,
Og hvis han tappert holder Stand,
Saa reddes han — og ei blot han.
Herfrem, I Gnomer! kommer frem og synger.
Skærfsommer er saa kraftig, varm og klar,
Naturen yndigt sig forynger,
Kun Mennesket er steds den gamle Nar.

Gnomerne

komme frem, synge og danse.

Siunger, I Gnomer fra Biergets Slot!
Siunger til Ære for Fioldets Drot.
Alt, hvad han virker, er skönt og godt.
Naar han os ei kun forlade vil!
Da taber Eggen sit Skuespil,
Da sørger Skoven og Flod og Bæk,
Da taber Mørket sin skionne Skræk.

Nu, som Cometen, med røde Haar
 Stærk med sin Stang han for Bierget staaer.
 Sønliges Kredsen om ham slaaer!

De følge ham.

Skoven ved Fjeldvæggen.

Veit kommer.

Her Klippen er. Med Nød og neppe
 Jeg atter den i Skoven fandt;
 Thi for mit Die hænger som et Tæppe,
 Fra den Tid min Johan forsvandt.
 Det er kun Spøg — jeg tvivler ikke;
 Og jeg faaer nok min Dreng igien.
 Dog slører Angsten mine Blikke.
 Men Biergets Drot — det er min Ven,
 Han hjælper mig bestemt i Nøden,
 Berøver ikke mig min Glut,
 Og straffer ei et Barn med Døden,
 Hvis Uskyld Intet har forbrudt.

Han banker paa Klippevæggen med sin Stok, og lægger Pengene
 paa en Steen.

Kom, Biergets Drot! Jeg dig betaler
 Igien de hundred laante Daler.
 Men — hvis du Summen rigtig fandt,
 Giv mig mit dyrebare Pant!

Pause.

Der kommer Jungen. Ubekjendte Magt!
 Straf ei en ærlig Mand med din Foragt,
 En Faders Røst. Gud er mit Bidne hist,
 Jeg ei forlangte mindste Frist;

Frivillig iilte jeg, min Gield dig at betale,
 Saasnart kun i min Magt det stod.
 Men frist nu længer ei mit Mod!
 En Aagerkarl, som suer Blod,
 Er sikkert ingen Drot i Biergets Sale.

Pause.

Est du en Mand af høi Natur,
 Saa maa du være from og dydig,
 Du Buisdoms Bud maa være lydig,
 Hvis ei, est du en Træl kun i dit store Buur.
 Hvis du Retfærdigheden hylder,
 Saa ængst mig ei med Drengens Savn.
 Giv mig mit Barn, tag, hvad jeg skylder.
 Jeg stævner dig i Billighedens Navn.

Pause.

Fordømte Trolde, som bringer Jorden Smerte!
 Jeg kiender dig, foragter dig først nu.
 Du ei begribe kan et Faderhierte,
 Og jeg er Himlen mere nær, end du.
 Fik du ved Skiebnen plumpe Legemskræfter
 Blot for at lægge Livets Kraft i Baand,
 Jeg for din Bold ei giver efter;
 Jeg er en god, du est en falden Mand.
 En Dævel est du, og min Dreng, uskyldig,
 Ei stander i en Satans Magt.

Raaber igien fortvivlet:

Giv mig mit Barn! Din Fordring er ughydig.

Rübezahl inde i Bierget.

„Kom, tag ham, Rübezahl!“ har selv hans Moder sagt.

Beit.

Ha, dumme Trolde, som lumst dig holder
 Til en fortørnet Qvindes Ord!

Hvor mange Bøininger, hvor mange Følger
 Slaaer Stormen paa den arbejlsdædte Jord!
 Paa vilde Hav hør Bolger larme!
 Men Mark og Havet atter staae
 Snart gyldenroligt, himmelblaa,
 Og Solen glemmer Stormens Harme.
 En Moder, troer du, skulde fræk
 Selv Barnet vriste fra sit Hierte?
 Du kiender godt en Faders Smerte,
 Du kiender godt en Moders Skræk.
 Før troede jeg, du kun var grim,
 Men vittig, lunefuld — og ingen Taabe;
 En Voldsmand, som er kæmpestærk og dum,
 Hos ham er intet meer at haabe.

Han vil gaae fortvivlet bort.

Musik.

De tre Gnomer

Komme ud af Bierget med en stor Leerkrukke med Laag, som de sætte
 for Beit, og synge:

Biergets Drot sig fryder
 Bed dit Raseri.
 Ei din Hals han bryder,
 Skiondt du est saa fri.
 Skiondt med vilde Fagter
 Du støier og foragter,
 Ei du mener det saa slemt,
 Og Fornærmelsen — er glemt.

Nu hold op at sukke!

Glæden smiler brat:

Denne store Krukke

Giemmer dig en Skat.

Snart med Trylleminer
Sapphirer og Rubiner
Smile — Biergets Drot til Priis,
Dg erstatte dit Forliis.

De gaae ind i Bierget igien.

Beit.

Rubinen og Sapphiren slet
Erstatte Hjertet Savnet af den Kiære.
Jeg kun forlangte her min Ret —
Den negtes mig — vel, lad saa være.
Hos Gud jeg seer min Søn igien; jeg veed,
Paa hiin Dag fængsler ham ei Biergets Kammer,
Dg jeg vil bære Livets korte Jammer
Med christelig Taalmodighed.

En spæd Stemme i Krukken.

Jeg vil hjem!

Beit vender hurtig tilbage.

O, Gud! jeg aande neppe kan.

Forvandler sig Fortvivlelsen til Glæde?

Han tager hurtig Laaget af, som er saa stort, at man seer Halv-
delen af den lille Johan i Krukken; Barnet holder et Papir
i hver Haand.

Barnet.

Min søde lille Faer! du maa ei græde.

Her har du atter din Johan.

Beit tager ham ud.

Johan! mit Barn!

Kysser ham.

O, hvor er jeg husvalt!

Hvad har du i din Haand? Beviset, jeg har skrevet
I Gaar for Pengene — halvsønderrevet,
Dg skrevet staaer: „Til Takke mig betalt“.

Dg i den anden Haand, hvad har du der?
 Min Faders Gieldbeviis jeg finder,
 Som borte var i flere Aar.
 Nu eier jeg min hele Gaard
 Frit — uden Gield — og hver en Kummer svinder.
 Hvis kun Maria —

Grethe kommer med Maria, med de andre Børn og med Bendig.

Grethe.

Faer! her er din Datter.

Beit.

Dg, Moder! her — see her — her er din Søn.

Grethe omfavner ham.

O, det er din, den Godes Løn!

Beit.

Jeg i min Fryd mig neppe fatter.

Grethe.

Dg der staaer hendes Brudgom. Edle Mand!

Tal selv, forklar ham Alt.

Bendig.

Det er forklaret.

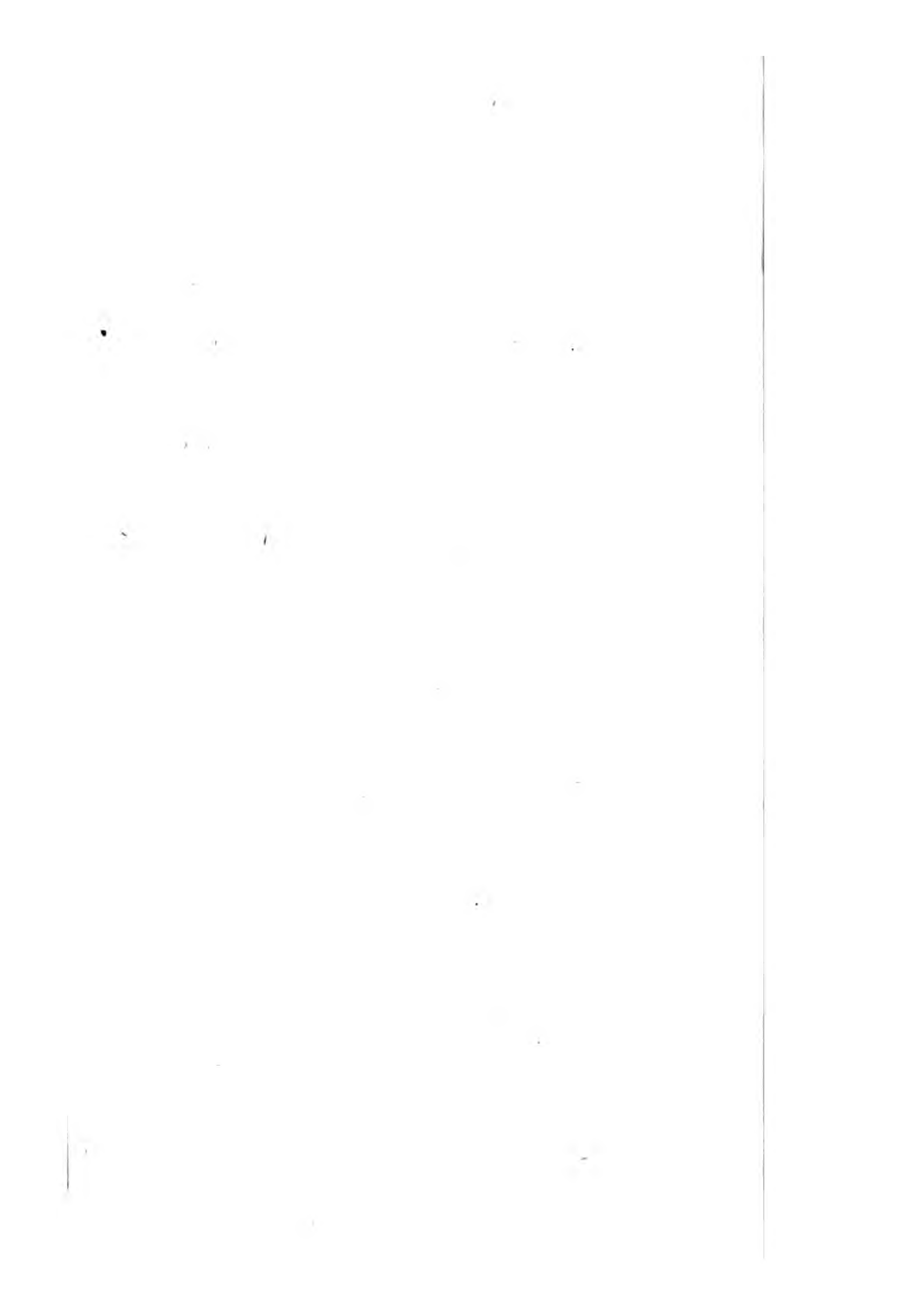
Fra Bierget har vi hentet Svaret;
 Hvo derom længer tvivle kan?
 Den lunefulde Kæmpedrot forsøgte
 Med korte Sorger mangt et menneskeligt Bryst,
 Dg fandt deri sin store Trøst,
 At bedre var han, end sit Rygte.
 Som os det gif, gaaer det vel mange Fleer,
 Skjøndt Rübezahl ei giennembryder Muren
 Paa Fjeldets steile Bæg — men mon Naturen
 Man derfor ikke som en Kæmpe seer?
 Jndsvøbt i Storm, paa Klippen brune,
 Han drives af sit Herrelune,

Snart er han grum, snart er han god.
 Hans Hjerte banker ei med Blod,
 Dg Støvets Blod han ofte kold udgyder
 For Spøg — som naar en Kilde flyder.

Naturen i sin Storhed Intet veed
 Af Menneskets Medlidenhed.
 I Blomstens Bæger Døden hviler,
 Imedens den huldsaligt smiler.
 Det bratte Fjeld med smalle Sti,
 Skjønt i et Landskabsmaleri,
 Den svimle Vandrerens Legem knuser,
 Mens Fossen lige lystigt bruser;
 Dg Floden med sit Bølgespil,
 Hvor Himlen selv et Speil kan finde,
 Lidt sluger Hyrden og Hyrdinde,
 Som lumsk og graadig Crocodil.

Dog er i Elementet lagt
 En Drift, som kæmper med Foragt,
 En Drift til Mennesket at gavne;
 Dg skjøndt den Enfelte maa stundom savne —
 Flerheden dog med Mod og Trøst
 Trygt hviler ved Naturens Bryst,
 Den store Moder, som vi kun forlader,
 For hist at samles hos den større Fader.

ANMÆRKNINGER.

Side 1: **Overilelsen** udkom første Gang trykt (A) i Juli 1829 i tredje Deel af Oehl.s nye poetiske Skrifter, som tillige indeholder Billedet og Busten, og har til Motto: *Quid tentare nocebit? Ovid. Deucalion.* Anden Gang (B) udgav Digteren dette Stykke i Digterværker, X, 1846, hvor det er forkortet omtrent en Trediedeel.

Oehl.s Levnet, fortalt af ham selv, II, 1831, Side 350-352; see Oehl.s Syngespil, Lystspil osv., III, 1860, Side 283, Linie 17, til Side 284, Linie 26.

Samme Bind, Side 353; see Oehl.s Syngespil, Lystspil osv., III, Side 286.

Bemærkninger til Overilelsen:

Side 9, Linie 4-5: den stumme Kiærlighed . . ., som Musäus saa smukt har beskrevet os.] Af Musäus' Stumme Liebe har Oehl. givet en forkortet Oversættelse i sine Eventyr af forskellige Digtere osv., I, 1816, Side 1-57.

— 12, — 32, til Side 13, Linie 2: Traf jeg dig ikke med en confisqueret Bog forleden? . . . Læste du ikke i Werthers Leiden?] Efterat Boghandler Proft i Aaret 1776 havde anmeldt og begyndt at trykke en Oversættelse af Goethes Leiden des jungen Werthers, blev det ham ifølge Cancelli-Skrivelse til Kjøbenhavns Politimester af 19de September samme Aar befaleet at standse sit Forehavende, da det nævnte Digterværk var befundet „at være et Skrift, der bespøtter Religionen, besmykker Lasterne, og kan fordærve gode Sæder” (Lüxdorphiana, Side 258-260).

— 15, — 22: Jeg huffer nok Caroline Walter i gamle Dage] Caroline Walter var en yndet Skuespillerinde, besungen af Ewald (Samtlige Skrifter, II, 1851, Side 79-83).

- Side 15, Linie 27: Dg hørte Ansani] Sangeren Ansani, som for nu omtrent 90 Aar siden i sin første Ungdom lod sig høre i Kjøbenhavn, og senere opnaaede europæisk Berømmelse, kaldes af Oehl. baade her og i hans Erindringer, I, 1850, Side 151, ved en Hukommelsesfeil Alsani.
- 75, — 26, til Side 76, Linie 4: *Io d'amore, oh dio! mi moro*, osv.] Disse italienske Vers ere tagne af Operaen *Didone abbandonata*, udkommet i Kjøbenhavn 1771 med dansk Oversættelse ved Soelberg.
- 76, — 20-21: at tale i Blomstersproget, som det nu er Brug i alle høiere Dramer.] Oehl. sigter udentvivel her til J. C. Boyes dramatiske Arbejder; smlg. Oehls *Levnet*, II, Side 345.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- 5, — 6-7: Undtagelse — men Blondinerne ere i det Hele taget dog flauere] = B; A: Undtagelse, det see vi jo med Camilla; men de maa dog tilstaae mig, Fruen Philippa; — som hverken behøver at være partiff eller upartiff, da De er en Blanding af begge: — Blondinerne ere, i det Hele taget, flauere
- —, — 30: Skænd = B; A: Skæld
- 8, — 20-22: I Kirken og paa Comodien. | Philippa. | Dg det] = B; A: I Kirken. | Philippa. | Kors, det var jo Helligbrøde. | Camilla. | Dg paa Comodien. | Philippa. | Det forstyrrede udentvivel Illusionen af Stykket! Dg det
- —, — 24: Siæl: henrykt] = B; A: Siæl! Jeg saae ham i Hjertet; henrykt
- —, — 25: Høie, smeltet af det Rørende] = B; A: Høie og Uble, folsom ved det Rørende
- —, — 30-31: at bede, nyde de skønne Kunster, og at lære] = B; A: at bede paa, at nyde de skønne Kunster paa, og at lære
- 10, — 2: Na, saa det] A: Naar saa det; B mangler.
- 12, — 21: Becasiner] A: Begasiner; B mangler.
- 15, — 2: rigtig = B; A: dygtig
- —, — 27: Ansani] A: Alsani; B mangler.
- 20, — 7 og 10: have] = B; A: ægte
- 21, — 12: det den?] = B; A: det den glimrende Egenkab?
- 22, — 20: takker.] = B; A: takker Dem meget.
- 23, — 3-4: mange? | Alfired affides.] = B; A: mange? | Alfired (seer paa sit Uhr). | Strax ni, naadige Fruen. | Camilla. | Allerede. Gid de vilde skynde sig! | Alfired (affides).
- —, — 7: Fremmede. Frisf Mod] = B; A: Fremmede. (høit) De gaae langsomt, for at nyde den fiolige Morgenstund. Her er blevet ret nydeligt. | Camilla. | Ja — her er ret smukt

i denne Have. | Alfred. | Saa deiligt friskt, efter sidste Regn; men dog varmt — dog lummert endnu, finder jeg. | Camilla. | Det kan jeg ikke sige. Heden trykker mig ikke. | Alfred (affides). Et sødt Organ! (høit). Nei rigtignok kunne vi ikke klage over Hede, her tillands i Almindelighed. De Franske sige jo om os, til Spot, at vi have ni Maaneder Vinter, og tre Maaneder koldt. | Camilla. | De Franske have just ikke altid Ret. Jeg elsker mit Fædreland og dets Natur, og finder det sølesløst og udelikat af Fremmede, at laste vort Klima, hvortil Skiæbnen binder os for Livstid, i det Djæblig, vi vise dem Gæstfrihed. Og overalt, denne Lasten Klima er jo kun en Selvbeklagelse over, at man ikke er vant til det, hvorved vi befinde os vel. | Alfred (sagte). | Forstand — Jib — Følelse! Men lidt syndig. Det havde jeg ikke troet. Maaſkee vredes hun over, at jeg ikke bedre forstaaer at nytte Leiligheden. — Frisk Mod

- Side 27, Linie 21-22: Blomster. | [Jeg kommer] = B; A: Blomster. | (Sang). | [Jeg kommer
- 28, — 31, til Side 29, Linie 1: hun vil? | [Camilla.] = B; A: hun vil? | [Chor. | Camilla.
- 31, — 22: alt i Sølsfadene] = B; A: alt Sølsfadene
- 35, — 20-22: flyde; | [fortissimo. | Lad] = B; A: flyde. | [Lad
- 36, — 20: da] = B; A: nu
- 52, — 23: siden sidst. Da jeg intet] = B; A: siden sidst. For vor salig Faders Efterladenskab udrustede vi en Kaper i Krigen's Tid. Jeg vovede min Troie; Du sad hjemme, og flammredes med den gamle Huusholderske. Jeg gjorde Nytte, Hælvten fik Du. Jeg gik paa Comodie og spiste Gaasesteg, til alting var ødt; Du satte Dine Penge paa Lager, løb paa Borsen hver Dag, og spiste Vandgrød. | [Jeremias. | Vandgrød er en sund Mad. Men alt det behøver du jo ikke at fortælle mig; det veed jeg. | [Morten. | Da jeg intet
- 53, — 4-6: Conditioner. | [Morten. | Gik paa Bjørnejagt] = B; A: Conditioner! — | [Morten. | Havde ikke noget at leve af; gik omkring mellem Biergene; spiste Vandgrød med Bønderne af irrede Kobberpotter. Det var ingen sund Mad. | [Jeremias. | Nei, den maa koges i Jydepotter! | [Morten. | Gik paa Bjørnejagt
- —, — 23: Lilliputterne] A: Lilleputterne; B mangler (see Linie 22).
- 59, — 10: var] A: vare; B mangler.
- 60, — 13: Blumau] A og B: Greenaa
- 62, — 23: bleven] = B; A: blevet
- 65, — 2: siger:] = B; A: siger sagte).
- —, — 18: *levis nota macula*] A og B: *levis nota macula*
- 66, — 15-21: Byens Porte. | [Jørgen. | Det kan jeg ikke sige ham, det kommer ikke mig ved; men hvis han har Lyst til strax

at fortiene hundrede Rigsbankdaler, saa kan jeg skaffe ham dem. | Morten. | Hundrede Rigsbankdaler? ja] = B; A: Byens Porte? | Jørgen. | Oprigtig, min Ven, jeg troer det vil have fine store Bansteligheder. Vi Danske ere endnu tilbage i Culturen, og holde ikke Stridt med de øvrige polerede Nationer. Lænt engang, vi have endnu hverken havt nogen Tyre-, Hane- eller Borekamp. Der komme ikke engang Heste her paa Theatret! | Morten. | Det var Satan! | Jørgen. | Jeg raader ham derfor som en Ven — og mit Raad skal ikke koste ham en Skilling — jo før jo heller at pakke ind, med sit Personale, og reise hen til andre Lande, hvor de frie Kunster ere mere i Anseelse. | Morten. | Ja mange Tak for det Raad! Men det er da heller ikke mange Penge værd. | Jørgen. | Hvis han derimod har Lyft til at fortiene 100 Daler saa kan det skee strax. | Morten. | Hundrede Daler? Ja

Side 66, Linie 26: give] = B; A: giver

— 70, — 31: havde] overeensst. med Digterens tydske Oversætt. af Stykket i hans Schriften, XIV, 1830; A: have (B mangler)

— 75, — 18: Urie] = B; A: Uria

— —, — 26: Io] A og B, samt den tydske Oversættelse (efter Didone abbandonata): Jo

— 76, — 1: costava] = den tydske Oversættelse og Didone abbandonata; A og B: costova

— 78, — 29: mørkerøde] = B; A: mørkrøde

— 80, — 3: En] A og B: Et (see Linie 5 og 6)*

— 81, — 4: det Skam] A og B: det en Skam

— —, — 13: Blumau og Eline.] = B; A: Blumau, Eline og Morten.

— 85, — 2: giver] A: gibder; B mangler (smlg. Var. til Side 173, Linie 28; til Trag. Dram., X, Side 34, Linie 2; til Syngespil, Lystspil osv., I, Side 70, Linie 3, o. fl.)

— —, — 3: en *pia frau*] A og B: et *pia frau*

— —, — 9-10: gode for det? | Blumau] = B; A: gode for det? Hvordan Gens Familie er, det kan man ikke gøre for; men efter som man selv er, skal man agtes! | Blumau

Side 89: Trillingbrødrene fra Damask udkom første Gang trykt (A) i September 1830; anden Gang (B) i Digterværker, V, 1845, og tillige særskilt. Originalen er helliget „Til Studenterforeningen i Kiøbenhavn“ med følgende Digt:

Halvhundred Aar alt af sin Livets Bane
Den danske Digter saae tilbagelagt;
Dog kunde han ei glemme gamle Bane,
End randt ei Blodet i hans Aarer svagt,

Med Ungdomsmod det blussed paa hans Kinder,
 Dg end han Harpen som en Yngling slog.
 Hans varme Følelse sig ei bedrog,
 I Andres Barm den vakte fiære Minder.

En Ynglingsflof af Landets ædle Sønner
 Et Bivat bragte ham hans Fødselsnat;
 Ved deres Ild for ham, ved deres Bonner
 Han folte sig hen i sin Ungdom sat.
 Ei agted han i Natten Sneens Kampe
 Med Stormen, og den kolde Winter-Tis;
 Han stod i Ostens Morgen-Paradiis,
 Aladdin kom, og vinkte med sin Lampe.

Det var ved Julelide just, den søde;
 Minervas Sønner samlede sig hist,
 For i det vittigmuntre Svendemøde
 At glæde sig ved Mummespil, som sidst.
 Alt ofte havde denne Spøg ham gottet,
 Hvor Klogten sig med Skielmeri forbandt;
 Et gammelt Eventyr i Hu ham randt,
 Fortalt ham af hans Moder hist paa Slottet.

Dg neppe med sit Mørke var forsvundet
 Den hvide Januar med Stormens Gang,
 Saa havde han 'alt Bei til Bagdad fundet,
 Dg stod igien ved Leire med en Sang.
 Med Masken for sit Ansigt venligt smilte
 Den brogede, den lette Phantafie;
 Dg mangan Blomst paa fiendte Barndomssti
 Sandt han igien ved Palmen, hvor han hviihte.

Dg eder, Brødre! denne Krands tilhører,
 Thi til min Digtning mig besælled I.

Linie 5-6: En Ynglingsflof osv.] I Bladet Dagen for 1829, Nr. 274, læstes et Digt fra Oehl.: Til de danske Studenter, som Natten mellem den 14de og 15de November hædrede mig med et Bivat.

Bag muntre Fabel sig kun Sandhed florer,
 Den bæffes ei af mild Allegorie:
 Stærkt ligne Menneffer paa denne Klode
 Hinanden jo, med Ansigt, Hænder paa;
 Men nogle Siæle store, nogle smaae,
 Og mange Hjerter flette, mange gode.

Gid altid ædelt I hinanden ligne,
 Som Ibad, Syahuf hinanden værd;
 Da vil den store Tyrste jer velsigne,
 Som svinger over hele Jorden Sværd.
 Gid ingen gnidsk Babekan eder saare,
 Og vise jer ud af sit Broderhuus;
 Gid Lykken følge jer med fylde Kruus,
 Og gid I kun maae fælde Glædestaare!

Oehl.s Levnet, II, Side 354-355:

Paa Theatret er det fornemmelig Kiærligheden, som loffer unge Tilskuere; Ungdommen udgjør her det egentlige Publicum. Ogsaa i Lytspillet vil man have Kiærlighed; i det mindste maa der siges Damerne smukke Ting. Det er Holbergs Ulykke, har jeg anmærket [i samme Bind, Side 341]; at han ikke gjør det; og det var Ulykken i Trillingbrødrene fra Damask, mit sidste Lytspil; hvori qvindlig Svaghed satiriseres, vel med Venlighed, men uden Galanterie. Derfor tildeels havde vel Parquettet tomme Bænke, men fornemmelig for den Umuligheds Skyld, at finde tre Skuespillere, der lignede hinanden nok til ikke hvert Dieblif at forstyrre Illusionen. For Resten hørte jeg kunstforstandige Mænd rose Stykket som interessant ved sit Lune, sin Composition, sine Characterer og sit orientalske Colorit. Thi uagtet det ingen Fæehistorie er, spiller dog det Forunderlige, i de tre Brøders besynderlige Liighed og deres selsomme Skiebne, her Hovedrollen, som i alle morgenlandske Digtninger.

Oehls Erindr., IV, 1851, Side 47-48:

Trillingbrødrene fra Damask, hvortil Kuhlau havde leveret herlige Musiknummere, tør jeg nok sige, gjorde ikke den Lykke, det fortiente. Dette kom fornemmelig af den Banffelighed, at faae tre Skuespillere til at ligne hverandre saaledes, at det blev naturligt, man tog den Eine for den Anden. Man vilde og kunde ingen Maffer bruge; den Lethed derimod, med paasatte Dienbryn, Næser og Skæg at bringe Liigheden tilveie, tænkte man ikke paa. Winsløw var fortræffelig som Babekan, og Mad. Werschall som Lira. Jeg oversatte siden dette Stykke paa Tydsk; det vandt Tieck's Bisald (jeg havde læst ham det for), og han læste det selv undertiden for i sine Aftenselskaber.

Bemærkninger til Trillingbrødrene fra Damask:

- Side 148, Linie 12-27: Den, som ei drikke kan, osv.] Som ogsaa Oehl. selv baade i A og B anmærker, ere disse to Stropher „efter en Sang i Goethes West-östlicher Divan“, den ottende i Das Schenkenbuch.
- 160, — 4-7: Om Alforanen er fra Evighed, osv.] Disse Linier ere ogsaa hentede fra Goethes West-östlicher Divan, den fjerde Sang i Das Schenkenbuch, hvilket Oehl. har glemmt at anmærke.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 92, Linie 29: Spørg] = B; A: Spør
- 101, — 3: fommer] = B; A: fomme
- 108, — 17: Jbad.] = Digterens tydske Oversættelse af Stykket i hans Morgenländische Dichtungen, II, 1831; A og B: Sjahuf.
- 111, — 6: de Skiend] A og B: det Skiend
- 119, — 28: Skafaduer] = B; A: Skafeduer
- 130, — 16: seer jeg] A og B: jeg seer
- 139, — 23: Den skal] A og B: Der skal
- 143, — 18: gaae] A og B: gaaer
- 159, — 1-2: være hist. | Saa beder] = B; A: være der.

Salle.

Det glæder mig, at uden Bidselskab,
Paa egen Haand du med dit sunde Hoved

Er kommen til en saadan rigtig Slutning.
Der gives lærde Folk, som nægte sigt.

Drageren.

Nei det er ham, det skal jeg aldrig nægte.
Saa beder

- Side 167, Linie 19: Heel] = B; A: Sær
 — 169, — 2: Morgenstunden] = B; A: Morgenrøden
 — 170, — 16: D[shegatai] A og B: D[shegetai]
 — 172, — 1: ij] = B; A: til
 — 173, — 28: giber] = B; A: gibber
 — 175, — 28: Himmeldrikken] = B; A: Himmelnektar
 — —, — 31: faae Sorbetten] = B; A: ose Nektar
 — 176, — 17: Kobad] A og B: Kobod
 — 177, — 4: Kobad] A: Kobod; B mangler.
 — 178, — 26: Kielderen mig tredie] = B; A: Kieldren mig
 den tredie
 — 187, — 18: maafsee den meest Alvorlige.] = B; A: maafsee
 dog den Alvorligste.
 — 189, — 11: en Blis] = B; A: et Blis
 — 197, — 5 og 7: Uffum] = B; A: Monstrum
 — 202, — 12: ynder] = B; A: elsker
 — 204, — 14: Ure vist, at] = B; A: Ure, Ven! at
 — —, — 16: Muhammed] = B; A: Mahomet
 — —, — 24: Harun efter et Ophold.] = B; A: Harun.
 — 205, — 5: I Haruns Hær] = B; A: Selv i min Hær
 — 206, — 21: hisset] = B; A: hist
 — 207, — 2: din] = B; A: en
 — 208, — 30: Bøddelfnegt] = B; A: Bøddelfnægt
 — 209, — 5: tiere] = B; A: meer
 — 210, — 8: Huri] = den tydske Oversættelse (smlg. Var.
 til Romant. Dram., I, Side 135, Linie 12; II, Side 32,
 Linie 10); A og B: Huris
 — 211, — 11: hilser venligt dem med] = B; A: hilser strax dem
 her, med
 — 212, — 14: dig] = B; A: skal
 — —, — 26: Siælens] = B; A: Livets
 — 214, — 5: selv det] = B; A: det selv
 — 218, — 2: en Blis] A og B: et Blis; smlg. Var. til
 Side 189, Linie 11.
 — 221, — 25: det? Har du ængstet dig?] = B; A: det dig?
 Har du dig ængstet,

Side 225: Rübzahl er sandsynligviis forfattet i Vinteren 1831-1832.
 Oehl. skriver om dette Stykke i et Brev af 28de Februar 1832
 til C. Hauch: Nu arbeide vi paa Rübzahl; jeg lægger Tert

under gammel Musik af [Naumanns] *Cora og Orpheus*. Det morer mig at have disse Nødebøger i Haanden, og at skrive i dem, som bleve brugte, da min Moder var en ung Pige, og min Fader et ungt Menneſke, og ſaae diſſe Stykker med Beundring. Til Stykkets Opførelſe paa det kongelige Theater, den 26de Marts og den 4de April 1832, udkom (S) Text til Musiknummerne i Rübzahl, et dramatiſk Eventyr af Oehlenschläger; men Sangtexterne findes for største Delen ombyttede med nye og bedre i det fuldstændige Stykke, der udkom første Gang trykt (A) i Juniheftet af *Prometheus* for 1833, III, Side 97 til 208. I en temmelig stærkt forkortet Skikkelse blev Stykket anden Gang udgivet i *Digterværker*, X, 1846. Af Musäus' fem Legender om Rübzahl findes den anden og tredie, der sammensmeltede have afgivet Stoffet til dette dramatiſke Digt, oversatte i Oehl.s Eventyr af forſkiellige Digtere osv., I, 1816, Side 88 til 117.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

Side 228, Linie 4-5: *Hiertets Tolf!* | *Uf, hvor jeg* = B; A:

Hiertets Tolf!

De hielpe dig til nyt Erhverv.
 Hvad større Fryd for Udelmod,
 End ſkiænke værdig Trang en Skærv
 Til Redning, af ſin Overflod."
 Min ſtakkels Grethe, kiender Du
 Om Midas ei Historien?
 Uf Guld han har ei noſt endnu,
 Og derfor gaaer han tit igien.
 Hans Kielder er af Penge fuld,
 Som Andres Loft af Hø og Halm;
 Han elſker Guld og æder Guld,
 Indtil han brifter af ſit Malm.

Uf, hvor jeg

— 229, — 13: med] = B; A: i

— —, — 22: Dog] = B; A: Men

— 230, — 15-17: fornærme. | Rübzahl. | Du kalder] = B; A:
 fornærme.

Sig mig dit rette Navn! — Din Rang
 Gi ſkiuleſ mig bag denne Rittel; —

Saa skal jeg dig en anden Gang
 Erbødigt nævne ved din Titel.

Rübezahl.

Du kalder

- Side 230, Linie 30: Og for nu ei] = B; A: Og Ven, for ei
 — 232, — 15-22: Velkommen, hvor Echo i Bierghallen lyder, osv.]
 = A; S:

Hvor Granitens faste Blokke
 Ei Kartusinder kan røkke,
 Hvor i Hallen Echo lyder,
 Dybt i Mulmet, hult igien,
 Hvor i Svælget Elven flyder,
 Vær velkommen, tappre Ven!
 Fjeldets Træer med Frugt sig hvælve,
 Som for Vinden aldrig skiælve,
 Gens i Vinter, eens i Vaar,
 Hoit i Drottens Urtegaard.
 Vær velkommen! Vær velkommen!
 Vær velkommen, gode Ven!
 Solen seer dig snart igien.

- 234, — 3-4: Bringet dig Gnomen, | For Hanerne gol.] = A; S:
 Bringet dig Gnomer,
 For Morgenhanen goel!
 — —, — 9: flig en Skat] A og B: flig Skat
 — 235, — 6-7: Farvel, du dødelige Mand! | Vi følge dig til
 Biergets Rand.] = A; S:

Bort du alt iler?
 Troe vi dig følge
 Over vor Afgrund's
 Farlige Rand.
 Hvor Solen smiler,
 Markerne bolge,
 Alfens ei længer
 Følge dig kan.
 Hil dig, dødelige Mand!

- 236, — 21-23: Landskabsmaleriet. | Diedrik leer. | Dig Land-
 skabsmaleriet] = B; A:

Landskabsmaleriet.

Diedrik (leer).

Hvad klager Du paa trivial?
 Enfoldig være bør den Bises Tale.
 Spidsfindighed gjør sig forblommet gal,
 Men Sandheder bør være triviale.
 Paa hver en Korsvei burde man, til Tak,
 Opflaae dem, at Enhver dem kunde læse;

Thi kun i Svulst og Pølsesnat
Sig skiuler fornemt en Fadæse.

Bendix.

Nu, den Sentenz var ei saa gal.
Du gierne maa philosophere!
Men kom igien kun ei og mal!
Saa gaaer jeg ikke med dig mere.

Diedrik (leer).

Dig Landskabsmaleriet

Side 239, Linie 2: og Thor] = B; A: og Nordens Thor
— —, — 25-27: ikke miste. | Diedrik. | Kald Skovens] = B; A:
ikke miste.

Diedrik.

Urbødig mod den evige Natur,
Som Du dog aldrig ganske kan begribe,
Bor Anden være. Pan staaer tit paa Luur
Dg tugter Spotteren.

Bendix.

Du tuder, som en Bibe.

Diedrik.

Kald Skovens

- 240, — 31: vared] = B; A: varer
- 241, — 6: Ganger just at] = B; A: Ganger, fast, at
- 243, — 14: Ut i jert Aftencompagnie] = B; A: Ut ei i Eders
Aftencompagnie
- —, — 15: forstyrres I ei lader] = B; A: forstyrres meer
I lader
- 244, — 4: Brud] = B; A: Skat
- —, — 11: beleven, fin] = B; A: beleven fin
- —, — 12-14: som sin Næste. | Bendix. | Min Herre! hvem]
= B; A:

som sin Næste.

Bærten.

Saa vil vi flytte Bordet midt
Paa Gulvet ud; at Bæggen hindrer ikke.
Man Arm og Lemmer maa bevæge frit,
Naar man ret ordentlig skal drikke.

Bendix.

Fortræffligt, Bært! Systemet er charmant.
I drikker efter Kunstens Regler.

Tredie Giæst.

Ja Peiter kan sit Haandværk, det er sandt,
Dg bedst i Bøen her han spiller Regler.

Bendix.

Min Herre, hvem

Side 245, Linie 2-3: kan forstaae. | Og nu en Sang, men] = B; A:
kan forstaae.

Nu forget er for Been og Hoved, Kære!
Ved Snedk'rens Bord vi slutte vil vor Tørst.
Men Bærten dog fortæner høiest Vre;
For Maren sørger han — og den er størst.

Første Gæst.

J unge Piil, hvad taler J om Mave?
J først skal nyde mange Skæpper Salt,
For J annammer sliig en Gave.

Fjerde Gæst.

Jh nu, han tegner ei saa galt.

Bendix.

Og nu et Qvad! men

— —, — 6-7: gif til Liig. | Verten kommer] = B; A:
gif til Liig.

Anden Gæst.

Til Liig?

Tredie Gæst.

Han mener nemlig, at man drikker
Saalænge, til som Liig man ligger.

Første Gæst.

Ha ha ha ha! Den Valentin
Er et forslaget Hoved.

Bærten

(kommer

— —, — 7-10: paa Bordet. | Bendix. | Nu er jeg ikke længer
vild Student, | Men Embedsmand] = B; A:
paa Bordet).

Der er Viin!

En begynder at synge:

„Bachus med din Thyrusstav —“

Bendix (afbryder ham).

Nei, gode Ven, der bliver intet af.
J leder mig jo ind i Hedenskabet
Til over Knærne. Jeg er ei meer forgabet
J sliig Phantasterie; jeg er ei meer Student,
Nu er jeg Embedsmand.

— —, — 21-29: uden Melodie. | Verten, som har lyttet ved
Vinduet. | Men hvad er det? Jeg seer derude, | Man stimler hid. |
Bendix. | Vist eders Rude. | Verten. | En Mand er bræbt.
Hvo er den Døde? | Nei — det er kun en plynndret] = B; A:
uden Melodie.

Første Gæst.

Den er ei vanskelig at finde;
Saa synger Alle med herinde.

(De sætte sig om Bordet, skænke i Glasene og begynde at synge):

Her i Verdens Jammerdal
Druen lindrer Livets Dval.

Første Gæst (afbryder dem).

Det gaaer for dybt — det er mig ei tilpas.
Troer I at jeg kan synge Contrabas?

Anden Gæst.

Nei det kan ingen; uden allensals
Vor Valentin! Vi andre maae forstumme;
Men han omkaps kan sagtens brumme
Med Stormen i en Kielderhals.

Første Gæst.

Lad Benz begynde.

Anden Gæst.

Det er sandt,
Han synger en fortræffelig Diskant.

(De begynde igien):

Her i Verdens Jammerdal
Druen lindrer Livets Dval.

Første Gæst (afbryder dem).

For hoit, for hoit. — Jeg ei begriber
Hvordan i Aften vi med Visen særdig bli'er,
Ehi nu saa fint han atter piber
Som Floien paa vort Raadstu'spir.

Anden Gæst.

Har ingen en Stemhammer med?

Første Gæst.

Jo Mons har een. Han stemmer Luther.

Mons (tager Stemhammeren frem).

Naar jeg gaaer ud, jeg den i Lommen putter;
Det er nok bedst, vi først probere.

(Han slaaer i Bordet.)

Anden Gæst.

Det burde være giort et andet Sted,
Vi for den Fremmede kun os prostituere.

Bærten (som har lyttet ved Vinduet).

Ha hvad er det? Jeg seer derude
Man stimler hid. Smaadrenge tude.
En Mand er dræbt — hvor er den Døde?
Men nei — det er en plynndret

- Side 248, Linie 26: hun] = B; A: Du
 — —, — 29: Joder] = B; A: Jøden
 — 249, — 2-5: tidt mig plyndret har. | Birke dommeren. |
 Snart bliver Broden aabenbar. — | Jert Pas!] = B; A:
 tit har plyndret mig.

Birke dommeren.

Hør hvor han er ugudelig.

Bendix.

Jeg tværtimod har hilst en Jøde
 Paa Veien i et snevert Mode,
 Dmtrent som denne — spæd og tynd;
 Dg i *Epistolæ virorum*,
 Saa vidt jeg husker — *obscurorum*,
 Det kaldes dødelige Syn.

Birke dommeren.

Hør hvilke Sagter! Hvilken Tale!

Bendix.

Hvis det *peccatum er mortale*,
 Saa har jeg reent mit Liv forbrudt.

Birke dommeren (sagte til Skrивeren).

Vi faae nok Kælstringen kaput.

Bendix (lystlig, betænkende sig).

En Jøde har jeg dog berøvet —

Birke dommeren.

Nu kommer det!

Bendix.

Endeel af ufortiente Roes.

Johannes Pfefferkorn ei mere troes;

Hans falske Laurbær faldt i Stovet.

Den store Reuchlin han angreb;

Reuchlins Disciple Læreren forsvared,

Dg de Jdeer vi bevared,

Som langt gik over Pfefferkorns Begreb.

Første Borger (sagte til Skrивeren).

Jdeer Ja'er! hvad er Jdeer.

Skrивeren.

Jeg troer af Solv et Slags Potageskeer.

Birke dommeren (til Bendix).

Jert Pas!

- 251, — 9: nu] = B; A: her
 — —, — 23: Sandheds] = B; A: Udrafstæas
 — —, — 24: at Bagvaskelsen formaaer] = B; A: at to Skurter
 der formaaer
 — 253, — 8: Vi takke maae den gode Gud] = B; A: Derfor
 jeg takker Godheds Gud

Side 253, Linie 24-25: rigtig nok de ei. | Men jeg dem gav min Haand]
= B; A:

Men jeg har selv det helligt lov't.
rigtignok de ei.

Grethe.

Det vilde være altfor grovt
Af mine Fættre, som er rige,
Fald til dig de vilde sige:
„Du skal betale strax igien.“
Er Du da ikke deres Ven?

Beit.

Jo det forstaaer sig, det er sandt.
Og jeg hos dem et Venskab sandt,
Som ei jeg glemmer til min Død.
Man Venner fiende skal i Nød,
Men, kære Mo'er, Taknemlighed
Er ogsaa Dyd, som nok Du veed.
Jeg givet har min Haand

— —, — 30: Igien ad] = B; A: Igiennem
— 254, — 7-9: rigtig flog. | Beit. | Dog er du] = B; A:
rigtig flog,

Jeg havde vundet største Sum:
Hvor man dog tit kan være dum!
Nu har —

Beit.

Til Nød vi hvad vi bruge.

Grethe.

Vi altid maae paa Labben suge.

Beit.

Dog er Du

— —, — 14-15: den skal lee? | Vær nøjsom] = B; A:
den skal lee?

Min gode Grethe! Ufortrøden,
Taalmodig, flittig før i Nøden
Vær daglig Du til travle Værk;
Saa viis dig og i Medgang stærk.
Vel sandt, det er den største Styrke.
Man kan ei Gud og Mammon dyrke
Paa eengang; det er ikke let!
Og Han som kiendte Mennesket,
Som seer i vore Hierter nøie,
Et Billed om et Naaleoie,
Og en Kameel os gav — Du veed —
Af saare stor Betydighed!
Lael ikke meer i Klynketone!

Du ellers minder mig for godt
Om Fiskeren og om hans Kone.

Grethe

Fortiener jeg da denne Spot?
Vil jeg da være Gud og Pave?

Veit (kysser hende).

Saa vær tilfreds med Herrens Gave.
Vær noisom

Side 254, Linie 28: var] = B; A: er

— 256, — 2-3: i Lænter. | Saa skal jeg døe] = B; A:
i Lænter.

Naar Andre lob med flygtigt Sind,
Til Nattesviir, som Blad for Vind,
Sad jeg, med Haanden under Kind,
I Gaden ene, med min Bægter,
Ved *Corpus juris* og Pandecter;
Studeerte min Erasmus, flog
Min Reuchlins, min Melanchtons Bog
Dg tænkte: Lob I kun opkaps,
En flittig Bursch er ingen Laps.
Jeg har et bedre Maal, I Fianter!
Maria staaer mig, som en Fee,
La'er, som i Tryllespeil, mig see
I mine gamle Folianter.
Hvad nu jeg med Besværlighed
Har ploiet harvet og lagt ned,
Skal groe som Ur, naar Høsten kommer. —
Men — det blev en elendig Sommer!
Dens Haab svandt hen i Dvalm og Støv,
Dg al min Høst — blev vissent Løv.

Saa skal jeg døe

— —, — 6: fort, en fælles] = B; A: fort og fælles

— 257, — 11: din Siæl beffierme] = B; A: dig Siælen ffiærme

— —, — 24: flet] = B; A: dog

— —, — 28: Saa fro] = B; A: Med Smit.

— 258, — 11: duste] = B; A: dufter

— 260, — 17: Dg ikke dig med] = B; A: Dg ei dig nu med

— 262, — 25-26: Men Vendix i mit Blik har lagt | Et Svar, og
Løsheden forklaret] = B; A:

Men han har i mit Die lagt

Et Svar, og sig mit Blik forklaret

— —, — 27-28: Svaret. | Dg nu er] = B; A:

Svaret.

Jeg voved ei at sige Nei,
Thi Løgnen er en hæsliq Last;

Men talt derom — det har jeg ei, —
Undtagen med mit Diekast.

Side 263, Linie 24-25: forsvandt. | D, du os sætter] = B; A:
forsvandt.

Kan Du fornærmes af en Tone,
Der løb fra Dodeliges Mund?
Du — som alt ryster Egens Krone
Aarhundreder, i denne Lund.
Nei! Du os sætter

— —, — 31, til Side 264, Linie 9: Du frække, stolte Mø, som
vover ovs.] = A (med de to nedenfor anførte Afvigelser); S:

Du unge Mø, som dristig vover
At trænge dig til Biergets Gal,
At vække Drotten, naar han sover,
Din Kiækhed du betale skal.
Hør nu, hvad vi af dig forlange!
Dg est du virkelig ei bange,
Da reddes Beileren igjen.
Hvad offerer man ei for en Ven?

Hvis Mod dertil du skulde have,
J Kisten dig at lægge ned,
At lade dig som Liig begrave,
Et Offer for din Kiærlighed,
Da redder du din Ven af Røden,
J det, du gaaer for ham i Døden.
Du har ham Liv og Ære frelst.
Vælg nu, hvad du dig onsker helst!

— 264, — 1: Smigren, Tale [smuk!] = B; A: Smigren og
med Sang,

— —, — 2: svarer dine Suk:] = B; A: svarer dennegang!

— —, — 24: var] = B; A: er

— —, — 25: uden ham? Da Ratten] = B; A: uden Bendix?
Ratten

— 265, — 11-13: viste Bendix. — Ha, | Maria! naar du det
erfoer! | Held dig] = B; A:

viste Bendix. — Ja,
Jeg fik en Kiste til mit Liig,
Dg føler mig nu som en Kiig,
Der gierdig, giemmer Guld, Rubin
For Dagen i sit mørke Skrin;
At ingen skal deraf faae Gavn.
Jeg skal ei mætte Markens Ravn,
Den stakkels Fugl! Det gjør mig fro.
Dg laa min Krop i Fuglens Kro
Saa godt ei, som i sorten Jord?

O Menneſke! din Svagthed ſtor
 Beſtandig leger med din Kraft. —
 Et hærdeſt Spnd paa mere Skaf!
 Matia! Gulde blide Noer!
 Held dig

Side 265, Linie 15-16: fun for din! | Dg dog —] = B; A:
 fun for din.

Lidt Graad det koſte vil en Tid,
 Men Pigen er ei fræk i Strid,
 Dg mindſt i Modgang; ei beſtemt;
 Et ſlygtigt Dnske ſnart er glemmt. — —
 Dg dog —

— —, — 21: ſom en anden Capuciner] = B; A: ſom Capuziner

— 266, — 30-31: i mig ſtaf. | Reſpect] = B; A:
 i mig ſtaf;

Jeg vantro blev, ſom den bedſte Taabe,
 Der ei kan frygte, ſaalidt ſom haabe,
 Der kun i Verden ſin Smaahed ſeer,
 Dg — ſelv et Nul — vil intet meer.
 Som ei begriber i al ſin Knibe,
 At Menneſket intet kan begribe,
 Naar fræk han Skranken overgaaer,
 Hvor ſelv Forſtanden ſtille ſtaaer.
 Men hvad ei Videnskaben forklarar,
 Ei Religionen aabenbarer,
 Mon — ſeet i Phantaſien blot —
 Det vel fortiener Daarens Spot?
 Reſpekt

— 267, — 4-5: Som ſtyrter Klipper i Kæmpeleg, | Dg boier
 tuſindaarig Teg] = B; A:

Hvis Styrke bod Graniten: brift!
 Som boier Græsſet, hver en Dviſt

— —, — 17: ſelv i] A: ſelv ſig i; B mangler.

— 268, — 26: Scene] = B; A: Handling

— —, — 30: Arme] = B; A: Arm

— 269, — 21-22: var ſaa glad? | Bendix.] = B; A:
 var ſaa glad,

Som Blad i Roſen ved ſit Blad.

Bendix.

— 270: — 23-24: Dgenavnet. | Dpirr mig] = B; A:
 Dgenavnet.

Dril mig ei her med ſmukke Taler,
 Naar Rodens Jernhaand ſtandſer dit Begier,
 Hvad bli'er din Selvfornægten? Et Mundsvær.
 Paa Gravens Rand man end kan være Praſer.
 Dpirr mig

Side 272, Linie 28-29: flye, Fængfogden luffer Døren igien. | Rüb ezahl.]
= B; A: flye.) | Rüb ezahl.

— 273, — 21: jeg denne Røver] = B; A: jeg selv en Røver
— —, — 27: hvordan Menneſket kom] = B; A: hvordan
han kom

— 278, — 22: komme da.] = B; A: komme.

— 279, — 3: Ugudelige] = B; A: Ha Ugudelige

— —, — 23: kommer] = B; A: kom ud

— —, — 32: Og] = B; A: Som

— 280, — 32: mener Trøien] = B; A: mener nemlig Trøien

— 281, — 11: Bevist] A og B: Bevist

— 284, — 5-8: forfølge. | Hvad fattes dig? du vrider Hænder, |
Fortvivlet Diet imod Himlen vender? | Grette.] = B; A:
forfølge.

Men, Gud, hvad fattes dig? Du vrider dine Hænder?
Grette.

— 286, — 23-24: selv af Dage! | En Tanke] = B; A:
selv af Dage.

Jeg ſkielved alt ved Floden ſom et Liig;

Mig syntes alt, jeg ſaa derneden.

En Engel holdt mig ved min Kiortelſtig,

Du kiender den — det er Samvittigheden.

En Tanke

— 287, — 3: jeg dem ſtraf] = B; A: jeg ſaa ſnart

— 288, — 7: bevogtede] = B; A: bevogtet

— —, — 21: hvile] = B; A: Hvile

— 290, — 7: dog] = B; A: mig

— —, — 11: muligt, at jeg selv ombvender] = B; A: muligt
selv jeg her ombvender

— —, — 18: Og handler med en] = B; A: Og kiøber
Blommer af en

— —, — 22: ſnidt] = B; A: ſnildelig

— —, — 23: vilde høre] = B; A: vilde noget høre

— 296, — 3: Nu er for jer han ærlig] = B; A: Nu han for
Jer er ærlig

— —, — 8: Dog endelig tilſidſt ſmuſt i ſig ſelv nu gaaer]
= B; A: Nu endelig tilſidſt ſmuſt i ſig ſelv dog gaaer

— —, — 13: Ubrundet] = B; A: Alt bruſtent

— 297, — 24: med] = B; A: i

— 298, — 10-11: affkaſ jer Pinebænk. | Dog — Menneſket] = B;
A:

affkaſ din Pinebænk!

Døm efter Skinnet ei herefter Folk fra Livet.

Bered ei den Uſkyldige din Dval.

Enhver er ikke Rüb ezahl!

Hvor mangt et Dffer har Du Døden givet!

Dog — Mennesket

Side 298, Linie 14: Men] = B; A: Dg

— —, — 15: en ærlig Mand] = B; A: en Dannemand

— —, — 26, til Side 299, Linie 3: Siunger, I Gnomer fra Biergets Slot! osv.] = A; S:

Siunger vor Drot til Hæder!

Han Bierg og Dale glæder,

Ham lovpriser Fugl og Bæf.

Men hvis vi ham miste,

Da vil vort Hierte briste —

Skoven har tabt sin skionne Skræt.

Nu som Kometen hin røde

I det natlige Mode,

Bred, med et ildfarvet Haar,

Stærk med sin Stang for Bierget han staaer.

Kredsen om ham flaaer!

— 301, — 20, til Side 302, Linie 4: Biergets Drot sig fryder osv.] = A; S:

Biergenes Drot sig fryder,

Ben! ved dit Kaseri;

Skiondt du gav Tungen fri,

Ei dog din Hals han bryder;

Skiondt du, med vilde Jagter,

Hoit skiælder og foragter,

Det var vel ikke meent saa slemt —

Dg Alt er glemt!

Tilgivet og forglemt.

Nu du ei længer sukke!

See Glæden smiler brat.

Snart denne store Krukke

Skænke dig vil en Skat.

Klare Rubiners Skin

Fryde dit Sind;

Snart, ved Saphirens Priis,

Er glemt dit Forliis.

